

Liber Primus

Incipit liber gratie venerabilis patris Vincentij Beluacensis sacre theologie professoris feliciter.

De libro gratie Hieronymus super Mattheum. Cap. I

Liber generationis

nis Iesu Christi. Hebrei voluminibus suis nomina imponit a principis. Verbi gratia. Lib. geneleos ex suo principio nominat. ubi dicit: Hic est lib. generationis Ade. et hebrei sunt generationes celis terre. Quividelz lib. principium veteris testamenti. Im q. i. principio noui dicit: Liber generationis Iesu christi. quoniam in eo consistat pars modica libri. sed sic nouum consonat veteri. Sicut enim vetus israeli carnali. sic nouum spirituali proponit. et utriusque vnus et idem autor ostendit. Chrysostomus super Mattheum. Est autem liber iste quasi apotheca gratiarum. in qua nimirum inueniat omnia aia quod habet necessarium. Dugo 8 foilleto. vel de claustro anime. li. iiii. Hic est lib. gratie de quo dicit euangelista: Iesus autem inclinans se deorsum scribebat in terram. Habet nunc scriptorem libri. et titulum. habes pennam vel calamus. habes etiam pergamenum. Inclinatio est miserentis dei condescensio. Scriptor est Iesus. id est. saluator. Occurrunt huiusmodi omnia ut qui se inclinet saluet quantum qui condescendit salutem prestat. Titulus in hoc opere: Incipit liber gratie. Non enim precesserunt merita ut dimitterentur peccata. sed dimittuntur precedere gratia. Penna vel calamus est dei digitus id est. benignitas sancti spiritus. Hoc calamo scribitur tabule moysi. Unde et magi dixerunt: Hic est digitus dei. Pergamenum est terra. id est. corda terrenis desideriis plena. desiccata a sanguine et pilis. insupfluitate et carnalibus desideriis. Libri

materia est dei misericordia. Intentio circa causam versat. Ad hoc enim intendit. ut peccatori misereatur. Obiicere que dicitur ethica supponit. In eo siquidem agitur ut peccati mores destruant. ut boni supedificent. Lectorem beniuolum reddit dum peccata dimittit. Reddit attentum. dum permittit premium futurum. Reddit et docile. dum celestibus doctrinis instruit mentem.

De multiplici libro vite. Ca. II

Ordinetur autem scire quia quattuor sunt libri vite. vnus scriptus fuit in paradiso. alius in deserto. tertius in templo. quartus vero scriptus est ab eterno. Primus a deo scriptus est in corde hominis. Secundus a moysi in tabulis lapideis. Tertius a Christo in terra. Quartus in prescientia diuina. Primus est liber rationis. Secundus correctionis. Tertius gratie. Quartus diuine sapientie. Primus liber in paradiso scriptus ibidem est corruptus nec emendatus. Secundus multoties est corruptus et multoties emendatus. Tertius a iudeis accusatus. non tamen a deo reprobatus. Quartus vero nunquam corruptus. semper idem permanet. nec vilius mendacii macula in se habet. Cum aliquis cogitat quid agere debeat. et huiusmodi rationabiliter disponit. velut in libro rationis legit. Cum vero peccat et correctus penitet tanquam in libro correctionis legendum studet. Si accusatus ab aliquo. audiat a magistro. ubi sunt qui te accusabunt: vade et amplius noli peccare. legit in libro gratie. Qui vero sapias que desursum venit diligit. quasi in libro vite qui est dei sapientia legit. De quo Job. in Apoc. scribit. Libri aperti sunt et alius liber qui est vite etc. Libri aperti referunt. quoniam in extremo iudicio iusti manifestant in quibus mandata celestia opere suo cernunt expressa. Alius est liber qui est vite aperit. in ipsa visio iudicii aduenientis qui quasi scriptum omnem mandatum legit: quia quisque eum viderit. mox teste conscientia: quicquid non fecit intelligit. Et mortui iudicantur.

ex his que in libris scripta sunt. quoniam in ostensa
 vita sanctorum in istis tanquam in expansione li-
 brorum legunt bonum quod facere noluerunt. et dam-
 nantur ex eorum compatitione que fecerunt. **P**riores
 vero tres libri. scilicet rationis. correctionis. et gratie.
 scribuntur in uno codice digne scripturę. **Q**ui
 scilicet ut legitur in Apocalypsi. deuorat cum ei verba vi-
 talia cum auaritate sumunt. et in ore dulcedem
 dicit. dum autem viscera mandant illi replentur. **E**i
 namque suavis scriptura est ad loquendum. cum
 fuerint expressa intentio ad inueniendum. **I**lli vero
 sermo dei dulcedinem non habet. quem intra
 conscientiam reproba vita remordet. **S**ed et
 hoc sciendum. quod cui sermo dei dulcis in ore cordis
 esse ceperit. huius procul dubio ventus in ani-
 mus semetipsum amare facit. **I**n sacro. n.
 eloquio ventus pro mente ponitur. sicut in iere-
 mia dicitur. **V**entre meum doleo. **R**ichardus
 in exceptionibus secunda parte.
 li. x. **V**niuersitas etiam creature quasi quoddam
 corpus est bibliothecę. in qua latent electa cog-
 nitionis digne. **S**ed vir insipiens non cognoscit
 et stultus non intelligit. **N**on agnoscit in creaturis
 omnipotentiam creatoris qui totam tantam de nihilo fe-
 cit. **N**ec sapientiam quam tanta pulchritudo facta dispo-
 suit. **N**ec benignitatem que utilia dedit.
Nos autem fratres in factura dei delectemur. ut
 in operibus manuum eius exultemus.

De libro sapie clauso in humanitate. **D**ugo ubi s. **C**ap. III

Dei sapia liber dicitur. quod iu-
 stus in eo studens a vitis liberatur
 dicitur etiam liber vite. quod iustum liberatur
 ab eterna morte. et in futuro remuneratur prope-
 tua libertate. **Q**uos enim nunc liberatur a cul-
 pa. tunc reddet immunes a pena. **Q**ui ergo nunc
 eam diligit. velut in libro vite legit. **C**um autem
 ad perfectionem beatitudinis peruenit. assidu-
 due tunc in eo legens in scientia digne legi profectus
 erit. **D**e libro huius quoddam sapiens ait. quod eius ori-
 go sit eterna. incorruptibilis eternitas. cognitio
 vita. scriptura in delibit. inspectio desiderabilis.
 doctrina facilis. profunditas inperutabilis
 verba quodam innumerabilia et tamen unicum verbum omnia
Qui libri litterę sunt incausto christi humani-

taque in scriptis sicut auro dimitatur illumiatur. **Q**ui
 ergo ad inspectionem huius libri peruenit. erudi-
 tus scientia dei eternaliter viuere. **D**ugo de
 sancto victore. **L**ibri quippe sunt ho-
 minum corda. liber vite dei sapia. **L**ibri nostri
 ad librum dei scripti sunt. quod corda nostra ad simi-
 tudinem dei sapientie condita sunt. **U**n scriptum est:
Signum est super nos lumen vultus tui domine.
Adhuc etiam scribi debet secundum exemplar illud
 sicut dicit apostolus. **E**stote imitatores dei sicut fili-
 li charissimi. **E**t si quidem scripti non sunt. saltem
 corrigendi sunt. **I**n futuro si quidem aperientur. quoniam
 secreta cordium manifestabuntur. **A**perietur enim liber
 vite. cum oremus quod faciendum unicuique manifeste
 pateat interiori luce. **E**t mortui ex his
 qui sunt in libro indicabuntur. quod peccatores ex opi-
 bus suis condemnabuntur. **C**onferamur itaque li-
 bros cum isto. ut si quid aliter habuerint corri-
 gantur. ne in illa vltima collatione si quippiam ali-
 ter inuenti fuerint non habentes abijciantur.
Bernardus in sermone de resurre-
 ctione domini. **V**ent si quidem ad nos dei sapi-
 entia huius libro clauso utique et sigillato. **S**e-
 ptem enim arbitror inueniri quibus tanquam sigillatim
 maxime celebratur in carne presentia maiestatis
 ut non posset liber aperiri. et sapientia que latebat
 agnoscere. **P**rimum fuit masculi desponsatio. que vir-
 ginis partus celebratur. et fabricator huius fabri
 filius putaretur. **S**ecundum infirmitas corporis
 que ploras et vagies lactas et dormiens. ceteris
 que sibi acuit necessitatibus carnis. **T**ertium
 circumcissionis signum per peccatum remedium.
Quartum fuga in egyptum. **Q**uintus trina
 inimici temptatio. **S**extum crux. **S**eptimus
 resurrectio. **S**epulto namque domino. sola re-
 stare videbatur desponsatio discipulorum nimirum
 dicentibus. **E**t nos quod desponsabamur. **Q**uis ergo
 illo tempore fletet clausum artem libri. et non esse que
 aperiret. **F**lebat iohannes apostolus. quod nemo inue-
 niebat aperire dignum. **I**ndignum et ipse ba-
 ptista se dixit. que nemo maior inter natos
 mulierum surrexit. **N**on solum inquit dignum sol-
 uere corrigiam calciamenti eius. **G**enerat enim
 ad nos maiestas calciamenti. **D**ivinitas incar-
 nata. sapientia in libro sigillata. **Q**uod ergo ligabatur
 corrigiam calciamenti. huius clauderetur sigilla
 libri. **U**lex ne fleuerit sicut iohannes vlt. **I**n quibus

noli flere maria. dignus est enim agnus qui occisus est. leo qui resurrexit a pile liby. Postremo lib ipse qui clausus erat. inuenit est dignus a pile re seipsum. Agnus occisus liby aperuit. et leo apparuit. Dignus siquidem erat accipere fortitudinem. non amittere mansuetudinem. ut et agnus permaneat. et leo appareat. Resurgens nimirum a mortuis post tres dies virtute propria. Resurgens inquam in tanta maiestate et gloria. manifeste indicavit quae cumque praediximus signacula vel opimeta fuisse voluntaria. non necessaria. neque conditionis sed dignationis

De libro verbi incarnati Petri Rauen. episcopi. Cap. IIII

Ioseph ergo Christus est liber maximus huius per pelle carne humana. per scriptura verbum primum abbreviatum super terram. abbreviatum in mundo. abbreviatum in vultu. in patibulo. in sepulcro. Septem sunt in hoc volumine lamentationes his que in mundo sunt positi. Carmina his que in celo sunt elenati. Verba autem his que in inferno sunt et damnati. Et lamentationes his que perficiunt in actiua. carne his que in contemplatiua. verba autem his que in neutra. Sic enim in manu eius dicitur esse calix plenus mixto et mero et fece. sic in sinu eius dicitur esse volumine in quo scriptae sunt lamentationes et carne. et verba. Studeamus ergo in lamentationibus huius libri per obsequium mandatorum. per patientiam temptationum. per exercitium laborum. In carminibus per gratiam deuotionis et gaudium permissiuum. In verba per timorem humani defectus et dolorem diuinae comminationis. Materia huius libri materiata est caro virginis assumpta. materia materiae diuinitas assumens. Intentio est pauperes ditare. exules ad patriam reducere. huos ad libertatem. peccatores ad veniam. damnatos ad gloriam. In his omnibus non est ausus amor eius. sed adhuc manus eius est extenta. Utilitas mira per quam nobis reddet iocunditas eterna. vbi gaudium sine merore. quies sine labore. vbi nullus timor in maiore. nulla exactio in maiore. nullus inuidie rancor in parte. vbi omnes induunt in sapientia Salomonis. in mansuetudine Moyses. in fortitudine Samsonis. in velocitate Achab. et in po-

tentia cesare. in iusticia Noe. Absalones in pulcritudine. ibi saliet ut ceruus dandus videbit ut patibera cecus. Multa dixi. et nihil dixi. Nam in respectu illius fuisse iusticie omnes iusticie nostrae quasi panem menstruat. Sicut et sapientia illi sapientie comparata est insania. Mansuetudo Herodis crudelitas. fortitudo summa pusillanimitas. potentia paupertas. pulcritudo quasi simiae turpitudine. velocitas quasi quasi aquila testudini. et lunae celeritas pigris comparata satini. Modus autem agendi talis fuit. quod celestis medicus morbum quem nobis infixerat hostis antiquus perit ex filiis perit ex dissilibus curauit. Unde per omnium missus est angelus Gabriel a deo ad virginem Mariam. diuino perit scilicet perit ope conseruandam.

De duabus generationibus Christi Maximus in sermone de natiuitate domini Cap. V

Quas quidem in Christo generationes legimus. si veritas in corpore prelesse diuinitas est. Illic enim illi ex semet ipso deo genuit. hic enim homo deo operante procepit. Ibi sine initio. hic sine exemplo. Ibi natus ut vitam perderet. hic factus ut mortem tolleretur. Ibi patri natus. hic hominibus procreatus. Illa natiuitate homines fecit. hac generatione homines liberauit. Vtraque generatione eius non posse narrari. scilicet huius una comprehendit. Generatione eius quis enarrabit. Illa enim est ante hominem. ista supra homines. Illa incogitabilis. ista mirabilis. Nec tamen his dei filius natus asserit. sed in vno dei filio gemina esse substantia confirmat. Ibi quod erat natus est. hic quod natus non erat factus est. Nam verbum caro factum est. non ut deus in homines vacuaret. sed ut homo in deum glorificaret. Itaque generatio Christi si narrari non potest. credi potest. Si lingua deficiente fidelis perficit. Magna enim perfectio est fidei cum tamen de deo suo procepit. quantum homo procurrere nequit. Ametice homo res est. ut operationes maiestatis ineffabilis et inmensae in exigua corruptibilis oris nostri conueniamus verba concludere. Augustinus in sermone de eodem. Natus est Christus deus a patre. homo de matre.

virginitate. De p̄e sine tpe. d̄ m̄e sine se-
mine. De p̄e p̄ncipiuz vite. de m̄e finis
mort̄i z miserie. De p̄e ordinās oēs diē.
de matre cōsecrans sibi nataliciū diem.

Idē in alio. Nat̄ e aut sp̄ d̄ p̄e. se-
mel d̄ m̄e. Sic ḡ duplicē accepim̄? chri-
sti natiuitatē. p̄ d̄nā. deinde hūanā. sed
vtrāq; mirabilē. In illa vt officia cessa-
rent m̄ris: in hac vt p̄ris. Vnā et̄naz vt
tpales crearet. Alterā tpalē vt et̄nā p̄sta-
ret. Ille ḡ in forma dei et̄q̄lis ē p̄i. i hoīs
forma s̄dit? ē p̄i. Ille creator tpuz na-
tus ē in tpe. factusq; ē tā pu? vt a sem̄ia
cederet. s̄ p̄māsit vtiq; tā magn? vt a p̄e
nō sepef. Das ḡ duas natiuitates d̄ni:
duo q̄s testant euāgelistarū p̄ncipia. q̄-
rū vn? sic ait d̄ natitate d̄na: In p̄nci-
pio erat x̄bū z x̄bū erat apud deū z de?
erat x̄bū. De natitate x̄o hūana sic re-
fert ali? euāgelista. Liber gn̄atiōis Iesu
christi. filij d̄nid.

De generatiōe verbi ex patre.
fulgēt? i sermōe de natiuita-
te domini Cap VI

Et aut̄ p̄dictū verbum
nō q̄ desinit. platū. s̄ qd̄ p̄ma-
net natū. nō trāsitorū s̄ et̄nū. nō factū a
deo p̄e. s̄ genitū. imo etiā vnigenitum.
Vnū q̄ppe x̄bū de? p̄i genuit d̄ ipso p
qd̄ oia creauit ex nihilo. **Anselmus**
in monologion. Quā siq; rerū natu-
ras intēdat. velit. nolit. ḡduū eas impi-
tate distigui sentit. Quā igit̄ alie negari n̄
possint alijs meliores eē. nihilomin? rō p̄-
suadet aliq; in eis supeminere. ita. vt non
hēat aliquā supiorē se. alioq̄n huiusmōi
ḡduū distinctio īfinita ē. qd̄ nimis absur-
dū est. Nullo q̄s pacto fieri p̄t aliqd̄ rō-
nabilit̄ ab aliq; nisi i faciē rōne p̄cedat
aliqd̄ rei faciēde q̄si exēplū aut forma vt
regla siue silitudo. P̄ius ḡ q̄s fierēt vni-
uersa. erat i rōne sumē natē qd̄ vt q̄liavt
quō eēt fura. Illa x̄o rerū forma q̄ in
ei? rōne res creādas p̄cedebat. qd̄ aliud
q̄s ḡdā rerū in ipsa ratiōe locutio erat?
Sic. n. fab aliqd̄ op? art̄i suē factur? p̄ul-
illud int̄ se dic̄mēt̄ p̄ceptiōe. Sic sūmā

sbaz p̄stat oēs creaturā p̄ulq; eā p̄deret
i se dixisse. In hac silitudine tñ multā in-
tueor dissilitudine. Illa nāq; nihil oīo
aliūde assūpsit. vnde vt eoz que factura
erat formā in se ipsa cōpingeret. vel ea
ipsa s̄ qd̄ sūt p̄ficēt. Faber x̄o nec mēte
p̄t imaginādo cor̄poreū aliqd̄ p̄cipe. ni-
si id qd̄ aut totū siml̄ aut p̄ ptes ex aliq;
bus rebz aliq; mō iā didicit. Nec op? mē-
te cōceptū p̄ficē. si aut materia desit. aut
aliqd̄ sine q̄ p̄cogitatu op? fieri nō possit

Beda i omel. sup p̄ncipiū Jo-
hanis. Hic euāgelista Jobs ait: Qd̄
factū ē in ipso vita erat. Hoc ē qd̄qd̄ fa-
ctū in tpe siue viuēs siue vita carēs appa-
ruit oē eē s̄ i sp̄ual factor̄ rōne q̄si sp̄ vi-
xerit z viuit. nō qz coet̄nū est creatori qd̄
creauit. s̄ qz coet̄na ē illi rō suē volūtatis
In q̄ ab et̄no habuit z hz qd̄ z q̄n crea-
rit. q̄lit̄ creatū gubernet vt maneat. z ad
quē finē singla q̄ creauit p̄ducatur. Et vi-
ta inq̄t erat lux hoīuz. Quo x̄o appa-
ret īfinitat apte q̄ ipsa vital̄ rō p̄ quam
oia disposita sūt z regūt: z sapia q̄ hoīes
ad imaginē dei factos s̄m rōnē illuminat

Aug? sup Gen. li. j. Hic ipse dei
fili? q̄s eēt interrogat? a iudeis: P̄ncipiū
ait q̄ z loq; vob. Quā aut̄ fili? loq; p̄i loq;
tur. qz p̄e loquēte x̄bū qd̄ ē fili? et̄nalit̄
d̄i. Q̄ ḡ dixit de? Fiat lux. ē et̄nū. qz ver-
bū de? apud deū ē p̄i coet̄nū. q̄nis deo
in et̄no x̄o dicēte oia. tp̄al facta sit crea-
tura. Cū. n. x̄ba sint tp̄is q̄n z aliq̄n. et̄-
nū tñ ē in x̄o dei q̄n debeat aliqd̄ fieri.
Et tūc sit. q̄n fieri debuisse i illo x̄o est
in q̄ nō eōn z aliq̄n. qz totū illud x̄bz
et̄nū ē. **I**dē in secūdo. Nec toties
dixit de?: fiat s̄ vel illud. q̄ties sc̄pta re-
petit. dixit de?. Vnū q̄ppe x̄bū ille genuit
in q̄ dixit oia p̄ulq; facta sūt singla. S̄z
eloquiū scribēt̄ de sc̄dēs ad p̄unloz ca-
pacitatē. dū singillatū gnā creaturarū in-
sinuat p̄ singla respicit vn̄iūsem̄isq; ge-
ner̄ et̄nā in x̄o dei rōnē. **I**dē in li-
bro de octo q̄stiōib? veteris te-
stamenti. Sic aut̄ i illo x̄o fuerit oia q̄
sūt facta z ipsa hoīs susceptio. sic ē ab eo
p̄cognita. qm̄ si pictor totā domū pingē

Primus

velit. et locū ubi se q̄ pingere debeat cogitet vel nouerit: totū in arte et in sp̄atione ac volūtate habet. licet ceteris q̄s t̄pib; explicet. **I**dē in libro de fide vel symbolo. Deniq; fili; dei dī verbū p̄is. q; p̄ ipsum secretissim; pater inotescit animis dignis. sicut v̄bis n̄ris ea que secreto gemus alijs inotescim;. **D**e; autē cū v̄bū genuit id qd̄ ipse ē genuit. neq; de aliq; facta materia. neq; de nihilo. sed de seipso. **Q**ui enī animis cognituris verissime indicare se et voluit et potuit. s; ad seipsum indicādū genuit. qd̄ est ipse qui genuit.

Pater genuit ex sola liberalitate. **I**dē ad **Porosiu**. **Cap. VII**

Pater neq; voluntate pater genuit filius neq; necessitate. q; necessitas in deo nō est. et p̄ire sapias volūtas nō p̄t. **V**n̄ qd̄ n̄ro p̄uz eū interrogasset heretic;: vtrū volens aut nolens pater filiū genuerit: laudabiliter v̄ fert r̄ndit. **D**ic̄ in̄q; et tu heretic;. **D**e; p̄i necessitate de; an volūtate: **D**e; si dixisset necessitate: gr̄adis eū absurditas sequebat;. **S**i autē volūtate. ei r̄ndebat;. **N**ō ḡ ē deus natura. **S**icigit in laqueū que p̄nē volebat incidit. et vidēs p̄ictum se obmutuit.

Idē in libro de trinitate. **ij**. **C**erte vbi plenitudo toti; bonitat; ē. vera et sūma charitas deesse nō p̄t. **N**ihil enīz charitate melius. oportetq; vt amor in alterū se tēdat vbi charitas esse queat. **V**bi ḡ pluralitas p̄sonarū deest. charitas oīno esse nō p̄t. **S**z si vna p̄sona sola in dīnitate esset. sūmā certe charitatē erga creatā p̄sonā hīc nō posset. **I**nordinata enī charitas esset si sūme diligeret q̄ sūme diligendus nō esset. **V**diu autē q̄s nullū aliū q̄ se ipsū diligit. ille que erga ipsū habet p̄uar; amor p̄vincit q̄ sūmū gradū charitat; nō dū apprehēdit. **S**z p̄sona dīna. p̄fecto nō hīet que vt seipsuz digne diligeret. si p̄dignā p̄sonā oīno nō hīet. **V**t ḡ in illa vera dīnitate plenitudo charitat; possit locum hīc: oportuit dīnā aliquā p̄sonā p̄sonę cōdigne. et eo ipso dīnē consortio nō carere.

Certe solus deus sūme bonus ē. solus ergo deus sūme diligendus ē. **S**ūmā ḡ diuina p̄sona dilectionē exhibere nō posset p̄sonę que dīnitate careret. **S**z q; de pluralitate p̄sonarū plenitudo bonitat; p̄vincit et p̄bat. felicitat; plenitudo simili rōne approbat. q; sicut nihil charitate melius. sic nihil ea iocūdius. **R**ecesse ē itaq; in sūma felicitate charitatē nō deesse. **p̄p̄iū** autem amoris est ab eo que multū diligit multū diligi velle. **N**ō ḡ potest amor esse iocūdi; si nō sit et mutu;. **S**z autē ḡ amoris exhibitio et debiti amoris recōpensatio indubitanter conuicit. q; in vera dīnitate p̄sonarū pluralitas deesse non possit. **C**erte si dixerimus in illa esse solā p̄sonā vnā. non habebit cui cōicare possit illā infinitā plenitudinem. **S**z vt quid h̄; **A**n q; cōicationē hīc nō possit. **A**n q; nolit: **S**z q; oīpotēs ē. cōstat nō esse ex defectu potētis. **Q**uid ex defectu beniuolētis: **S**i sic esset merito angelorū oīuz subterfugeret. merito se agnosci erubesceret. **S**z absit vt illi aliqd̄ iusserit v̄n̄ gloriari nequeat. v̄n̄ gloriari nō debeat. **A**lioqn̄ non erit plenitudo gl̄ie. **Q**uid autē glorioius. qd̄ v̄o magnificētis. q̄s nihil hīc qd̄ nolit cōicare: **C**ōstat itaq; q̄ illo indeficiētī bono sūmeq; sapiētī p̄silio tam eē nō p̄t auara reseruatō. q̄s esse nō p̄t inordinata effusio. **E**cce ipsa plenitudo gl̄ie cōpellit p̄sortē nō deesse. **Q**uin; itaq; pluralitat; assertio triplici p̄firmat testimonio. **N**ā q; sūma bonitas. q; sūma felicitas sup̄ hac recōdit. clamat plenitudo gl̄ie. confirmādo acclamat.

De excellenti amore p̄is ad filium. **Aug** in solutiōe questionū hereticorū. **Cap. VIII**

Pater si deus p̄fectus est sūmā plenitudine; sue maiestatis. nos autē p̄fecti sūmā p̄fectū virtutis accidēt;. **F**ili; q; diligit a p̄re sūmā sp̄ manētis plenitudine; charitat;: in nob; autē charitatē dei meret p̄fect; virtut;. **I**dē in libro de trinitate. **xv**. **D**e; ḡ **A**ristus

p̄nc̄ dilectiōis fili⁹ dī. nihil aliud q̄s filius
 ei⁹ dilect⁹ intelligat. **C**haritas q̄ppe p̄is
 q̄ est i ei⁹ ineffabilē simplici nat̄a. nihil ali-
 ud ē q̄s ipsa nat̄a ei⁹ atq; s̄ba. ac p̄ hoc fili⁹
 charitatē ei⁹ nullus est alius q̄s q̄ de s̄ba ei⁹
 est genit⁹. **D**ugo i libro d̄ trib⁹ die-
 bus. **Q**oies q̄dē sepe solent diligē. p̄pter
 op⁹ scientiam suam. non opus. p̄pter scien-
 tiam. sicut est scientia agricolandi. texen-
 di. p̄gendi. ⁊ cetera huiusmōi. vbi. p̄sus
 pitia iudicat inutil. nisi seq̄t̄ in ope fructus
 vtilitatē. **A**bsit aut̄ vt credam⁹ q̄ de⁹ sapi-
 entia suā. p̄t̄ opa q̄ p̄ illā fec̄ diligat. q̄npo-
 ti⁹ oīa opa sua n̄ nisi. p̄t̄ illā amat. **P**ro-
 pter h̄ enī dixit. **D**ic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄
 m̄ cōplacui. **N**ō in tra vel i celo. nō in sole
 ⁊ luna zc. qz ⁊ ista nō suo mō placita sunt
 t̄n nisi i ipso ⁊ p̄ ipsū placē nō possūt. **T**ā-
 to. n. āplī amore i eo diḡ sūt. q̄nto vicini-
 us ad ei⁹ similitudinē accedit. **D**ic ē in q̄t̄ fi-
 lius me⁹ dilect⁹ in q̄ m̄ cōplacui. **H**oc ē q̄
 dem. m̄ d̄ me placet. i ipso ē. ⁊ ex ipsū nō ē.
 qz qd̄ ego sū ipse ē. **Q**ui. n. aliud q̄s ipse n̄
 sū. ex ipsū m̄ placē nō possūt. **Q**uicqd̄ m̄ pla-
 cet i ipso ⁊ p̄ ipsū m̄ placet. **I**pse ē. n. sapi-
 entia p̄ quā feci oīa. **I**n ipso et̄nalit̄ dispo-
 sui q̄cqd̄ t̄p̄alit̄ feci. **E**t tāto āplī vnū qd̄ qz
 op⁹ in eū diligo. q̄nto illud p̄fectius p̄mē
 dispositiōi p̄cordare video. **N**olite puta-
 re q̄ ipse sit t̄m mediator in recōciliatione
 hoīum. qz p̄ ipsū cōmēdabilē enā ⁊ placita
 sit aspectui meo p̄ditio oīuz creaturarum.
In ipso examio cūcta opa mea q̄ facio. et
 nō amare neq̄o qd̄ itueor sile illi quē amo
Solus ille offēdit q̄ ab ei⁹ similitudine rece-
 dit. **S**i q̄ vulq̄ m̄ placē. estote ei siles. ipsuz
 audite. **E**t si forte ab ei⁹ similitudine male
 agēdo discessistis. ipsū imitādo redite. **I**n
 ipso dat̄ p̄ceptū vt p̄sistat. ⁊ siliū vt redeat

De vnitatē ⁊ d̄a ābozū Athana- sius i dial. cōtra Arriū. Cap. IX

Dcirco aut̄ p̄ez et filium
 vni⁹ eē s̄be p̄fitem. qz nō aliū de-
 nō ex nihilo. nō ex s̄biacētib⁹ vel p̄cedētib⁹
 materiariū q̄litatib⁹. s̄ p̄prie deū d̄ deo. lu-
 mē d̄ lumie. v̄tutē d̄ v̄tute. sapiāz d̄ sapiā

ettitisse fidelit̄ fatem **A**ug⁹ cōtra que-
 stiones arrianorū. **I**taq; sic n̄ obest
 filio cū solus p̄i d̄i lucē inaccessibilē inba-
 bitare. ita nō obest p̄i cū sapiā q̄ est fili⁹ gy-
 rī celi sola d̄i circūire. **I**n grā qz dei vna ē
 vocatio p̄is ⁊ filij. qz sic p̄ filij ad p̄ez du-
 cim. ita p̄ p̄ez i filij cognitiōe at̄ h̄im. ip-
 so testate atq; dicēte. **N**emo p̄t̄ venire ad
 me nisi p̄i meus traxerit eū. **I**dem in li-
 bro. lxxiii. questionū. **I**dē igit̄ est
 fili⁹ qd̄ p̄i. ita vt iste sit fili⁹. ille p̄i. i. iste simi-
 tudo. ille cuius est similitudo. ex q̄ vna suba.
Qā si vna nō est. recipit dissimilitudinē simi-
 tudo. qd̄ fieri posse negat verissima ratio.
Dugo i libro d̄ tribus diebus
Verū q̄nū vnitas ⁊ ei⁹ eq̄litas sit vna pe-
 nitus suba. t̄n qz nihil p̄t̄ seipsū gignere. ⁊
 alia ē p̄prietat̄ genitorē esse. ⁊ alia genituz
 esse. **I**dcirco aut̄. d̄inis p̄his ipsa et̄na s̄ba
 d̄i p̄sona genitoris. s̄m s̄ q̄ ipsa ē vnitas.
 p̄sona ho geniti. s̄m s̄ q̄ ipsa ē equalitas.
Richardus d̄ trinitate. li. iij. **M**i-
 rarū quō possit eē plus q̄s vna p̄sona vbi n̄
 est nisi vna s̄ba. **S**z qd̄ mirū si mirabil̄ est
 in tam mult̄ opib⁹ suis. si sup̄ oīa est in se-
 metipso mirabilis. **D**ebet h̄o quō legat ⁊
 discat i seipso. qd̄ p̄ p̄trariū estimare debe-
 at d̄ deo suo. **V**i si qd̄ pluralitas p̄sona-
 rū in vnitatē sube. h̄ autē pluralitas suba-
 rum in vnitatē p̄sonę. **S**ic mutuo r̄ndere
 debent natura creata ⁊ natura increata. tē-
 poralis ⁊ et̄na. circūscriptibil̄ ⁊ infinita.
Addam⁹ qz in illa p̄sonaz pluralitate est
 plena similitudo ⁊ sūma equalitas. in hac
 autē multa dissimilitudo ⁊ ineq̄litas maḡ.
Qam alia est corporea. alia incorporea. alia
 visibilis. alia invisibilis. alia mortalis. alia
 imortalis. **N**ihilomin⁹ t̄n personali. p̄prie-
 tate ita in vnū coniuētē sunt. q̄ in patien-
 do vel p̄delectādo ne dicā separari sed nec
 secerni possint. **I**dem in libro pri-
 mo. **E**st autē impossibile plures oīpoten-
 tes esse. **Q**am qui vere omnipotens fuerit
 facile poterit efficere vt ceterorū quilibet ni-
 hil possit. alioq̄n vere omnipotens nō erit.
Idem in libro. iij. **S**imilit̄ nec im-
 mēsus eē p̄t̄ nisi vn⁹. nec de⁹ nisi vn⁹. **S**ic
 ḡtā p̄i q̄s fili⁹ est omnipotēs vt ambo siml

oib. **A**ug^o de trini. li. vi. **E**qlis g^o p^{ri} filius eē pbat in magnitudine. in sapi-
entia. in qlitate. in qlitib^o re. q^o de sba ei^o d^o
Quā 7 virtutes i aīo sūt eqles. alioqn si di-
xeris aliqs eqles eē in fortitudine s^o alvni
coz p^{ri} dētia p^{ri} stare. seqt^o vt alter^o fortitu-
do sit min^o p^{ri} dēs. ac p^{ri} h^o nec fortitudine
sint eqles. **S**ic 7 d^o virtutib^o ceter^o possum^o
dicere. **E**tomagi s^o ita se hnt i illa sba in-
compabili simpliciore. **N**ō. n. h^o eē aīo
q^o forte v^o iustū esse. q^o sine his pōt eē **D**e-
o aut h^o eē q^o forte aut iustū esse. et siqd ali-
ud subali^o dixeris de illa simplici multipli-
citate vel multiplici simplicitate.

Quipse filius sit equalitas ipsa.
Dugo in li. de tribus diebus.
Capitulum XII

Unitas certe. q^o numeruz
infiniū creat nō h^o finē potentie
sue. 7 ob h^o oipotēs ē in nūerouz
creatiōe. **P**orro creatio nūerouz ē creatio
rerū. **I**n rex g^o creatiōe op^o s ē vnitas. **V**n
patet q^o ipsa sit deitas. ab vnitate ho ge-
nerat^o eq^o litas. **Q**uā p^{ri} alios qdē nūeros ml-
tiplicata nūeros oēs genuit. ex se aut^o 7 ex
sua sba nisi eq^o litate gnāre neqt. **E**qlitā g^o
gnātio nūerū oēs p^{ri} cessit. 7 genitor^o ac geni-
ti vna eadēq^o sba ē. qm^o vtq^o vnitas ē. **E**t
qm^o eq^o litas eiusq^o gnātio nūerū oēm p^{ri} ce-
dit. 7 id qd oēs nūerū p^{ri} cedit etnū est eq^o li-
tas vnitā. **E**st igit^o ipsa vnitā equalitas
eiusdē vnitā q^o si figura qdā 7 splēdor. **F**i-
gura qdē. q^o mod^o qdā ē fm^o quē ipsa vni-
tas i reb^o opat. **S**plēdor ho. q^o id p^{ri} qd
oia a se iuicē discernūt. **I**psa igit^o vnitas ē
rerū oīuz vnitū eē. **V**nitā autē eq^o litas
modus ē vltra quē citraq^o neqt aliqd p^{ri} si-
stere. vñ forme ac mēsure oīuz rerū hnt ex-
istere. **I**bi rerū notiōes p^{ri} tinēt. q^o rei noti-
cia sp^o in ipsi^o eq^o litate p^{ri} tinēt. **S**i aut^o excel-
serit vel s^o steterit infra. nō ē noticia s^o ima-
ginatio falsa. **C**ū aut^o vnitā eq^o litas sit eq^o
litas existētie. māifestū ē eādē eq^o litate rei
vitate eē. **N**ihil enī est aliud rei vental q^o
ipsi^o rei etnū eq^o lital. itavt anim^o ipsaz cō-
p^{ri} hendens nec p^{ri} maneat infra. nec enaget

vltra. **S**i aut^o animi comp^{ri} hēnsio extiterit
vltra vel infra. inde fallitas oritur cui^o nul-
la est sba. cū veritas sit oib^o reb^o esse p^{ri}
mū 7 sba p^{ri} ma. **I**nde q^o licz colligere eā-
dem ipsaz eq^o litate verbū deitā esse. **N**i-
hil enī est aliud verbū veritā q^o etna d^o oī-
bus reb^o p^{ri} finitio creatoris. quid. q^o le. q^o n-
tumq^o sit earū vnaqueq^o. vel quō se habe-
at in sua dignitate vel tpe. **A**t huiusmodi
p^{ri} finitio est eq^o litas reruz existēti infra vel
vltra quā nō valet aliqd existere. **V**erbū
igit^o deitā est eq^o litas vnitā. **I**taq^o qm^o
vnitas ipsa gignit eq^o litate vnitā. gignit
vtiq^o h^o bū deitā. **D**e q^o gnātioe magn^o
quidā dicit p^{ri} s. q^o semel locut^o est deus.
Ecce 7 vnitā 7 verbi mentionē breu^o fac
Hanc etiā vnitā eq^o litate appellauerunt
antiq^o p^{ri} bi. tū mentē d^o vnitā. tū p^{ri} uidentā
tū sapiāz creatoris. **Q**uis aut^o vnitas 7 ei^o
eq^o litas. vt dictū est sup^o. sit vna penit^o sba
tū q^o nihil pōt seipsū gignere. 7 alia ē. p^{ri} p^{ri}
tas genitorē eē. alia genitū eē. **I**dcirco at
d^o nis p^{ri} his ipsa etna sba d^o p^{ri} sona genito-
ris fm^o h^o q^o ipsa ē vnitas. p^{ri} sona ho geniti-
fm^o h^o q^o ipsa est equalitas.

Quipse sit imago p^{ri} s. **A**ug^o i li.
de trini. vi. **C**ap. XIII

Stigit^o in filio dei ex p^{ri} e
genito p^{ri} ma eq^o litas 7 p^{ri} ma silitu-
do. nulla in re dissidēs. nullo mō
ineq^o lis. nullaq^o ex p^{ri} te dissilis. s^o ad identi-
tem respondēs ei cui^o est imago. **I**dez
in li. vii. **N**ō ho vt s^o stisteret imago dei
fact^o ē ad imaginē p^{ri} s 7 filij 7 sp^{ri} s sancti.
Vn sc^o ptū ē: **F**aciam^o loīez ad imaginē 7
silitudinē nrāz. **Q**uā q^o non oī mō fiebat
eq^o lis illa dei imago. tanq^o s. nō ab illo na-
ta. s^o ab ipso creata. **H**ui^o rei significandē
cā ita imago dei ē vt ad imaginē sit facta
id est. nō eq^o t^o p^{ri} sonalitate. s^o qdā accedit si-
militudine. **N**ō. n. loco^oz intūallis s^o silitu-
dine ad deū accedit. 7 dissilitudine ab eo
recedit. **I**dem in li. lxxiii. **Q**onuz
Et ea qdē q^o p^{ri} ticipatiōe sūt bona vel pul-
cra mutationē recipiūt vt possint eē nec bo-
na nec pulcra. s^o nullo mō recipit maliciam.

aut turpitudinem bonitas vel pulcritudo ipsa. **I**gitur et ea que participatione similia sunt recipiunt dissimilitudinē. Ipsa vero similitudinē impossibile ē ex aliqua parte esse dissimilē. **N**ō fit ut cū filius similitudo patris ex nulla parte patris possit esse dissimilis. Ipse est enim spēs prima qua speciatā et formata sūt oīa. cuius participatiōe similia sūt quecūq; vel in se vel deo sūt similia. **I**n his certe que sūt a deo creata. imago et similitudo et equeitas distinguēda sūt. **N**ā in speculo quidē est imago rei obiecte et similitudo. nō tamē equeitas. quia multa defunt imagini que insūt rei. **E**t i duob; ouis partibus equalitas ē. similitudo etiā inest. qz quecūq; insunt vni. insunt et alteri. nec tamen imago est. qz neutri de altero expressum ē. **Q**uā autē p dicitis quā didicis ouo gallinē similis sit inqntū ouū est. non tñ ē eius imago. qz nō est expressum de illo. s; nec equalē est. qz breuius est. **P**otest autē esse aliqua imago et similitudo vbi etiā sit equeitas sicut in parentib; et filiis esset. si tēpōris interval lum defuisset. **I**taq; in deo qz tēpōris vacat conditio. nō enī in tēpōre filiū genuit p que tēpōre cōdidit. cōsequēs est ut nō soluz eius imago sit qz d illo est. et similitudo qz imago ē. s; etiā equalitas tāta. ut nec tēpōris interval lū impedimēto sit. **M**ylari⁹ d trinitate. li. iiii. **N**ihil deniq; nisi natū h filius dei et i honore gnāntē ē honore admiratio geniti.

Quod ipse filius sit sapia. **A**ug⁹ d trinitate. li. vi. **C**ap XIII

Ipse ē prim⁹ ac sum⁹ intellectus; verbū pfectū cui nihil deficit. et ars que dā oīpotētē et sapiētē dei plena oīuz rationū vinctū incommutabiliū. et oēs vnū sunt i ea sicut ipsa ē vna d vno cuz q vnū. **I**bi nouit de oīa q p ipsū fecit. et iō cū discedāt ac succedāt tēpōra nō decidit ali quid ei sciētē vel succedit. **N**on enī ista que creata sūt ideo sciūt a deo quia facta sunt. s; pot⁹ qn a deo sciūt immutabiliter ideo facta sūt. **I**dem li. xv. **S**cientia

certe dei vel sapia ipsa ē ipsa essentia eius. qz idem ē ibi sapes et eē. **I**deoque nouit oīa verbū que nouit p. s; ei nosse de pte ē sicut etiā esse. **P**rouide p dices tanq; seipsuz genuit. equalē sibi p oīa verbū. **N**on enī seipsū integre ac pfecte dixisset. si aliqd minus vel amplius in ei? **H**bo qz in seipso eēt. **E**t ideo **H**bu illud vere veritas est. qz quic quid ē in ea sciētia de qua genitum est et in ipso est. qd aut in illa nō est. nec i ipso est. **S**ciūt ergo pater et filius inuicē. sed ille gignendo. iste nascēdo. et oīa que sūt in eozū scientia. in eozū essentia videt vtz simul. nō particulatim aut singillatim. velut alē nāte cōspectu. ibi sume agnoscat est est. **E**t falsū aliqd hē verbū hic nūq; pōt. qz sic se habet imutabilē ut se habet de quo ē. **N**ō enī pōt filius a se face qzq; nisi qd viderit ptem facere. **P**otent h nō pōt. nec est infirmitas illa nec firmitas. qz falsa nō pōt eē veritas. **N**on itaq; deus p oīa in filio. nouit in seipso. sed in seipso tanq; seipsuz. in filio tanq; verbū suū qd est de his oībz que sūt in seipso. **O**īa similē nouit et filius in se. tanq; s. ea que nata sūt d his que p nouit in seipso. **I**n pte vero tanq; ea de qb; nata sunt que nouit ipse filius in seipso.

Dugo i li. opusculoz Ipse ē dei sapientia que p Salomonē loquit: **N**ōdū erant abyssi et ego parturiebar. **C**onceptus deus sapiam in pscia futuri. parturiebat i voluntate creandi. pepit aut in pcreatione effecti. **O**rigenes sup principiū **J**ohānis **D**inc de ipso filio dei scripta pñciat. qd factū est in ipso vita erat. **S**i queris: quō in ipso vitalit et vniformit et cāliter subsistūt omia: accipe padigmata ex creaturarū natura. **C**onspicere quō cause rerū oīuz quas cōprehēdit globositas sensibilis hui? mūdi simul. et vniformit subsistunt i isto sole visibili. **I**nde nancq; forme corpōz oīuz pcedūt. **I**nde distātū pulcritudo color et cetera. q de sensibili natura p dicari possūt. **C**ōsidera multiplicē et infinitam vtutē seminū quō simul in singulis seminib; p̄tinet nūerositas herbarū fructū aīalium. quō pulcra ex eis surgit varietas

formarū. Intuere q̄ interiorib; ocul' quō
multiplices regulę i arte artificū vnū sunt.
7 in aīo disponēq; eas viuūt. quō infinitus
numer' linearū in vno p̄cto subsistit vnū
Et huiusmodi naturalia exēpla p̄spice. ex q̄-
bus velut p̄bice t̄xorie p̄nis vltra oīa s̄b-
nectul' dīna gr̄a adiut' poterj arcana vbi
mentj acie cōspicere. 7 q̄ntū dat hūanil' ar-
gumētatiōib; dēū suū querētib;. quō oīa
que p̄ verbū facta sunt in illo viuūt vide-
re. **Aug' i li. lxxiiij. q̄onū.** Ille hō
p̄ncipales forme vel rōnes rerum stabiles
ideę vocant' que dīna intelligētia cōtinēt
nec ipse formatę sunt. s̄ fm eas q̄cqd' orit'
vel interit format'. q̄s scilicet rōnes et̄nas i
verbo intueri aīa neq̄t. nisi qui rōnis ocu-
lum sanū 7 purū ac serenū 7 sanctuz ac si-
milē eis q̄s videre intendit habuit. Sic. n.
ipso intelligibili lumine perfusa 7 illustra-
ta cū ei coheserit. hac ipsa visione beatissi-
ma fit. **H**as aut' siue ideas siue formas si-
ue sp̄s rōnes appellare licet multisq; cōce-
ditur vocare q̄dlibet. sed pauid' videre qd'
verum est.

Quod pater filio ipsū gignēdo dedit
oīa. **Idem i li. de trinitate primo**
Capitulum XV

Paterūq; vero fili' dicit q̄
p̄ ei dedit: in q̄ vult intelligi q̄ eū
p̄ genuit vt nō q̄ si iam ex̄nti 7 n̄
habētī dederit aliqd'. s̄ ipsum ei dedit vt
h̄iet est genuisse vt esset. **N**ō enī fili' aliud
est 7 aliud habet s̄ hoc ipsū est qd' ē 7 habz
Idem cōtra Maximū. li. ij. Bea-
tius qd' ē dare q̄ accipe. **S**z hoc in hac
vita vbi ē inopia. qz vtiq; melior ē copia.
Mel' est enī h̄ie q̄ egere. melius dare q̄
mēdicare. **V**bi aut' q' dedit gignendo de-
dit. 7 q' accepit nascēdo accepit. nō inopi
subuentū est. s̄ ipsa copia gnāta est. **R**ec-
pōt qui accepit ei q' dedit esse ineq̄lis quia
7 h' accepit vt esset eq̄lis. **N**ihil enī p̄re mi-
nus habet. q' dicit: **D**ia que habet p̄r mea
sunt. **A**thanasius cōtra **Arriū. li.**

ij. **E**t rursum pater inquit qd' dedit m̄ ma-
ius oibus est. **D**ona hō dīna hoc mō in-
telligēda sunt filio attributa. **D**edit filio
pater oīpotens oīpotētiā. maiestates de-
dit maiestati. v̄tutē v̄tuti. prudentiā pru-
denti. eternitatem eternitati. dīnitatē di-
uinitati. vitam vitę. **N**ec aliā ab ea q̄s ha-
bere dedit. 7 q̄ntam habet tātā dedit. **S**z
hec oīa nascētī potius q̄s diligenti dedit
p̄batur: cui a filio dicit: **D**ia mea tua sunt
7 tua mea sunt. **S**i enī illa oīa que pater fi-
lio contulisse p̄hibet alia in eo 7 alia i filio
esse dicunt'. sine dubio mendacē faciunt' fili-
um qui dicit sua esse que patris sūt. **M**y-
lari' **de trinitate. li. iij.** **N**ihil itaq;
nisi natū filius habet. 7 geniti honoris ad-
miratio in honore generat' est. **Aug' in**
solutione questionū hereticorū
Requa q̄s hō creatorē filius gignere non
potuit s̄ non oportuit. **I**mmoderata q̄ppe
gnātio diuina esset. genitus fili' patri ne-
potē gigneret. qm̄ 7 ipse nepos nisi gigne-
ret auo suo p̄nepotē. ipotens diceret' scdm̄
viam o heretici mirabilē sapiam. **R**eciō
min' habet fili' qz p̄r nō est. qm̄ gnātio n̄
potentię s̄ p̄ne p̄prietat' ē. **I**dem **i li.**
de trinitate. xv. **I**ō hō p̄ncipalit' d' pa-
tre dī sp̄s sanct' p̄cedere. qm̄ 7 d' filio qd' ē
p̄cedit. s̄ s̄ illi. s̄ filio p̄r dedit nō vtiq; iaz
existētī 7 nō habētī. sed q̄cqd' vnigenito de-
dit gignēdo dedit. **S**ic g' genuit eū vt etiā
de illo p̄cederet cōe bonū. 7 sp̄s sanct' spi-
ritus esset amboz. **S**z si de vtroq; p̄cedit
cū fili' eū p̄cedere dicit a p̄re. nisi qz solet ad
eū referre qz 7 ipsius ē de q' ē ipse. **V**n̄ 7 ip-
se alibi dicit: **M**ea doctrina nō est mea. s̄ ei'
q' misit me. **A** q' enī habet fili' vt sit de'. ab
illo habet vt etiā d' ipso p̄cedat sp̄s sanct'
Ac p̄ s̄ sp̄s sanct' vt etiā de filio p̄cedat sic
a p̄re habet ab ipso p̄re. **H**inc etiā intelli-
git'. **C**ur nō dicatur sp̄s sanct' natus ēē. s̄
potius p̄cedere. qz si 7 ipse fili' diceret'. am-
boz vtiq; fili' diceret'. qd' absurdū esse p̄ba-
tur. **N**ullus enī est filius duoz nisi p̄ris et
m̄ris tm̄. **S**ic nec filius hōiuz simul ex p̄re
p̄cedit 7 ex m̄re. imo p̄s ex p̄re i m̄rem. de

inde hō ex m̄re in hāc lucē. Spūs autem sanct⁹ nequaquā primo de p̄re in filiū ⁊ post de filio ad sc̄tificandā creaturā. s̄ simul ⁊ vtroq; p̄cedit. q̄uis s̄ filio pat̄ vt quē admodū de se ita de illo q̄ p̄cedat dederit.

Quilla generatio sit ineffabil⁹ et incōprehensibilis. Idem in sermōe de natiuitate dñi. Ca. XVI

Uerū generationē illā saluatoris q̄ gignētī p̄ coet̄n⁹ ē. q̄s enarrabit. q̄n quidē ipsius t̄palē ex h̄gic gnationē mūdus expauit. quā piā fides agnouit ⁊ tenuit. infidelitas aut̄ risit sup̄ata. sup̄bia timuit. Quē nā est illa generatio quē in p̄ncipio erat h̄bū ⁊ verbuz erat apud deū ⁊ deus erat h̄bū. Qd̄ ē h̄ verbū qd̄ dicitur⁹ antea nō s̄lebat. quo dicto nō siluit qui dicebat. Qd̄ est verbū sine t̄pe p̄ qd̄ facta sūt t̄pa. Verbū qd̄ nullius apuit labia ceptū nec clausit vt finitū. Verbū qd̄ initū nō habet ex ore loquentiū. ⁊ aperuit ora mutorū. Verbuz qd̄ linguīs gentiū disertis nō fit. ⁊ linguas infantū disertas facit. Quē naz est illa gnatio cui pater moriēdo nō cedit. qz nō eā viuēdo p̄cedit. Ab oīb; int̄u allis locoz ac tēporū ab oī distēsiōe spaciōz. quā vel ī diebus vel in corpib; sentire cōsueuim⁹. q̄ntū ipso adiuuāte possum⁹ aīas n̄ras ad eum leuem⁹. si q̄ modo ⁊ natū non p̄uenientē q̄ gignit. ⁊ gignentem non p̄uenientēz. qui gignit cape valeam⁹. Patrē sempit̄ne genuisse. filiūq; sempit̄ne natū eē. nec vtz q̄s gnāntē. nec vtrūq; nascentē. s̄ alterū sine altero nō viuētē cogitem⁹ si valem⁹. si nō valem⁹ credam⁹. Nō ē qd̄ credere volumus. nec tū longe positū est ab vnoq; nostrū. In illo q̄ppe viuim⁹ mouem⁹ ⁊ sumus.

Athanasius de trini. li. viij. Igitur Athanasius o hō q̄ deitatē queris si credis h̄n fac. credere tibi iustū est. nō discutere p̄missum ē. Si autē discus⁹ sermo tibi p̄pheticus occurrit. q̄ dicit. Generationez eius q̄s enarrabit. **Petrus in episto**

la Clemētis. Non ḡ deus a nobis discutendus est sed credendus. qui nimirū in nobis ipsis nescim⁹ qd̄ sapimus quō mens nostra vel ingenū generat verbū. sed nos se sufficit. qz lux splēdorē genuit. sicut ait: In splendoribus sanctorū ex vtero ante luciferū genuit. **Vylarius de trini. li. ij.** Nemo inquit nouit filiū nisi pater zc̄. Insere te in hoc secretū int̄ ingenitū ⁊ vni-genitū deum. ⁊ arcano te inopinabilis natiuitatē imerga. Incipe percurrere. p̄siste. ⁊ si sciam nō p̄uenturū. tamen gratulabor. p̄fecturū. Qui enī pie infinita persequitur. ⁊ si nō contingat aliq̄n cum p̄ficeret prodeundo. **Bern̄. in epla ad Thomā prepositū.** Ne vobis filij huius seculi a vestra prudētia insipiētī salutarē spiritū ignorātes. nec diuino cōsilio participantēs. qz solus soli pater eructuans filio suggerit. excepto cui filius reuelare voluerit. Non vultis o miseri dicere cum David: Audiam quid loquatur in me dñs deus zc̄. Vtiq; ī vanitates ⁊ insanias fallas effusi foris. int̄imū optimūq; non requiritis auditum veritatis.

Qu vtraq; sit inenarrabilis. Augustinus in sermone de natiuitate dñi. Capitulū XVII

Habes certē dñi generationes retinet fides catholica mirabiles. s̄. vnā diuinā. alterā hūanā. Illam sine t̄pe. hāc in t̄pe. Illā sine matre. hanc sine patre. Si enim istaz non comprehendim⁹. illam quando enarrabimus. Quis comprehendit natiuitatē nouā. inusitatā. vnicā. in mūdo incredibilem factam. ⁊ toto incredibiliter creditā vt virgo cociperet. ⁊ virgo pariens permaneret. Quod humana ratio non inuenit fides capit. ⁊ vbi humana ratio deficit. fides hominū proficit. **Bernardus in sermōe de vigilia natiuitatis dñi** Ies⁹ ch̄rist⁹ dei fili⁹ ī bethleē iudeꝝ nascit⁹ ex h̄gine. Frēs gnationē istā q̄s enarrabit ⁊

Angelus nunciat. virtus obumbrat. spiritus superuenit. virgo credit. fides concipit. homo parturit. permanet homo. Quis non miret? Filius altissimi deo ante secula de deo genitus nascitur. denique homo infans oritur. Quis vel scire miret? Nec sane natiuitas ociosa. vel dignitas in fructuosa. Non enim oritur sine salute. Iesus. nec sine unctioe Christi. nec sine gloria dei filii. **¶ Maximus in sermone de natiuitate domini.** Quae est autem ista ratio. imo quae caeca potentio ut non credat deus homines posse de femina facere quem credit fecisse de puluere? Si omnipotens homo in tali negotio voluntate esse consideras. de ope cur retractas? **¶** Quia quippe quicquid voluit fecit deus. Et si solliciti perscruteri. per hunc humanum legitimum usus preceptiois tres valde mirabiles nascere diuinitatis operata reperies. **¶** Prima quod dem est quod formatus est Adam ex limo. **¶** Secunda quod formata est mulier de masculo. **¶** Tertia homo qui est celestis extitit quod Christus ex homine processit. **¶** Quid hominum non nouum. quid non mirabile fuit. quod hominum nisi fide sequi inquisitio humana compleri potest complecti. quod huius mystico conceptu mundum suum visitare dignus est dei filius. nostre salutis huius rogabat. nimirum ut celestis tandem generatio repararet quod natiuitas terrena perdiderat.

¶ De missioe filij dei in carnem et modo et causa eiusdem. **Aug. de trinitate. li. iij. Cap. XVIII**

Quia enim ad eterna capescenda non eram idonei. sordidique peccatorum nos pregrauabant temporalium rerum amore tracte. ac deppagine mortalitatis tanquam natali inolite. eram utique purgandi. purgati autem ut eternis preterparem. non nisi per temporalia possumus. quibus iam preterpari tenebamur. **¶** Sanitas. non a morbo quod plurimum distat. sed medicina curatiois non sanat nisi morbo pregruat. **¶** Igitur inutilia temporalia decipiunt egrotos. utilia temporalia suscipiunt sanandos. et traiciunt ad eterna sanatos. **¶** Quis autem rationalis sic purgata debet eternis rebus pretemplationes. sic purgata temporalibus fide. **¶** Cum ergo fides nostra videndo fiet veritas. tunc mortalita-

tem nostram commutatam tenebit eternitas. **¶** Quod donec fiat. et ut fiat. ne fides mortalis vite dissonaret a veritate vite eterne. veritas ipsa patri coeterna de terra orta. cum dei filius excepit in se fide nostram quam nos produceret ad veritatem suam quam sic nostram suscepit mortalitatem ut non suam amitteret eternitatem. **¶** Ut enim quidam sapientium grecorum ait. **¶** Utinam ad id quod ortum est valet eternitas. tamen ad fide veritas. **¶** Sic ergo purgari nos oportebat ut ille nobis fieret ortus qui maneret eternus. nec nobis aliter esset in fide. aliter in veritate. **¶** Non enim ab eo qui ortus sumus ad eterna transire possemus. nisi eterno per ortum nostrum nobis sociato ad eternitatem traiceremur. **¶** Nunc autem illuc quodammodo fide sequentes ascendimus. quod ascendit in quem credimus. **¶** Quia enim in illorum id quod ortum est transiit ad eternitatem. transitorium est et nostrum. cum fides puenerit ad veritatem. **¶** Ecce ad quod missus est filius dei. imo ecce quod est missus esse filium dei. **¶** **Leo papa in sermone de natiuitate domini.** Ex luce siquidem ortus splendor non est luce posterior. et lux vera nunquam sui splendoris est indiga subale. sic huius spiritus fulgore sicut spiritus existere. **¶** Qui autem splendoris manifestatio dei missio. quam Christus apparuit mundo. **¶** Qui cum omnia inuisibili maiestate sua semper implet. tamen de remotissimo altissimoque secreto his quibus erat ignotus aduenit. cum ignorantie cecitate abstulit. et ut scriptum est. **¶** Sedentibus in tenebris et umbra mortis lux orta est eis. **¶** Quis enim etiam prioribus seculis ad illuminationem sanctorum patrum et prophetarum lumen veritatis emissus sit. dicente David. **¶** Emitte lucem tuam et veritatem tuam. ac diuisis modis multisque signis opera presentie sue veritas filij declarauerit. omnes tamen ille significatioes cunctaque miracula testimonia fuerunt istius missiois. de quo et apostolus dicit. **¶** Cum ergo venit plenitudo temporis. misit deus filium suum ex muliere factum sub lege. **¶** Quid autem hoc est. nisi hominem carnem fieri. conditoris mundi per uterum virginis nasci. dominum maiestatem humanis se coaptare per modum. **¶** Et licet conceptu spirituali nulla sint terreni mixta contagia seminis. ad suscipiendam tamen vere carnis substantiam solam sumere de matre natura. hac missione quam deus uniuersum est homini. filius impar est patri. non in eo qui ex tempore. sed in eo quod est factus

ex hoie. Equalitate. n. qua inuiolabil' ha-
bet deitas. no corruptit hu' anitas. 7 creator
ad creaturam. descensio credenti est ad eterna
subuectio. **Beda i omel. sup pnci-
piu Johannis.** Ob h. n. xpi caro fa-
ctu est. i. de ho fact' e. vt p cogntu nob hois
habitu nob pnsando pgruere. nos alloqn
do instruere. nob videdi via ptere. p nob
p hoste pfligere. nra mortē moriedo ac re-
surgēdo posset destruere. p cogntā vere pū
dinitatē nos interi' viuificando ad dīna
sustolleret. remissionē nob pctō p parit ac
spūscū dōna pcedēt. 7 p' bono pfectio-
nem operū nō soluz nos ad hu' anitā suę
claritatē vidēdā pducēt. s. zincōmutabi-
lem nob eēntiā suę dinitatē ostēderet.

Que de ho fact' e vt hoiez lapsuz
erigeret. **Aug' d ciuita. dei. libro
xiiij. Capitulū XIX**

Prim' ho fuit i duplici pa-
radiso. vinebatqz fm deū in pa-
radiso corpali. p' bona corpis.
7 i spūali. p' bona mētē. **Breg' i mo-
ral. li. viij.** Ad h. n. ho pditus fuerat. vt
statim mēte in arce cōtēplationis se erige-
ret. 7 nulla hūc corruptio a sui conditoris
amore declinaret. S. cū ab ingenita stan-
dis soliditate volūtatē pedē ad culpā mo-
uit. a dilectiōe pditor' in semetipsū. ptinul
cecidit. S. amorē dei deserēs. verā. s. sta-
tionis arcē. nec i se p'sistē potuit. qz lubrice
mutabilitatē impulsu infra se p corruptio-
nē defligat. **Idē in. li. xvij.** Auxit ve-
re reatū culpę sequēd' pconiū glie pcedēd'.
Rā vniuscuiusqz calus tāto maior ē cri-
minis. qnto p'ulsqz caderet maior potuit eē
xtuē. **Bern' sup Cañ. omel. xxxv**
Qm igit' ho cū in honore eēt nō intellexit
seipsū iumēt' insipiētibus assimilauit. De
grege facta ē egregia creatura. pntoqz si
loq' fas eēt. dicerēt iumēta: **Ecce Adā fa-
ctus ē qsi vn' ex nob.** Hic ē q p'ais ange-
loz fact' ē fēnū in p'sepio posituz. nobisqz
tanqz iumēt' appositū. Verbu 3 q'ppe caro
factū ē. 7 oīs caro fēnū. Itaqz ab hoīs
hoie i pec' mutato se mutauit i pabulū pe-

coris. **Deu** tristis 7 lachrymosa mutatio.
vt ho padisi accola. t're dñs. celi ciuis. dei
domesticus. frat' btō p spūm 7 celestium
coheres. xtutū repētina se pūsiōe iuenerit.
7 p' infirmitatē iacētē i stabulo. 7 p' pe-
corinā similitudinē idigētē feno. 7 p' indo-
mitā feritatē alligatū p'sepio. sic sc'ptū est:
In chamo 7 freno maxillas eoz p'stringe
q nō approximāt ad te. **Ag'sce** tñ o vos pos-
sessorē tuū. 7 tu asine p'sepe dñi tui. **Co'sce**
pec' quē nō coguisti ho. adora in stabulo
quē fugiebas i paradiso. honora p'sepiū cu-
ius p'tēpsisti imperiū. **Comede** fēnū quez
fastidisti panē angelozū.

Que vt famelicū vtroqz sensu ex se
reficeret. **Dugo i libro de spū et
anima. Cap. XX**

Quo qdē sūt i hoie sensus
vn' interior. al' exterior. 7 vterqz
donū suū hz in q' reficit. **Sensus**
īterior reficit in p'tēplatiōe dīnitatē. **Exte-**
rior i p'tēplatiōe hu' anitā. **Propt' h' eniz**
de fact' ē ho vt i se totū hoiez btificaret.
7 tota pūsiō hoīs eēt ad ipsū. totaqz dile-
ctio curreret i ipsū. cū 7 a sensu carnis vi-
deret p carnez. 7 a sensu mētē p deitatē p'tē-
plationē. **Hoc** erat totū hoīs bonū vt sine
igredere' siue egredere' in factore suo pa-
sua iueniret. videlicet for' i carne saluato-
ris. 7 int' i deitate creator'. **Rā** pdito bo-
no qd int' erat. egressa ē aīa ad bona alie-
na q for' erāt. 7 pactū fec' cū dilectiōib' seculi.
re'q'escēs sup illas. nō attēdēs absentia
boni sui interior'. eo q' suas p'solatiōes cer-
neret i bonis aliēis. **Aug' omel. ij.** Ir-
ruerat igit' ho qsi puluis i oculū 7 vidē lu-
cem nō poterat. **De** puluē cecat' es ho. de
puluē sanar'. caro te excecauerat. caro te sa-
nat. **Idē in quodā sermōe** Adhe-
resce igit' ho medicamēto tuo. **Nō** poterat
videre deū. poterat hoiez. de' ho fact' ē vt
i vno t' eēt. 7 qd videres 7 quod crederes.
Bern' sup Cañ. omel. xx. Ego hāc
arbitroz p'cipuaz iuisibili deo fuisse cāz q'
voluit i carne videri 7 cū hominib' homo
conuersari. vt hoīuz carnalium qui videli-
cet nisi carnaliter amare non poterāt. pmo

quidem ad suę carnis amorē salutarē affectiones retraheret atq; ita q̄datiz ad amorem spiritale p̄duceret. **I**dem in sermone. ij. d. nativitate bte Marie. Itaq; q̄ erat sup̄ intellectū vel rōnez delcēdit vsq; ad imaginationē. Quid. n. p̄us hō de deo cogitaret. nisi forte idoluz corde fabricaret. Incōprehēbilis ḡ voluit cōprehēdi. inexcogitabil cogitari. q̄mō in p̄sepio latēs. in v̄ginali gremio cubans. in monte p̄dicās. in oīone p̄noctans. in cruce pendēs. in morte pallēs. int̄ mortuos lib. 7 ī inferno imperāl. seu etiā tertia die resurgens. 7 aplis loca clanoꝝ victorię siḡ demōstrās. nouissime corā eis celi secreta cōscendens.

Qut a se erulantem reduceret. Greḡ in moral. li. viij. Cap. XXI

Quam quidē hō ab iternis gaudijs deiecit. culpe suę supplicia 7 tolerabat 7 nesciebat. ita vt exiliū patriā crederet. 7 sub corruptiōis p̄dere q̄si in libertate salutē gauderet. Sed is quē hō reliquerat intus. assūpta carne for̄ apparuit de. Cūq; se exten̄ p̄buit expulsum foris hōiem ad interiora reuocauit.

Idem in li. viij. Hō q̄ppe lapsus si ī auctoris sui inq̄sitionē se erigeret. hūc reūteratū corpearū renū amica caligo p̄fuderet. Vndiq; āgorib; p̄mit. infirmitatib; v̄getur. vt q̄ relicto deo se sibi ad req̄em sufficē credidit. nihil ī se nisi tumultū p̄turbationis iueniret. iuentūq; se fugere quereret. s̄ auctore cōtēpto. q̄ se fugeret nō h̄iet. Nā loc̄ hōis s̄ nō local̄ ipse p̄ditor. extitit. qui hūc vt in semetipso p̄sisteret creauit. quez locū tūc hō deseruit q̄n a p̄ditor̄ amore recessit. S; cū op̄s de. hōi redimēdo se etiā corp̄alit ostēdit. ipse fugitiui sui vestigia s̄sequēs ad retinēdū quē amiserat loc̄ venit. **Bern̄. sup̄ Lan. omel. lxxiij.** Hęc ē ouis errās cui cura etiā sup̄noꝝ cure gregū p̄iata ē. Deniq; illis depositis pastor ad istā descēdit. diligēt eā quęsiuit iuētā nō reduxit. s̄ pp̄ijs hūer̄ reportauit 7 angelis vitaq; noua cū illa 7 de illa gaudiorū festa celis intulit.

Qut miserū in corpe et aia b̄tifi caret. Greḡ vbi. s. Cap. XXII

Quia subesse diuis iussio. q̄ n̄b; hō noluit. sub suis se necessitatib; strauit. Vt enī taceam? q̄ in corpe dolores tolerat q̄ febr̄ib; anhelat. ipsa n̄ra salus egritudo ē. cui curādi n̄cital nunq; deest. Quot enī solatia ad vsū viuēdi q̄rimus. q̄si tot n̄re egritudini medicamentū obuiam? S; ipsū q̄s medicamē in vuln̄ vertit. qz exquisito remedio paulo diutius inherētes. eo graū deficiam? q̄ p̄uide ad refectionē param? Ipsa q̄s mens n̄ra a secreti interioris gaudio exclusa. mō spe decipit. modo pauore vexat. mō dolore deicitur. mō falsa hylaritate replet. Rerum tp̄aliū q̄s diligit amissione incessant atteritur. qz 7 incessant̄ cursu rapiēte p̄mutatur. Reb; aut̄ mutabilib; s̄bdita etiā ipsa a se variat. Nā quērēs qd̄ nō habet anxia p̄cipit. cūq; h̄ accepit. tedet hāc p̄cepisse qd̄ quęsiuit. erudiri appetēs vix suā ignorātiā supat. s̄ erudita ḡu? p̄ gl̄iaz sc̄ie p̄gnat.

Idem in li. xv. Itaq; p̄m̄ hō fuit arbor in p̄ditiōe. foliū in tēptatiōe. stipula in deiectione. Vñ sc̄ptū est. Cōtra foliū qd̄ a v̄to rapit ostēdis potētiā tuā 7 stipulā siccā p̄seq̄r. Et rurū. Hō inq̄t nat̄ d muliere breuiuiuēs tpe replet mult̄ miserij. **Bern̄ ad Eugeniū. li. ij.** Hō nimirū nudus 7 paup̄ 7 miser. hō dolēs q̄ hō sit. erubescēs q̄ nudus sit. ploꝝās q̄ nat̄ sit. murmurās q̄ hō sit nat̄ ad laborē nō ad honore. Hō nat̄ d muliere 7 ob h̄ cū reatu. breuiuiuēs tpe 7 ob h̄ cū metu. replet mult̄ miserijs et ob h̄ cū fletu. **Dugo ī libro opusculozū.** Deiḡit hō fact̄ ē vt totū hōie in se b̄tificaret. Nā si creator hōis de. esset 7 hō nō eēt. eēt ī ipso qd̄ sensu mēij videret s̄ qd̄ sensu corp̄is p̄cipet n̄ eēt. 7 sustineret sensus carnis p̄petuū opprobriū absentię creator̄ 7 eēt ī abiectiōe sp̄ oberrās. sp̄q; merito illi diceretur. vbi est deus tuus.

Idem in eodem. Deus hō factus est vt idem esset repator q̄ creator. 7 vt de suo hō libaret. 7 vt familiar̄ ab hōie de. diligeret. 7 vtq; sensus ī ch̄risto b̄tificaret. 7 reficeret oculis cordis ī ei? d̄nitate. 7 oculis

Primus

corpis i ei⁹ hūanitate. vt sine ingrederet si-
ne egrederet. in ipso pascua iueniret natu-
ra cōdita ab ipso. **Bern.** vbi s. omel
xx. Reuera prorsus oī suauitatē dulcedie
plenū videre hūiez hūis conditorem.

Qvt hōi sue nature dignitatez
inotesceret. **Aug.** in li. de trinita-
te. xij. **Cap. XXIII**

Sunt et alia multa que in
ei⁹ incarnatiōe salubrit̄ intūeda
sūt. Quoz vnū est qd̄ demōstra-
tū est hōi quē locū hiet ī rebz a deo cōditū.
qñ sicī vnitate psonē deo pūgi potuit hu-
mana nata. **Helinādus.** Licet enīz
hūana nata in oēs formas aīaliū ab ipsa
mūdi creatione sp̄ excelluerit. tñ ex incar-
natiōe xbi. 7 ex forma hōis a deo assūpti
longe maiore dignitatē excellētā acq̄sinit.
Reg. enī frustra charitatē istaz q̄ dilexit
nos de⁹ vt sic filiūz suū ad hōies mitteret
ap̄lus nimīā appellauit. s̄ p̄certo intellexit
q̄ tñ hūficiū sic nulla p̄mereri magnitu-
do p̄terat mūdane iusticie. sic nulla p̄de
ratio estimare vel estimatio p̄derare. **Doc**
itaqz meli⁹ estimat deuotio n̄ra q̄ rei rōci-
natio. ḡra actio q̄ disputatio. faciliusqz
cōpat illud paup̄tas sp̄s q̄ ql̄bet diui-
tiarū aceru⁹. **Ant** incarnationē xbi similis
erat deo sola hōis forma interior. s̄ ab incar-
natiōe xbi facta ē forma dei ipsa q̄z hōis
forma exterior. **Igit** ad oēs serpēt̄ sugge-
stionē cogitare debem⁹ vnitā dignitatem
hui⁹ duplid̄ forme. moxqz pudebit nos si-
mul turpe aliqd̄ cogitasse. **Dignior** ē enīz
forma vtraqz. q̄z vt tam turpi p̄formem̄ be-
stie. **Sane** de vtraqz dici potest. imo debet
x̄bū illud egregiū: **Qd̄** fac ad mores tam
bona forma malos: **Alioqñ** qd̄ passurum
putas supplicij q̄ d̄onestauerit formā dei
Greg. i moral. li. xxvj. **Qd̄** ḡ fragili-
tas hūana se despet. s̄ vnigēiti dei sangui-
nē p̄sideret 7 ī p̄cio suo p̄sideret. cōspiciat
q̄ magna ē q̄ tanti valet. **Supnaz** p̄iam
speret āglōz se sociā sciat. 7 ī suo capite se
p̄latā etiā angel̄ gaudeat. **Aug.** vbi. s.
Deinde hō s̄ etiā in cā fuit vt ḡra dei no-

bis sine vllis p̄cedētibz meriū in hōie Chri-
sto cōmendat. qz nec ipse vt in tanta vni-
tate deo cōiungeret vllis ē p̄cedētibz meri-
tis assecut⁹. s̄ ex q̄ hō cepit. ex illo ē 7 deus.

Qvt ei hūilitatis exēpluz in se
tribueret. **Cap. XXIII**

Et etiā vt supbiā hōis q̄
maxie impedit ne deo inherat
p̄ tantā dei hūilitatē redargui posset 7 sa-
nari. **Greg.** in registro. li. x. **Johā**
nī ep̄o. **Q**nta ē hūilitatē h̄t⁹ p̄t⁹ quaz
solā veracit̄ edocēdā is q̄ sine estimatione
magn⁹ ē vsqz ad passionē fact⁹ ē pu⁹. **Ho**
stis q̄ppe n̄ inf̄ oīa p̄dit⁹ videri sup oīa vo-
luit elat⁹. **Quid** ḡ nos ep̄i dicim⁹ q̄ hōno-
ris locū ex redēptor̄ n̄ri hūilitate suscipi-
mus. 7 tñ supbiā hostis ipsi⁹ imitam⁹. **Ec-**
ce nouim⁹ creatorē n̄rm de sue celsitudinis
culmie vt hūano gn̄i gl̄iaz daret descēdis-
se. 7 nos de infimis creati de fratrū gl̄iam
m̄ioratione. **Formidem⁹** ḡ in illoz nūero
ascribi q̄ p̄mas ī synagogis sibi volūt cathe-
dras offerri. 7 in foro salutari. 7 vocari ab
hōibz rabi. **Idem** in moral. li. xix.
Quid aut̄ mirū si hō se p̄t⁹ hōiez attrahit
7 q̄si m̄iorat⁹ inflectit. primoz necitati vel
infirmitati p̄descēdes. cū illud x̄buz p̄ qd̄
oīa p̄stāt creata vt hōibz p̄desset assūpta
hūanitate paulomin⁹ ab āgel̄ m̄iorari vo-
luit. **Idēqz** creator hōiūz 7 āgeloz formā
hōis p̄t⁹ hōiez suscepit. **Bern.** in ser-
mone de natiuitate d̄ni. **Deniqz**
qd̄ magi indignū ampli⁹ detestā dū. qd̄ ḡ-
uius p̄mēdū q̄z vt vidēs deū celi puuluz
factū. apponat vlē magnificare se hō super
terrā. **Greg.** in moral. li. ix. **Ceterū**
p̄m⁹ hō qm̄ actor̄ p̄cepto restitit carnis in
se p̄tūeliā sensit. **Aug.** vbi. s. **Qd̄** at
mai⁹ obediētie nob̄ p̄beret exēpluz q̄ p̄ in-
obediētā pieram⁹. q̄z deo p̄i fili⁹ sibi co-
q̄lis obediēs vsqz ad mortē crud⁹. **Et** vbi
ipsi⁹ obediētie p̄miū meli⁹ ostēderet. q̄z in
carne tāti mediatoris q̄ ad vitā resurrexit
eternam. **Bern.** in sermōe quodā
Ceterū et̄na rerū oīum in celis suppetebat
abū d̄tia. **Longitudo** quippe dierum in

dextera ei. et in sinistra illi diuitie et gloria.
Pauptas autem ibi nusquam erat. sed in tris abundat huius spiritus ac super abundabat. et homo precium eius nesciebat. **H**anc itaque dei filius percipiscens descendit ut eam sibi eligeret. et nobis quam sua estimatione preciosa efficieret.

Quod ut eum ad sui amorem alliceret.
Breg. ubi s. li. viij. Cap. XXV

Homo propterea cum ab ingenuitate soliditate voluntatis pedem ad culpam mouit a dilectione perditionis in semetipsum pertinere cecidit. Sed amor dei deserens veram. scilicet stationis arcem. nec in se consistere potuit. quia lubrica mutabilitatis impulsu infra se corruptionem defluens etiam a semetipso dissensit. **N**unc. non quia perditionis sue soliditate non figitur. aliter namque desiderij motu variatur. ut et quietus actionem desideret et occupatus ad oculum anhelet. **Q**uia. non fixa mens stare cum potuit noluit. stare non valet etiam cum velit. sed quo libet posita se egra alium locum querit. **A**nselmus in libro de eucharistia. **S**ed huiusmodi ad nos deum descendit ut amorem nostrum in terrenis dispersum ut putrefactum. beneficia pietatis exhibendo in se recolligeret. et in nouitatem vite reformaret. abstractumque et emundatum a fecerentur que cum ipso pariter amari non possunt. secum sursum lenaret. **S**ic. non attrahendi eram in vinculis charitatis. **S**ic curandi erant qui se amabant usque ad contemptum dei. ut discerent amare deum usque ad contemptum sui. **D**ic. non. propter se. sed propter nos prouocabat in nobis. sed propter nos ipsos in seipso exhibebat nobis. videlicet ut discerem eum amare usque ad contemptum nostri. qui nos propter amauit qui dāmodo usque ad contemptum sui. **S**aluo enim nobis alio redemptionis nostre sacramento. huius rei gratia carne suscepit. susceptaque nec necessitatibus iniuriisque et passionibus exposuit. fecitque vel dixit quicquid per carnem vel in carne fecit vel dixit. **C**um ergo de carne sua tanquam se amandi medicinam indiguerit. magnam et mirificam aiam nostris alimoniam vite. videlicet eucharistiam ministrat. quam tunc auidis faucibus sumimus cum dulciter colligimus. et in ventre memorie recondimus quicquidque pro nobis fecit vel

passus est **C**hristus. **Q**uicquid enim redemptor noster in carne fecit. ob hoc utique fecit ut amaretur a nobis. non quod egeret amore nostro. qui bonorum nostro non eget. pro omnia sufficiens ipse sibi. **S**ed quia quos bonos facere susceperat. nisi eum amando non poterat esse beati. **B**ernardus super Cantu. **o**mel. xx. **H**anc igitur arbitror incarnationis dei fuisse causam. ut hominum carnalium primo quidem ad suam carnis amorem salutarem affectiones retraheret. sicque gradatim ad amorem spirituale produceret. **A**ugustinus de cathezizandis rudibus. **P**ropterea siquidem maxime ipse aduenit. ut homo quantum deum eum diligat agnosceret. et sic eius dilectionem a quo prior dilectus est inardesceret. proximumque eo iubente diligeret.

Quod ut homini suam charitatem ostenderet. **I**dem in quodam sermone.
 Capitulum XXVI

O charitas quas magnas habes vires. quam celo deum deposuisti. **O** chara sanitas et sancta charitas. quam tanta es in terris. quanta eris in celis. tanta potes in hac pugna mortalitatis adhuc sollicita. quantum poteris in perfecta pace securata. **H**ugo in libro de laude charitatis. **O** charitas via supercellens. suscipiens et dirigens ac produces. **Q**ui via hominis ad deum. et via dei ad homines. tu deum ad homines tendis. tu homines ad deum dirigis. nec nisi per te ad alterum possumus transire. **T**u mediatrix es auios periculis. disiectos socias. et tamen dispares quodammodo coequas. deum humilians. nos sublimans. illum ad ima trahens. nos ad summa erigens. **S**ic tamen ut nec abiecta. sed pia sit eius descensio. nec superba sed gliosa sit nostra exaltatio. **M**agnam ergo vim habes charitas. tu sola deum trahere potuisti de celo ad terram. **Q**uod forte vinculum tuum quod et ligari deum potuit. et homo ligatus vincula iniquitatis dirupit. **R**escio siquid maius in laude tua dicere possim. quam ut deum de celo traheres. et homines de terra ad celum eleuares. **M**agnum tuum ut per te usque ad humilia deum. et usque ad exaltaretur homo. **C**onsidero deum ex femina natum. infantem panis obsitum. vagientem in cunis. sugentem

vltra. **R**espicio postea cōprehensuz. liga-
tū. flagellis celsū. spinis coronatū. spuū il-
litū. lāceatū. clauis fixū. feller acetō pota-
tū. Illic indig. h. dura passū. 7 tū cur vel
ita digret. vel ita pateret. si cāz qrim? ali-
am pter solā charitatē cāz nō inuenim?
Charitas qntuz potes. si tm̄ inualuisti
erga deū. q̄tomagi erga hoies. **S**z for-
tassis facili? vind. deū q̄ hoies. qz q̄ magi
beatū. eo magi ē deo debitū a te superari
Hoc optie tu noueras quē tu facili? vin-
ceres. pus illū supabas. **A**dhuc nos rebel-
les habuisti qm̄ illū tibi obediētē te sede
p̄nc̄ maiestatis vsqz ad infima nre morta-
litas suscipienda descēdē coegisti. **A**dhuc
habuisti vinculū illū tuis alligatū. sagittis
tuis vulneratū: vt ampli? puderet hoies
tibi resistere cū te videret etiā in deū triū-
phasse. **V**ulnerasti ipassibile. ligasti in-
supabile. traxisti incōmutabile. ḡmū fe-
cisti mortale. **H**ec oīa fecisti vt dura cor-
da nra emollires. 7 insensibiles affect? cō-
pūgeres. vt se a corpe suo resoluerēt 7 fa-
cilius ea sagitte tue penetrarent. **R**ec in-
cassū hoc fecisti. **M**ulti enī sic a te supati
sūt. multi iaz man? t̄ dederūt. multi iaz in
suis p̄cordijs sagittas tuas ifixas portāt
7 alti? adhuc eas infigi desiderāt. **D**e-
lectabilis n. 7 suauiter vulnerati sūt. 7 pla-
gas tuas se pcepisse nō dolēt nec erube-
scūt. **C**haritas q̄nta ē victoria tua: vnū
pus vulnerasti. 7 p̄ illū oēs p̄ modū supe-
rasti. **I**dē in libro opusculoz
Primū qdē iniqtas diuisit int̄ deū 7 ho-
minē. deīde ho diuisit ipsū hoies. postea
venit charitas 7 cōposuit atqz p̄cedera-
uit. **P**rimū qdē deū 7 hoies. deinde ho
ipsum hominem.

Quot hois reatū expiaret. **H**u-
go 8 sacrametis. li. j. Cap. XXVII

Iste quidē subdit? erat
hō diabolo q̄ntū ad culpā suā.
iuste ho q̄ntū p̄riet ad diaboli fraudē. h.
deū rōnabili placare nō poteāt. nisi 7 dā-
nū qd̄ itulerat restauraret 7 d̄ p̄ceptu sa-
tiffacēt. **S**z si qd̄ de irrōnabili creatura

reddēt. p̄ rōnali sblata min? eēt. **R**ecto-
minē p̄ hoie reddē potuit. qz iustū 7 ino-
cētē abstulerat. 7 neminē nisi pctōrez in-
uenit. ḡ siue sua siue seipsū daret diḡ re-
cōpensatio nō eēt. **V**idēs ḡ de? hoies iū-
gū dānatiōis sua x̄tute euadē nō posse:
p̄uenit eū p̄ solā m̄iaz. vt deinde libaret
p̄ iusticiā. **U**t ḡ de? ab hoie placari pos-
set dedit ḡ hoī qd̄ ex debito deo reddēt
Dedit igit? hoī hoies quē hō p̄ hoie red-
deret. q̄ vt diḡ recōpensatio fieret. nō solū
p̄ori eq̄lis. s̄ maior eēt. fact? ē de? hō pro
hoie. 7 dedit se hō hoī vt se assumeret ab
hoie. **I**n sc̄ptū ē. **F**ili? dat? ē nob̄ zc. **U**
ḡ hoī dat? ē **C**hr̄stus dei fuit m̄ia. qz ab
hoie reddit? ē **C**hr̄st? hoīs fuit iusticia.
Vō in natinitate **C**hr̄sti angeli pacē mū-
to nūciāt. **S**z adhuc superat hoī vt sic
restaurādo dānū placauerat irā. ita q̄z p̄
p̄ceptu satisfaciēdo dign? fieret euadere
p̄nā. **H**oc at̄ p̄ueniēt? fieri n̄ poteāt nisi
vt p̄nā quā nō debebat sp̄te 7 obediē-
ter suscipet vt d̄ p̄na quā meruerat p̄ in-
obediētā eripi dign? fieret. **H**ac aut̄ p̄-
nā hō pctōr solūe nō poterat. q̄ quācūqz
p̄nā suscipet nō nisi dignē iuste. p̄t̄ cō-
tēpt? p̄mi reatū sustineret. **U**t ḡ hō iuste
debitā p̄nā euadēt. necē fuit vt tal? hō p̄
hoie p̄nā suscipet q̄ nihil p̄nc̄ tebuissz
Chr̄st? ḡ nascēdo debitū hoīs p̄i soluit
7 moriēdo reatuz hoīs expiavit. **S**icqz
cāz nra fec̄ sic sc̄ptū ē. **I**udiciū ho. qz de-
scēdēs ad iferos 7 portas mortis frāgēs ca-
p̄ritate q̄ ibidē tenebat libauit. **I**taqz
redēptionē gn̄is hūani alio etiā mō de?
p̄ficē potuisset si voluisset. **S**z iste infir-
mitati nre fuit p̄ueniētior vt nō diffidat
iam hō ad bona illi? posse ascēdē. quē ad
sua mala tolerāda videt descēdisse. 7 vt
ī deo hūanitas gl̄ificata eēt gl̄ificatiōis
exēplū hoīb: vt ī eo qd̄ passus ē videāt
qd̄ ei debeāt retribuere. **I**n eo aut̄ qz gl̄i-
ficat? ē p̄siderēt qd̄ ab eo debeāt expecta-
re: vt ipse 7 via sit in exēplo. 7 x̄itas ī p̄-
misso. 7 vita ī p̄mio.

Quot victorē hoīs diabolu in
hoie suparet. **A**ug? de trinitate
li. xij. **C**ap. XXVIII

Pertinebat etiā ad iustici-
am et bonitatem creatoris ut p eādē
rōnalē creaturā vicē dīabolus q̄
se vicisse gaudebat. et dī ipso gnē veniētē
q̄ gen⁹ origine vitiatā per vnūz tenebat
vniūsu. Victor ḡ p̄mi Adā vict⁹ ē a secū
dō Adā. Amittē gen⁹ ch̄ristianū libatū
ex hūano gnē ab hūano crimīe. q̄nūl cēt
ex gnē. vt q̄ glīat in dño glīet. Qui. n. vi-
ctus ē tm̄ hō erat. et iō vict⁹. qz dē eē sup
te appetebat. Qui aut̄ vicit dē. et hō erat
ideo qz sic vicit nat⁹ dē h̄gine. qz dē hūi-
lit̄ nō sic alios sc̄tōs illuz hōiez regebat s̄
gerebat. **Greg⁹ i moral. li. xxxiiij**
Quia hō hūilitas dē ē p̄t̄ quā solā ve-
racit̄ edocēdā. is q̄ sine estimatione ma-
gn⁹ ē vsqz ad passiōē fact⁹ ē pu⁹. qz enī
origine pditiōis nr̄e se p̄buit supbia dia-
boli. instr̄m redēptiōis nr̄e inētū est hūili-
tas dēi. Hostis q̄ppe nr̄ int̄ oīa pdit⁹ vi-
deri sup̄ oīa voluit elat⁹. Redēptor aut̄
nr̄ magn⁹ manēs sup̄ oīa fieri int̄ oīa di-
gnat⁹ ē pu⁹. **Blo. sup̄ Lucā. xi. ca.**
An̄ aduētū ei⁹ dīabol⁹ ad nocēdū spiri-
talibz neq̄tīs armat⁹ i atrio suo. i. i mū-
do q̄ tot⁹ i maligno posit⁹ ē sine pdictiōē
p̄ncipabat et malo pacato impio i cordi-
bus fidelīū vtēbat. At ipse fili⁹ dēi veni-
ens ipsū fortior potētia strauit. et mūduz
ab ipsi⁹ dñatiōē libauit. Arma qz ei cal-
lidissime h̄suciē abstulit. et q̄ insigne triū
pbāt̄ spolia ei⁹. i. aīas ab eo deceptas di-
stribuit qz captiua ducēs captiuitatē va-
ria dona dedit hōibz dū q̄sdā qdē ap̄fōs
alios euāgelistas. alios hō pastores et do-
ctores instruit. Vñ sc̄ptū ē. Cū fort̄ arma-
tus custodit atrīuz suū. in pace sūt oīa q̄
possidet. Si aut̄ fortior illo supuenerit zc

Quod vt dīabolī ptātez ab hoīep
hoīez coerceret. **Gre. in moral.**
li. xxxij. Cap. XXIX

Hinc et alibi scriptum est
In ocul⁹ ei⁹ q̄si hō capiet eum.
Dñs q̄ppe nr̄ cū ad hūani gnīs
redēptiōē vēit. velut quēdā d̄se i necez
dīabolī hamū fec̄. Assūpsit. n. corp⁹ vt in

eo behemoth q̄si escā suā mortē carnis ap-
peteret quā mortē dū in illo iuste appeti-
uit. q̄s q̄si iuste tenebat nos amisit. **In**
hamo ḡ incarnatiōis ei⁹ capt⁹ ē. qz dū in
illo appetijt escā corp̄is. trāssit⁹ ē aculeo
deitatis. **In** sudibz qz dñs nares ei⁹ p̄fo-
rat. qz callidus ei⁹ hostis callidas insidias
acut⁹ sc̄tōz sensibus penetrans enervat.
Dō. n. ait ap̄fōs. i. gram⁹ cogitatiōes ei⁹.
Leuiathā additāmtū eoz dī. **Quoz. s.**
hōiuz q̄b dū reatū fenore pcti multipli-
cat. p̄gnas. p̄culdubio sine cessatiōē coa-
ceruat. **I**ste igit̄ hō capt⁹ ē. qz i redēptore
nr̄o dū p̄ satellites suos escā corp̄is mo-
mordit dīnitatē aculeus p̄forauit. **In**
hac q̄ppe aq̄rū abyssō. i. i hac imensitate
gnī hūani ad oīuz mortē ibiāsvitā pene-
oīuz vorās. **H**uc illucqz apto ore cet⁹ iste
ferebat. s̄ ad mortē ceti isti. ham⁹ i hac
aq̄rū p̄fūda et caliginosa ē mira disposi-
tiōe suspēsus. **H**ui⁹ hami linea illa ē per
euāgelīū antiq̄rū patrū p̄pago mēozata
Quā cū dī Abraā genit⁹ **Ysaac.** **Ysaac** ge-
nuit **Yacob.** Cūqz ceteri successores in-
posito **Yoseph** noīe vsqz ad **Mariā** h̄gi-
nē dēspōsatā dēscribūt. q̄si q̄dā linea tor-
quet. **In** cui⁹ extremo icarnat⁹ dñs. i. ha-
m⁹ iste ligaret quē in his aq̄s hūani gnīf
d̄pēdētē apto ore cet⁹ iste appetēt. **S**z eo
p̄ satellitū suoz sc̄uiciā moīsus mordētī
vires vltēri⁹ nō hiet. **H**am⁹ h̄ fauces ra-
ptor̄ tenuit i se se mordētē momordit fu-
ne lignā ei⁹ ligauit. qz p̄ similitudinē carnis
pcti ab electoz suoz cordibz cūcta ei⁹ fal-
laciē argumēta dēstruxit. **In** ei⁹ naribz a
dño circūl⁹ pōit⁹. qz iudicij ei⁹ potētia i in-
sidijs suis ne q̄ntū vult p̄ualeat coartat

Cur sic hoīez a dīabolo libera-
re voluit. **Augustin⁹ de trinita-**
teli. xij. Cap. XXX

Sergo q̄rit: **U**trum alio
mō possz dē hōiez sibi q̄s p̄ mortē
ch̄risti recōciliāe v̄l d̄ man⁹ dīabolī libare
et iustificāe. dicim⁹ et aliū modū deo fuisse
possibile. cui⁹ ptāti cūcta subiacēt. s̄ nr̄e
mīsiē sanāde p̄ueniētiorē modū n̄ fuisse

Primus

nec eū oportuisse. **Q**uid. n. mētes n̄ras
tm̄ erigit ⁊ ab immortalitatē desp̄atiōe libe-
rat q̄s q̄ nos tāti fecit de⁹ vt dei fili⁹ im-
mutabiliter bon⁹ in se manēs eidē erat ⁊ a
nob̄ p̄ nob̄ accipiēs qd̄ nō erat p̄ter suę
nature detrimētū dignat⁹ n̄m̄ inire con-
sortium sine vllō suo malo merito mala
n̄ra moriēdo p̄ferret ⁊ credētibus dona
sua sine vllis meriti n̄ris in debita largi-
tate p̄ferret. Est p̄terea alia ratio q̄re po-
tius isto mō q̄s alio hōiez libare voluit.
q̄ sic. s. p̄ mortē Christi iusticia supatur
diabolus nō potētia. **Q**uadā enī iusticia
dei in pt̄tē diaboli traditū ē gen⁹ hūa-
nū pctō p̄mi hōis in oēs vtriusq̄ sex⁹ cō-
mixtione nascētes originalit̄ trāseūte. et
debito p̄mor̄ parētū obligātē. **Q**uo p̄
oēs hōies ab origine sūt s̄ diabolo p̄nci-
pe. **V**n̄ apls. **E**ram⁹ nata filij ire. **N**ata
s. vt ē dep̄uata pctō. nō vt est creata ab
initio. **M**odus aut̄ ille q̄ tradit⁹ ē hō in
diaboli pt̄tē nō ita debet itelligi tanq̄s
de⁹ s̄ fecerit aut fieri iusserit. s̄ q̄ tm̄ p̄mi-
serit. iuste tm̄ illo deserēte peccatē pctō n̄
auctor ilico inuasit. **N**ō tm̄ de⁹ cōtinuit
in ira sua miseratiōes suas. nec hōiez a le-
ge suę pt̄tē amisit q̄n̄ i diaboli pt̄tē esse
p̄misit. **S**z̄ in mala penalia etiā malis
multa p̄stitit bona. ⁊ tandē hōiez quē cō-
missio pctō ⁊ subdidit diabolo. remissio-
ne pctō ⁊ donata. p̄ sanguinem Christi
eruit a diabolo: vt sic iusticia vinceretur
diabolus nō potētia. **S**z̄ q̄ iusticia? **J**e-
su Christi. **E**t quō vict⁹ ē ea? **C**ū in eo
nihil morte dignuz̄ inueniret occidit tm̄
eū. **E**t vtiq̄s iustū ē vt debitorēs q̄s te-
nebat liberi dimittat̄ in eū credētes quē
sine vllō debito occidit.

Qur nō eū potētia sed hūilitate
vincere placuit **Cap. XXXI**

Deō aut̄ potētia vince-
re noluit. q̄s diabol⁹ vitio p̄si-
taq̄ suę amator ē potētie. ⁊ desertor opu-
gnatorq̄s iusticie. in q̄ hōies maḡ eū imi-
tant. q̄ neglecta vel etiā posa iusticia po-

tentie magis student. eiusq̄ vel adeptio-
ne letantur vel cupiditate inflāmantur.
Ideoq̄ placuit deo vt non potentia sed
iusticia vincens hōiem erueret. in quo hō
eū imitari disceret. postea i resurrectiōe
secuta ē potētia. **I**usticia ḡ p̄. ⁊ potētia
postea diaboluz̄ vicit. **I**usticia. q̄ nullū
pctm̄ habuit ⁊ ab illo iustissime occisus
ē. **P**otētia q̄ reuixit mortu⁹ nūq̄s postea
moritur⁹. **S**z̄ nōne iure eq̄ssimo diabol⁹
vinceret si potētia tm̄ Christ⁹ cū illo agē
voluisset. vtiq̄s. **S**z̄ p̄posuit Christ⁹ qd̄
potuit vt p̄us ageret qd̄ oportuit. **A**d s̄
aut̄ op⁹ erat illū et eē hōiez. eē ⁊ deū. **N**i-
si enī hō esset. nō posset occidi. nisi de⁹ eēt.
nō crederet voluisse qd̄ potuit. s̄ nec po-
tuisse qd̄ voluerit. **I**usticia ḡ hūilitatis
hōiez liberavit quē sola potētia eq̄ssime
liberare potuit. **S**i enī tres illi in causaz̄
veniret. s. de⁹ hō ⁊ diabol⁹. diabol⁹ ⁊ hō
qd̄ diceret adūsus deū oīo nō hēret atq̄s
in actiōe causę penit⁹ deficeret. **D**iabol⁹
enī deo iniuriā fecisse p̄vinceret. q̄ seruū
ei⁹. i. hōiez ⁊ fraudulentē abduxit ⁊ violē-
ter tenuit. **H**ō iuriā fecisse deo p̄vinceret
q̄ p̄cepta ei⁹ p̄tēpsit ⁊ se alieno d̄no mā-
cipās suę hūilitatē dānū intulit. **H**ōi q̄s i-
uriā fecisse diabolus p̄vinceret. q̄ illū ⁊ i-
p̄mittēdo bona recepit. ⁊ p̄ mala inferē-
do nocuit. **I**n iuste igit̄ diabolus q̄ntuz̄
ad se tenebat hōiez. s̄ hō iuste tenebat q̄
diabolus nūq̄s meruit pt̄tē hīe sup̄ ho-
minē. s̄ hō meruit p̄ culpaz̄ pati diaboli
tyrānidē. **S**i igit̄ de⁹ q̄ vtiq̄s p̄erat po-
tētia hōiez libare vellet. sola suę iusticiōis
virtute potat hōiez iustissime libare. s̄ p̄p̄t̄
cāz̄ p̄dictā iusticia hūilitatē vti voluit.

Qur solus fili⁹ hūanitatē assū-
psit. **E**x glo. ecclesiasticorum ⁊ do-
gmatum **Cap. XXXII**

Non aut̄ p̄ carnē assum-
psit neq̄s sp̄sctūs. s̄ tm̄ fili⁹ vt
q̄ dei fili⁹ erat i d̄mitate. ipse fili⁹ hōis fie-
ret i hūanitate. ne filij nomen ad alteruz̄
trāsiret. q̄ nō esset fili⁹ eterna natiuitate.

Liber

Anselm⁹ in libro de incarnatione verbi. Nempe si spū sanct⁹ incarnatus esset. vtiq; filius hoīs esset. et eēnt in trinitate duo filij. videlz filius hoīs. et filius dei. vnde quedā confusio nasceret cū d^r dei filio loqrem^r. Vtiq; etenā eēt d^r et fili⁹. q̄uis al^r dei. al^r hoīs. Fieret etiā quedā ineq̄litas diūsarū psonarū fm h⁹ q̄ filij essent q̄ oīno eq̄les esse deberēt. cū s. alter filius maioris parēt dignitate excelleret. alter ho minoris parentū humilitate subesset. Q̄ si p̄ in vnitatē suę psonę hoīem assumpsisset eadē pluralitas filiorū incōueniētias et adhuc aliā faceret. Nam si esset filius virginis duę psonę in trinitate nomē assumerēt nepotis. qm̄ et pater nepos esset parentū virginis. et fili⁹ eius nepos virginis esset. etiam si ex virgine nihil haberet. Qm̄ ergo quodlibet parū incōueniēs impossibile est in deo. non debuit vlla psona alia q̄ fili⁹ incarnari. quia nullū sequit^r incōueniens illo incarnato. Præterea qui incarnandus erat oratur⁹ erat p hūano genere. satisq; cōuenientius suscipit mens hūana filiū patri q̄ aliū alij supplicare. q̄uis h⁹ supplicatio non fiat a diuinitate sed ad diuinitatē ab hūanitate. Amplius qui hominē assūptur⁹ erat ad pugnandū ptra diabolu ventur⁹ erat. et ad intercedendū vt dixi p hoīe. Qui ambo videlicet diabolus et hō p rapinā se facere similes deo voluerūt qm̄ ppria volūtate vsi sūt. Quis enī vult aliq̄s qd̄ deus velle. p̄hibet nullum actorē suę volūtati nisi seipsuz se h⁹ Deniq; ppria est que nulli alij subdita ē Solius autē dei volūtate hīc ppriā. i. nulli subdita. Quicūq; ergo ppria virtute volūtate vtitur ad similitudinē dei p rapinam nitit^r. et deū ppria dignitate et singulari excellētia puare q̄ntū in ipso ē cōnincit. Si enī est aliq̄ alia volūtati q̄ nulli sit subdita. nō erit dei volūtas oīb⁹ p̄lata. Nulla igit^r triū psonarū dei cōgruentius formā serui accipit ad pugnanduz contra diabolu. et intercedendū p homīe q̄ filius vera p̄is imago. q̄ nō rapinā ar-

bitrat⁹ est se deo equalē esse. Sed p veram eq̄litatē et similitudinē dicit: Ego et pater vnū sumus. Nullus enī iustius expugnat reū vel punit vel etiā ei mīcordius parcat. aut p eo intercedit. q̄ cui specialius in natura fieri pbat. Nec aliquid cōueniētius falsitati q̄ veritas opponit ad expugnandū aut apponit ad sanandū: Ipsi ho falsam dei similitudinē psumētes specialit^r in illū peccasse vidēt q̄ vera dei p̄is imago v^t similitudo credit^r

Quota trinitas filioz incarnauit Augustin⁹ in libro de trinitate. Cap. XXXIII

Non autē dei hominūq; mediator esset si nō idē deus et hō in vtroq; vn⁹ et verus esset. Quā qdē formā seruilez a solo suscepta filio tota trinitas fecit. cui⁹ ē vna voluntas et operatio. **I**dez in libro de fide ad Petru. Itaq; recōciliati sumus p solū filiū fm carnē. h⁹ nō soli filio fm deitatē. Trinitas enī nos sibi reconciliauit. p h⁹ q̄ solū hōm carnē ipsa trinitas fecit. **A**nselm⁹ vbi supra. Licet enī vn⁹ solus d^r sint tres psonę. non tñ incarnato filio necesse ē alias q̄s psonas vt ille disputator estimat incarnari h⁹ impossibile. Qd̄ enī negat psonas plures eē. qm̄ ab inuicēz sūt alię. h⁹ existimat incarnationē filij sic esse fm vnitatē natę vt fili⁹ incarnari nō possit sine p̄e. nec eā sic eē fm vnitatē psonę intelligit vt cū filio p̄ incarnari nō possit. Diūsas enī psonas vnā et eādē psonā cū vno eodēq; hoīe fieri neq̄t intelligi. Quā si vn⁹ hō ē cū singulis plurib⁹ psonis ē vna psona. necesse ē plures psonas q̄ alię sūt ab inuicē vnā eandēq; psonā eē qd̄ nō ē possibile. Quapropt^r impossibile ē incarnato deo fm vnā quālibet psonā illū q̄ fm aliam incarnari psonaz. **H**ugo vbi supra. S³ forte dicūt aliq̄: Si inseparabilia opa sūt trinitatē. q̄ si filius carnē assūpsit et p̄. An forte cu⁹ d^r solus fili⁹ carnē

assumpsit ex vi occulte relationis intelligit. quia simul vnu et idem de patre non dicitur. quod si idem diceretur non idem sed aliud intelligeretur. Si enim pater sibi carnem induisset. et filius sibi non idem sed aliud esset. quam in eo ipso non eadem demonstrat operatio. quod non ad eadem utriusque facta. probaretur relatio. Nunc autem assumptione siue unionem carnis et patris operatio est. quod carne induit filium. et filius operatio est. quia carne induit semetipsum. et fuit vna unio et vna operatio. Manue uxorem filio suo accepit Samson. nec tamen sibi. et nemo est qui argumentetur et dicat. Si pater filio uxorem accepit. ergo uxorem pater accepit. et preterdat uxorem esse patrem. quod filio accepit uxorem. Quare ergo incarnatus dicitur esse pater. quod filio suo carne uniuert sicut ipse filius. quod sibi carnem copulauit. Spousa quippe christi caro est. et assumpsit illam christum sibi. et pater christi similitur christo suo uniuert eam. et operatio sunt duo vnum. et fuit in unione vna operatio duorum quod vna. Propterea filius ait. Quicquid pater facit. et filius eadem. et eodem modo similitur facit. Idem est. eo quod manu homo facit et quod manus facit. Sic idem est quod pater facit et quod filius facit. quod omne quod pater facit per filium facit. Vna est actio duorum. imo trium. et in vna actione tres. non tres agentes sunt. sed vnus agens. Neque idcirco tres incarnatos dixerunt quod incarnationem vnus tres operatio sunt. quod et vnitas nature inseparabilem facit operationem. et proprietatem personarum singularum assumptionem.

Cur filius hominum non angelum redimere voluit. Berni in sermone de aduentu. i. Cap. XXXIII

Lucifer enim ille qui manebat. pro eo quod altissimi qui filius est similitudinem usurpare temptauit. precipitatus ilico corruit. quod pater pro filio zelauit et ope dixit. Mibi vindictam et ego retribuam. Videbis quod continuo sathanan tanquam fulgur cadentem de celo. Fugienda est ergo superbia quam tam velociter ipsum eterna caligine luciferum tam clare micantem obtenebrauit. et angelorum primum in diabolum commutauit. Unde et pertinens inuides homini conceptam in semetipso peperit iniquitatem. suades ut lignum vetitum gu-

staret. Sicque bonum et malum sciens ut deus fieret. Itaque medax fuit diabolus pro cum ait: Similis ero altissimo. Et postea medacii patris cum in homines quod venenatum suum falsitatem seminariu fudit. Sciebat namque clauem quam ille promisit habet filius altissimi in quod sunt omnes terre. laudem sapientie et scientie dei absconditi. Sed itaque videns furem cum eo cucurrit. dum quod filius dei est diaboli consilio subripe temptauit. Nec tunc pater filium dissimulauit iniuriam. quod filium diligit sed mox et in ipsum homines retribuit vindictam et aggrauauit super nos manus suas. Deus enim in Adam peccauimus. et in eo seruam damnationis excepimus. Quid igitur ageret filius videns pro se zelare patrem. nullique creature penitus parentem. Ecce inquit occasione mei creaturas suas pater amittit. altitudinem meam pro angelus affectauit. sciamus quod quod mea est homo surripe voluit. neutriusque zelantem patris oculus percipit. Quas tamen has fecerat creaturas nobiles rationis participes. beatitudinis capaces. Sed propter me perdidit angelos multos. homines vniuersos. ut ergo sciant quam et ego diligo patres recipiat pro me quod propter me videtur quod amicum amisit. Si propter me tempestas homo orta est ait Ionas. Tollite me et mittite me in mare. Deus mihi inuidet. ecce venio. talisque memetipsum exhibeo ut quisquis inidere voluerit. quisquis imitari gestierit. fiat ei emulatio ista in bonum. Nouitate in affectum malicie et nequitie transisse. et ex ignorantia vel infirmitate aliqui peccasse. angelos desertores ideoque perire necesse est. penitentem nolentes. Amor quippe patris et honor regni iudicium diligit. Propter hoc enim et ipse creauit homines ab initio ut ex his loca vacua repleantur. et ruine hierusalem restaurentur. Sciebat quippe nullam angelis redeundi viam patrie. Nouit enim superbia. Quod ab eo superbus est valde. et superbia eius non admittit remedium penitentie. ac per hoc neque vult. At homo hominis vice nullam perdidit creaturam. Innuens ex hoc ipso redimendum adhuc homines quippe quem supplauit aliena malicia. Ideoque prodesse poterat ei charitas aliena. Ita domine obsecro complacere tibi ut eruas me. quam infirmus sum. quod terra mea furtim sublatum sum. et innocens in lacum missus sum.

Non quidē innocēs penit? s̄ q̄ntū ad eū
q̄ me seduxit innocēs aliq̄ten? . Mendaciū
psuasum est m̄. veniat v̄itas vt possit falsi-
tas dephēdi. 7 ego coḡscā veritatē. ipsaq̄
liberabit me. si tñ penit? abrenūciāvero de
p̄bense falsitati. 7 adhesero cognitē verita-
ti. Alioq̄n iā nō egerit hūana tēptatio vel
culpa s̄ obstinatio diabolica. Rempe dia-
bolicū est pseuerare ī malo. 7 digni sūt per-
ire cū illo quicūq̄ ad eius similitudinē p̄-
manent in pctō.

**Qualit̄ prop̄ hoiez se cōtraxit 7
hūiliauit. Hieronym? sup p̄s.
xviij. Cap. XXXV**

CAntate igit̄ dño canticuz
nouū ait David. qz mirabilia fe-
cit. Filius enī viduz iacebat ī ce-
naculo mortu? . 7 ecce venit Helisus. seq̄s
sup eū cōtraxit. 7 os suū ad os ei?. manus
ad man?. pedes ad pedes posuit: vt viuifi-
caret mortuū . Nihilomin? hodie v̄ginis
filii se cōtraxit. qz cū in forma dei esset for-
mam hōis accepit. **Bern̄. sup̄ Can-
omel. xvi.** Nō puū itaq̄s fiducię robur
mibi p̄stat. q̄ magn? ille vir p̄pha potēs in
ope 7 sermōe. de excello cęloꝝ mōte descē-
dens. visitare diḡt? ē me cū sim puluis 7 ci-
nis. mortuo misereri. inclinare se iacētī. par-
uo cōtrahit. coęq̄ri. cęco lumē oculoꝝ suo-
rū imp̄tiri. os mutū oris p̄rij osculo soluē
debileq̄s man? cōtactu roborare. subtilit̄
rumino ista 7 replent viscera mea. 7 interio-
ra mea saginant. 7 oīa ossa mea germināt
laude. **Ambro. sup̄ p̄s. xliij.** Nam
Ch̄st? est c̄nus fulgor aīoꝝ. quē iō p̄r mi-
sit in mūdū vt ī ei? vultu illūiatī. ęterna et
cęlestia speculari possimus. qui antea trena
caligine tenebam. **Aug? de trinitate
li. viij.** Iplius igit̄ imaginis dei p̄ris exem-
plo nos qz a deo nō discedam?. qm̄ 7 nos
imago dei sum?. nō quidē ęqlis sic illa na-
ta de p̄re. sed facta p̄ illā a p̄re. 7 iō illa sine
exēplo nob̄ exēplū est. Neqz enī imitatur
aliquē p̄cedētē ad p̄rem a q̄ nūqz oīno se-
parabilis ē. qz idiplum ē qd̄ ipse de quo ē.

Ros aut̄ nitētes imitam̄ manentē. 7 seq̄m̄
stantē. 7 ambulantes in ipso tendimus ad
ipsū. quia fact? est via t̄p̄alis nob̄ p̄ hūani-
tatem. qui māsiō nob̄ est p̄ d̄initatē. **Raz**
qz spiritibz mūdīs q̄ sup̄bia nō sunt lapsi
in forma dei deo ęqualis. 7 de? exēplū p̄re-
bet: vt se idē exēplū redēdi etiā hōi lapso
p̄beret. exinaniuit semetipsū nō mutando
deitatē s̄ n̄raz assumēdo mutabilitatē: vt
exemplū esset 7 sursum vidētibz deū. 7 deorsū
mirātibz hōiez. exēplū sanis ad p̄manen-
dum. infirmis ad cōualescēdū. mortuis
ad nō timendū. mortuis ad resurgendū.
In oībus ipse p̄matū tenens. quia enī hō
non nisi deū sequi debebat. 7 sentire deuz
non poterat. ita puilsum ē ei d̄initus vt se-
quēdo deū hōiez factū sequeret siml̄z quē
sentire potat 7 quē seq̄ debebat. Sic ergo
nob̄ vt reformarem̄ ad imaginē dei p̄buit
exēplū imago ęqlis p̄ri. **Hugo in li-
bro opusculoz.** Dei nāqz sapia per
quā hō vt in illa beat? esset creatus fuerat.
lapsus eundē pdere nolēs. descendit ad
ipsum vbi ceciderat vt eū leuaret ad id vñ
cecidit. Itaqz sapia panis erat sursum
7 versa est in lac deorsū. Nutrit? est par-
uulus sensu lacte hūanitatē vt crescēs 7 cō-
ualescēs cape posset cibū d̄initatē. **Idē
in libro de sacramētis. ij.** Venit qz
filius naturalis a p̄re missus. vt ad optan-
dos in hereditatē vocaret. 7 consensū suū
in adoptione gratia cōprobaret. Nō enī
sine consensu filij in hereditatē a patre du-
cendi erāt alieni. Misit ergo pater p̄ filijs.
Venit filius pro fratribz. 7 fact? est fili? dei
filius hōis vt filios hōminū filios dei face-
ret. 7 ne filij nomen in alteraz personā trās-
iret. **Bern̄ in sermone de natiui-
tate dñi.** Deniqz sicut apls ait: p̄ duo
dei filius apparuit. videlicet vt nos adiu-
uaret. quia dei virtus est. 7 nos erudiret. qz
sapientia dei est. Vnde apparuit inq̄t gra-
tia saluatoris n̄ri oībz hōibz erudiēs nos

**Qualiter mediatorē hois se
ad deuz constituit. Augustinus
de ciuitate dei li. x. Ca. XXXVI**

Itaque gratia dei non potuit gratius commendari. quam ut unusquisque ipse dei filius incommutabiliter in se manens. hominibus indueret et spiritus dilectionis sue daret hominibus homine medio. quod ad illum ab hominibus veniret quod tam longe erat. iustus ab impiis. beatus a miseris. **Hugo de sacramentis. li. i.** Suscepit enim de nostra hostia pro nostra: ut de nostro esset holocaustum pro nobis offerendum. **Aug. de trinitate. li. iiii.** Deus itaque factus homo. iustus incessanter pro homine peccatore. dum adiungens nobis similitudinem humanitatis sue dissimilitudinem abstulit iniquitatis nostre. Et quoniam in omni sacrificio quantumtuor consideratur. videlicet quod offeratur. cui. a quo. pro quibus offeratur. **Idem ipse** verusque mediator pro sacrificio pacis ita nos deo reconciliavit ut unum cum illo maneret cui offerebat. unum in se faceret pro quo offerebat. unum ipse esset quod offerebat et quod offerebat. **Idem in libro. xiiij.** Et si quis dicitur homo quod longe a deo recesserit quod ad medicinale ei doloris. proficit. quoniam pro tales mediatoris redit quod hominibus et deo veritate subvenit et homo infirmitate convenit. **Greg. in moralibus. li. xiiij.** Hinc ad beatum Job de humano genere dicitur. Si fuit angelus pro eo loquens unum de similibus. Angelus quippe magis pro similibus pro nobis loquitur quod se nobis simile ostendit. **Quia** loquens eius vel interpellare est ipsum se pro hominibus hominibus demonstrare. ut annunciet inquit hominibus equitatem. **Idem in. li. xvi.** Hinc alibi voce beati Job de deo patris dicitur. Equitatem proponat pro me. Quis enim alius equitatis nomine nisi mediator dei et hominum designat. quod factus est nobis sapientia et iusticia. **Hic** in altitudine sua a nobis ut prope parvulis apprehendi non poterat. sed stravit se hominibus per humanitatem. et quasi iacetem ascendimus. surrexit et elevatus sum. **Idem in. li. xiiij.** Hic est angelus qui seipsum nobis annunciauit. quod et ad nos veniens quod dicitur nobis simile quod dicitur contra se apposuit. dum ad homines homo. sed ad peccatores iustus venit. **Concordavit** nobis veritate nature. sed discrepavit vigore iusticie. **Quia** vitiosus homo nisi pro deum iustum corrigi non potuit. **Idem** iustus et homo visibilis apparuit. ut dum ex simili videretur homo ex iusto curaretur. **Unum** homo dicitur

milibus tamen loquitur pro homine. quoniam et si nobis concordat veritate nature non tamen ita nature est ut reliquum. nec ita mortuus necessitate. nec ita resuscitatus ut ceteri: quod resurrectio ceterorum in fine seculi. illius homo tertia die. et nos quod de pro illius resurgimus. ipse homo pro se. **Beatus Gregorius dicitur.** quod pro nobis unum de similibus loquitur. **Cum** enim in cunctis operationibus imensa nos veritate transcendat. in uno tamen a nobis. in forme veritate non discrepat. **Idcirco** autem pro nobis unum de similibus loquitur ut annunciet hominibus equitatem. quod nisi ille hominibus similis fieret. equus homo autem deum non appareret. **Seipsum** quippe solum iustum hominibus quod pro aliis indulgentiam mereret exhibuit. **Unus** et sic dicitur. Miserebitur ei et dicet. Libera eum ut non descendet in corruptionem. **veni enim** quod ei propitius. **Mediator** namque in eo miseretur hominibus quod forma hominis suscepit. **Qua** etiam misericordia dicitur. **Pro** libera eum ut non descendet in corruptionem. dicitur eius est libera hominibus naturam hominis assumendo demonstrare liberam. **Ex** ea quippe carne quam sumpsit. et hanc ostendit liberam quam redemit.

Qualiter veritatis et misericordie conflictus sedavit. Bern. in sermone de annunciatione. Ca. XXXVII

Ut autem inhabitaret gloria in terra nostra. misericordia et veritas obviaverunt sibi. **Quia** si gloria patris filius sapiens est. liquet gloriam patris Christum dei sapientiam esse. **Hec** gloria habitavit in terra nostra. nam in terris visus est. et cum hominibus conversatus est. **Ut** autem hominibus caro fieret et habitaret in nobis. misericordia et veritas obviaverunt sibi. **Quia** misericordia et veritas iusticia miserum hominibus affligebant. pax et misericordia celi humanis expropterea pendunt esse iudicabant. **Factum** est igitur ut illis in ultione perseverantibus. et puniuntur hincinde plectentibus. ille in cor patris secesserunt. **Solus** siquidem ipse cogitabat cogitationes pacis. cum omnia plena viderent affectionis. **Non** enim cessabat pax. non enim misericordia silentium dabat. sed pio quod dicitur susurrio prima pulsantes viscera loquebantur. **Numquid** in eternum propiciet deus. aut non apponet ut complacitior sit adhuc. **Hec** infructuosa tandem fuit supplicantiu importunitas. sed exaudita est in

tpe oportuno. **F**orte enī interpellantib; ta-
 le dicat' dedisse responsuz. vsq; quo preces
 vestre? debitor sum 7 iusticie 7 veritati so-
 rozib; vñs. quas ad faciendā vindictā in
 nationib; accinctas videq;. vocent'. veni-
 ant. 7 sup hoc vbo parit' cōferam'. Itaq;
 ex deliberatiōe ad p̄stitutā diem ascendit
 veritas vsq; ad nubes. **N**ec dñ plane luci-
 da sed obscura. 7 adhuc celo indignatio-
 nis obnubilata. factūq; ē qd legit'. Dñe ī
 celo mīa tua zc. **M**edius aut' pat' luminū
 residebat. 7 vtraq; pro parte sua loqueba-
 tur qd vtili' habebat. **E**get ait mīa mise-
 ratione creatura rationalis. quia misera fa-
 cta est 7 valde miserabilis. 7 venit tempus
 miserēdi eius. qz iam p̄terijt temp'. **C**on-
 tra vritas dicebat. **D**ñe sermonē tuū opor-
 tet impleri. 7 totus moriat'. **A**dā necesse est
 in oībus qui in eo erant a die qua pomum
 vetitū gustauit. **D**icebat mīa. **F**rustra me
 genuisti tam cito periturā. si nō misereris.
Dicebat veritas. **P**erij si p̄uaricator sen-
 tentiā morij euaserit. **E**t ecce vn' de cheru-
 bin suggerit ad regē Salomonē eē mittē-
 duz. qm̄ inq̄t filio datū est oē iudiciū. **I**n
 ei' itaq; cōspectu mīa 7 veritas obuiauērt
 sibi. **P**redicta vba querimonię repetēt
Fateor ait veritas celū bonū habet mīa. s̄
 vtinā fm̄ sciam. **Q**uē aut' q̄s p̄uaricatori
 potius q̄s sorori iudicat esse parcendū? **A**t
 tu inq̄t mīa neutri parcis. si tanta indigna-
 tione seuis in p̄uaricatorē. vt iuoluas pa-
 riter 7 sororē. **G**randis itaq; 7 intricata ni-
 mis erat p̄trouisia. **N**ec simul videbant' cō-
 uersari posse mīa 7 veritas. **T**andē parci-
 te queſo ait pax. parcite verbis huiusmōi
Non vos decet talis alteratio. virtutū est
 enī inhoneſta cōtentio. **P**orro iudex se in-
 clinans digito scribebat in tra. **E**rant aut'
 hec vba scripture. que pax p̄pius assidens
 legit in aurib; oīum. **N**ec dicit. **P**erij si
Adaz nō moriat'. **E**t hec dicit. perij si mīa z
 nō consequat'. **M**ors igit' bona fiat. 7 ha-
 bet vtraq; qd postulat. vt **A**dā moriat'
 7 mīam cōsequat'. **A**t inquit. **M**ors cru-
 delissima 7 amarissima qua ratione pote-
 rit fieri bona? **Q**uib' ille. **M**ors inq̄t pec-
 catorū pessima. sed mors sanctorū erit p̄cio

sa. si fuerit ianua vite porta glorię. **Q**uod
 vtiq; potest fieri si quis moriatur ex chari-
 tate qui nil debeat morti.

Qualiter in mundum ingrediēs pacem adduxit. Cap. XXXVIII

Sermo itaq; visus est bo-
 nus vt pote fidelis. 7 oī acceptio-
 ne dign'. **S**ed vbi aiūt innocēs
 iste poterit inueniri qui mori velit nō ex de-
 bito vl' malo merito. sed ex bñplacito suo
Circūit veritas orbem terre. 7 nemo mūd'
 a sorde. **S**ed 7 mīa celū perlustrauit. 7 in
 angelis q̄s mīozem veritatē inuenit. **T**an-
 dem illis redeūtib; ad constitutā diem. cū
 essent anxie plurimū. non inuēto qd desi-
 derabat. seorsum pax eas osculās ait. **R**e-
 scitis qz non est q̄ faciat bonū. nisi vsq; ad
 vnū. **Q**ui dedit consiliū ferat auxiliū. **I**n-
 telligens rex quid loqueret' ait. **P**oenitet
 me fecisse hōiez. **P**ena inq̄t tenet me. sus-
 tinere p̄nā incūbit mibi. p̄ hōie quē crea-
 ui. **E**cce inq̄t venio. **N**on enī pōt hic calix
 trāsire nisi bibā illū. **E**t accersito **S**abriel
 inq̄t. **D**ic filię sion. **E**cce rex tu' venit. **F**e-
 stinavit ille 7 ait. **A**dorna thalamū tuū et
 suscipe regem. **P**orro mīa 7 veritas p̄ces-
 serūt faciē regis. **I**usticia thronū. i. sedem
 p̄parauit. **P**ax hō cuz rege venit. vt im-
 pleret' qd scriptuz est. **P**ax erit in tra n̄ra
 cū uenerit. **V**n' 7 nato dño angeloz cho-
 rus cecinit. **I**n terra pax hōib; bonę volū-
 tatis. **S**ed 7 tunc iusticia 7 pax osculate
 sunt. que nō modice videbant' hacten' dis-
 sidere. **P**rior. n. si qua ex lege iusticia erat
 non osculū s̄ aculeū magi habebat. vrgēs
 magi timore q̄s puocans dilectione. **N**ec
 habuit recōciliationē. sicut nūc illa que ē
 ex fide. **Q**uam cur nec **A**braam nec **M**oy-
 ses nec ceteri iusti illius t̄pis regnū p̄petue
 pacis poterant introire. nisi quia mīme ad
 huc iusticia 7 pax fuerāt osculate. **Q**uē au-
 tem amicitiarū indissolubile fedus inierūt
 vt quicunq; tulerit secum testimoniū iusti-
 cię. hylari vultu iam 7 amplexib; mulq;
 excipiat' a pace in idipsum dormiens 7 re-
 quiescens. **I**dem in alio sermone

Seminavit enī in t̄ra n̄ra d̄e pater d̄ cor-
de suo eructuās h̄bū bonū. cū filius venit
in mūdū. vt qui pri⁹ erat cogitatio pacis
in corde p̄is. fieret ipse pax nostra in vte-
ro matris.

Cur tamdiu post hoīs lapsū in-
carnari distulit. Leo papa i ser-
mone de natiuitate domini.

Capitulum XXXIX

Quēssent aut̄ illoꝝ querele
q̄ impio murmure d̄inis disp̄sa-
tionib⁹ obloquētes. de d̄nicē na-
tuitatē tarditate causant. tanq̄ p̄teritū tpi-
bus nō sit imp̄sum. qd̄ in vlt̄a etate mū-
di sit gestū. Verbi incarnatio h̄ ptulit fa-
cienda q̄ facta. ⁊ sacramētū salut̄ h̄ūanē
nulla nūq̄ cessauit antiq̄tate. **F**idoꝝ
in sermōe d̄ natiuitate d̄ni. Cete-
rum postq̄ inuidia diaboli parens ille pri-
mus spe seduct⁹ inani cecidit. cōfestim ex-
ul ⁊ pdit⁹ in oī genere suo radicē malicie ⁊
pct̄i traduxit. crescebatq̄ i malū vehemē-
tius oē gen⁹ mortaliū. Diffusis itaq̄ sce-
lerib⁹ ⁊ qd̄ est nequ⁹ oīū zidoloꝝ cultibus
Volēs ḡ d̄e terminare pct̄m. psuluit ver-
bo lege. p̄phet̄ signis plaḡ. pdigijs. Sꝫ cū
nec sic qd̄ errores suos admonit⁹ agnosce-
ret mūdus. misit d̄e filiū suū vt carnes in-
dueret. ⁊ hōib⁹ appareret. ⁊ pct̄ōres sana-
ret. Qui iō in hōiez venit. qz p̄ seipsum ab
hōib⁹ agnosci nō potuit. **B**lo. sup̄ epi-
stolā ad Gal. Magno itaq̄ dei consi-
lio factū est. vt nō post hōīs casum ilico lex
daret̄ vel dei fili⁹ mitteret̄. Nisi enī homis
sup̄bia p̄us vires suas exp̄iret. sui arbitriū
libati sufficiētā arrogaret. ⁊ legeꝝ sup̄flue
datā ⁊ dei filium frustra venisse iudicaret.
Ne igit̄ detrahēdi vel murmurādi occasio
nē h̄ret. reliq̄t eū d̄e p̄us i libtate arbitriū
in lege naturali. vt sic vires suę nature co-
gnosceret. vbi cū deficēt vidēs sibi liberū
arbitriū nō sufficē ad iusticiā. nec sic se hu-
miliauit ad poscēdā ḡāz. s̄ sup̄be legē scri-
ptam legi nature a diūctā sibi sufficere pu-
tans clamabat. Nō d̄est q̄ impleat. sed

d̄est q̄ inbeat. **V**t igit̄ ⁊ de ipsa puinceret̄
anteq̄ filiū mitteret. legeꝝ dedit ḡ peccati
morbū detexit nō consūpsit. Quia data i-
naluit morbo. ⁊ aucta ē infirmitas nō legi
sed nature vitio. vt ita cognita vtriusq̄ le-
gis insufficiētia ⁊ sua infirmitate clamaret
ad medicū ⁊ quēreret ḡre auxiliū. Et ita fa-
ctū est. **M**ultiplicat̄ enī infirmita tibi po-
stea accelerauerūt ad medicū. qui veniens
in forma sui sanauit vulnera hōīs langu-
di. **H**ic ē samaritan⁹ ille qui ad vulneratū
qui inciderat in latrones appropianit atq̄
vulnera eius alligauit. quē sacerdos ⁊ le-
uita im̄icorditer p̄trāsierāt. i. lex vetus ⁊ sa-
cerdotiū. quia lex neminē ad p̄fectū duxit
Hic est ⁊ **H**eliseus ille q̄ misit baculū ad
suscitandū filiū sunamiq̄. p̄ quē cū ille non
surgeret. tandē venit ipse **H**eliseus ⁊ con-
traxit se atq̄ coaptauit puero mortuo. et
surrexit mortu⁹. **H**ic ē etiā ille angel⁹ i cu-
ius descēsu mouebat̄ aq̄ ⁊ sanabat̄ vnus.

Cur tempore legis nasci voluit.
Capitulum XL

Hic ē ōps sermo q̄ a rega-
lib⁹ venit sedib⁹. dū mediū silen-
tiū tenerēt oīa. **P**rimū silentiū
fuit añ legē. **S**ecūdū sub lege. **T**ertiū erit
in gl̄ia. **P**rimū fuit iḡrātia languor̄. **S**e-
cundū curatiōis d̄spatio. **T**ertiū a d̄ep-
tio sanitat̄. **A**ñ legē nāq̄ morbū suū ho-
mo non agnoscebat. **I**deoq̄ silebat. nec
quērebat remedium. **V**t autem lex subin-
trauit ⁊ ostendit languidus vulnera sua.
mor ruptum est silentium. ⁊ ceperunt egri
poscere remedium. **S**ed per opa legi vbi n̄
est salus. sanari volētēs qd̄ quērebāt inue-
nire neq̄bāt. **T**ādē igit̄ psiderās hō nemi-
nē p̄ legē iustificari q̄si diut̄no clamore fa-
tigat⁹ ⁊ d̄esperās. rursum loq̄ cessauit. ⁊ s̄b
secutū est secūdū silentiū. **T**ūc igit̄ ōps ser-
mo p̄is a regalib⁹ sedib⁹ venit i mūdū for-
ma serui indur⁹. samaritanus ad vulnera
appropianit. **A**ngelus magni psilij i pisci-
nam descēdit. **H**eliseus ad suscitandū mor-
tuū accessit. i. sūmi regi fili⁹ d̄ psensu patris

ad tolerandā mortē passiōis dē sede regali ad officinā pcti de lumie celi ad tenebras mūdi vel inferni venit. **Et** venies locut⁹ ē pacē. dedit grām. posuit mīaz. pmisit veniā. **Et** ita rupto silētio ceperūt egri pura fide ac vera cōfessiōe q̄si magnis clamoribus flagitare remediū ⁊ accelerare ad medicū per quē vulnera sanarent. ⁊ morbo curarent. **Recepta** hō sanitate ⁊ donata venturę imortalitatę felicitate. nihil vltra restabit petendū. ⁊ tūc erit tertiū bt̄m silentiū. **Lex** itaq; posita ē in medio. s. int. pmissiōne ⁊ semē pmissum. pp̄ trāsgressiōes cobibendas. i. vt timore saltē hōies transgredi cessarēt. ⁊ idē q̄n q; facerēt volūtariē. **Data** ē igit̄ lex vt dei pplm erudiret s̄ timore dign⁹ q; fieret pmissiōne q̄ ch̄ast⁹ ē accipe **Data** ē etiā ad tomā dū supbū. ad pdēdū infirmū. **Data** ē iterū durj in flagelluz **Data** ē etiā in signū futuroꝝ. **Sic** aut̄ posita ē vt staret t̄mō. donec veniret semē id est. **Ch̄ist⁹**. d̄ q̄ pmiserat de⁹ q; p eū benedicerent oēs gētes. **Lex** inq; ordiata. i. ordinabilit̄ data. s. int̄ temp⁹ naturalis legis de q̄ p̄uicti sūt q; iuuare nō poterat. et tps gr̄e. anteq; p̄uincēdi erāt de lege. **Data** est aut̄ p angelos. i. p angeloz misteriū in q̄b de⁹ loquebat. **Posita** hō i manū mediatoris. i. in ptātē **Ch̄risti**. vt staret dū vellet vel cessaret cū vellet. **Qui** cū sit de⁹ ⁊ hō. int̄ deū ⁊ hōiez mediat. dū eos q; recesserūt a deo p se reconciliat.

De d̄siderio sctōꝝ antiquoz. et pmū p̄iarcharū. **Maxim⁹** i sermone d̄ natiuitate d̄ni. **Ca. XLI**

Ipsē ē igit̄ in fine tēporū ex **Maria** nat⁹ q̄ añ oia sēcula ex p̄ie. p̄cessit vnigenit⁹. **Hic** est a p̄iarchis p̄dict⁹. a p̄phetj p̄dicatus. ab angel⁹ annūciatus ab aplis approbatus. **Aug⁹** in sermōe de eodē. **Pr̄ius** aut̄ q; appareret i carne nō solū p̄iarchę ⁊ p̄phę. s̄ etiā oēs q; p̄uinebāt desiderantes dicebāt: **Os** h̄ me inueniet illa natiuitas. **Os** qd̄ credo videā oculis meis. **Glo. sup** **Lucā. x. cap.** **Vñ** ⁊ ipse d̄ns aplis

ait: **Beati** oculi q̄ vidēt q̄ vos videt̄: **Di**co enī vob q; mlti p̄phę voluerūt videre q̄ vos videt̄ ⁊ nō viderūt. ⁊ audire q̄ audiet̄ ⁊ nō audierūt. **Pr̄ophete** siq; d̄z alij multū p̄ speculū in enigmate viderūt gl̄iaz dei **Sz** apli p̄ntē d̄nm h̄ntes: ⁊ ab ipso q̄ volebant interrogātes. docebantur per ipsum. non per angelos aut per varias visionum sp̄es. **Glo. sup** **Johāne. viij. cap.** **Idē** q; d̄ns ait iudeis. **Abraā** p̄ v̄ exultauit vt videret diē meū. **Credēs. n.** exultauit sp̄ando vt videret t̄m mysteriū intelligendo. ⁊ vidit inq̄t ⁊ ganisus ē. **Vidit. n** ⁊ diē future t̄palis mee natiuitatis. ⁊ diem et̄nitatis. **Vñ** ineffabile gaudiū illi fuit. qm̄ ⁊ h̄bū apud p̄res ⁊ idē futurū carnē perspexit. **Glo. sup** **Ben.** **Jacob** q; p̄iarcha i b̄ndictiōe inde filij sui p̄dicēs aduentū **Ch̄risti** ex ei⁹ stirpe nascituri. s̄ inseruit: **Ipsē** erit expectatio gentiū. non t̄mmodo iudeoz. **Et** paulopost: **Salutare** inq̄t tuum. i. **ch̄ristū** **Iesū** expectabo d̄no. **Glo. sup** **p̄s.** **De** h̄ q; **dauid** dicebat. **Exultauit** cor meū in salutarī tuo. i. in **Iesu** quē mēte venturū cōspicio. **Vñ** cantabo d̄no cordis leticia. q̄ ad contēplatiuā ptinet vitam. **Et** psallā noī d̄ni. videlicet ope. qd̄ ptinet ad actiū. **In** h̄ aut̄ q; ait: **Inbuit.** nō tribuet. magna fidei h̄⁹ notat. q; iam qd̄ futurū est habet. **Si** ḡ fidelis iste t̄m de siderabat. si sic **Ch̄risto** famulabat̄ ad huc futuro: qd̄ faciēdū est iaz suscepto. **Ambrosius** i apologia **Dauid**. **Idem** hō **Dauid** cū aquā de cisterna bethleē obtinisset viroz piculo. noluit bibere. s̄ libauit eā d̄no. **Vbi** cū sitiret naturā qd̄ iux̄ l̄ram vicit. ⁊ subditos ad h̄tū officiū exercuit. **Os** si velis alti⁹ spectare ⁊ mysteriuz introspicere. **Dauid** nō aquā d̄ lacu bethleem sitiebat. s̄ **Ch̄risti** sanguinē ibi ozium dū de h̄gine h̄uidebat. **Desiderabat** ergo nō aquā flumis s̄ potū gr̄e sp̄ual. **Deniq;** oblatā aquā nō bibit s̄ d̄no fudit. significans se sitire **Ch̄risti** sacrificiū. nō natē fluentū **Illud** inq; sacrificiū in q̄ eēt remissio peccatorum: illum fontem et̄nū. non q̄ periculis quēreret̄ alienis. sed qui pericula aliena depelleret.

De desiderio Esaie aptissimi pphetarū. **Blo. sup. Esaia. viij. ca. Capitulum XLII**

Esaias quoque propheta. dñi emanuelē v̄tuz fidelibz ī scificationē pmittit. ad iudeos n̄ cre dētes respiciēs ait: Expectabo dñz videlz Iesum q̄ abscondit faciē suā. i. cognitionē a domo Jacob. i. ab infideli pplo iudeorū z p̄stolatorū eū ego z pueri mei. i. alij pphē z eorū discipuli. **Blo. ibidē. xij. cap.** Rursū mentē intuitu. contēplās h̄bū iam carnē factū. Ecce inq̄t d̄ saluator me? videlicet Iesus. q̄ saluū faciet pplm suum a peccat̄ eorū. **I**ōq̄s fiducialit̄ agā. z non timebo qd̄ faciat in h̄o. qz dñs incarnat̄ factus ē in salutē. **Blo. ibidē. xiiij. cap.** Et rursū. ppe ē inq̄t vt veniat tps ei? id est. incarnationis dñi. Sic enī dñs miseribit Jacob. i. noni ppli. z eliget de israel aplos. z alios videlicet sanctos q̄s requiescere faciet sup humū suā. i. ecclesiā. **Blo. ibidē. xvj. cap.** Postea h̄o dñi captiuitatē Moab p̄dicat. subito mēq̄ oculum ad natiuitatē Christi p̄t̄it dicens: Emitte agnū dñe dñatorē terrē. i. Christum cui data ē om̄s ptās. de petra deserti. idē de Ruth gentili moabitide. Gentiles enī p̄ deo lapides colebant. z ob h̄ a deo deserti erāt. Sic q̄ solā do Moab alloq̄t̄ q̄si dicat: Re desperes Moab. age p̄gnitētia. qz licet sis captiuā dñs. d̄ tua tñ p̄genie nascet̄ agnū q̄ tollet pctā mūdi. quicq̄ toti d̄o minet̄ orbi. **Blo. ibidē. xix. ca.** Rursū in onere egypti: Ecce inq̄t dñs ascendet sup nubē leuē. i. corp̄ sancte h̄gis. vel carnem a pctā p̄dere imūnē. z sic īgrediet̄ egyptū. i. mūdū infidelitate tenebrosū. **D**ūc enī ingressus ē in leui nubē. i. ī corp̄e nulla ḡuato corruptiōe. Et tūc idola sūt cōmota. i. p̄fracta. z ab h̄oibz ad Christū veniētibz abiecta. **I**n̄ l̄raz tñ p̄t̄ itelligi qz dñs postq̄ sup leuē nubē ascendit. cum Maria z Ioseph ī egyptū fugit. z tūc forsitan egypti simulacra corruerūt. ac demones ī eis obmutuerūt. cordaq̄ sapiētū egypti pauore tabuerūt. **Blo. ibidē. xlv.**

cap. Postea q̄ d̄ cyro loquēs q̄ pplm captiuū libauit d̄ aduētū Christi p̄ cyruz significati interferit q̄ fideles a captiuitate diaboli eripuit dicens: **R**orate celi desup. i. veniat Gabriel celestis nūci? z mittat nobis rozē. i. annūciat salutē. **E**t nubes pluāt iustū. annūciādo Christū. pphē videlz corda n̄ra saluari pluuia rigantes. z Christi natiuitatē. passionē. resurrectionē. ascensionē. annūciātes. **A**piat̄ terra. i. Maria ad credēdū. z germiet saluatorē. i. Iesū. Sic enī vitas d̄ tra oriet. z tra n̄ra dabit fructū suū. **Blo. ibidē. lxij. cap.** Et iterū. p̄p̄tion ait nō tacebo videlz a p̄cibus. donec veniat dei fili? **E**t p̄p̄ hierusalē nō q̄scā qn̄ aduētū dñi annūciem. donec egrediat̄ ex vtero h̄gis vt splēdor iust̄ eius. i. eccleie. videlz Christ̄ q̄ ē splēdor p̄is. z sol iusticię. z saluator ei? q̄ z lux mūdi d̄. vt lampas ī cordibz fidelīū accēdat. **M**ieronym̄ sup. Esa. l. xvij. Ac si diceret Diebz ac noctibz ora nō claudā nec vnq̄ mea reticebit orō. **S**z tādīn clamās p̄ces p̄cibz iūgā. donec veniat q̄ p̄missus ē. **E**t splēdore suo totū orbē illūiet. **Blo. vbi s̄. lxiiij. cap.** Idē z ī p̄sona sua z oīum p̄pharū aduētū eundē desiderantium loquēs. z aduētū filij gentiūq̄z vocationē et ppli sui abiectiōnē p̄uidēs ait: **V**tinā dirūperes celos z descenderes. i. a maiestate tua in q̄ nob̄ inuisibil̄ es. ī carne visibil̄ apparerēs. **A** facie tua. i. a p̄ntia. montes defluerēt. i. sup̄bi iudei vel d̄mōes potētia suā amitterent. z velut exustio ignis arderēt. **S**ymach̄ h̄z. a q̄ arderēt igni. qd̄ est igne charitat̄ inflāmarēt ppli multi. **E**t sic notū fieret nomē tuū qd̄ ē iesus īimic̄ tuis id est. d̄mōibz. iudeis. vel quibuslibet aduersarijs.

De desiderio ceteroz pphetarū atq̄ sctōz. **Blo. super Abachuc. ij. cap. Capitulum XLIII**

Abachuc etiam propheta. manifeste d̄ aduētū Christi p̄phetans. z qz donec ille veniat iniquitas ī mūdo dñabit. z iudiciū ad finē non pueniet infirmans. lectorē admonet ne de

promisso si tardet venire desperet. s̄. patie-
ter expectet. qz venies inqt̄ veniet. **Glo.**
sup Aggeu. ij. ca. Aggens qz dic: Ve-
niet desiderat̄ cūc̄ gentibz. i. saluator. ait
dñs. 7 tūc̄ implebo domū istā maiore glā
q̄ prius. **Breḡ in moral. li. xxij.**
Beat̄ etiā Job mediator adnētū deside-
rans ait: Quis m̄ tribuat adiutorē vt de-
sideriū meū audiat op̄s: Unigenit̄ q̄ppe
dei filī hōiez adiunxit. hō fact̄ ē: vt q̄a pu-
ro hōi via nō patebat ad deū. via redeun-
di fieret p̄ hōiez deū. 7 qz p̄ ima nra longe
distabam̄ a sumo. i. seipso iūgeret ima su-
mis. **Hūc** igit̄ bt̄is Job p̄ totī ecclesie si-
gnificationē req̄rit mediatorē 7 dic: Quis
mibi tribuat adiutorē: Et apte subdit: vt
desideriū meū audiat op̄s. **Advocatū** igit̄
habem̄ apud p̄ez zc. **Hūc** p̄ hōie in-
terpellare ē apud p̄em ipsū hōiez demon-
strare. **Eiqz** p̄ hūana nat̄a rogasse ē ean-
dem naturā in deitat̄ suę celsitudinē susce-
pisse. **Intpellat** igit̄ p̄ nob nō voce. s̄ mise-
ratione. qz qd̄ in electis dānari voluit susci-
piendo libavit. **Adiutor** ḡ querit̄ vt desi-
deriū exaudiat. qz nisi p̄ nob mediator in-
tercederet ab aure dei p̄culdubio n̄arum
p̄cuz vox simulet **Glo. sup ps̄. lxxix**
Porro David eūdē sermonem dirigens ait:
Dens cōverte nos a te videlz auersos. alit̄
enī nō p̄uertim̄. 7 ostēde faciē tuā nu-
be carnis cooptā. i. filiū tuū. qui est imago
tua p̄ quē 7 salui erim̄. **Glo. sup ps̄.**
cxliij. Idem rursus ī alio ps̄. **Dñe** inqt̄
inclina celos tuos 7 descēde ad nos. In-
clinati sūt celi. qñ x̄i 7 honor supnoz ad
hōiez descēdit. 7 forma dei suscepit formā
serui. **Glo. sup Cañ. j. ca.** Salomon
etiā in cāticocāticor̄ Christi 7 ecclesie myste-
ria describēs in p̄sona ipsī ecclesie sic inci-
pit: Osculet̄ me osculo oris sui. Et est vox
sc̄tōz p̄cedētū adnētū Christi: Ac si dice-
rent: Delectet p̄ hūanā naturā incarna-
tione filij quē ē q̄si p̄libatio p̄iūctiōis n̄e
7 dei. **Vel** osculet̄ me sponsus ipse dōcēdo
in mōte. **Quot** enī p̄cepta ex eī p̄dicatio-
ne cognouit. q̄si tot oris eī oscula suscepit.
Bern̄. sup Cañ. omel. ij. **Hūius**

igit̄ aduentū desiderās dic: Osculetur me
osculo oris sui. q̄si diceret: **Nō** audio iaz
Moysen. impeditiōis siqdē lingue fact̄
est m̄. **Esaię** labia imūda sūt. **Jeremias**
nescit loq̄. qz puer est. **Et omēs p̄ph̄e elin-**
gues sūt. ipse quē loquūt. ipse loq̄t: **Ipse**
me osculet̄ osculo oris sui. **Cui** vtiqz ser-
mo viū 7 efficac̄ osculū mibi ē. nō quidez
coniūctio labioz quē interdū pacē mētē
aioz. s̄ plane infusio gaudioz. 7 revelatio
secretor̄. mira quēdaz cōmixtio supni lu-
minis 7 illūiatē mētē. **Sic** os osculās h̄bū
assumēs osculata caro assūpta. osculū ho-
p̄sona ex vtroqz cōpacta. s̄ mediator dei
7 hōinz. hō christ̄ **Jesus.** **Felix** osculuz ac
stupēda dignatiōe mirādū. in q̄ nō os ori
imp̄mit̄. s̄ de hōi vniē. **Et ibi** qdē p̄tact̄
labioz cōplexū significat̄ aioz: hic autē
cōfēderatio naturarū d̄inis hūana cōpo-
nit. quē in tra sūt 7 q̄in celis pacificās. **Ip-**
se est enī par nra q̄ fecit vtraqz vniū. **Ip-**
so igit̄ spernere me iam nō poterit dei filī. os
ex ossibz meis 7 caro de carne mea. **Aug-**
ustin̄ in sermōe de natiuitate
dñi. **Ecce** **Symeon** etiā ille senex dū ad-
uentū saluatoris desiderabat. orans dice-
bat: **Quā** veniet: putas me hic iueniet: pu-
tas durabo: putas videbo: **Vñ** 7 p̄ desi-
derio suo respōsum accepit a sp̄sc̄tō. non
visurū se mortē nisi p̄us videret **Christum**
dñi. **In** māibz igit̄ infirmitatē accepit. sed
maiestatē intus agnouit.

Quotū vet̄ testamētū cōclama-
bat **Christū** venturū. **Auḡ** con-
tra **Faustum** disputatione. xij.

Lap XLIIII

Quis aut̄ potest quolibet
q̄ **ingenti** volūte oīa cōmemorare
de **christo** **Yesu** p̄conia p̄ph̄aruz
hebreoz qñ quidē oīa quē in illis libris cō-
tinent̄ vel de ipso dicta sūt vel p̄p̄ ipsum.
Sz p̄p̄ exercitationē q̄rēt̄ 7 delectationē
iueniēt. multo plura ibi p̄ allegorias 7 eni-
gmata solis h̄bis insinuant. p̄tim etiā fa-
cta narrant **Verūtū** nisi aliq̄ ibi māifesta
eēt. non cōprehēderet̄ sensus q̄ etiaz ob-

seura clarescerent. Quia ex illis que figuris involuta sunt si quedam velut sub vno aspectu quasi p[ro]texta ponantur ita in p[ro]testatione Christi coniunguntur. ut cuius vis obtusi surditatis erubescat nisi forte quis ingenio fieri putat ut ea que rerum ordine p[ro] sua t[em]p[or]e cucurrerunt ad Christi significaciones interpretanda d[omi]n[us] t[em]p[or]e
Sz audiat ap[osto]l[um] dicentem: **D**ia h[ec] in figura p[ro]tingebat illis. **N**ob[is] aut[em] quicquid dixerit no[n] ideo illa vel gesta vel scripta ut i[n] eis Christus intelligat[ur] excepta ipsa tanta p[ro]sonantia rerum p[ro]figuratarum et nunc impletarum: Alijs quod p[ro]lagijs p[ro]p[ri]e ap[osto]l[us] feriet. ut e[st] illud: **I**n semine tuo b[e]n[e]dicent o[mn]es g[e]ntes. **H**oc dictu[m] est ad **A**braam. **H** ad **I**saac. **H**oc ad **J**acob. **V**n[de] non i[m]merito dicit: **E**go su[m] deus **A**braam. **d**e **I**saac. **d**e **J**acob. **C**o[m]pletur[ur] utiq[ue] i[n] b[e]n[e]dictione o[mn]i[um] g[e]ntiu[m]. quod ex eor[um] semine p[ro]miserat se factur[um]. **N**ec i[m]merito t[em]p[or]e **A**braam cu[m] fu[er]it ei[us] iurasset sibi femore suo iussit eu[m] ponere manu[m] sciens inde ventura i[n] carnem Christi in qua b[e]n[e]dici o[mn]es g[e]ntes no[n] nunc p[ro]nunciam[ur]. s[ed] q[uo]d tunc p[ro]nunciatu[m] est nunc videmus. **I**dem. **xv**. **D**eniq[ue] **M**oyse[us] o[mn]e quod scripsit de Christo e[st] i[n] ad Christu[m] pertinet. siue q[uo]d eu[m] figuris rerum vel gestarum vel dicto[rum] p[ro]nunciet. siue q[uo]d ei[us] g[r]at[i]a et g[lor]ia[m] com[m]endet. **Q**u[od] aut[em] **F**aul[us] dicit o[mn]es se **M**oyse scripturam p[ro]scrutat[ur] nullas ibi p[ro]p[ri]as invenisse de Christo. aut non intellexisse: cito respondeo. q[uo]d no[n] intellexit. eo q[uo]d i[m]micio p[ro] uerso a[n]i[m]o legit. **N**o[n] eni[m] ideo scrutat[ur] ut sciat. s[ed] q[uo]d nescit scire se putat. **H**ec p[ro]suptio tumide arrogancie cordis oculu[m] vel claudit ut o[mn]i no[n] videat. vel distorquet ut p[ro]verse videat. et aliud p[ro] alio p[ro]bet vel improbet. **T**u me inquit doce. siquid forte legente p[ro]terijt me. **H**ic q[ui] cito respondeo. q[uo]d te totu[m] p[ro]terijt. q[uo]d totu[m] de illo scripsit. **I**dem i[n] **l**ib[ro] de trinitate. **iiij**. **N**am o[mn]ia que mystice patrib[us] p[ro] angelica apparuerunt. siue que p[ro] ipsos facta sunt similitudines hui[us] fuerunt. ut o[mn]is creatura scis quodammodo loqueret[ur] vnu[m] esse futuru[m] in quo salus e[st] vniu[er]sorum a morte repandoru[m]. **Q**uia eni[m] ab vno vero deo resilietes p[ro] iniquitate et dissonantes deflueramus et euaueram[ur] i[n] multa d[omi]n[us] cissi p[ro] multa: et in-

herentes multis oportebat nutu et impio dei miserat[ur] ut ipsa multa venturu[m] clamarent vnu[m]. et a multis exonerati venire[m] ad vnu[m]. et multis peccat[is] in a[n]i[m]a mortui. et p[ro] peccatum in carne morturi amarem[us] sine peccato mortuu[m] in carne p[ro] nobis vnu[m]. et in resuscitatu[m] credentes et cum illo per fide[m] spiritu resurgentes iustificarem[us] in vno iusto facti vnu[m]. **N**ec in ipsa carne nos resurrecturos desperarem[us] cum multa membra intuemur nos p[ro]cepisse apud vnu[m]. in quo nunc per fide[m] mudati. et tunc per fide[m] reintegrati heream[us] vni. fruam[ur] vno. maneamus vnu[m]. **V**n[de] ut sint inquit vnu[m] sic et nos vnu[m] sumus sicut tu pater in me et ego in te ut et ipsi in nobis vnu[m] sint.

De p[ro]figuratione eius in creatione mundi **I**sidorus de mysterijs geneleos. **Cap XLV**

Itaq[ue] sex diebus o[mn]ia opera sua de[us] consumavit. ac septimo requieuit. **S**ic et sex etatib[us] h[um]anarum generum in h[oc] seculo p[ro] successiones t[em]p[or]is cucurrit. **P**rima fuit ab **A**d[am] usq[ue] ad **N**oe. **S**ecunda a **N**oe usq[ue] ad **A**braam. **T**ertia ab **A**braam usq[ue] ad **D**avid. **Q**uarta a **D**avid usq[ue] ad transm[ig]tionem hebreo[rum] in babilonem. **Q**uinta deinde usq[ue] ad aduentu[m] d[omi]ni. **S**exta que nunc agit usq[ue] q[uo]d mundus finiatur. donec excelsus veniat ad iudicium. **S**eptima vero intelligit[ur] in requie s[an]cto[rum]. que vesp[er]am non habet. quia iam eaz[um] nullus termin[us] claudet. **P**rimo itaq[ue] seculo factus est tanq[ua]m lux h[oc] in paradiso. **I**n qua etate dei filios in nocte lucis diuisit deus a filijs hominu[m] quasi a tenebris. **F**actaq[ue] e[st] huius diei vesp[er]a diluuii. **S**ecundo seculo factum est quasi firmamentu[m] i[n]te[r] aqua[m] et aqua[m]. arca videlicet illa que natauit i[n]te[r] pluuiam et maria. **H**uius vesp[er]a fuit confusio linguarum. **T**ertio separavit deus populu[m] suu[m] a gentib[us] p[er] **A**braam. discernens eu[m] velut ab aq[ua] arida ut p[ro]ferret germen barbaru[m] atq[ue] ligno[rum]. i. fructu[m] s[an]cto[rum] scripturar[um]. **E**t huius vesp[er]a fuit pessimi

regis Saul malicia. Inde quartus cepit seculū a David quā deus in firmamento celi lumina constituit. i. splendorē regni. tāq̄ solis excellētiā. et in sp̄m lune plebē obtemperantē tanq̄ synagogā. et stellas p̄ncipes ei⁹. Cui⁹ etiaq̄ vespa in partibus regū fuit quib⁹ illa gēs in babyloniam captiuari meruit. Porro quinto seculo quāsi aialia in aq̄s et volatilia celi facta sūt. q̄ tunc indei tanq̄ in mari viuere ceperūt videlicet in gētes. nec habebāt stabilē locū sicut aues volantes. **H**ui⁹ vespa fuit multiplicatio pctō et in populo iudeoꝝ quā sic exccati sūt. vt iam nō possent agnoscere dñm Iesuz christū. **I**n ho inituz sexti seculi fuit in aduentu dñi. **Q**uā sic in illa sexta die p̄m⁹ hō de limo terre ad imaginē dei format⁹ ē. Sic in ista sexta etate seculi secundus Adā. i. Christ⁹ in carne de Maria uirgine nat⁹ ē. Ille i aiaz uiuentē. hic i sp̄m uiuificantē. Et sicut in illa creat⁹ ē masculus et fēmia. sic i ista manifestat Christ⁹ et ecclesia. Et sic i bi p̄ponitur hō pecorib⁹. serpētib⁹ et volatilib⁹. ita et Christ⁹ hic gētib⁹ pplis et nationib⁹. vt ab eo regāt carnali cōcupiscētiē dediti. sic pecudes terrena curiositate obstinati. obscurati vt serpētes. elati superbia. velut aues. Deniq̄ pascit i bi hō et aialia q̄ cū illo sūt herbis semialib⁹ ac lignis fructiferis. ita nūc sp̄ualis hō q̄ bonus mīster est christi Iesu cū ipso p̄lo sp̄ualit̄ pascit̄ sc̄tārū sc̄pturarū alimētū. **H**ui⁹ etiaq̄ vespa nos vtinā nō inueniat. **I**lla enī est de q̄ dñs clamat. **F**ilius hoīs ueniēs putas inueniet fidē in terra. **P**ost hāc uesperā fiet mane. quā ueniet ipse dñs i claritate. tūc etiā req̄lescēt ab oibus opibus suis in quib⁹ dictū ē. **E**stote perfecti sicut et p̄r v̄i celestis perfect⁹ est.

De mysterio eius in Adam q̄ fuit forma futuri. **Cap. XLVI**

An te incarnationem filiū dei nōdū pluerat dñs sup terrā. q̄ nōdū scripturarū nubib⁹ ad aias irrigādas iundauerat doct̄ne pluuiā donec nubilū carnis n̄re assūpsit. p̄ qd̄ imbrē euāgelij largissime infudit. **E**t hō non

erat q̄ oparet terrā. q̄ nullus hō opat⁹ est i in uirginē de q̄ Christ⁹ assūpsit carnē. **S**z hāc terrā irrigauit sp̄s sanct⁹. q̄ fontē et aq̄ noīe in euāgelio ē designat⁹. **F**lumi⁹ autē pcedens de paradiso portat imaginē Christi fluentē de fonte p̄ino. **Q**uattuor paradisi flumina sūt quattuor euāgelia cūctis gentibus ad p̄dicationē missa. **L**igna fructifera sūt oēs sc̄ti. **F**ruct⁹ eoz opa ipsorum **L**ignū uite Christ⁹ sc̄tū sc̄tōꝝ. **L**ignuz sc̄i boni et mali. p̄p̄riū uolūtati arbitriū. qd̄ in medio n̄ri positū est ad dinoscendū bonū uel malū. **D**e q̄ si relictā quisq̄ grā dei gustauerit. mortē incurrit. **I**ulit ḡ de hōminē et posuit in paradiso. **A**ssūpsit de⁹ carnem et fact⁹ est caput ecclesie in mundo. vt oparet inq̄t et custodiret. i. vt in uolūtate patris ex oib⁹ gētib⁹ ecclesiā adimpleret. et sermonē suū illū completeret. **E**go seruabā eos in noīe tuo. quos dedisti m̄i custodiri **A**ppellauit Adā noīb⁹ suis cūcta aiantia terre. significās gētes q̄ saluē fierēt in ecclesia. et Christi nomē qd̄ p̄us nō hūerāt. erāt accepturē. p̄p̄ha q̄s dicēte **S**eruos suos uocabit alio noīe. **A**dē ho nō inueniebat ad iutorū simile sibi. q̄ nemo nisi Christ⁹ poterat a morte gen⁹ hūanū liberare. ipsaq̄ morte supare. **D**ormit itaq̄ christ⁹ i cruce. pungit lat⁹ ei⁹ lancea. indeq̄ p̄fluūt sacramēta ex quib⁹ format̄ ecclesia. **H**ec inquit uocabit̄ uirago. quia de uiro suo sūpta est. **S**ic et a Christo nomē christianuz datū est ecclesie. que formata ē de suo latē **G**lo. sup eplam ad Roma. v. ca **A**dā itaq̄ s̄m aplm̄ recte dicitur forma futuri. i. similitudo Christi. q̄ iam tūc de⁹ in mysterio decreuit. i. in occulto suo dispo suit. emendare p̄ vnū Christū qd̄ per vnuz Adā factū est peccatū. **V**n̄ et dicitur in Apoc. **A**gnus occisus ab origine mūdi. **I**n forma qd̄ futuri d̄i a p̄rio. q̄ sic in Adā omnes moriuntur. ita et in Christo uiuificantur. **F**ulgentiuz in sermone de natiuitate domini. **P**rimus auctor Adā nobis extitit culpē. nouissim⁹ Adā nobis auctor extitit gratiē. **I**lle de limo plasmatus terre nos protulit. **I**ste de spiritu sancto natus celestes effecit. **P**er

illū pdidim? grāz porē. Per istū recipim? ampliorē. Ille q̄ppe nob intulit pcti maculā cū qua nascerem ad supplicium. Ille nob cōtulit iustificatiōis grāz vt renascerem ad regnū. Per illū nos filios seculi generatio carnal' effecit. Per istū nos filios dei generatio spūalis exhibuit. Ille nos vitijs subdidit. Ille nos florere virtutibus fecit. Ille nos p vitia deiicit q̄ p̄m? cecidit. Ille nos p virtutes eleuat q̄ p̄m? ascendit. Ille q̄ppe p̄m? cecidit in infernū. Ille primus ascendit in celū. **Glo. vbi. s.** Ali' aut forma Christi dicitur Adāz. qz sic ille sine coitu fact' ē a deo. Ita Christus ex v̄gine pcessit opante spūsancto. Vel qz sicut ille p̄ est oīum hm carnē. ita Christus p̄ est oīuz hm spm vel fidē. Et sic ex latere illi' dormienti' assumpta ē costa vnde formata est Eva. sic ex istū latere pfluxerūt sacra. s. aq̄ ablutiōis. 7 sanguis redēptiōis p que saluat ecclesia. **V̄qz sic ille cōicare potuit filiis suis pctm 7 mortē. sic iste suis iusticiam suā 7 vitā. Quin etiaz iste suis plus pfert boni q̄z ille mali. 7 ideo magi p̄t saluare iste q̄z ille pdere. Vn̄ ibidē subiūxit ap̄tus S3 nō sic delictū. itaz dōnū. **Glo. sup j. Coz. xv. ca.** Attēde v̄o cur dicat christus Adā. 7 nouissim'. Adā q̄dē dī. qz de eadē materia ē. Nouissim' aut qz post euz ali' nō succedit q̄ hūani generi caput vel auctor sit.**

De mysterio eiusdē in Abel. Isidorus vbi. s. Cap XLVII

Actiuitas duoz filiozum Adā figurā gessit duoz p̄loz q̄ erāt ex ei' genere diuisis t̄pibz ad fidē venturi. pari ope 7 dissimili charitate. Occidit itaqz Abel minor natu a maiore fratre. Occidit 7 Christus minoris p̄p̄lica put a p̄lo iudeoz maiore. **Glo. sup Apocalypsis. xij. ca.** Vn̄ 7 dī agn' occisus ab origine mūdi. i. in Abel p̄figurat' occidi. **Isidorus. vbi. s.** Fallax aut Kayn i'gratio. iudeoz ē falla negatio. S3 Christi sanguis in tra magnaz habet vocē. cū eo accepto. respondet ab oībz gen

tibz amē. Ab hac itaqz tra. i. ab ecclesia maledict' est infidel' p̄pls iudeoz. que apuit in confessiōe os suū accipe sanguinē Christi. q̄ effusus ē in remissionē pctōz. Vn̄ cum opat' inq̄t fuer' trā: nō dabit tibi fructus suos. In ipsa q̄ppe tra. quā Christus portauit. i. in ei' carne. iudei salutē nrāz operati sūt. dū eū. p̄p̄t' delicta nrā mouiturū crucifixerūt. nec inde redēptiōis fructū reportauerūt. Et vere ex h' vag' 7 pfug' gemit ac tremit ille p̄pls. ne regno etiā terreno pdito ista visibili morte occidat. Verū ne occidas inq̄t eos dñe. neq̄n obliuiscant' legis tue. Posuit ergo dñs in Kayn signuz vt nō interficeret eū oīs q̄ inuenisset eū. Hoc reuera multū mirabile ē qz oēs gentes que rhomanis subiugate sūt in ritū rhomanorum sacroz trāsierūt eozūqz sacrilegia obseruāda 7 celebrāda susceperūt. Gens aut iudea vel sub paganis regibz. vel s̄b christianis nō amisit signū legi 7 circūcisionis sue quo a ceteri' gētibz p̄p̄lisqz distinguitur. S3 oīs impator vel rex q̄ eos i regno suo inuenit cum ipso signo iuenit. nec occidit. Itē ex duobz illis hōibz. s. Abel q̄ interpretatur luc' 7 ei' fratre Seth. qui resurrectio interpretat' mors christi. 7 vita ex mortuis figurat'.

De mysterijs eiusdem in Noe. Capitulū XLVIII

N De quoqz poia omnisqz act' ei' Christi significat. Noe eni reges interpretat'. Et dñs dicit **Discite a me qz mit' sum 7 hūilis corde. et inueniet' requiē aīabz v̄ris.** Solus iust' inuenit Noe i illa gēte. cui septē hōies. p̄p̄t' iusticiā donant'. Solus iust' est Christus et p̄fectus cui septē hōmies. i. septem ecclesie p̄pter septem p̄licē spm illuminātē in vna ecclesia cōdonāt'. Sic ille cū suis p aquā 7 lignū saluat. ita familia Christi per baptismū 7 cruc' passionē signat'. Arcā instruxit Noe d nō putrescētibz lignis. Ecclesia construit' a christo ex hōibz i sempitnū victur'. Quadratura lignū vndiqz stabilē scōroz significat vitā ad oē opus bonuz paratā.

Quacūq; enī vteris q̄dratū. firmē sta-
bit. Est autē bitumē feruentissimū 7 violē-
tissimū glutē. significās dilectiōis ardorez
vim magnę fortitudinis habētē ad tenen-
dam societate spūalē oīa tolerantē. Adi-
tus eius a latere fit. qz nemo intrat ecclesiā
nisi p̄ sacramētū remissiōis pctōz. quod ex
ap̄to Christi latē manauit. Interiora ar-
cē bicamerata 7 tricamerata p̄struūt. Sic
ex oīb; gētib; vel bip̄titā multitudinē con-
gregat ecclesia p̄p̄t circūcisionē 7 p̄p̄tū.
vel triptitā p̄pter tres filios Noe. quorū
p̄genie totus orbis replet. In sumo autēz
oēs in vnū tanq̄ vno cubito celesti desup
vnitate cōsumam̄ in Christo. Quā autē cun-
cta genera aīaliū includunt̄ in arca. signifi-
cat q̄ ex oīb; gētib; 7 nationib; p̄gregatio
fit in ecclesia. Mūda 7 imūda illic aīalia
collocant̄. Sic ī ecclesię sacramētū 7 boni 7
mali x̄sant̄. Mūda quidē septena sūt. im-
mūda x̄o bina. nō qz mali p̄uiores sint
bonis. s; qz boni fuāt vnitate spūs in vincu-
lo pacis. Etiam septimo mense arca re-
sedit. s; est. requieuit. ad illā septenariā re-
quiem significatio recurrit. Qz post dies q̄-
draginta emissus coruus non est reuersus
vel aq̄s vtiq; inceper̄. aut aliq̄ supnatā-
te cadauere illectus. significat hōies imū-
dicia cupiditāz teterrimos 7 ob h̄ ad ea q̄
foris sunt in h̄ mūdo nimis intētos. Nu-
ditatē patris vidēs derisit Cham. Et iu-
dei vidētes subsannauerūt Christi mortē
At x̄o Sem 7 Japhet vestimēta sup̄ dor-
sa sua poluerūt. 7 intrātes aūsi nuditatem
p̄ris opuerūt. Sic 7 nos duo ppli videlicz
ex circūcisionē p̄putioq; credētes. passionēz
Christi velamēto tegminis. i. sacro hōno-
ram. eiusq; mysterij rōnē reddētes iudeo-
rū detractiōes opim̄. Vestimētuz enī si-
gnificat sacm̄. dorsū x̄o mēoriā p̄teritoz
qz passionē Christi celebrat ecclesia trans-
actam. nō expectat futurā. Medi⁹ autē fra-
ter Cham. i. impi⁹ iudeoz pplis idcirco me-
dius. qz nec p̄matū ap̄loz tenuit. nec vlti-
mus in gētib; credidit. vidit nuditatē pa-
tris. qz consensit in necem dñi saluatoris.
Post h̄ foras nūciasse fr̄ib; dicit. qz p̄ euz
manifestatū est qd̄ erat in p̄bia secretum:

Ideoq; fact⁹ est seru⁹ fratrū suoz. Quid
enī est aliud hodie gens iudeoz ipsa nisi q̄-
dam scriniaria christianoz baiulās legē 7
p̄phas ad testimoniū assertiōis ecclesię vt
nos honorem⁹ p̄ sacm̄ quod nūciant illi
per litteram?

De mysterio eiusdem in Abraā. Capitulum XLIX

Quis autem alius erijt in
q̄ Abraam de terra sua 7 de cog-
tione sua vt apud exteros locu-
pletaret. 7 esset in gentē magnā nisi Chri-
stus. qui relicta terra 7 cognatiōe iudeoz
p̄polleret nūc vt videm⁹ ī pplis gētū. In Sa-
ra x̄o Christi p̄figurabat ecclesia. quam
infidelitā error violare nō potuit. qz sine
macula ē 7 ruga. Monstra q̄b; Pharaon
territ⁹ ē. virtus miraculoz ē que dñi mun-
dus asperit cōfusus obstupuit. Quā autem
Abraā nō multitudine nec x̄tute legionū
s; tm̄ tricēz decē 7 octo comitib; adūsari-
os p̄ncipes debellauit. iam tūc in crud sa-
cramēto cui⁹ figura p̄ thau l̄az gręcā nu-
mero trecētoz exp̄mit. imaginabat. q̄ nos
a dñatu q̄nq; carnaliū sensuū q̄ nos an-
tea varijs captiuitatē vitijz supauerāt Chri-
sti passio libaret. Reuertēti igit a cede ostiū
occurrit melchisedech dei sacerdos offerēs
panē 7 vinū. que apls Paulus sine p̄re 7
sine m̄re cōmēorās. figuraliē refert ad Chri-
stū. vtiq; p̄p̄t mysterij sacramētū. qd̄ iam
Christ⁹ christianis celebrare p̄cepit. vt nō
fm̄ Aaron pecudū victimas. s; oblationē
panis 7 vini. i. corpis 7 sanguinis ei⁹ sacra-
mentū in sacrificiū offeram⁹. Quā x̄o p̄iar-
cha magn⁹ decimas oīs s̄be sue melchise-
dech sacerdoti post b̄ndictionē dedit. scie-
bat spūaliē maius sacerdotiū futurum in
p̄plo q̄s leuiticū. qd̄ in israel de eo erat na-
sciturū. futurūq; vt sacerdotiū ecclesię ha-
bentē p̄p̄tū b̄ndiceret in Abraā circūci-
so. sacerdotiū synagoge eijciēs. dñs Abra-
am for̄ ostēdit illi stellas dicēs: Sic faciā
semē tuuz. i. gentem christianam. cuius tu
pater in fide existis. Sic faciā resurrectionis
lumine coruscare. Deinde maris

arenā mōstrauit ei ⁊ dixit: Sic erit ī multi-
tudine semē tuū. s̄ est. erit quidē copiosa
plebs indeoz. s̄ sterilis ⁊ infēcū da sic are-
na manebit. Quid autē aliud circūcisio si-
gnificat nisi renouatā naturā p̄ baptismū
post expoliatiōē veteris hoīs? Et q̄s est oc-
tanus dies nisi Christi q̄ hebdomada cō-
pleta. s̄ ē. post sabbatū resurrexit. Q̄s nō
solū filios sed ⁊ seruos ⁊ h̄naculos ⁊ em-
pticios circūcidi p̄cepit. ad oēs gr̄as redē-
ptionis p̄tinere testat̄: ibi parētū mutant̄
⁊ noīa vt oīa resonēt nouitatē. Cur autē
pereat aīa paruuli incircūcisi dñi ipsa pa-
ctū dei irritū nō fecerit. s̄ q̄ eū circūcidē ne-
glexerūt. nisi vt significet q̄ paruuli nō s̄m
opus s̄ s̄m originē in p̄ hoīe pactū dei dissi-
pauerūt in quo oēs peccauerūt?

Adhuc de eodem Cap L

Quē inde apparuit dominus
Abraam i palle mabre sedenti ad
ostium tabernaculi. Notandum q̄
Abraam habet triplicem figuram in semetipso.
Prima saluatoris. q̄ relicta cogitōe sua
venit in hūc mūdū. Altera p̄is. q̄ immo-
lauit vnicū filiū. Tertia in h̄ loco figuram
gestauit sanctorū q̄ dñi cū gaudio suscepe-
rūt aduentū. In tribus autē viris q̄ venerūt ad
illū. dñi Jesu intellige aduentū. cū q̄ duo
comitabant̄ angeli. q̄s Moyses ⁊ Meliā
accipiūt nōnulli: Vnū videlicet p̄scē legis
latorē q̄ aduentū dñi p̄ eandē indicauit le-
gem. Aliū h̄o q̄ ventur⁹ est in fine mundi
denūciatur⁹ secū dñi aduentū Christi. ⁊ eius
euāgelii p̄dicatur⁹ iudeis. Vñ etiam in
monte cā dñi trāfigurato visi sūt ab apo-
stolis. Quā autē Abraam tres vidit ⁊ vnū ad-
orauit. dñm ⁊ saluatorē cui⁹ etiā aduentus
p̄stolabat ostendit: iuxta qd̄ in euāgelio
dñs ait. Abraam quesuit videre diē meū. ⁊
vidit ⁊ gauisus ē. Vitul⁹ tener ⁊ saginat⁹
est dñi Jesu christi corp⁹. q̄ p̄ salutē cre-
dentū ad arborē crud̄ est imolat⁹. Pic ē
q̄ occidit̄ in euāgelio p̄ pctōre filio. licz ob
s̄ edendus apponit̄ cū lacte ⁊ butyro. quia
nec corpus dñi sine lacte legi. nec lac pot̄ eē

sine butyro. i. euāgelij testimoniō. Tria h̄o
sata vñ panes subcinericios fecit Sara-
trū Noe filio ⁊ imaginē gerūt. ex q̄b⁹ oīs
generis hoīes nati sūt. q̄ vñe trinitati cre-
dentes ex aqua baptismat̄ p̄ ecclesiā eēnt
conspēgēdi. ⁊ in vnū panem Christi cor-
poris redigēdi. Hec sūt illa tria sata fa-
rine. que mulier in euāgelio dicit̄ fermen-
tasse. In gl̄ia Christi recte viuūt ecclesiā vt
pulcritudo eius sit h̄onor viro eius. Sicut
Abraam p̄pter Sarę pulcritudinem inter
alienigenas h̄onorabat. Proinde regnū
terrenū seculi huius. cui⁹ figuraz gerebāt
reges qui ⁊ Saraz polluere p̄missi nō sūt.
non est expertū. nec inuenit cōiugem Chri-
sti ecclesiā nisi cum violare temptauit. Di-
uino enī testimoniō per fidem martyrum
cessit. correctūq̄ ī posteriorib⁹ regib⁹ h̄ono-
rauit munere q̄ corruptioni suę subdere ī
p̄oribus non valuit. Cum autē dicit̄ de pa-
tre esse sororē Christi ecclesiā. nō de matre
non terrene gnatiōis que euacuabit. s̄ gr̄e
celestis que ī eternū manebit cognatio cō-
mendat. Q̄ h̄o ecclesia cui⁹ vxor sit occul-
tatur alienigenis. cui⁹ autē soror nō tacet.
Hec interim causa facile occurrit. q̄z ocul-
tum ⁊ difficile ad intelligendū quō hūana
mens h̄o dei copulet. Agar s̄m ap̄lm in
fuitutē genuit carnalem p̄lm. Quid gl̄i
gnificat q̄ exiens Agar infantem in hūe-
ros suos ipsiuit nisi q̄ peccatorū popul⁹ ⁊
insipiens seruitutez matris suę synagoge
granauit dñi dixit. Sanguis eius sup nos
⁊ sup filios nostros. Panes s̄ indicabāt
q̄ vetus sacerdotiū panes p̄positiōis por-
taret. Vter h̄o aque qui defecit. est iudai-
ca purificatio defectura. siue doctrina eoz
carnalis in pelle mortua clausa. id est. in
carne veteris hominis p̄uaricationis sen-
tentia damnata. que nec refrigerium p̄es-
tat nec sanat sitientem. sed estu tepida vo-
mitū facit. Q̄ h̄o errat Agar in solitudi-
ne cum filio suo. significat synagogaz enz
p̄plo suo expulsaz de tra sua. sine sacerdo-
tio ⁊ sacrificio ī toto orbe tra errare ⁊ viā
q̄ ē christ⁹ penit⁹ igrare. Qd̄ exclamat puer
plorā. ⁊ exaudiuit eū de⁹. ⁊ sic dñm ostrate

angelo aspiciat fontem. Hoc p illis dicit q̄ ex iudeis ad Christū cōuertunt̄ et flentes retroactos errores exaudiūt. Referatisq̄ oculis cordis vidēt fontē aque viue. id est. Christū. Angelus autē iste similitudo est Helie. p̄ quē creditur̄ ē p̄ls ille. Porro sicut Agar et Hysmael significauerūt carnales veteri testamēti iudeos. sic dicitur et filij eius hereticos.

De mysterio eius in Ysaac. Cap. LI

Isaac filius promittitur Abraę futur̄ in gēte magnā in q̄ et bñdicerēt oēs gētes t̄re. Quibz h̄bis duo historialit̄ sūt illi. p̄missa. s. gens iudeoz̄ fm̄ carnē. et oēs gētes fm̄ fidē. Deniq̄ sic Abraā vnicū et dilectuz̄ filium suū deo victimā obtulit. ita dñs vnigenitū filium suū p̄ nob̄ oibz tradidit. Et sicut Ysaac ipse sibi ligna portauit. in quibz erat imponend̄. ita Christ̄ et gestauit in h̄n̄er̄ lignū crucis suę in qua erat crucifigendus. Duo autē serui dimissi et nō p̄ducti ad locum sacrificij. iudeos significabāt. q̄ cū seruilit̄ viuerēt et carnalit̄ saperēt nō intelligebant passionē Christi. Cur autē duo serui nisi q̄ p̄ls ille ī duas ptes erat diuidēd̄. qd̄ factū ē Salomōe peccāte. Alin̄ autē ille. insensata ē stulticia iudeoz̄ q̄ portabat oīa sacra et qd̄ ferebat nesciebat. Cecitas inq̄t ex pte in israhel facta ē. Quid ē expectate h̄ cū asino. donec plenitudo inq̄t gētū intraret. Quid ē postq̄ adorauerim. nisi postq̄ sacrificiū crud̄ dñice impletū p̄ gētes fuerit p̄dicatū. h̄ ē. vt plenitudo gentiū intraret. Quid ē ad vos reuertem̄. et sic oīs israhel salū fiet. Triduū autē illud quo venerūt ad locū imolādi. tres etates significat. Vnā añ legē. alterā sub lege. tertiā sub gr̄a. Post h̄ Ysaac ligat̄ māibz et pedibus altari supponit̄. et dñs i ligno suspēsus cruci affigit̄. Sz̄ illud qd̄ in Ysaac figuratū est ad arietē traiectū est. Ipse enī est filius. ipse ē agn̄. Filī q̄ nat̄. Aries q̄ imolat̄. Sz̄ qd̄ ē q̄ i vepribz aries ille cornibz heret. Cornua q̄ppe crux habz̄. Spinḡo

iniq̄s et pctōres ostēdūt. q̄ dñs in cruce suspēderūt. Alij autē hūc arietē cornibz i vepribz obligatū. eundē sentiūt Christū. ante q̄ imolaret̄ spinis a iudeis coronatum. Peracto deniq̄ sacrificio dñi Abraę. q̄ benedicēdē essent oēs gētes in eius semine.

Iterū de eodē Cap. LII

Dixit autē seruo seniori domus suę. Donec manū tuā s̄b femore meo vt adiurē te p̄ deū celi et terre. Quid sibi deus celi vult ad femur Abraę. nisi q̄ significabat̄ eū Abraę genere venturū in carne. Senex autē iste legi habuit imaginē. p̄ quā Christ̄ sibi respōdit ecclesiā. Lex igit̄ q̄ p̄ fidez est. venit ad fidem baptismat̄. et ibi orās occurrit ei virgo Rebecca. i. ecclesia. Vidit autē Rebecca puerū. i. sermonē p̄phetiā. et ponit de humero hydriā. i. elatā faciē diā. et ad humilē p̄phetiā se inclinat̄ fm̄ onē. suscepit fidei ornāmētaz̄ morū. secuta h̄bū p̄phetiā. venit ad Christū. qd̄ tñ cameli dorso duceat̄ q̄ ad Christū ex gētilitate ecclesia p̄perās in tortis vitiosisq̄ vite veteri p̄uersationibus inuenit̄. Q̄ Ysaac viso descendit. quia dñs cognito vitia sua gētilitas deseruit. et ab elatiōe celsitudinis ima hūilitatē petijt. Q̄ etiā verecūdata pallio velat̄. q̄ coram eo de erroribz p̄oris vite cōfundit̄. Q̄ h̄o inclinato iā die egressus ē in agro Ysaac. h̄ designat̄. q̄ in extremo huius mūdi tpe veniēs Christ̄ q̄si in agro foras exijt. Inuenit autē eū ecclia ad puteū visiōis. i. in cōtemplatiōe et intelligētia vitat̄. vbi intellectū p̄cipiat altiorē. vel ad lauacrū aque vt purificet̄. Sicq̄ de hinc copulat̄ sp̄sō Christo suo adherēs illi glorie et̄nitate et regno. Quid autē absurdū. imo qd̄ p̄nūciationi futuroz̄ incōgruū. si p̄pha carnale aliqd̄ lusit vt eū capet affect̄ vxoris. cū h̄b̄i caro factū sit vt habitaret i nobz. Ysaac. i. Christ̄ p̄mū inssit fodē puteos. q̄s foderāt pueri p̄ris sui. Moyses. n. puteū legi fodit. Dauid Salomō. et p̄ph̄e libros scripserunt veteri test̄. quos terrena et sordida implenerat iudeoz̄ itelligētia. Quoz̄ os cū

vellet purgare vt ostēderet quęcunq; lex et
 pphetę dixerūt de se dicta eē rixati sūt pa-
 lestini. i. iudei a regno dei alieni. et discessit
 ab eis. Nō enī pōt eē cū eis q̄ in puteis no-
 lunt hīe aquā s̄ terrā. Et dicit eis: Ecce re-
 linquet vob̄ dom̄ v̄ra testā. Fodit ergo
 Isaac. imo pueri ei? puteū nouū. s. apli et
 euāgeliste. qui fodientes puteū noui testa-
 menti. inuenerūt aquā vinā salietē in vitaz
 etnā. Pro his q̄ certāt q̄ trena sapiunt
 nec patiūt noua cōdi nec vetera purgari.
 Dī ḡ ad eos: Qm̄ indignos vos exhibui-
 stis gr̄ę dei ex h̄iā ad gētes ibim? **Blo-**
sup. xxvj. cap. Profect̄ inde fodit ali-
 um puteū p̄ q̄ nō cōtenderūt. qz videlicet
 postq̄ fides trinitatē cepit p̄dicari p̄ mūdū
 patiētia sctōz adūsarij victi sunt. **Isi-**
dorus vbi. s. Itaq; vocauit eū latitu-
 dō dicēs: Rūc dilatatit nos dē. Pilata-
 tus ē enī Christ̄ oēm qz trā scia trinitatis
 repleuit. et in orbe toto latitudines ecclesie
 collocauit. Prius tm̄ in iudea nō erat
 dē et i israel nōiat? Postea hō in oēs ter-
 ram exiit son̄ eoz. i. aploz. q̄ p̄ vniūsum
 orbe puteos foderūt et aquā oib; ostēderūt
 bapticātes eos i noie p̄is et filij et sp̄s scti.

De mysterio eius i Jacob. Blo-
sup. Gen. xxv. cap. Cap. LIII

De precat̄ est Isaac dñm
 p̄ vxore sua. i. Christ̄ deū patrē
 p̄ ecclesia. eo qz sterilis eēt antea.
 id est. qz diu filios nō fecisset. Ego inq̄t p̄
 p̄ eis rogo q̄s de disti in de mūdo. Quia cō-
 ceptū gerēte collidebant in vtero ei? par-
 nulli. qz intra parietes ecclesie diuisa senti-
 unt electi et reprobi. Dicitū qz est ei: Dne
 gētes in vtero tuo sūt. qz videlz nō oēs ex
 gētib; nec oēs ex iudeis i vnitatē fidei cō-
 ueniūt. Populusq; supabit pplm. i. chri-
 stian̄ iudaicū. Maior enī natu pplis iu-
 daicus. mīoz hō christian̄. Vñ dī ibi: qz
 maior seruiet mīoz. **Isidorus vbi. s.**
 Quā et illoz duoz fratru mīoz maiore in
 vfo suplatant: qd̄ figuraliē factū etiā iu-
 deis nō credētib; inotuit. q̄lit videlz ppls
 ecclesie pplm synagoge supauit. et plebs iu-

deoz tpe maior seruiet mīoz i plo chri-
 stianoz. **Sz cur Esau tot̄ rufus et hispi-**
dus. nisi qz ppls p̄oz ex ppharuz et Christi
 fuit cruore pollut̄. ac pct̄ et neq̄tie squalo-
 re circū datus. **Igit̄ Esau pplm signat he-**
braicū. Jacob aut̄ gētilē. Isaac hō deū q̄
 vtrūq; pplm. hūc videlz p̄ legē. istū p̄ fidē
 christi sibi filios fec̄. Esau agricola erat. qz
 iudeus. p̄ terrenis deo seruebat. cui nō est
 dictū vt esset paup̄ sp̄i. miq̄. pacificus. mi-
 sericos. p̄secutionē patiens. vt copiosam
 mercedē hīet i celis. s̄ si custo dieriq̄ māda-
 ta mea ait: dabo vob̄ pluuias t̄pib; suis. et
 cetera que p̄tinēt ad delitias carnis. **Ve-**
nator etiā erat. qz p̄ effusionem sanguinis
 arietū et vituloz et hircoz deū placat. **Ya-**
cob aut̄ vir simplex habitabat i tabnacul̄
 qz electi de gētib; fide et voluntate deo pla-
 cere studuerūt in diuisis ordinib; et ecclesijs.
Isaac diligebat Esau. qz de venatiōibus
 ei? vescebat. et de pplm iudeoz. eo qz obla-
 tionib; eoz assidue placabat. **Rebecca hō**
Jacob diligebat. q̄ dei p̄ntiaz figurabat
Presciēs enī de pplm gētū multo melio-
rem futurū. p̄ p̄scie sue gr̄az ampli? eū di-
ligebat q̄ iudaicū. Esau igit̄ dū in vena-
 tione moraret. vt de aggressib; aialib; ci-
 bos p̄i exhiberet ac bñdiceret. mat̄ Jacob
 ad bñ dictionē p̄cipiēdā applicuit. qz duz
 in carnalib; iudei morant. et ad fidē Chri-
 sti tarde occurrūt. mater gratie gentiles fi-
 dem auide suscipiētes ad p̄cipiēdam bene-
 dictionem iudeis debitā obtulit. **Per de**
 lectabiles autem escas que ex lēdis Isaac
 preparant. intelligim? opera p̄nitētie: de
 quibus dicitur: Facite dignos fructus p̄-
 nitētie. Vestes valde bonę qual̄ Esau. i.
 iudeus domi reliquerat. sunt optima legi
 p̄cepta sine quibus nemo potest esse iustus
Ut verbi gr̄a: Diliges dñm deū tuū zc.
Has enī iudei in veteri testamēto relique-
 rant. quia seruare nolebāt. **His itaq; gen-**
 tilis ornatu ad deum patrē cum cibis bo-
 norū operū p̄rexit. cū quibus et verbi dñi
 panes obtulit. **Bene siquidem cū cibis bo-**
 norum operum ad deum pergit. qui alios
 quoscunq; potest ad opera bona monere
 non desinit. **Dorro mat̄ lēdinis pellibus**

manus Jacob et colli nuda pertexit. **P**ellis enim cum ab hedo subtrahitur. apparet caro. unde cum ab delectabilis perficitur. Sic cum a peccatore vitia subtrahuntur. bonum nature apparet cum ratione. quam si cum fide decoquantur. tibi delectabiles ex his deo preparentur. **P**er collum in quo apparet superbia mentis elatio. per manus opera designantur. **C**ollum igitur hederinis pellibus circumdat et tegit quod ad elationem deponenda. et humilitatis custodiam ante oculos mentis producit.

Breg^o sup^o Gen. xxv. ca. Porro Isaac filium nescit quem benedicit. sic per ps. di. **P**opulus quem non cognovit servivit in. in auditu autem obediuit in. **P**resentem quidem non vidit. et enatura ei preuidit. quia deus operis cum per prophetas gentilitati gratiam progredamur predicaret. in presentem quidem non vidit eam per gratiam quam tunc in errore reliquit. et tamen quia per gratiam benedictionis eam deum collectur^o erat preuidit. **U**nde ait: Ecce odor filii mei sicut odor agri pleni cui benedixit dominus. **A**ger enim mundus est in quo populi electorum divinis virtutibus tanquam floribus redolet. **S**ed quia virtutes easdem ex se non habet. recte addit. **C**ui benedixit dominus. **E**t quia per quosdam in contemplatione quam desuper infundit surgit. per quosdam autem in actione vite opera quam per corpus fuerunt pinguescit. subdit. **D**et t^o de^o de rore celi. et de pinguedine terrae. abundantiam vini et frumenti.

Alii autem potest intelligi. quod sic Isaac caligans oculis dum benediceret Jacob. quod in futuro contingeret preuidebat. sed quia presentis assisteret nesciebat. **S**ic populi in deorum prophetiarum mysteria accipit. sed oculos cecos in contemplatione tenuit. quia presentem non vidit. de quo multa in futuro preuidit et ante se positum tenere non valuit. cuius adventus potentiam longe ante nunciavit.

Glo. vbi. s. **D**enique Isaac ut alium per alio benedixisse cognovit. nequaquam indiget^o est cognito sacro. sed benedictionem confirmavit dicens: **B**enedixi ei et erit benedictus. **H**ec est benedictio prima maiori christianorum populo data. **S**ed nec maior filius omnino respectus est. quia cum intraverit plenitudo gentium. tunc omnis israel saluus fiet. **C**uius secundum benedictio fuit in pinguedine terrae. id est in rebus secundum ditatem potentiam regni. et in rore celi. id est in his que credita sunt illi eloquia dei.

Adhuc de eodem. **I**sidorus vbi

supra. **C**apitulū LIIII

Jacob fugiens dolos fratris relicta domo patria et parentibus. vadit in regiones longinquas ut accipiat uxorem. **S**imiliter Christus rectis parentibus secundum carnem. id est in iudeis. et patria. id est in hierosolyma et omnibus iudee regionibus abiit in gentes. ut acciperet sibi ecclesiam secundum illud. **V**ocabo non plebem meam plebem meam et dormitio Jacob in itinere mors est Christi in cruce. **L**apis eius capiti suppositus. significat humanitatem Christi coniunctam deo assumptam. unde et ipse lapis ungitur. ut Christus significetur. **C**hristus enim grece vincit latine. **C**aput autem viri Christi. et caput christi deus. **A**ngeli per scalam ascendentes et descendentes evangeliste Christi sunt et predicatorum. **A**scendentes quidem ad intelligendam divinitatem. omnes creaturam excedentes. ut inveniant in principio verbum apud deum per quod omnia facta sunt. **D**escendentes autem ut inveniant eum factum ex muliere. factum sub lege ut eos qui sub lege erant redimeret. **I**lla quippe scala fuit statuta a terra usque ad celum. id est a carne usque ad spiritum. quoniam in illa carnales perficiendo quasi ascendendo spirituales fiunt ad quos lacte nutriti spirituales descendunt. **I**pse Christus est scala quod dicit. **E**go sum via. **I**pse sursum est in capite. ipse deorsum in corpore quod est ecclesia. **A**d ipsum ascendit ut in excelsis intelligat. et descendit ut in membris parvulus nutriat. per illum se erigunt ut sublimem expectent. et humiliter ut eum humiliter et temperant annunciant.

Glo. super Gen. xxix. cap. **S**ervitus Jacob septem annorum pro duobus uxoribus presentis temporis vitam significat. quod septem voluitur diebus. in qua dominus formam servi accepit. obediens patri usque ad mortem. **J**acob servavit. quia filius hominis non ministrari sed ministrare venit. **I**lle oves pavit. et Christus dicit. **E**go sum pastor bonus. **I**lle pro mercede variis pecus sibi abstulit. **C**hristus diversarum gentium varietatem sibi congregavit. **I**lle tres virgas amputatis corticibus in alveis aquarum posuit ut earum contemplatione oves multiplicarentur. et dominus noster in aqua

baptismatis trīū psonarū noīa patris et filij et spūsancti p̄plo fideli p̄posuit. vt q̄ h̄ pleno corde p̄spexerit. ouis dei efficiat

Alchimus Cur itaq̄ Jacob fraudis i hoc loco nō arguit. h̄ sine dubio in p̄pha fecit. Nec credēdū est eū fuisse sine spiritali reuelatione. **Victorin⁹** martyr.

Glo. vbi supra. Rachel et lyam i similitudine ecclīe et synagoge interpretatus ē. **Lyam** maiore. nā synagogā significare existimat. qz p̄rior p̄plm̄ dei genuit. **Que** oculis lippa dicit. qz per Moysen lex data coopta ē et signata. **Rachel** minor et pulchra pus sterilis post fecunda. ecclēsiā s̄ḡt. qz tempore posterior et sancta corpe et spū. h̄ diu sterilis fuit dum synagoga p̄plm̄ dei generauit. **Pro Rachel** Jacob fuit et supponit ei **lyam**. qz christ⁹ vt ecclēsiā assumeret pus sibi synagogā coniūxit.

Isidorus vbi supra. **Alii** x̄o dūc̄ libere vxores Jacob legūt qz dūc̄ vite nobis i corpe christi p̄dicat. vna t̄p̄alis i qua laboram⁹. alia ḡna i q̄ delectationē dei p̄templabim⁹. **Istā** dominus passione. illā resurrectione declarauit. **Un̄** **lyam** interpretat laboras. **Rachel** visū p̄ncipiū. vel x̄bū ex q̄ visū p̄ncipiū.

Glo. vbi supra. xxxi. ca. Porro Jacob in eundo fecus cū laban tulit lapidē et erexit i titulū. nō vt illū pro deo coleret. sed vt aliqd̄ in eo significaret. videlicet lapidē angularem q̄ facit vtraqz vnū. **Iussit** aut̄ afferri lapides et cōgregari i cumulū. qz p̄gregatio mystice conuentus ē fidelīū. comederūtqz super eum significātes cōionem sacroꝝ. **Isidorus vbi supra** Deniqz visus est Jacob i typo iudeoꝝ. id est. i sobole corpis sui deo p̄ualuisse. et q̄si cū infirmo. ita cū eius carne luctamē inire et inalefcere. videlicet i eius passiōe qm̄ clamauit: **Crucifige crucifige.** et t̄m̄ Jacob b̄ndictionē ab eodē angelo quē victor supauerat impetrauit. **Cui⁹** itaqz noīs impositio b̄ndictio fuit. **Interpretat** enī israel. vidēs deū. qd̄ erit i fine omniū p̄miū sacroꝝ. **Porro** latitudinē illi⁹ femoris idem angelus

tetigit eūqz claudum reddidit. et sic erat vnus idemqz Jacob et b̄ndictus et claudus. i eis videlicet q̄ ex eodem p̄plo crediderūt in christū b̄ndictus. et i infidelibus claud⁹. **Femoris** enī neruus et latitudo gener eozū est multitudo. d̄ q̄b̄ p̄phetice dictum ē: **Claudicauerūt a semitis suis.**

De mysterio ei⁹ in Iuda. Glo. vbi supra. xxxvii. Ca. LV.

Judas quoqz significat christū q̄ descendit ad Hyram odollamitē dum venit ad Iohānis baptismū. **Hyram** enī vidēs frēm Odollamites testioniū i aq̄ interpretat. **Et Iohes** vidēs christū veniētē ad baptismū testificat dicens: **Ecce agn⁹ dei.** **Ad h̄** testioniū adhesit christo synagoga quā significat **Sue** chananei filia. qz trā hūil̄ p̄missionis qd̄ interpretat chanaan erat ei dāda. **Hec** ḡ p̄mitus adhesit christo. qm̄ **Petr⁹** et **Andreas** ceteriqz **Iohannis** discipuli. facti sunt discipuli christi. q̄ q̄ ordine sint completa seq̄ns historia deligē narrās quō **Judas** itrauit ad **Thamar** q̄ idē q̄ **Sue** significat. **Isidorus vbi s̄.** **Ipsa** ē enī plebs iudca cui reges tāqz mariti dabant de tribu **Juda.** **Interpretatur** autem amaritudo. quia felis poculum dedit dño. **Itaqz** duo genera p̄ncipiū nō recte opantiū in plebe. significāt i duobz filijs **Jude.** quozū vn⁹ añ dñm̄ malign⁹ erat. alter x̄o ne fecundaret **Thamar.** semen i terra fundebat. **Nec** sunt ampli⁹ qz duo genera hominū iutilia. nocētes sc̄z. et p̄desse nolētes. q̄ si qd̄ boni habēt i hac vita p̄dūt ac velut i terrā fundūt. **Et** qm̄ i malo por̄ vl̄ peior ē q̄ nocet qz q̄ nō p̄dest. ideo maior dicit q̄ malign⁹ erat. minor x̄o q̄ semen fundebat. **Ma⁹** ē enī malū ablate vite qz non adiute. **Pe⁹** tamē vtrosqz p̄ncipes occidit qz regnū t̄libz abstulit. **Glo. vbi supra.** **Un̄** et nato sela q̄ interpretat dimissio eius. et fuit terti⁹ **Jude** fili⁹ mater parere cessauit. qz regnum iudeoꝝ postqz

nocuit aut nō pfuit iudea reges habere
 desijt. **C**isidorus vbi s. Tertius
 itaqz filius q Thamar nō iungit. signifi-
 cat tpus ex q reges de tribu Iude illi po-
 pulo auferūt. Nō aut ad pdictā signifi-
 cationē ptinet viri sancti q licet illo tem-
 pore fuerint. ad nouū ptinet testamētū. q
 z pphetando vtilis fuerūt. sicut Dauid
 Nec ē computād' maior Herodes in re-
 gibus iudee tāqz marit' Thamar. qm ali-
 enigena erat. nec ei sacro illo mystice cō-
 iunctionis tāqz iugali fēdere cohērebat
 sed extrane' a romanis potestātē accepe-
 rat. sicut ei' filij tetrache. quoz vn' He-
 rodes fuit q cū Pilato i passiōe dñi cō-
 cordauit. Vñ et ipsi iudei publice clama-
 uerūt se nō habere regē nisi cesarem. Cū
 enī de tribu iuda regnū defecisset. futurū
 erat regnū christi q non obellet et multū
 pdesset. Vñ scriptū est. Princeps d iu-
 da nō deficiet donec veniat q mittēd' ē.
 Illo itaqz tpe magisteriū omne iudeoz z
 vinctio mystica vñ christi vocabāt' dese-
 cerat. qm fm pphetiā Danielis vinctus ē
 oleo leticie sanct' sanctor' z venit cui re-
 positum erat.

Adhuc de eodem. Ca. LVI.

Quius itaqz venietis ad
 oues q perierāt domus isrl: signi-
 ra gessit Judas cū iret ad oues
 tōdēdas. videlicet i thamnā. qd intpre-
 tat' deficiēs. qz iā defecerat pnceps de iu-
 da. Venit aut cū Myra odollamite ha-
 bens qdē testimoniū mai' Iohanne. sed
 ppter infirmas oues vsus ē in aq illo teste.
 Ibi vidit fratrem suum Iohānes. quia
 cognate erāt Maria et Elizabeth. Sed
 et dñm ac deū suū vidit. qz sicut ait: De
 plenitudine eius accepit. et hūc ex vtero
 salutauit. Agnouitqz pfecti' in colūba.
 Et ideo tanqz odollamites pbibuit te-
 stimonium i aqua. Venit itaqz dñs ad
 oues tondendas. id est. peccat' exoneran-
 das. De quibz dicit: Dentes tui sic gre-
 ges tonfarū. Thamar habitum mutat.

qm et cōmutās interpretat'. Mutat et no-
 men ac de synagoga ecclesia efficit. Sed
 nomē amaritudinis manet. nō i qua sel-
 dño mīstrauit. sed i qua Petrus ama-
 re fleuit. Quā z Judas pfectio dicit'. Cō-
 fessione g amaritudo misceat'. vt vera pe-
 nitentia psignet'. ac penitētia confundet
 ecclesia in omibz gentibz pstituta. Habi-
 tus quoqz meretricis pfectio peccatoz ē.
 Sedēs cū hoc habitu illo nō cognoscen-
 te fecūdat'. fm illud: Populus quē nō
 cognoui seruiuit mihi. Accepit i occulto
 anulū monile z virgā. quia vocatione si-
 gnat'. iustificatione decorat'. glorificatio-
 ne exaltat'. Quos enim pdestinauit. vo-
 cauit. iustificauit. et glorificauit. Sed b
 i occulto vbi fit vbertat' sancte pceptio.
Glo. vbi s. Ad vnū itaqz coitum
 mulier cōcepit. qz que sub antiquis infe-
 cunda pmanerat. nūc christo sociata fi-
 lios diuersi meriti generat. Vittit aut ei
 Judas hedū tanqz meretrici. id est. christi
 exprobrationē peccati. vt pign' reci-
 peret. id est. vt illa veteri vitę renunciaret
 et ille sacramēta pmissa nō pderet. Sed
 eam peccati non iuenit exprobratio. quā
 mutauit pfectionis amaritudo. Lūc ait
 Judas. **G**lo. vbi s. Habeat sibi. id
 est. habeat pignera q accepit. quā cōfes-
 sio peccati immunē ab exprobratione fecit
 Post tres aut mēses d fornicatiōe Tha-
 mar accusat'. qz post cōfessionē trinitatis
 iudei pūsi a nō pūsis increpāt' tāqz post
 deos alienos abierint. z semen Abraę se
 nō fuisse mōstrauerūt. Vbi vero Judas
 eā comburi iudicat. iudaicū pplm iniuste
 pdemnantē christianoz fidē sigt. Verū
 accusata d iudeis ecclia qsi legis adultēra
 ostēdit i se esse cōpleta legis et pphetarū
 sacra qbz comprobata' liberat' ab infamia
 Prolatis nāqz documētis nre vocatio-
 nis. iustificationis. et glificationis. iudei
 temere iudicātes pfundūt. nosqz magi qz
 eos iustificatos eē fateāt'. Vñ z Judas
 agnitis muneribz ait: Iustior me ē. quia
 nō tradidi eā Sela filio meo. Ecce lau-
 dat' fides ecclie. regnūqz iudeoz cōgscit'

defecisse. dñi ecclesia refert pignera se habere. Ostēdit enī h̄gā. signū passionis. z monile legitima legis. z anulū pignū immortalitatē. Judas igit̄ eā ultra non cognouit. id est. carnales obseruātias non approbauit. Instāte aut̄ partu geminoz in figura duoꝝ populozū. Primus q̄dē Zara manum emisit. z obstetrix ī ea coccinū ligauit. In quo figurabat̄ q̄ israel foris in opibz legis manū oñderet. ac pphetaz. z ipsi⁹ christi cruore pollutā s̄beret. Illo h̄o manū retrahente. q̄ sacrificia carnalia nō potuit exercē. Phares manū porrexit. et nascēdo p̄cessit: vt eēt primi nouissimi. et nouissimi primi.

De mysterio eius in Ioseph.
Ca. LVII.

Ioseph vnus ex duodecim filijs Iacob. quē h̄ ceteri filijs dilexit. christū dñm figurauit. quē de pater fm carnē natum ceteris fratribz ex Abraam stirpe p̄genitū p̄tulit. Tunica autē polymita quā ei pater fecit varietatē ploꝝ ex oibz gentibz ī corpore christi cōgregatā significauit. Somniū h̄o illud ē qd̄ in christo impletū ē: Adorabunt eū oēs reges t̄re. oēs gentes seruient ei. Obiurgatio pat̄ duriciā s̄ḡt populi israel. q̄ pro eo q̄ ex se christū natum cognoscūt. eū adorare cōtemnūt. Iacob misit Ioseph vt d̄ fratribz sollicitudinē gereret. et de pater misit vnigenitū filiū suū vt gen⁹ humanū peccatis languidū visitaret. Quidauerunt Ioseph fratres sui tunica polymita et talari. z iudēi christum p̄ mortē crucis tunica corporali. Polymitā autē. id est. decoratā omnī diuersitate virtutū. Respererūt bedi sanguine tunica. q̄ falsis eū testimonijs accusantes ī uidiā peti deduxerūt. omnī peccata donantē. Ioseph spoliat⁹ tunica mittit̄ in cisternā. id est. ī lacū. z christ⁹ expoliatus carne humana descendit ī infernū. Ioseph d̄ cisterna leuat⁹ bismaelitis vedit. z christ⁹ ab inferno regressus ab oibz

gentibz fidei cōiter compat. Ille teniqz p̄ Iudē p̄siliū distrabit. z h̄ quoqz p̄ cōsiliū Iudē scarioth venūdatur. Unde Iacob posteritatē suę deplorās dispēdia q̄si pater filiū lugebat amissum. et quasi p̄pha lugebat interitū iudeozū. Deniqz scidit vestimētū suū. qd̄ ī passione dñi fecit et princeps sacerdotū. Sed velū templi scissum est. vt p̄pha. z nudatū populū suū. z diuisum oñderet regnū.

Iterū de eodem. Greg⁹. super
Gen. xxxix. ca. Ca. LVIII.

Igit̄ descendit Ioseph in egyptum. et christus in mundū. Habebat Ioseph pulcrā faciem ac decorum aspectum. et christus speciosus est p̄ filijs hominum. Ab illo cūcta p̄spere gerebant. et dom⁹ dñi sui sibi credita gubernabat. Sic ī manu christi oīa dirigunt. et quęcūqz faciet p̄sperabūt. Isidorus vbi s̄. Vnicat̄ domina Ioseph oculos ī eū. et ait. Dormi mecum. Hęc est figura synagoge quę sepe mēchata post deos alienos. volebat christum in adulterij sui scelere detinere. vt se deū esse negaret. z phariseoz magis atqz scribaz q̄ legis p̄cepta seruaret. Sed ille nō acquiescens ei⁹ illicite doctrine. veste corporis apprehēsus carne se exiit. ac liber ī celum ascendit. Calumniata ē meretrix vbi eū tenere nō potuit. dicēs: q̄ templū dñi blasphemaret. et legis trāsgressor eēt. At illū carcer nō tenuit. infern⁹ non tenuit sed vbi veluti punic⁹ descendit. inde alios liberauit. Cōgregat Ioseph n̄r per septē ānos frumēta fidei sanctorz cōdēs horreis. id est. p̄ septē charismata. vt cuz septē anni inopię ceperint. id ē. cū iniquitas sub antichristo septē capitaliū criminū occurrerit. qñ videlz fames fidei fuit z salutis. tūc habeāt sancti copiosam iusticię frugē. nec fides eozū attenuata deficiat inopia sermonis. Triginta annozū Ioseph in p̄spectu Pharaonis stetit. z totidem annoz christ⁹ in cōspectu mūdi

reuelatus apparuit. **Glo. Aug. su-**
per Gen. xliij. ca. Ioseph explorās
 animos fratrum iustus erat delinquentibus
 in adhibitiōe disciplinē. et pius fuit in peni-
 tentiā confessione et cōuersione. **Glo.**
ibidem. xlv. ca. Sicut iudeis christum
 ignorantibus ipse se circa mundi finem inote-
 scēs exhibebit placatū quē iuste prius sen-
 serat iratū. Nolite inquires pauere quod ve-
 didistis me. nec vobis videat dux. quia pro
 salute vestra misit me dominus ante vos in egyptū
Risi enim christus a iudeis traditus fuisse. in-
deus saluus non est. Pharaon quoque cum
 omni familia congratulatus est aduentu fratris
 eius. gentilis populi gerēs typum. quod gauisurus est
 in fine seculi de passionem iudaici populi. Dixitque
 Ioseph fratribus suis. id est christus impa-
 uit apostolis ut irent in terram chanaan. et inde
 adduceret patrem suum. id est ad fidem inuita-
 rent iudeorum perfidia. ut comederet medul-
 lam terre. id est suauitatem spiritualis intelligen-
 tie. **Ugit audito a filiis. id est ab apostolis quod**
Ioseph viueret. id est christus incarnatus
 est. et in egypto. id est in mundo haberet do-
 minium. **Jacob. id est plebs incredula iu-**
deorum. et enigmas quasi de grano sono ait id est
 torpore carnalis vite non credebat eis in
 prima suasionem. **Sed postquam gesta christi**
 cognouit. spiritus eius renixit. et quod mortuus vi-
 debat fide christi viuificatur. **Vocat ergo**
 a filiis suis. id est apostolis ad gratiam saluato-
 ris. eius **Indas occurrit. quia precedit confessio**
 quod ante perfidia possedit. **Occurrit denique**
Ioseph. id est christus quod senem non habet me-
 rita. sed habet gratie electionem suscipiat:
 manusque super oculos eius imponēs cecitatem
 auferat. **Cecitas enim ex parte pertigit in israel**
 donec plenitudo gentium intraret. et sic omnis
 israel saluus fieret. **Isidorus ubi s:**
Ioseph accepit ex gentibus uxorem. id est ec-
 clesiam. ex qua genuit duos filios. id est duos
 populos ex iudeis et gentibus congregatos.
Ioseph festinans accipe benedictionem patris
 duos filios obtulit **Danassen et Effra-**
im. in quibus facta est permutatio. sic factum est in
Esau et Jacob. dicente domino: Maior ser-
 uiet minori. **Quia ille percellatis manibus crucem**

mysterium figurās. translata in minore te-
 xtera. maiori sinistra superposuit. **Sicque**
 crucis similitudo super capita eorum denotata
 in deis scandalum. christianis futuram gloriam
 presignit. **seniorque per crucem mysterium sini-**
strum factum in dextro. et minore dextere d' sini-
stro. quia iudeis in nostra deserta labentibus
 nos illoz adepti sumus.

De mysterijs eius in benedictioni-
bus Jacob. Alchimus.
 Ca. LIX.

In benedictionibus Ja-
 cob historia quidem de diuisione
 terre promissionis est tenenda et alle-
 goria: **Quilominus inuestiganda de christo**
 videlicet et ecclesia quod tempore nouissimis
 erat reuelanda. **Ruben primogenitus eius est**
 iudaicus populus. de quo a deo patre dicit
Israel primogenitus meus. Et cui iure primo-
geniti sacerdotium et regnum debebat. Hunc
 ergo a deo dicit: **Tu fortitudo mea es. quoniam**
 ex te fundamentum fidei. et ipse christus na-
 sciturus est. **Principium doloris mei. quia ver-**
 tens ad me tergum. et non faciem mihi super iniu-
 riam irrogasti. **Quia in domibus. quia tibi data**
 sunt eloquia dei. testamentum et latio legis.
Maior impio quam magnitudinem virium. quia co-
piolius regnasti ceteris. Effusus es sicut
 aqua peccando in christum. vel impetu volupta-
 tis. et ideo non crescas. sed in orbe dispersus mi-
 nuar. quoniam ascendisti cubile patris tui. quoniam vi-
 delis christi corpus in quo quiescebat plenitudo
 legis diuinitatis in cruce suspensum. ferroque
 maculasti. vel eius maculasti stratum cum eum dice-
 res esse peccatorem. samaritanum et hinc demonium
Isidorus ubi s. Per Symeon
 et **Leui scribe et pharisaei et sacerdotes in-**
 telligunt. quia de Symeone scribe. de **Leui sa-**
 cerdotes qui consilium fecerunt. ut **Iesum morti**
 traderent. **Glo. ubi s. xlix. ca. Vnde**
 dicit. quia in furore suo occiderunt viuum. id est
 christum. et in voluntate sua suffoderunt mu-
 rum. id est. propugnaculum quod custodit israel. corpus
 videlicet christi quod quadraginta sex diebus
 edificatum est in utero virginis. sic templum

totidē annis. **Maledictus** furor eorum quod ad tantū scelus properavit. ut **Barraban** peterent. et christū crucifigendū postularēt. **In** **Juda** vero de christo grande mysteriū est. qui verus professor etiā de tribu iuda secundum carnem natus est. **H**uic ergo dicitur: **Te** laudabūt fratres tui. id est. apostoli. et alij per adoptionē dei patris. **Q**uā tuā erit in certaminibus inimicorum tuorum. quia trophæo crucis et tuos liberabis. et aduersarias potestates curuabis. **A**dorabūt te filij patris tui. id est. filij **Jacob** per electionē gratiæ salui. **Q**uam ut catulus leonis ascēdes ad prædā. videlicet in crucē ut captiuā ducas captiuitatem. **R**equiesces in sepulcro. vel in cruce capite inclinato. quoniam spiritum trades. et velut quodā somno corporis dormies. **R**equiesces inquit ut leo fortis vincens acerbitatē et impiū mortis. **N**ec enim morieris necessitate. sed potestate. **I**deo vero dicitur ut catulus leonis quia paruulus natus est nobis. et quia inde mortuus vniuersi natus. **B**asilidorus ubi scribit. **A**nt phisici quod leonis catulus cum fuerit natus tribus diebus dormit et tribus noctibus. deinde vero patris fremitu tremefactus excitat dormientē cubilis loco. **S**ic et christus in cubili sepulcri tribus diebus dormit ac tribus noctibus iacens somnū mortis implet. ac die tertio resurrexit. **U**nde scribitur. **Q**uis eū suscitabit. subaudis. nullus nisi ipse qui ait. **S**oluite templū hoc. et in tribus diebus reedificabo illud. **B**lo. ubi supra. **L**igabit pullū suū. id est. gentilem populū. cui non est onus legis impositū. ad vineā. id est. ad certū apostolorum quod dicitur iudeis est. quia vinea domini sabaoth domus israel est. **L**igabit inquam vinculo charitatis et discipline. ut ex illius imitatione efficiat heres dei. et coheres christi. **L**igabit et asinā suam id est. synagogā tardigradā. videlicet ex pondere legis pressam ad vitē. id est. ad se ipsum. quē vocat vitē verā. **L**auabit et stolā suā. id est. carnē. vel ecclesiā quā vestis ei in **Isaia** dicitur. in vino. id est. sanguine passionis. quod pro multis effundet in remissionē peccatorum. **N**os itaque christus in sanguine vniuersi mundavit. quoniam sicut botrus in ligno cru-

cis pependit. et ex eius latere aqua in ablutionem. et sanguis in redemptionē exiuit. **P**ulciores sunt oculi eius. id est. apostoli et euāgeliste. qui præstant sancte lumē ecclesię. vino. id est. legis austeritate. quia doctrina eorum austeritatē illius exuperat. et euāgelica præcepta clariores sunt quam legis mandata. **E**t dentes eius. id est. prædicatores quod ab errore præcidunt homines. quasi comedendo in corpus christi transferetes. sicut lacte candidiores. id est. legis doctrina. quæ carnali populo velut paruulo lactis præbebat alimēta. **D**octores sicut ecclesię quoniam candidi puri et ab omni macula liberi. fortem et validū ubi cibū mandant atque distribuunt. **U**nde dicit apostolus. quod perfectorum est validus cibus et solidus

Adhuc de eodem. Ca. LX.

Sabulon in litore maris habitabit. **A**d litteram tribus sabulon maritima possedit ibi sepe dominus docuit. **U**nde scriptū est: **T**erra sabulon. et terra neptalim via maris etc. **I**nde etiā alij apostoli a domino sunt assumpti **S**abulon igitur quod habitaculum fortitudinis interpretatur. est ecclesia ad tolerandum fortissima. quæ in litore maris habitat. et in statione nauium. ut et creditibus refugium. et periclitantibus demonstrat fidei portū. **C**ontra omnes seculi turbines solidata. naufragium expectat inde eorum. et percellas hereticorum. **E**t usque ad sydonē peruenit. quæ venatio interpretatur. et typum gentilitatis gerit. **M**achab quod merces interpretatur. est gentium populus domini sanguine redemptus. **Q**ui dicitur asinus. quia brutus. luxuriosus. nulla ratione dormit. **F**ortis asinus. quia redemptus et redemptori subiectus. accubans. id est. requiescens spe inter finios huius vite. **Q**uoniam in terminis accubare. est expectato mundi fine quiescere. nihilque de mundanis querere. sed vltima desiderare. **F**ortis asinus requiem vidit. et terram optimam. cum simplex gentilitas ad robur se operis erexit. quia ad vitē per atriam tendit. et ita supposuit humerum suum ad portandū. quia qui ad promissam requiem peruenire

desiderat. mandatoꝝ onera libenter portat. Factusq; est tributis seruiens christo videlicet sue fidei. et opa munerij offerens.

Hieronymus sup **Gen.** vbi s. Dan populū suū iudicabit. q; Samson iudex israel d̄ tribu Dan fuit. q; ad modū colubū reguliq; vias obsidētis nullū p̄ terrā israel trāsire pmisit. **Pr**uidēs ḡ Jacob ī spiritu q; tā fortis naçare? multos etiā moriens inimicos occidit. ipsuz esse christū putauit. Sed q; ppter meretricē interiit. et mortu? non resurrexit. ac rursus israel captiu? abijt. aliū mūdi saluatorem ex genere suo p̄stolādum intellexit. vt diceret: Salutare tuum expectabo dñe.

Hidor? vbi s. Alij ho h̄ intelligūt de Iuda. pditore. hūc equitē z equū accipientes dñm cū suscepta carne. ipsumq; retrosum cadere. q; in terrā reuersus est vñ sumptus. Sed q; resurrexit tertia die. subiūgit: Salutare tuū expectabo dñe. Alij vero ad antichristū hec trāsferunt quē d̄ tribu Dan ventuz asserūt. **Uñ** Dan ad aquilonem castrametat? est. illū signū q; ait: Sedeto ī monte testamēti ī laterib; aquilonis. **Re**colum coluber. sed et cerasces. id est. serpens cornutus dicit. q; p̄ sanctos morsu pestifere p̄dicationis z cornu ptātis armabit.

Glo. vbi s. Fiat ḡ coluber in via. scz veneno p̄sumēs eos quos. puocabit ad vitē carnalis latitudinē. z cerasces in semita. scz eis q; per angustā viā tendunt ad patriā. **M**ordēs vngulas eq; id ē. seducere nitēs extrema mūdi. qui videlicet mūdus p̄ elationē in cursu latentū temporū spumat velut equ? **H**oc itaq; faciet mūdo. vt ascensor eius. id ē. mūdi dignitate elatus cadat retro. scz ignorātis ad q̄ supplicia repente ducat. **I**n faciē enī cadere. est ī hac vita repēte culpā suā agnoscere. z p̄nitēdo deslere. **R**etro autē cadere. est ex hac vita repēte decidere. z v̄tura supplicia ignorare. **T**andē ho ī vocem electoꝝ repēte h̄mo p̄uertit. cū dicit: Salutare tuū expectabo dñe. **A**si dicat. **Nō** vt infideles expectabo antichri-

stum. sed v̄ christū redemptorē nostrū. **D**e quo et subdit. **H**idor? vbi s. **S**ad accinctus p̄liabit añ eū. et ipse accinget retrosum. **C**hristus enī et añ et retro p̄liabit p̄tra antichristū. **A**nte seꝝ occulto aduētū humilitatē. et post māifesta glia maiestātē. **Uñ** z **M**oyse ī **D**euç. ait. **B**ndicē? ī latitudie **S**ad. q̄si leo requeuit. **A**cepitq; brachiū. et v̄ticē. z vidit principatū suū. **C**hristus enī in sepulcro quieuit. v̄tutē et supbiā excelsoꝝ humiliavit. eiꝝ datus ē p̄ncipatus et honor z regnū.

Glo. vbi s. **H**ic itaq; p̄mo aduētū gladio vbi dei p̄liaturus occurrat añ antichristū. q; nō venit ī terrā mittere pacē. sed gladiū. **P**ostea ho cū venerit antichristus occurrat retrosum. id ē post eū. **E**t hoc ex prouiso quasi latrūculus. qd̄ interpretat **S**ad. et eū gladio oris sui interficiat.

Adhuc de eodē. **Ca.** LXI.

Her interpretat delitie. et sigt christū cui? est altitudo d̄nitiaz. sapie z scie. **D**ignis panis ei? caro videlicet esca sanctoꝝ. **Q**uā si quis māducauerit. nō moriet in eternū. **E**t p̄bet delitias sapie. v̄l etiam seipsum regib; id ē. his q; se bñ regunt. vitia comprimūt. opera corrigūt. **R**eptalim dilatatio interpretat. apostolos et p̄dicatores signū. quoꝝ doctrina ī latitudine mundi diffundit. **Uñ** recte dicit ceruus emissus et dans eloquia pulcritudis. id ē. doctrinā saluatoris. **I**uxta l̄ram etiā in illa tribu maxime docuit christ? et ex eadē fuerūt apli. sicut scriptū ē: **P**incipes çabulon et p̄ncipes neptali. **I**oseph quoq; filius accrescēs et decor? aspectu. sigt christū. q; speciosus forma est p̄ filijs hominū. **Uñ** filie. id ē. ecclesie pulcritudie illius accensē d̄currerūt super murū. id est. fidei soliditate vt sp̄sum aspicerēt. et ei osculo charitatē adbererent. **S**ed exaspauerunt cū in dei falsis testimonijs. et iniderunt ei h̄ntes iacula. id ē. sauciati inuidia

At ho sedit in forti. i. i. p̄e. cuius virtute
 sup̄at oīs nequitia. arcus eius. id ē. spes
 pugnandi atq; vincendi. **Vn** z vincula
 quib; eū vinctū ad **Pilatū** duxerūt. vel
 suspēsū crucifixerūt. p̄ potentiā dei pat̄i
 in quem credidit **Jacob**: dissoluta sunt.
Inde siq; dē. i. ex. p̄genie **Jacob** egress^o est
 pastor. i. ch̄rist^o nat^o q̄ et lapis angularis
 et firmitas israel. id ē. vidētū deū. **Bn̄**
 dictiones inq̄t patris tui celestis p̄forta
 tē sunt sup̄ te bn̄ dictionib; pat̄z. id ē. p̄
 ualuerūt om̄ib; meritis p̄iarchaz et p̄
 p̄betaz. vt nullus tibi com̄pet. donec ve
 niret desiderū collūi eterno. id ē. sc̄toz
 qui magno desiderio incarnationē ch̄ri
 sti expectauerūt. q̄ et colles dicti sunt. p̄p̄
 sanctitatē excellentiā. et c̄ni. qz vitā cōse
 quent^r eternā. **Fiāt** igit^r oēs hęc bn̄ diction
 nes i capite **Yoseph**. id ē. ch̄risti. et i ver
 tice **naçarei**. id ē. sc̄i dei. **De** quo dicit:
Qm̄ naçareus vocabit^r int̄ fratres suos
 sc̄z fideles et sanctos. quoz om̄iū ipse ē
 caput. q̄s etiā vocat fratres. **Beniamin**
 lup^o rapax **Paulū** liḡt q̄ d̄ **beniamin** or̄^o
 in adolescētia sua velut i mane fideles ē
 p̄secut^o. et vespe spolia diuisit. qz fidelis
 fact^o i senectute sacra eloq̄a dispensauit.

De mysterio christi in morte
Yoseph. **Isidor^o** de mysterio
 erodi. **Ca. LXII.**

Mortuo ioseph creuit po
 pul^o hebreoz. Sic z christo p
 oib; i cruce mortuo. q̄ et destru
 xit eū q̄ habebat mortū impiū. multiplica
 tus ē plūs fidelū. qz granū frumētī mor
 tuū m̄stū attulit fructū. **Alioq̄n** nisi mor
 tuū i trā fuisset. solū remāsisset. **Glo.**
sup̄ Ero. j. ca. Surrexit i trā rex nou^o
 id ē. diabolus. q̄ ignorabat **Yoseph**. id ē
 christum. qz dixit insipiens in corde suo:
 nō ē deus. **Origenes sup̄ Ero.**
Dic ḡ senties qz p̄pls israel magn^o sit. et
 fortior ipso. qz sepe p̄gressus ē. sepe supe
 ratus. timet ne aliq̄n bellū eueniat. et ad
 uersarijs ei^o. id est. christo et angelis. vel

discipulis suis cōsentiāt. eoq; cū suis ex
 pugnato. d̄ trā sua discedat. id est. ima
 ginem treni. hoīs exuat. et nouū induat.
Qd̄ enī vult nos cū **Abraam** exire d̄ trā
 nostra. s̄ vt semp̄ imaginē treni portem^o.
 ne eo relicto ad eū qui regnū celoꝝ p̄pa
 rauit fugiam^o. **Ideoq;** mḡros op̄ez sta
 tuit q̄ nos artes suas doceāt. et artifices
 malicię faciant. **Isidorus vbi s̄.**
Israel. id ē. pl̄m ch̄ristianū affligit. luti
 laterisq; grauissimā seruitutem imponit.
 id ē. treni. ac lutulētī op̄is admixtū paleis
 i. lenib; z irrōnabilib; factū. vt oib; onere
 pctōꝝ oppressis. nemo sit q̄ regnū ei^o dis
 pdat aut vincat. **Glo. vbi s̄.** Sed
 quātomagis fideles opp̄mit. tāto maḡ
 multiplicat^r. qz x̄tus i infirmitate p̄ficiat.
Origenes super Ero. **Iux̄** lit
 terā aut̄ videt^r mibi. qz ex his q̄ d̄ aduen
 tu ch̄risti a p̄iarchis z p̄p̄betis fuerāt in
 dicata. ch̄ristū venturū sentiret. qui p̄nci
 patus ei^o et p̄tates exueret. eosq; cū fidu
 cia triūpharet. z in ligno cruce affigeret.
Glo. super Matheū. Itaq; p̄
 lagiens eū ex hebreis nasciturūz nitebat
 extinguere pl̄m illum. **Glo. vbi s̄.**
Obstetrices quoq; nitit^r corrūpe q̄ vidē
 tur vtriusq; testamētī figurā h̄uare. **Quā**
Sephora q̄ passer̄ interpretat^r. legi q̄ sp̄ual
 est p̄uenit. **Phua** ho q̄ h̄ecūda vel ru
 tens. euangelia oñdit q̄ ch̄risti sanguine
 rubent. z p̄ vniūsum mūdū passiōis cru
 ore rutilāt. **Ab** his ḡ aīę q̄ nascunt^r in ec
 clesia velut obstetricib; medicāt. quia d̄
 scriptur̄ cūcta eruditionis medicamēta
 p̄ferūt. **Per** has tñ pharao necare ma
 sculos satagit cū studiosis i diuinis scri
 pturis hereses et praua dogmata sugge
 rit. **Sed** imobile fundamētum dei stat.
 qm̄ obstetrices deū timēt. i. timorem dei
 q̄ ē initū sapię docēt. **Vn̄** legit^r qz deus
 edificauit illis domos. eo qz timētes deū
 reseruabant masculos. **Videas** enī quō
 septurę noui testamētī docētes timorem
 dei domos eccl̄ię faciāt. et totū orbē ora
 tionib; domib; repleant. **Non** enī p̄ce
 ptū regis egypti faciunt. dum masculos

custodiūt. Sed nec i hoc ei parent vt fe-
minas viuificēt. qz nec vitia nec luxuria i
ecclesia nutriunt aut docēt. **I**sidor⁹
de mysterio exodi. Iubet enī pha-
rao masculos occidi. et feminas viuere.
Sic et diabolus ne robur fidei p̄ualeat.
nitit̄ interfectis virtutibz vitia carnis re-
linquere.

De mysterio eiusdē educatione Moysi. Ca. LXIII.

Moyses id ē christus ad
flumen lauacri a fidelibz inuenit.
id ē ad aquā baptismi. Moyses
plorabat. et christ⁹ veteris hoīs quem
induerat pctā deslebat. Vñ et fletit su-
scitando lacrimas. deplorās pfidiā iudeo-
rū. Filia Pharaonis descēdēs ad laua-
crū flumis infantē collegit. qm̄ ecclia de
gētibz sanctificationē desiderans. laua-
cri salutaris christū a synagoga m̄re car-
nali expulsum excepit. q̄ tūc puulus vide-
bat. cū i hoīe cerneret. Hūc aut̄ inuenit re-
conditū i vasculo tybin. id ē. i cordibus
sctōz q̄ ex multā p̄sonis q̄si h̄gultis i vni-
tate p̄terni. om̄s i christo vnum corp⁹ effi-
ciunt. eū qz religiosa suscipiētes observa-
tionē tuent. Moyses id ē christus. egyptū.
i. diabolū nobis i hac pegrinatiōe
iniuriosum nos defendēdo occidit. i ha-
rena obruit occisum. latet enī i eis q̄ sta-
bile nō hnt̄ fūdamētū. Ecclia hō i petra
edificat. et eos q̄ h̄bum audiūt et faciūt.
prudenti viro compat q̄ domus suā sup
firmā petram edificat. **Glo. vbi s.**
Idē quoqz Moyses dū duos hebreos
rixantes sedare voluit. figurā christi ges-
sit. q̄ duo populoz discordiā in se vide-
licet angulari lapide pacificare studuit.
Qui fecit iniuriam et reconciliatorē con-
tempnit. populus est iudaicus qui p̄di-
cationē christi repulit. et populi creden-
tis inimicus p̄stitit. Vnde et ait. Tu di-
scipulus eius sis. nos autem Moysi di-
scipuli sum⁹. Itaqz Pharaon dū Moy-

sen. id est christum in membris suis occi-
dere quæsiuit. ipse christus in apostolis
ad gentes a iudaico populo velut egypto
speciali i terra madian trāsiiuit. Lu-
ius videlicet sacerdotis septem filie sunt
ecclesie d̄ gentibus. antea sub patre dia-
bolo sup̄stitioni gentiliū subiecte. sed
postea septiformi gratia spirit⁹ illustrate.
Prius enī ad hauriēdā aquā. id ē. legi-
sciam. vel mundanā. vel doctrinē celestis
venerāt. et impleqz canalibz. id est. hūilibz
mentibz. p̄is sui greges. i. p̄p̄os adaqzri
cupiebāt. Sed pastores sup̄uenerunt. et
eas eiecerunt. videlicet p̄bi gentium. aut
sacerdotes idolorū. vel scribē. et pharisai
iudeoz. Surrexit aut̄ Moyses. i. christ⁹
a morte. defelsiqz puellis. adaqzuit oues
eaz. id ē. aīas simplices aqz sapie. Qui-
bus reuerlis dixit p̄ eaz Jetro. Cur ve-
locius venistis solito. Virat⁹ ē enī dia-
bolus cur gētes ad deū p̄sē sunt citi⁹ q̄
ad se cū q̄ diu fuerūt. Itaqz Moyses fi-
liam ei⁹ Sephorā q̄ pulcritudo vel pla-
cens interpretat. accepit. id ē. christ⁹ ecclia
sibi d̄ gētibz copulauit. q̄ munē septiformis
sp̄s. vna ē i fide catholica. Sic scri-
ptū ē. Vna ē colūba mea. Que genuit
filiū q̄ Berson. id ē. aduena vocat. et al-
terū Eliezer q̄ dei mei adiutoriū interpretat.
Aduenē q̄ppe sup̄ terrā sūt sancti. h̄ nūqz
carēt adiutorio dei. Post h̄ mortuus ē
rex egypti. qz cū christ⁹ i orbe terraz gen-
tes ad fidē p̄uertit. destructus est p̄nci-
patus diaboli.

De mysterio ei⁹ i missione eiusdem. Glo. ibidem. iij. ca. Ca. LXIII.

Spe de⁹ simul t̄renis et
celestibz lib̄tatijs loq̄t. Sic cū
rubū et ignem sociauit. et aliud
sup̄ius et aliud inferi⁹ iūxit. Qd̄ tūc solū
agit cū aliqd̄ magnū ex diuisione fiḡt.
Nā p̄ succēsu rubū Moysen alloquēs
oñdit. qz doctor p̄p̄li fieret q̄ et legi flāmā

pcipet. 7 pcti spinā nō vitaret. **U**el q̄ ex illo p̄lo exiret. q̄ igne deitatis carnis n̄re pctā q̄i rubi spinā accipet. 7 incōsumptā hūanitatē subam ī ipsa diuinitatē flāma seruet. **G**lo. ibidē. Alij autē in rubo intelligunt ecclesiā. q̄ p̄secutiōibz inflammāt. s̄i se loquente d̄no nō cremat. **I**taqz in rubo Moysi apparuit dominus ondit q̄ ī ecclia nec alibi apparet fidelibz. **S**olue inq̄t calciamēta d̄ pedibz tuis. id est. opa mortua d̄ affectibz tuis. **I**sidor⁹ vbi s̄. Null⁹ enim digne p̄sistere vel videre valet. q̄ nō a se cuncta trena vitia 7 mortalia remouet. Alij autē p̄suetudo veter⁹ erat. vt si sp̄sa repudiaret. sp̄sus in signū repudiij discalciaret. **I**deoqz Moyses discalciari iubet. ne q̄i sp̄sus accedat calciat⁹ ad ecclesiā. que ī rubo siḡt. **H**oc enī christo reseruabat. q̄ ver⁹ ecclie sp̄sus expectabat. de quo per Johāne dicit: **C**ui⁹ nō sum dign⁹ solue corrigiā calciamēti ei⁹. **G**lo. vbi s̄ iiij. ca. Moyses ad populū missus ait: **N**ō credēt mihi. **S**ic et christo nō crediderūt iudei. **M**oyses x̄gā ī terrā picit cū dei filiū q̄ oīa p̄t. incarnādum n̄ciauit. q̄i colubz x̄sa ē dū ī se p̄manēs deus: mortalis ī hoīe fact⁹ ē. **G**lo. ibidē. **M**oyses q̄ppe iudaicū pplm siḡt. x̄ga diuinitatē potētā. **S**erpēs x̄o christi mortalitatē. qz mors itrauit p̄ serpētē. **U**n̄ sicut Moyses serpētē exaltauit. ita filiū hominis oportuit exaltari. **M**oyses itaqz virgā tenuit. dū aū redēptoris aduentū. ī dei ptāte iudaic⁹ p̄pls p̄fidētiam habuit. in terrā picit eā. qz p̄ p̄iarchas et p̄phetas deū incarnādū p̄dixit. **V**irga deniqz ī colubz x̄tit⁹. qz de ī homine mortalis efficit. **S**ed Moyses colubrū aspiciens timuit et fugit. qz p̄pls sic ille deū christū mortale vidit: credere deum expanit. **C**ui iubet vt caudam teneat. qz p̄pls q̄ modo credere recusat. ī extrema pte d̄nici corpis. id ē. ecclie. scz ī fine mūdi se colliget ad fidē christi. eūqz redemptorē suū tunc p̄fitebit⁹. que antea morta-

lem despererat. **M**ox itaqz serps ī x̄gā redibit. qz postqz idē p̄pls ī christū credit. **M**ox ad iudiciū in ptāte sue diuinitatis apparebit. vt iam p̄sēs virga sit. quia qui prius in terra fuerat homo. deus de celo venies: super angelos videbitur deus. **I**sidorus vbi supra. **A**lter autem Moyses virgā in colubrum mutatam expauit et fugit. quia mortuo christo discipuli expauerunt. et a spe in qua fuerant: recesserunt. **A**pprehendit eius caudam. id est. posteriora. et factus est virga. quia primo occisus fuit postea patris omnibus ad id quod fuerat resurgendo reuersus est. vbi per vitam morte consumpta. nihil ī eo serpentis apparuit. **U**el cauda serpentis. est finis seculi. quia sic mortalitas ecclie per lubrica tempora voluit. alij eunt. alij veniunt per mortem tanqz per serpentem. p̄ quem mors seminata est. **S**ed in fine seculi tanqz in cauda redimus ad manum dei. et apprehensi reparabimur. et nouissime iūmice morte destructa. surgentes ī dextera dei x̄ga regni erim⁹. **R**ursū inquit. **M**itte manū tuā ī sinum zc. **M**anus alba est. plebs imunda. **A**lbor enim in cute. lepra est non candor. **I**psaqz hereditas christi. id est. popul⁹ foras ab eo missus factus est imundus. **U**nde scriptum est. **U**t quid auertis manū tuam. 7 dextera zc. **S**ed reuocata est manus ī sinum. et reuersa ad colorem suum. **S**ic plebs iudaica aliena a sinu dei foras imunda remāsit. **S**ed reuocata redit ad pristinum colorem. cum agnouerit saluatorem. **C**ecitas enim ex parte contigit in israel. **R**ursum sūme inquit aquam fluminis. et funde super aridam. et vertetur in sanguinē. **I**n aqua populus designatur. sicut in Apocolypli Johannis dicitur. **A**quas q̄s vidisti. gentes sunt et populi. **P**opulus ergo vertitur in sanguinem. ī sanguinis christi fidē. **G**lo. sa vbi supra. **I**n hoc autem q̄ ait dominus Moysi de Aaron. **T**u eris illi

in his que pertinent ad deū. magnū forsi-
tan q̄rendū est sacramentū. cui⁹ videlicet
figurā gerat. velut medius **M**oyse⁹ int̄
Aron et deū. et **A**ron inter **M**oyse⁹
et populum.

De misterio ei⁹ i agno pascali
Glo. vbi s. xij. Ca. LXV.

Mensis primus apud he-
breos nisan. apud nos aut̄ april̄
vocat⁹. Ipse est in quo fact⁹ est
mundus. cuius pleniluniū post eq̄noctiū
vernale semp̄ est attendēdū. In h̄ et po-
pulus israel ab egypti seruitute liberat⁹. ⁊
gen⁹ humanū sanguine christi a potesta-
te diaboli eripit⁹. Ipse enī ē agn⁹ dei q̄ tol-
lit pctā mūdi. cuius corpus i altari man-
ducam⁹. et ei⁹ sanguinē bibimus. Itaqz
p̄cepto dñi decima die mēsis agn⁹ tollit⁹
⁊ quarta decima imolat⁹. qz in lege christi
passio figurat⁹. et euā gelij grā chomscāte
implet. Denarius enī. ppter decalogū le-
gem siḡt. Quaternari⁹. ⁊o q̄ttuor euan-
gelia designat. Sin aut̄ inq̄t minor ē nu-
merus vt ad vscendū agnū sufficere nō
possit. qz videlicet sola gens iudea nō suf-
ficiat. assumet vicinū suū. id ē. gentilem po-
pulū. Et nota qz singularit̄ die assumet.
qz cū vnusquisqz tolleret om̄s eū signifi-
cabāt qui singulari hostia futurus esset.
Agnus enī inq̄t absqz macula erit. quia
christ⁹ peccatū nō fecit. Erit etiā mascul⁹
id ē. fortis ⁊ tute. ānicul⁹. i. vni⁹ āni. de q̄
dī. Bñdices corone āni benignitatē tuę.
Iuxta quē ritū tolletis et hedus. Itaqz
de agno parit⁹ ⁊ hedo p̄ceptū ē. qz de iu-
stis et peccatoribz carnem assumpsit chri-
stus. vt nemo de venia desparet. Vel qz
nob̄ qdē est agn⁹ imaculat⁹. Iudeis au-
tem erat hedus dicētibz. Hic hō pctōr ē.
Vel in similitudine carnis pcti apparuit. ⁊
p peccato mortu⁹ ē. cū ipse pctm̄ nō habe-
ret. Et seruabitq̄ inq̄t eū vsqz ad quartū
decimū die mēsis hui⁹. Sic ⁊ christ⁹ hie-
rosolymā venit decima die aprilis. Se-
quēti ⁊o die exceptus ē a turb̄ cū ramis

palmarū. ⁊ laudibz diuīs. Tribz autē re-
liqz custoditus ē a iudeis. vsqz ad quar-
tamdecimam diē. id ē. vsqz ad q̄ntam fe-
riā. q̄ cū discipulis cōgnauit. et postea tra-
ditus fuit. Deinde ad vesperā agnus a
multitudine filioz israel imolari iubet⁹. qz
christ⁹ a iudeis i fine seculoz p nob̄ imo-
lat⁹. Os eius i cruce nō est p̄fractū. qz non
fregerūt cura eius. vidētes eū iam mor-
tuū. **Glo. ibidem.** Hui⁹ itaqz san-
guis sup̄ vtrūqz postem ponit⁹. qm̄ nō so-
lū ore corporis. sed etiā ore cordis haurit⁹
et ad imitationē dñice passionis intenta-
mente cogitat⁹. In sup̄liminariibz q̄qz do-
morū poni iubet⁹. Dom⁹ aut̄ nr̄e mentes
sūt. i. q̄bz p cogitationē habitam⁹. Sup̄-
liminare ⁊o intētio est. q̄ p̄minet actio-
ni. Qui ḡ intentionē cogitatiois ad imi-
tationē passiois dirigit i sup̄limari do-
mus agni sanguinē ponit. Vel dom⁹ no-
stre corpa sunt i quibz habitam⁹ dū viu-
mus. ⁊ i sup̄limari domoz agni sangui-
nem ponimus. quia crucem passionis il-
lius in fronte portamus.

**De misterio eius in modo co-
medendi. Ca. LXVI.**

Nocte aut̄ agnū comedi-
mus. qz nūc i sacramēto corpus
dñicum accipim⁹. dū adhuc cō-
scientias nr̄as nō videmus. Cur⁹ scz car-
nes ignis coxit. qz vis eū passionis ad re-
surrectionē valentiorē reddidit. et ideo
comedi iubet⁹ assatē. i. igne passiois robo-
rate. Carnes enī i aqua coctę dissoluūt.
Igne ⁊o sine aqua roborāt. Quia ⁊o
sola p̄cepta sacramēta redemptoris nō
sufficiunt ad verā solennitatē menē. nisi
et opera bona iungāt. Acymi quoqz pa-
nes cū lactucis agrestibz comedi iubent.
id est. opa bona fieri sine corruptioe va-
ne glorie. et mandata exhiberi misericor-
dię sine peccati admixtione. Simul etiā
iubent̄ fletum. et p̄niam p pctis adijcere.
Agrestes q̄ppe lactuce valde sūt amare
Cum his ergo carnes agni sunt edendę.

videlicet vt amaritudo pnie abstergat a stomacho mentis humorem puerse vite.
Un et sedit: **N**o comedet ex eo crudū quid. nec coctū aqua. **E**cce hoc ipsum historię verbū. historicum excludit sensuz.
Quoniam enī psueuerāt ī egypto comedere agnū crudū. **I**n aq̄ ho humana sapientia designat. **U**n aq̄ furtine dulciores eē dicūt. **C**arnes igit agni crude sūt eius humanitas irreuerēter cogitata. relicta illi diuinitate. **N**ā omē qd subtiliter cogitam⁹ quasi mēte coquim⁹. **V**is ḡ q̄ christū hōiem purū credit. carnes agni crudas cōedit. q̄s coq̄re p̄ diuinitatē intelligētā noluit. **Q**ui etiā icarnatiōis mysteria hūana sapia discutit. carnes agni aqua coquit. ⁊ mysteriū dispēlationis p̄ dissolutā sciam penetrare appetit. **A**llas ḡ agni carnes comedat. vt dispēlari oīa p̄ spū sancti potētā sciat. **C**aput inq̄t cū pedib⁹ eius et intestinis vorabit⁹. id est diuinitatē cū hūanitatē vestigijs. ⁊ verbor⁹ ac mandator⁹ mysterijs auide sumetis. **C**aput enī christi de⁹ est. **C**aput igit agni vorare. ē diuinitatē illi⁹ fide p̄cipere. **P**edes vorare. est vestigia humanitatē amando ⁊ imitādo p̄quirere. **I**ntestina ho sūt hoī⁹ ei⁹ occulta et mystica mandata. q̄ nos voram⁹ cum auide sumim⁹. **I**n vorationis itaq̄ hoī⁹ pigricia nra respēdit. qui hōba eius atq̄ mysteria. nec p̄ nosip̄os req̄rimus. ⁊ ab alijs dicta inuiti audimus. **N**o remanebit inq̄t ex eo q̄cūq̄ vsq̄ mane. id ē. ei⁹ dicta magna sollicitudine discutiāt. vt añq̄ dies resurrectionis appareat ī nocte vite p̄sentis oīa mādata eius intelligendo penetrent. nec q̄cūq̄ indiscussum remaneat. **S**ed qm̄ h̄ esse difficile valde pbat. recte sedit: **S**i quid residuū fuerit videlicet qd̄ intelligi nō possit. igni cōburetis. id ē. spū sancto refluabit. **Q**d enī ex agno remanet igni comburim⁹. qm̄ id qd̄ de mysterio incarnationis intelligere ac penetrare nō possumus: potestati sancti spūs humiliter reseruamus. vt videlicet nō sup̄te qd̄ non intelligit vel p̄temnere vel denūciare q̄s

auideat. sed igni tradat. id est. spiritui sancto relinquat.

De mysterio ei⁹ in his a q̄b⁹ debet comedi. Ca. LXVII.

Quoniam ergo qualiter comedendū sit pasca. coquim⁹: a q̄lib⁹ etiāz edi debeat p̄sequam⁹. **S**ic inq̄t comedet⁹ illuz: **R**enes vestros accinget⁹. **I**n renib⁹ delectatio carnis accipit. sicut p̄ ps̄. dicit. **V**re renes meos et cor meū. **E**t alibi de diabolo legit: **V**irtus eius ī lumbis eius. **Q**ui ḡ pasca comedit iure renes accigit. vt q̄ solēnitatē resurrectionis ⁊ icorruptiōis agit. corruptioni p̄ vitia nlla s̄biaceat. voluptatem domet. donec luxuriā refrenet. **H**ec quid ē dura sunt. s̄ angusta ē porta q̄ ad ducit ad vitā. ⁊ habem⁹ mltā exempla p̄cedentiū. **U**n subdit: **C**alciamēta habebitis in pedib⁹. **P**edes opa sunt. aī alia mortua ex q̄z pellib⁹ nri pedes muniunt⁹ antiq̄ p̄ies sūt. q̄ nos ad eternā patriā p̄cesserunt. q̄z dū exempla p̄spicim⁹. opis nri pedes munim⁹. **C**alciamēta ḡ ī pedibus h̄ie. est mortuor⁹ vitā p̄spicere. ⁊ nostra vestigia a peccati vulnere custodire.
Blo. vbi s̄. **T**enētes inq̄t baculos ī māib⁹. **B**acul⁹ ē pastoral custodia quā illi dēt suscipe. q̄ iā in corpe suo luxurię fluxa sciūt domare. vt cū alijs fortia p̄dicāt. mollib⁹ desiderijs nō succūbāt. **I**ōpus inb̄t renes accingere. ⁊ postea baculos tenere. **E**t comedet⁹ ait festināt. id ē. dei mādata. redēptoris mysteria. celestis p̄ie gaudia cū festinatione cognoscite. ⁊ p̄cepta vite implete. **N**ā quia hodie bñ licet agere scimus: vtrū liceat cras ignoramus. **F**estinanter ḡ pasca comedite. id est. ad solēnitatem patrię celestis anhelate. **N**emo in hui⁹ vite itinere torpeat. ne ī patria locū perdat. **E**st enī pasca. id est. trāsit⁹ dñi. **N**obilq̄z migrādū ē d̄nsitorijs ad etna. ⁊ de terrenis ad celestia. **S**eptē dieb⁹ acyma sūt comedēda. i. oī tpe p̄ntē vite. simplicitas est seruanda. maliciaq̄z

Libet

vitanda. **S**eptenarius enī pro vniuersitate ponitur. quia tempus vniuersum p̄ septem dies voluitur. **P**rimo mēse decima quarta die ad vesperum christi cum discipulis cenauit. eiusq; corpus et sanguinem suum dedit. **T**ūc etiā pascha typicū celebratur. et imolatio agni perficitur. in qua depositio veteris hoīs et initium noui significatur. quę in baptismo figurante christi mortem inchoat. **N**ā quicūq; in christo iesu baptigati sum? in morte ipsi? baptigati sum?. **A** vespa ḡ decima quarta diei mēsis p̄mi septem dieb; videlicet integra septimana inbemur a cyma comedere. id est. a p̄ceptione baptismi vsq; ad finē vite simpliciter et sine dolo viuere. **V**n et **P**etrus ait: Deponentes omnē maliciā. et dolū ac simulationes. sic modo geniti infantes. **H**ysop? autē est humilis herba nascēs i petris. pectus et pulmonem purgans. et ideo verā humilitatem signis. **F**asciculum ḡ hysopi sanguie tingimus. cū humilitatē christi memores cū imitari studemus. **V**el hysopus fidem signat. quę et grano synapis compat. et humili deuotione oēs affectus aīę purgat. **H**ui? fasciculum tingere debem? in christi sanguine. qz ipse nobis est ianua vite. **E**t ex eo debem? aspgere supliminare. id est. intentionē mentis vel frontē corporis; et vtrūq; postem videlicet oris et cordis. **N**ullus autē inquit egrediat? ostium domus sue vsq; mane. **S**i qdē intra mentis claustra versari debem? dū pascha celebramus. ne foras sicut **D**yna vagemur. et eius diabolo fornicemur. **V**is alienigena nō comedet ex eo. id est. ex carnib; agni paschalis. id ē. gētilis. iudeus. vel ab ecclesia excoīcat?. nō debent coīcare sacris dñici corporis. **V**is autē seruus empticius. id ē. qui añ seruiuit idolis. sed sanguine christi est redemptus. circūcidet. id est. ab originalib; peccatis i baptismo purgabit. et sic comedet. videlicet hominē veterē exutus. et nouū indutus. **A**duena vero non edet ex eo. i. q. nup ad fidē venit. nec adhuc firm? existit. **R**eq; mercenari?. id est

q. p. lucris temporalib; deo seruit. **I**n vna domo comedet. i. i. ecclesia catholicoꝝ. nō in p̄uenticulis hereticoꝝ. **Q**si quis peregrinoꝝ. id est. aliquis infidelis. vl' alien? a cultu christianoroꝝ in vestram voluerit transire coloniā. id est. religiōis cultū. et facere phase. id est. transitū de mūdo ad deū. prius circūcidet. id est. a supfluitate corruptionis originalis et actualis purgabit. et tūc rite celebrabit. nō añ videlicet. **A**liter enī accedēs idigne. iudicium sibi māducabit. **Q**ui hō deponens veterem hominē cū actib; suis rite sociatus fuerit celestibus p̄mūis erit nobilitate catholica sicut indigena terre. i. nutrit? in ecclesia.

De mysterio eꝝ i his que facta sunt in exitu de egypto. Glo. ibidem. xij. Ca. LXVIII.

Ioseph vt legitur frēs suos adiuuauit. vt i terrā p̄missionis efferrent ossa sua. volēs ea christi sepulture esse vicina. qz videlicet i eo causam resurrectionis intelligebat. vel forte cum eo se resurrecturū p̄uidebat. **G**lo. ibidem. **C**olumna nubis in heremo populū in die p̄ibat. et splendor ignis in nocte radiabat. qz christ? sue conuersationis exemplo. ducatu sequentib; p̄stans. de iusticia sua cōfidentib; nulla luce claruit. peccatoꝝ hō suoꝝ tenebras agnoscētib; ignē sui amoris infulsit. **A**li ter autē in igne terrore intellige. i. nube visionis blandimentū leue. **I**n die vita iusti. in nocte vita peccatoris accipit. **I**n iudicio vero deus et blandus iustis. et terribilis apparebit iniustis. **G**lo. ibidem. **I**tem christus nubes est et colūna. quia rectus et firmus. eo qz fulcitur infirmitas nostra per noctē lucens. et p̄ diem non lucens. vt qui nō vident videant. et qui vident ceci fiāt. **C**hristi quoq; sacramentū tanq; i die manifestum est i carne velut i nube. **I**n iudicio vero tanq; i terrore nocturno. quia tunc erit tribulatio. tanq; ignis lucebit iustis et ardebit iniustis.

Isidor' vbi supra. Porro ma-
re rubz signat baptismum christi sanguine co-
secratum. Hostes a tergo consequentes
cum rege moriunt' quia peccata pterita i
baptismo delent' et diabolus suffocatur.
Premunt egyptij vsqz ad mare. et pec-
cata vsqz ad baptismum. Post transitu
maris cantat populus submersis hostibz
et fideles de lauacro ascendentes extin-
ctis peccatis hymnu decantant dicentes.
Origenes ibide. Cantem' dno
glosse eni zc. Hinc ap'ls baptismum in
Moysse psumat' dic' i nute. et i mari. vt
et tu q baptizaris i christo i aqua et i spi-
ritu. scias isectari te egyptios. et ad serui-
tiu suu reuocare rectores. scz mudi et spi-
rituales neqtias qb' an seruisti. Sed tu
descedis i aquam et euadis incolumis. et
nouus ascedis peccatoru sordibz ablut'
ad cantaduz nouu canticu pat'. Egyptij
insequetes mergut' in abyssum. Et si vi-
dent' rogare iesum ne eos iteru mergat in
abyssum. **B**lo. sup. i. ad Corin.
x. ca. Lucitaqz patres nri baptizati sut
id e. baptismi signu acceperut' qd et crede-
tibz id e valuit i Moysse scz. et i nute. et in
mari. qz hec oia figurā gerebat nri sacri.
Moyses. n. christu. nubes spmscm. mare
baptismu. populus transiens plebe fide-
liu. mors egyptioz designabat ablutio-
nem vel abolitione pctoz. Hec g tunc fi-
gurate gesta. nuc coplet' i salute nostra.
tuc futura pnunciabāt. nuc pterita legut'
et p'sentia cognoscūt'. Si aut' figura ma-
ris tantu valuit. species baptismi quantu
valebit'. Si qd gestu e i figura traiectu
ad mana populū pduxit. quid i veritate
baptismi sui traiecto peanti iplo christ'
exhibebit'. De q videlicet mana subiun-
git ibide ap'ls. Quos eandē escā spiri-
talē manducauerūt zc. **O**rigenes
vbi s. Aquē marath legē significant. q
fm lram amara e. Quid eni tam amarū
vt puer octauo die circūcisionis vulnus
accipiat. et infantia tenera rigore ferri su-
stineat. Sapia ho lignū vite e oibz am-
plectētibz eā. Si glignū sapie xpi missū

fuerit. on dēs quō debet intelligi. Amari-
tudo legis vertit' i dulcedine intelligētie
spūalis. vt ppls eā bibere possit. q relictis
idolis ad deū cofugit. Si qs aut' sine li-
gno vite. id e. sine mysterio crucis. sine fi-
de christi. sine intelligentia spūali biberit
amaritudinem moriet'. sicut aplica voce
dicit'. Littera occidit spūs aut' viuificat.
Cū ho p lignū vite legi aqua fuerit dul-
corata. et spūaliter intellecta d veti testa-
mento transijt ad nouū. et ad duodecim
fontes aplicos. vbi et repiunt arbores se-
ptuaginta palmar. Quō eni soli duode-
cim apli fidē christi pdicauerunt. sed alij
septuagita p quos palmā victorie chri-
sti mūdus agnouit. Non sufficit g popu-
lo dei aquā marath bibere. qzuis indul-
coratam p lignū vite. Solū eni vetus te-
stamentū nō sufficit ad bibēdū. et ob hoc
ad nouū. de q sine scrupulo et difficulta-
te potat'. est veniēdum. Iudei etiā nunc
apud amara sunt. Quidū eni ostendit
eis deus lignū quo a q amare dulcescūt.
qz nisi credederint non intelligent.

De mysterio ei' i manna et car-
nibus. Ca. LXIX.

Apparet autē ex scriptu-
ra. q die dñica pmo datū mā-
na. Sex eni diebz p'nnis colle-
ctum est. et in septima que sabbatū erat:
cessatū est. Intelligant' g iudē iam tūc
p'latam esse dñicam nostrā illoz sabbato.
et indicatum esse qz nō in ipso gratia
dei d celis ad eos descēderit. et panis ce-
lestis q fmo dei est. nō puenerit ad eos.
Porro sexta dies hec vita est in q nunc
sumus. qz fecit deus mundū in sex diebz.
Præcipit' ergo sexta die colligi duplum
vt reponat' quātū sufficiat etiā sabbato.
qm in hac vita tātum debem' reponere.
quantū sufficiat i futuro. Si qd eni his
boni acquiras operis. hic tibi ab erit. qz
q seminauerit hō: h et metet. Et q h decē
talēta acqrit. ibi decē ciuitates accipiet.
Diuites huius seculi recondunt ea que

corrupti in hoc seculo. imo cum hoc seculo.
Bona vero recondita permanet in crastino
Non scriptum est. quod infideles de manna ser-
 uauerunt. et ex eo vermes ebullierunt atque
 coputruerunt. **Q**uod autem per die sabbati reposi-
 tum erat integrum permansit. **E**x manna quod
 id est. ex verbo dei fuerunt vermes in nobis. iuxta
 quod ait dominus de iudeis: **S**i non venissem et
 locutus es fuisse. peccatum non haberet.
Post susceptum ergo verbum dei si quis peccat
 efficit ipsum verbum vermis qui eius conscientiam
 semper fodiat. et arcana pectoris rodant.
Glossa super. **J. Corin. x. ca.** **Q**uid
 igitur est manna? panis vniuersus qui de celo descen-
 dit. **D**e quo et apostolus ait: **D**es eadem escam
 spiritalem manducauerunt: patres nostri. id
 est. hi qui in illo populo erant fideles ac boni
 manducauerunt utique corporalem et spiritalem
 escam. sed spiritalem eadem quam et nos. cor-
 poralem vero alteram. id est. manna quod christum
 significauit. et idem credentibus effectit. **A**lij
 vero qui non crediderunt manducauerunt. et
 eternaliter sunt mortui. quia cibum visibile spi-
 ritualiter non intellexerunt. nec esurierunt
 nec gustauerunt. **P**er hoc ergo quod dicit spiritalem
 ostendit illud in christo spiritualiter intelligi. et
 cum vniuersum exponit hoc quod de ceteris omnibus inuit
Origenes vbi scribit. **R**ursum vespere
 inquit scietis quod dominus eduxerit vos de terra
 egypti. et mane videbitis gloriam eius. **R**e-
 spondeat mihi iudei. vbi dominus agnitus sit
 vespere. et eius maiestas visa in mane. **S**ed
 hoc non intelligit nisi in euangelio de vespere
 sabbati quod lucebat in prima sabbati. quando mu-
 lieres venerunt ad monumentum. et inuenerunt
 illud lapide reuoluto cum terremotu aper-
 tum. **T**unc enim agnitus est dominus in resurrectione
 nis virtute. et mane visa est gloria eius. cum in-
 uenerunt angelos illic sedentes cum ingenti
 claritate. nuntiantes eum a mortuis resurre-
 xisse. **R**ursum dabit inquit vobis dominus ve-
 spere carnes edere. et mane panes in satu-
 ritate. **H**ic quoque dicant iudei quod sequen-
 tia sit. vel quod in hoc deum cognoscere valeant
 ut vespere sine panibus carnes aut mane si-
 ne pulmento panes comedant. **Q**uid in hoc
 diuini muneris. quod tempamenti gratie cele-

stis ostendit: **H**is ergo ista seruetur quod deum in co-
 turnicibus agnoscere putant. **R**os autem in qui-
 bus in vespere. id est. mundi fine verbum caro
 factum est. **I**n illa tamen modo deum cognoscere
 dicimus carne quam suscepit ex virginis. **I**pse
 quoque panis est vniuersus qui descendit de celo.
 et dat vitam mundo. **Q**uod autem mane dicitur hunc
 panem dari cum ad vespertinum incarnatus sit. sic
 est intelligendum. quod licet prope finem mundi venerit
 tamen aduentu suo cum ipse sol iusticie sit novum
 mane credentibus reparauit. videlicet novum
 scilicet lumen. in quo panibus repleti sunt. qui eius
 precepta susceperunt. **N**ec mireris si et caro et
 panis et lac dicitur. quia per mensuram credentium
 et possibilitate sumentium diuisimode noia-
 tur. **V**el resurrectione mane facta panibus re-
 plenit. quia libros legis et prophetarum plus igno-
 tos ad instructionem ecclesie concessit.

De mysterio eius in aqua et pe-
 tra et pugna Josue **I**sidorus
 vbi supra. **Ca. LXX.**

Sciens populus contra
Moylen per aquam murmurat: **J**o-
 sabet deus ut eis petram ex qua bibant
 ostendat. **I**ta si cuius legis displiceat. ostendit
 ei **M**oyles petram que est christus. cuius
 ducit ad illam ut inde bibat. ac sitim reficiat.
Hic enim in cruce percussus effudit sitienti-
 bus gratiam lauacri et donum spiritus sancti
Glossa super. **J. ad Corin. x. ca.** **D**e
 hoc quoque dicit apostolus. quod omnes eundem potum spi-
 ritalem biberunt. **I**dem certe spiritualis potus et ci-
 bus et noster dicitur. et illorum. quia idem est in mysterio
 hoc significatione. non specie. quia idem christus illis in
 petra est figuratus. nobis in carne manifestatus.
 et in altari sub specie panis significatus. **I**n si-
 gnis itaque diuisis eadem est fides. sed diuer-
 sa tempora. quia que nos venisse credimus. illi
 crediderunt ventura. **E**rant enim in illo po-
 pulo etiam qui spiritualiter intelligerent. habentes
 fidem que postea reuelata est. non ad le-
 gis litteram. sed ad gratiam spiritus perti-
 nentem. **C**hristus ergo petra cuius gemma percussio
 signat duo crucis ligna. **A**ccedente ergo virga
 aqua de petra fluxit. quia ligno ad petram

christū accedēte spūalis gratia manuit.
Origenes vbi s. Moyses elenat manus nō extendit. Iesus autē qui totū mūdū exaltatus ī cruce complexur⁹ erat dicit: Extendi man⁹ meas ad populū nō credētē. s. p̄dicētē mihi. **I**sidorus vbi s. Mystice vero Moysē brachia sua ī modū crucis extendēte Amalech a iesu viciat. Sic hostis noster diabol⁹ celestis patrię viā intercludere molis signo crucis dñicę supat. Sedet Moyses sup lapidē q̄ septē habuit oculos. Et ī libro regum lapis adiutorij vocat. Et vtraq; man⁹ eius ab Aaron ⁊ Hur quasi duobus testamentis sustentat.

De mysterio ei⁹ ī datioe legis.
 Ca. LXXI.

Quinquagesima post actū pasce data ē lex Moysi: Sic ⁊ spūsanct⁹ aplis dat⁹ est q̄inquagesima die post passionē domini. Nec solū aplis datus est. s. et his q̄ cum eis erant centum viginti ī mosaice legis nūero p̄stituti. Dicit ibi q̄ ex digito dei scripta fuit. et dñs de spūsancto dicit: In digito dei eijcio demonia. In vocib⁹ et tonitruis q̄ videbāt blandicię p̄missiois vel terroꝝ ī p̄dicatione itelligūt. In lampadib⁹ claritas miraculorum. In sonitu buccinę fortis p̄dicatio sanctorū q̄ oīa ī aduētū spūsancti cōpleta sunt. q̄n discipuli ī varietate linguaz p̄ceptis ⁊ signis intonuerunt. Interpretat autē sinai rub⁹ q̄ sigt ecclīā in q̄ Moysi dñs loq̄t. Qu aut datur⁹ dñs legē ī igne fumoq; descendit sigt q̄ fideles claritatē suę ostensione illuminat. et ifidelium oculos fumo erroris obscurat. Videt autē ī caligine. qz impij q̄ terrena sapiūt eū descendētē. id ē. ī humilitate nascentē p̄ caligine malicię non cognouerūt. Vel qz x̄itatē legis ifidelibus p̄ caliginē dixit: vt vidētes nō videant. et audiētes nō intelligāt. Sicut aut decē plagis egyptij pcutiūt. Sic decem scriptij p̄scribūt tabulę. q̄b⁹ regat popul⁹

dei vt demones occidāt. Altare de terra facere est incarnationē mediatoris credē vel sp̄are. Tūc etenī a deo mun⁹ n̄m accipit. q̄n ī hoc altari n̄a humilitat. id est sup dñicę incarnationis fidē posuerit q̄d q̄d bñ operat. **A**ug⁹. super Exo. **H**edus aut. vel iuxta septuagita. agn⁹ ī lacte matris suę nō coquēdus dicit. vbi fm p̄phetiā christ⁹ ī infantia sua. vel cōceptionis tpe nō occidēt⁹ p̄dicit. vt ver bñ coctionis p̄tineat ad ignē. id ē. tribulationē passiōis. Nā Herodes eū infantem occidere q̄siuit. s. nō iuenit. Alij dicunt p̄ceptū esse p̄ p̄phetā. vt se boni israelite sociarent pessimis iudicis. a q̄b⁹ christus passurus erat ī lacte suę matris. id est ipsa die suę p̄ceptionis. Dicit enī semig ex quo p̄ceperint lac colligere. christ⁹ aut p̄mo mense p̄ceptus ē. scz octauo kalendas aprilis. q̄d ei fuit etiā tps passionis. Pōt etiā intelligi qz p̄hibeat dñs parvulis adhuc et lactentib⁹ passionē imittitā qz s. christo dictū sit q̄ talibus adhuc discipulis pepit cū ait: Si q̄ntis me sinite hos abire. Un ⁊ euāgelista addit. vt impleret fmo quē dixit: qz quos dedisti mihi non p̄didi ex eis quēq;. Un apparet eos si tūc paterēt fuisse pituros. Postea ho passi sunt nō agni ī lacte. sed arietes in grege.

De mysterio ei⁹ ī ducatu angeli et sanguine federis. Glo. ibi dem. xxij. Ca. LXXII.

Ecce inq̄t ego mittā angelū meū q̄ p̄cedet te ⁊ custodiat ī via ⁊ introducat ad locū quē parauit. Sic quoq; saluator n̄ pōt intelligi q̄ ē angelus magni p̄slij. suęq; ⁊ paternę volūtatis nūcius. ī quo nomē dei x̄acit est. qz x̄i⁹ est de⁹. Iuxta s̄ram tñ Josue dux populi significat. qui ad volūtatem dei nūciandam populo mittebat et erat dei nomen in illo. qz iesus vocabat. Sic populū israeliticum ī terrā p̄missionis induxit septem gentes eijciens. idolaq; ⁊

aras earū destrues. **M**ystice hō hō chri-
 stus has gentes cū simulacris suis exter-
 minat. cū septem pncipalia vitia et omē
 idolā inimici de cordib⁹ nris expellit. vt
 nature nre terram secure possideamus.
Glo. ibidem. xxiiij. ca. Exo. xij.
 lapidibus altare edificat in q̄ plus ipse
 significat q̄ altare dei esse sicut ⁊ templū
 dei intelligit. Vituli duodecim i paci-
 cas victimas imolāt. p quos duodecim
 apli significāt. q̄ orbē implerūt mugitib⁹
 pdicationis. Vel etiā vn⁹ christ⁹ q̄ quat-
 tuor mundi ptes impleuit fide trinitatis
Moyles aut̄ dimidiā ptē sanguis fudit
 et i crateras misit. qz sanguine christi va-
 sa ecclie. id ē. apli ⁊ eoz sequaces redem-
 pti sunt et psecrati. ptem hō residuā sup
 altare fudit. id est. sup ecclsiā q̄ est alta-
 re dei. ⁊ tēplū. significās nullū deo placē
 sacrificiū. nisi i fide passionis christi offe-
 rat. ac p ipsum psecret. **S**umptū quoqz
 sāguinē respit i pplm. significās christi
 sanguine populū eē abluendū. **H**ic est in q̄t
 sanguis fgenderis qd pepigit dñs nobiscū
 id ē. morte christi q̄ i b sanguine significat
 pfirmabit nouū testamentū. **O**mē q̄ppe
 testamentū pfirmat in morte testatoris.
Sic et euangelium in christi sanguine.

De mysterio eius i interiorib⁹
 tabernaculi. **I**sidor⁹ vbi supra
 Ca LXXIII

Hecce Moyli est ecclesia
 de lignis imputribilibus. id est
 b sanctis mēte ⁊ corpe incorru-
 ptis fabricata. **I**ntus et foris inaurata:
 qz tam interius radiat vitę splendore. q̄
 exteri⁹ doctrine claritate. **I**n ea sūt due
 tabule lapideę. id ē. duplicis testamenti
 firmitas ppetua. **U**rna quoqz aurea. id
 est. christi caro pura atqz sincera. q̄ recō-
 ditū i se diuinitatē ppetuę pseruat māna
Virga etiā Aaron. id est. veri pontificis
 nri iesu christi verillū salutare sp frōdēs
 imortalis memorię viriditate. **P**ropi-
 tiatoriū ē christ⁹. de q̄ ait apłus: **Q**uē p-

posuit deus ppitiationē p fidē in sangui-
 ne ei⁹. **H**ic supponit arcę. qz caput ē ec-
 clesie. **D**uo cherubin q̄ a dextri et a sini-
 stris eius p̄sistūt. duo testamenta sunt q̄
 scie sue multitudie sacra ei⁹ obumbriat:
 testate p̄p̄ta. **I**n medio duoz aialium
 cognosceri. **V**i hīs vultib⁹ sese respiciūt
 dū in spūalem sensum se vertūt. **T**ūc enī
 alterutrū i meli⁹ sibi p̄cordāt et in omībo
 recti⁹ p̄sonāt. **M**esa posita et pacis et fi-
 dei ecclie typū gerebat i q̄ scripturarum
 alimētis pascimur. de q̄ et dicit. **S**apia
 edificauit sibi domū. p̄posuit mesam zc.
Beda super Exo. xv. ca. **V**a-
 sa diuisa q̄ ad offerēda libamina fiūt va-
 rie hbi distinctiōes sūt. p capacitate vi-
 delicet auditoꝝ. qz nō oībo oīa pueniūt.
Isidorus vbi supra. **C**andela-
 bꝛū habens septē lucernas christum sigt
 q̄ septē gestat ecclesias. vel spūsancti ge-
 rit imaginē q̄ septiformi grā illustrat ec-
 clesiā in vnitare fidei p̄sistentē. **I**n altari
 hō corpus christi sigt. vel etiā oēs sancti
 in q̄bo semp ardet ignis diuin⁹ et sp caro
 consumit. **B**eda super Exo. **S**i
 aut̄ in altari holocaustoz generalit̄ sigt
 vita iustozū qui carnē suā q̄tidie cuz vi-
 tijs et p̄cupiscētis crucifigūt. et hostiam
 deo viuente offerūt: qd altare aureū nisi
 spūalem vitā designat sanctorū. **I**n illo
 q̄ppe carnes aialiu incēdebāt. **I**n hīcēsu
 adolebat. **I**n illo itaqz figurabāt q̄ non
 fm desideria carnis ambulāt. s̄ quasi b
 dño imolantes oēs corpis sensus p ignē
 spūsancti ei⁹ voluntati dedicāt. **I**n isto
 hō figurāt illi q̄ maiore p̄fectiōe mentis
 extinctis illecebris carnis sola dño vota
 orationū offerunt. nihil de carne qd re-
 pugnet. nihil d̄ p̄scia pcti qd turbet. sed
 dulciū lachrymarū p̄fusionē habētes añ
 faciē dñi venire et apparere desiderātes.
Vn h altare intus i vicinia veli et arcę:
 illud añ tabernaculū foris positū ē. qz illi
 i p̄spectu ecclie cūctis in exēplo h̄tutū p̄-
 fulgēt. illi altioris ardore desiderij p̄tem-
 platiōi futurę beatitudis etiā i corpe p-
 pinquāt. **A**pte etiā altare thimiamatis

quantū metalli fulgore p̄cellerat. tanto
quātitate min⁹ erat. quāto enī sanctiozel
tāto pauciores. **A**lit autē etiā hęc altaria
q̄z vtrunq̄ ex eodē ligni genere factū. s̄
nō vtrūq̄ fuit auro cooptū. sic interpta
ri possum⁹. vt enē i q̄ carnes cōburebāt
z sanguis hostiaz fundebat. omnē hui⁹
tpis ecclesiā itelligem⁹. **I**n q̄ null⁹ absq̄
pctō ē. etiā infans vni⁹ dici. null⁹ qui ne
cessenō habeat i christo renasci. et spirit⁹
ei⁹ igne mūdari. **A**urē v̄ro sigt̄ christū
q̄ ineffabiliter verā carnem ita assumpsit d̄
Adā. vt a pctō carnis **A**dē imunis esset
In h̄ altari aromata tantū offerebāt. et
nihil carnale. qz christus p̄ces et lachry
mas fudit. non p̄ suis erratib⁹. s̄ p̄ nr̄a sa
lute. **D**eniqz. sicut arca intra velū posita
hominē deū sedētē ad dexterā maiestati
sigt̄. ita altare extra velū. s̄ p̄pe introitu z
positū. eūdē mediatorē dei z hominū in
hoīes humanitate p̄santē. s̄ potētia di
ninitati celoz iteriora penetrātē. **S**uper
cui⁹ altari cornua deprecatur **A**aron i san
guine qd̄ oblatū ē. p̄ pctō. z placat super
eo. qn̄ rogātes p̄ pp̄lo. vel pro sua iḡran
tia sacerdotes. p̄ filiū dei se adiuvandos
et p̄ sacm̄ passionis ipsi⁹ p̄fidūt esse sal
uandos. **V**n̄ p̄ ipsum inq̄t offeram⁹ ho
stia laudis sp̄ deo. id ē. fructū labioz cō
fidentiu⁹ noi eius. **P**orro labz ablutiōe
cōpunctionis z lachrymarū accipim⁹. q̄
semp̄ indigem⁹. maxime cū mysterijs ce
lestib⁹ m̄straturi accedamus.

**De mysterio ei⁹ in scemate ta
bernaculi. Isidorus vbi supra
Ca. LXXIII.**

Tabernaculū quod fecit
i solitudine Moyses. z templū
qd̄ fecit Salomon i hierusalē
statū ecclie signt̄ vniūsalis. que p̄tim cū
deo regnat i celis. p̄tim ab eo pegrinat i
terris. **T**abernaculū igit̄ edificū ecclie
q̄ i laborib⁹ exercet. templū hō q̄etis fu
ture statū sigt̄. qd̄ aiab⁹ illuc q̄tidie mi
grātib⁹ p̄ficiat. **M**oyes enī tabernaculū

populo dei dum iret ad terrā. p̄missionis
p̄didit. **S**alomon hō templū i tra pro
missiōis regno potit⁹ p̄struxit. **M**oyes i
solitudine. **S**alomō i hierlm̄. q̄visio pacē
interptat. qz hęc ecclia i labore vite p̄sen
tis i siti et esurie regni edificat. **I**llic i hęc
pacis p̄ceptione p̄sumat. **V**n̄ i p̄structi
one templi legit̄. q̄ malle⁹ et securi z om̄e
ferramētū nō sunt audita p̄parat̄ extra
hierlm̄ lapidib⁹ et lignis. ac decēt aptat̄
que ibi facillime suo loco reddita. aut ce
mento necterēt aut clavis. qz i pace beati
tudinis nō ē fides tribulationib⁹ exami
nāda. aut vita p̄bāda. s̄ q̄ hic castigata
et celi sedib⁹ aptata ē. ibi glutino et vin
culis mutuz charitat̄ nūq̄ dissoluēda. i
p̄spectu p̄ditoris et regis ad inuicem co
pulāda. **V**sēdit autē dñs **M**oyse taber
naculū i mōte. z vasa i cultura ei⁹ p̄seca
ta. qz secū tādiu morāti apte mōstrauit
quāta pietate et humilitate et mūdicia
virtutes angelice gaudeāt obedire. q̄ sūt
tabernaculū p̄fectū ei⁹ q̄ i eis sp̄ habita
uit. **Q**uoz etiā nobis i resurrectione sili
tudo vite et cois an̄ deū p̄satio. p̄mitti
tur. q̄cūqz modo eoz vitā imitari stude
mus. laudādo scz z diligēdo deū. z p̄xi
mos iimicos etiā puocando ad deū. q̄b
dicit. **V**os autē fratres nō estis i carne. s̄
i spū. **T**abernaculū ḡ **M**oyse qd̄ i mōte
mōstrat. celestis p̄ria ē. q̄ tūc de solis an
gelis extitit. s̄ p̄ christi ascensionē p̄clarā
multitudinē sanctarū aiāz accepit. reci
pit. **I**taqz tabernaculū qd̄ p̄im p̄ciosis.
p̄tim viliorib⁹ speciebz cōstruit. ecclia est
vbi sunt pctōres z sc̄i. q̄ in hui⁹ vite hē
remo pegrinat. **D**e q̄ **P̄s.** Abscōdisti
me inq̄t in ta. t. in. d. m. **Q** autē int̄ sc̄tā z
sanctasctōz velū iterponit̄ sigt̄. qz z nūc
pp̄s ecclie ea q̄ oppansa sunt videre non
liceat q̄sqz reuelent. **V**n̄ aplus. **V**ide
mus nūc p̄ speculū i enigmate. **S**ancta
enī sunt ea q̄ in p̄senti seculo habere sc̄tā
puerfatio pot. **S**c̄tā hō sc̄tōz i q̄ senel
tīmmodo intrat. signt̄ ad celū trāsitum.
vbi est propitiatorium et cherubin. vbi z
mūdis corde apparebit deus. **I**n qua tū

cōuersione p̄stituti non sine sp̄ssancti adiutorio p̄sistimus. Etenī ex vno spiritussancti fonte septem lucernas habem⁹. **U**nguētū quo ungit̄ tabernaculum est chrisma q̄ p̄pls ungit̄ fidelī. Sanguis quo asp̄git̄ et purificat̄. sanguinē chrisi signat̄ quo fidelī omnīū corda purgātur. Offerūt̄ aut̄ ad tabernaculi p̄structionē vno studio. s̄ tñ diuersa donaria. p̄ que signat̄ meritorū dona q̄b̄ ornat̄ ecclesia.

De mysterio i ornatu p̄tificis Beda vbi s̄. Ca. LXXV.

Sicut aut̄ tabernaculus cū ornatu suo ⁊ valis significabat ecclesiā pluralitate virtutū vel p̄sonaz varietate distinctā. ita summus tabernaculi sacerdos chrisi verus p̄tificē figurauit. q̄ semetipsum p̄ nobis obtulit. Qui bñ dī frat̄ Moysi. q̄ frat̄ no sedere gr̄a legis nouū testamētū p̄nectit̄ veteri. Ipse q̄q̄ Moyses de illo ait: **P**ropheta de fratrib⁹ v̄is sicut me dñs suscitabit. Et paulopost ex persona dñi: **P**ropheta suscitabo eis de medio frat̄ suoz similit̄ tui. Cui⁹ opib⁹ admirandis habit⁹ Aaron comparat̄. mira varietate i signis. **U**l̄ vestes Aaron mltifariē signat̄ electoz ecclesiā mira operū ac meritorū distātia chrisi adherētē. **U**n̄ q̄cūq̄ ait aplūs: i chrisi baptigati estis chrisum induistis. **A**ut̄ aut̄ hebrei. q̄ p̄tifex omnīū electoz figurā in habitu gestauit. q̄ p̄ toto mūdo imolās rogare debuit. **E**t chrisi iure i habitu totū mūdi figuram simul ⁊ hōis habet. **P**ortat enī oīa verba v̄tutū suz. et ē agn⁹ dei qui tollit peccata mūdi. Ipse sacerdos i eternū omni sanctitatē p̄clar⁹ ornatu. non quē natus i carne p̄ exercitiū laboris accepit. s̄ quē i vtero v̄ginis icarnat⁹ p̄ueniēte gratia sp̄ssancti totū simul habuit. **D**e cuius sacerdotio aplūs ait: **V**ic aut̄ eo q̄ maneat i eternū. sempiternū habet sacerdotium. **I**ndumēta q̄q̄ et ornāmēta v̄tutum ei⁹ cōmendās ait: **L**alis decebat vt

esset nobis p̄tifex sanctus inocēs impol-
lutus segregat⁹ a pctōib⁹. **V**ic vere ha-
buit i capite laminā aureā. et i ea sanctū
nomē dñi sculptū. q̄ venit i noīe patris
dicēs: **E**go in p̄e. et pater i me ē. et q̄ vi-
det me. videt et patrē meū. **F**ili⁹ Aaron
in sacerdotiū vncti figurāt ap̄los. ⁊ cum-
ctos m̄stros ecclīe chrisi. **N**otādū vero
q̄ dicit̄: **P**erpetu⁹ erit cult⁹ p̄ successi-
ones eoz a fili⁹s israel. **H**ec enī clausula
sicut et cetera sp̄ualit̄ nō carnalit̄ intelligē-
da ē et exponēda. **Q**uō enī sacerdotalis
offici⁹ p̄petuus erit cult⁹. cū ipsum sacer-
dotiū et tabernaculū i quo gerebat̄. ⁊ po-
pulus cui gerebat̄ iā dudum cessauerit.
In sancta ḡcclesia h̄ complet̄. vbi per or-
dinē successionū nūq̄ deerūt viri spiritu-
ales a q̄b̄ in domo dñi dona pietatē offe-
rant. et filij veri sacerdotij n̄ri a quib⁹ di-
uini v̄bi lux eis impēdat̄. donec hui⁹ se-
culi statu cōpleto. totoq̄ sp̄uali taberna-
culo ad celū trāllato. non sunt hōies v̄l-
tra q̄ erudiāt̄ ab hōib⁹. cum sit̄ deus om-
nia in omnibus.

De ceteris mysterijs erodi. Ipsi dorus vbi s̄. Ca. LXXVI.

Moyses ieiunauit q̄dra-
ginta dieb⁹. et **H**elias simili-
ter. ⁊ ipse dñs. **P**recipit̄ ḡ no-
bis ieiunium ex lege. et p̄phet̄. ⁊ etiam ex
euangelio q̄d habet testimoniū ex lege ⁊
p̄phetis. **U**n̄ i monte in̄ v̄tranq̄ p̄sonā
medi⁹ saluator̄ effulsit. vt ab oīb⁹ mūdi
illecebris auuditatē n̄ram tāq̄ ieiunio tē-
perantiē referuem⁹. q̄ diu p̄fectio decalo-
gi p̄ q̄ttuor eiusdē mundi p̄tes. id est. to-
to orbi p̄dicat̄. vt decē quater duct⁹ qua-
dragenari⁹ numer⁹ signet̄. **M**oyses po-
steriora dei. id est. ea q̄ i nouissimis facta
sunt vidit. **H**oc enī q̄dā dicit̄ eē cōple-
tum. q̄n̄ i mōte cū **I**esu loquēs apparuit
In petra **M**oyses ponit̄ vt dei sp̄m cō-
templet̄. q̄ nisi q̄s fidei soliditatē tenuerit.
diuinā p̄ntiam non aḡscit. **D**e q̄ do-
minus dicit̄: **S**up̄ hanc petrā edificabo

ecclesiā meā. **T**abule q̄s p̄mū a domino
Moyſes accepit. ⁊ sine mora confregit:
 p̄iſcē legis imaginē gerebant. q̄ nō lon-
 go itervallo poſt pctā ppli ceſſavit. **A**lic
 ho ad iñſtar p̄ioꝝ exciſe nouū ſignifica-
 bant teſtamētum. et ideo nō ſunt fracte.
 qz nouū teſtamētū manet ī eternū. **V**n̄
 ⁊ in edito x. h̄bis ſignificabantur. vt per
 ipſum numex figura cruc̄ exp̄meret̄ que
 ſiḡt x. ſc̄a q̄ in ſpecie cruc̄ format̄. **C**hr̄iſt̄
 enī nō venit ſoluere. ſ̄ adiplere p̄ paſſio-
 nem videlicet cruc̄. cui⁹ imago fuit in ta-
 bulis. **D**eſcēdēte **M**oyſe cū tabul⁹ faci-
 es ei⁹ gl̄ificata videbat̄. ſ̄ tñ velamē te-
 gebat̄. i. q̄ ſignificabat legē myſtico vela-
 mine coopertā. et ī fidelib⁹ occultā. **S**er-
 mo nāqz legi habet ſc̄ie gloriā. ſ̄ ſecretā.
 habet et donū teſtamētōꝝ cornua. q̄b⁹
 ſ̄ dogmata falſitat̄ incedit armata. **C**ū
 enī legit **M**oyſes. velamen poſitū ē ſup
 cor eoz. qz ſcripturā ei⁹ carnalit̄ accipiūt
 infideles. **S**ed ſi p̄ſi fuerint ad deū. ve-
 lamē auferet̄. qm̄ occidēs ſc̄a moriet̄. et
 viuificās ſp̄s inueniet̄. **D**ñs enī ſpirit⁹
 eſt. et lex ſp̄ialis ē. **V**n̄ reuela inq̄t ocu-
 los meos. et p̄ſiderabo mirabilia de lege
 tua. **R**aban⁹ ſuper **E**xo. **P**ri-
 mo die mēſis tabernaculū erigit̄. cū p̄nci-
 pio gr̄e ſue p̄ chr̄iſtū ornat⁹ eccl̄ie p̄ſtrui-
 tur. et decoz noue hierl̄m fidelib⁹ demon-
 ſtrat̄. **E**t ſicut ī p̄mo anno p̄paratus eſt
 ſump⁹ futuro opi. ita omnū electozum
 ab initio mūdi vſqz ad aduētū dñi ſer-
 mo vel op⁹ ad ſtructurā eccl̄ie p̄ueniens
 p̄ ſc̄ptozes veteri teſtamēti colligit̄. vt nō
 p̄firmatiōe fidei his vtāt̄. **A**ug⁹. **i**bi-
 dem. **N**otāda eſt autē res mirabilis qz
 nube deſcēdēte et tabernaculū implente.
 nō poterat **M**oyſes itrare. q̄ tñ ī monte
 ſina. qm̄ legē p̄mit⁹ accepit ī nubem vbi
 de⁹ erat. itravit. **A**liā ḡ p̄ſonā figurabat
 tñc. aliā nūc. **T**ūc qdē eoz qui pct̄ipes
 ſiūt itime vitat̄ dei. nūc autē indeoz q̄b⁹
 gl̄ia dñi tāqz nubes opponit̄. nō itelligē-
 tib⁹ eā. ſ. gr̄az chr̄iſti. **I**oqz nō intrant ta-
 bernaculū teſtimonij. **E**t hui⁹ ſignifica-
 tionis eā credēdū eſt ſemel factū. mox vt

poſtitutū eſt tabernaculū. **S**trabus
 ibidem. **M**oyſes ḡ nube obſtāte in ta-
 bernaculū nō poterat itrare. qz iudaicus
 ppl̄s nūqz ſacr̄a ſc̄ptē valuit penetrare.

De myſterio **L**euitici. **V**iero-
 nymus ad **P**aulinū.

La. **LXXVII.**

In promptū eſt liber **L**e-
 uiticus ī quo ſingula ſacrificia.
 imo ſingulę pene ſyllabę ac ve-
 ſtes **A**aron. totuſqz leuiticus ordo ſpi-
 rant celeſtia ſacr̄a. **S**idor⁹ de my-
 ſterio leuitici. **V**arias qdē figuras
 ſacrificij paſſiōis chr̄iſti. p̄miſſi ī victimiſ
 aīalium oportebat celebrari. **S**pe etenī
 offerebat̄ ī vitlo p̄t̄ cruc̄ virtutē. ī agno
 p̄pter inocetiā. ī hirco. p̄t̄ camis pcti ſili-
 tudinē. ī turture et colūba. p̄t̄ deū et ho-
 minē. **P**orro ī ſimilaginis p̄ſp̄ſione p̄ſi-
 gurabat̄ eccl̄ia q̄ ex mult̄ credētū granis
 ē collecta. et p̄ legi et euāgelioꝝ molā inf̄
 ſc̄am et ſp̄m ſep̄at. **P**er aquā etiam ba-
 ptiſmatis adunata chr̄iſmat̄ oleo pun-
 cta. ſc̄i ſp̄s igne ſolidata. ⁊ p̄ humilita-
 tem ſpirit⁹ hoſtia deo placens eſt effecta.
Mel ī dei ſacrificiū nō offert̄. hoc ſiḡt
 apud deū nihil voluptuoſū. nihil ſuaue
 hui⁹ mūdi placere. nihilqz qd̄ nō habe-
 at mor̄dad̄ aliquid veritat̄. vñ et paſca
 cū amaritudinib⁹ māducat̄. **E**cōtra ho
 ſal ī oib⁹ ſacrificijs admilceri int̄et̄. vt in
 oib⁹ q̄ ad chr̄iſti honozē offerim⁹ ſal di-
 ſcretionis apponam⁹. **Q** autē in ſacrificio
 oleū offert̄. ſiḡt. vt qc̄qd̄ ad chr̄iſti cultū
 imp̄dim⁹. totū cū hylaritate faciamus.
Nihil vt ait ap̄t̄. ex triſticia. aut ex ne-
 ceſſitate. **H**ylarē enī datorē diligit dñs.
Vitul⁹ ille chr̄iſt⁹ ē q̄ nō ſolū p̄ pct̄is ſa-
 cerdotalis ppli. ſ̄ etiā p̄ oi hūano genere
 p̄i imolatus ē. **D**e q̄ ap̄t̄. **P**ro nobil
 oib⁹ tradidit ipſum. **D**e cui⁹ ſanguie ſe-
 pties ppl̄s digito ſacerdot̄i aſp̄git̄. vt pu-
 nificatio n̄ra ī chr̄iſti ſanguie collata. per
 gr̄am ſeptēplicis ſp̄s demōſtret̄. **D**uo
 autē hirci ſunt duo ppli pct̄ozes p̄ figurā

Libet

qui p[ro] originale pctm[en] formam hircorū gerit. Unde 7 hedi ad sinistra[m] ponendi sunt. Sed q[ui] ex his crediderūt. 7 p[en]itentiam delictor[um] toto corde egerūt. hi in similitudinē hui[us] hirci q[ui] in sorte d[omi]ni venit figurā accipiūt. Cui[us] sanguis cū sanguine vituli pmisceri iubet. vt p[ro]sortes passionis ch[ri]sti effecti. p[ar]ticipes ei[us] gl[ori]e efficiamur. Alius h[oc] hirc[us] q[ui] i[n] sorte d[omi]ni nō venit. typū gerit infidelium. q[ui] nec i[n] ch[ri]stum credere. nec ei[us] sanguine expiari voluerūt. Hi etiā oia pctā q[ui] ab Adā vsq[ue] ad ch[ri]stum humanū gen[us] admisit. soli p[re]cepturi sunt. et sic onusti et p[er]granati. p[er]iciēt i[n] desertū locū. id ē. i[n] tenebras exteriores.

De mysterijs numeri Idem. Ca. LXXVIII.

Quod Aaron sacerdos cū sorore Maria. fr[atre] suo Moyse obtrectabat. q[uod] vxorē alienigenam duxisset: figura fuit q[uod] illa plebs sacerdotalis ch[ri]sto adūsus eccl[esi]ā ex gētib[us] p[ro]gregatā: terogaret. Ideoq[ue] lepra p[ro]fudit. nec ad dei tabernaculū redit donec statutū t[em]p[us] plenitudinis gentium implet. Tūc etenim eadē plebs recipere poterit sanitatē p[er]stinā. cū ei septiformis agnitio spirital[is] suffragata fuit ad veniā. Conēdictio Chore Nathan et Abyron. sig[n]t hereticor[um] audaciā q[ui] sacerdotes dei contemnūt 7 scismata faciunt. Aaron cū thuribulo stans i[n] medio pemptor[um] et superstitū. letale plagā obiectu suo q[ui]si q[ui]dā mur[us] exclusit. sig[n]t q[uod] ch[ri]st[us] i[n] mūdo rui nam mortē aspiciēs a summo celo occurrat. et q[ui] nat[us] est. 7 etiā mortuus inter viuos et mortuos stetit. Sicq[ue] passionis thuribulū i[n] odore passionis suauitatē p[ro]tendens. suspēdit ignis etni p[er]niciē. et inimicā p[ro]tulit mortē. Virga Aaron q[ui] post siccitatē floruit. caro ch[ri]sti ē succisa d[omi]ni radice Jesse. q[ui] post mortem resurrexit. Alij hāc h[er]gā q[ui] sine hūore flore p[ro]tulit. Mariam virginē putāt q[ui] sine coitu h[ui]us dei edidit. Vitula rufa. est caro ch[ri]sti san-

guine passionis rosea etat[us] integrē et perfectē quasi anno[rum] triginta. nūq[ue] delicto subiugata. Quā autē apprehēsam filij israel eē castra p[ro]ntē sacerdote Eleagaro eiecerunt. sig[n]t p[ro]sensum sacerdotum et p[ro]p[ri]i iudeor[um] in necē d[omi]ni. quē eiectū extra hierusalem crucifixerūt. Ex sanguine autē huius vitule. ideo septies tabernaculum iubet asp[er]gi. q[uod] septē sunt sp[irit]us sancti charismata q[ui] p[ro] ch[ri]sti sanguine sup[er] eccl[esi]e populos distribuūt. p[ro] quē ab omni delicto purgāt. Quā autē vitula cū pelle et ossibus fuit combusta. o[mn]idit. q[uod] i[n] passio[n]e ch[ri]sti ossa ei[us] nō essent frangēda. Videt autē i[n] Maria p[ro]pheta mortua itelligi. i[n] Moyse et Aaron. legi et sacerdotio iudeorū finis imponi. q[uod] nec ipsi valeāt ad terrā p[ro]missionis trāsire. nec p[ro]p[ri]m credētē de solidie hui[us] mūdi educere. h[oc] sol[us] Iesus filius dei. Moyses ad aq[ui]s p[ro]traditionis typū gerit p[ro]p[ri]i iudeor[um]. q[uod] sicut ille p[er]cutiens h[er]ga petram d[omi]ni h[er]ute dei dubitauit: Ita p[ro]p[ri]us ille ch[ri]stū ligno affigens eum dei h[er]ute esse nō credidit. Sed sicut p[er]cussa petra manauit aq[ui] sitientib[us]. sic plaga d[omi]nicę passionis facta ē vita credētib[us]. Serpens i[n] ligno. ē ch[ri]st[us] i[n] cruce. vbi d[omi]ni antiquo serpēte triūphauit. et cui[us] aspectu illi[us] venena sup[er]ant: ipso testāte qui ait: Sicut Moyses exaltauit serpentē i[n] deserto. Serpens dicit p[ro]p[ri]i mortē. Eneus h[oc] p[ro]p[ri]i deitatis etnitatē. Quā autē multis milib[us] egressis de egypto soli terrā p[ro]missionis ingrediūt duo. sig[n]t multos ad fidem p[ro] baptismū trāsire. sed paucissimos ad celestem patriā p[er]uenire. Multi enī sunt vocati. pauci vero electi. Duo autē sunt p[ro]p[ter] duos populos. v[el] p[ro]p[ter] duas vitas. sc[ilicet] actiua[m] et contemplatiua[m]. Filij Ruben et Gad et Danasse iumenta plurima habentes circa iordanem possessionem accipiunt. et i[n] terra p[ro]missionis hereditatem habere nolunt. significātes quia quos mundi multa implicamenta occupant. habitationem celestis patrię nunq[ue] desiderant.

De mysterio deuteronomij.
 Hieronymus ubi supra.
 La. LXXIX.

Deuteronomius vero se-
 cūda lex et euāgelicę legis p̄figu-
 ratio: Nōne sic habet ea q̄ pri-
 ora sūt. vt tñ noua sint oīa: **F**idoz?
De mysterio deuteronomij. Per
 annos q̄dragāta. q̄b laboriose pactis fi-
 lij israel transierūt ad terram p̄missiōis.
 siq̄e totum seculi t̄pus in quo uiuit eccle-
 sia sub laboribz et temptationibz piculo-
 sis spando qd nō videt p̄ patiētā q̄sqz
 pueniat ad p̄missam et̄ne felicitatē p̄tiam
In cui? rei figura dñs q̄dragāta diebz
 ieiunauit. et temptat? fuit. **Q** autē eorū
 vestis p̄ tot annos nulla est corrupta ve-
 tustate. et morticine calciamentorū pelles
 tādiu durauerūt sine late. p̄t futuz sta-
 tum corporū figurare. vbi ea q̄ corrupti-
 bilia sunt. sine vlla corruptione p̄mane-
 bunt. **S**ic autē ibi p̄cipit iuxta dei altare
 nemus nō debere plantari. sic circa dñi-
 cam fidē. nihil ī v̄bis infructuosū. nihil
 audientie seculari illecebrosū cōponere
 debem? s̄ sola puritate vitaz sciam p̄di-
 catiois teneam?. **V**n apls. **N**ō in docē
 humane sapię v̄bis. s̄ ī oīsiōne spūs et
 vtuz. **S**eptē gētes q̄ de t̄ra p̄missionis
 eijci in b̄t. septē sunt vitia p̄ncipalia q̄ p̄
 grāz dei miles vnusq̄sqz spiritalis exupe-
 rans extimare penit? admonet. **Q**ui ma-
 ioris numeri sunt q̄ filij isrl? qz plura sūt
 vitia q̄ vtutes. **R**obustiores etiā eē di-
 cunt. qz fortit? ī mēbris n̄ris militat oble-
 ctatio carnaliū passionū q̄ studia virtu-
 tum q̄ nō nisi summa p̄structione cordis
 et corporis acquirūt. **H**az etiā gentiū re-
 giones possidere p̄cipim. cū eniz populis
 spiritalibz. id ē. vtutibz dimicātibz p̄tra-
 se fuerit vitia sup̄ata. locū quē sibi ī cor-
 de n̄ro spūs fornicationis retinebat. de-
 inceps castitas obtinebit. quē furor cepe-
 rat patiētia vendicabit. quē accidia va-
 stabat excolet fortitudo. et ita singul? vi-
 tijs expulsis. eoz loca. id ē. affect? ecōtra-

rio possidebūt filij israel. id est. aię viden-
 tis deum vel virtutes.

De mysterijs Josue. Hiero-
 nymus ubi s̄. La. LXXX.

Quiam ad Iesum naue
 q̄ dñi typū nō solū ī gestis v̄ez
 etiā ī noie p̄fert. **T**rāsit iordanē
 hostiū regna subūtit. diuidit terrā popu-
 lo victori. et per singulas v̄bes. viculos
 mōtes. flumia. torrētes atqz p̄finia eccle-
 celestisqz hierlm sp̄alia regna describit.
Fidoz? de mysterio Josue.
Hiericho ciuitas mundum figurauit ad
 quē dñs Iesus christ? ad p̄scrutā dñi ho-
 minū mores duo testamta direxit Raab
 v̄o typū tenet eccle- d gentibz et̄neis cō-
 gregate. q̄ antea viues ī desiderijs carnal-
 fornicabat? ī idolis. **D**e talibz ait dñs: qz
 p̄cedēt vos ī reg cęloz. **H**ec igit? testamē-
 ta dñi sola suscepit. et eadē fidelit? serua-
 ta ī inimicis oīno nō tradidit. ipsa poti? pe-
 riclitari optans. dūmodo illesa ac salua
 seruaent. **H**ec carū mūdus sicut illa ci-
 uitatem firmit? credidit. hec p̄ se suozqz
 salute pactū cū testamēt? dñi fecit. **H**ec
 ī domo sua coccū. id ē. signū sanguis po-
 suit. extra hanc si q̄s inuent? fuit. ruinā et
 incēdium mūdi nulla rōne vitabit. **Q**d
 v̄o ps aquaz flumīs ī dulcedine p̄sue-
 rans resiliūt retro. et ps ī amāz marj gur-
 gitem defluxit. hec etiāz figura baptica-
 toz varietatē designauit. **H**oz quidam
 acceptā grē celestis dulcedinē custodiūt
Alij v̄o ī peccatoz amaritudine se p̄uer-
 tunt. **Q** autē ordo sacerdotalis et leuiti-
 cus iter populo dei demōstrat. sacerdo-
 ta magisteriū siq̄t. **V**t ē hiericho septem
 diebz ferentes arcam israelite gneis tubis
 clangētibz circūierūt. et muri ei? per arce
 p̄ntiam atqz creaz tubaz sonitū cadūt.
Quia et in hoc tempe qd septē dierū vi-
 cissitudine voluit. dū fert? arca. id est. dū
 orbē terraz circūiēs ecclesia mouet? ad p̄-
 dicantiū voces quasi ad tubaz sonituz
 muri hiericho. id ē. elati mūdi superba in

fidelitatis obstacula corruūt. donec in fi-
 ne temporū mors nouissima destruat. et
 ex impiorū pditione vnica dom^o Raab
 tāq̄ vna ecclesia liberet. mundata a tur-
 pitudine fornicationis. p̄ fenestrā p̄fessio-
 nis. i sanguīe remissiois. De anathema-
 te aut hiericho fraudās i tabernaclo suo
 abscondit. q̄ seculares mores i secreta eccle-
 się inserit. et q̄ sub cultu manēs solēnita-
 tes seculi vel spectacula diligit. Eicit ḡ
 chris^{tu} a facie fidelīū suorū q̄dāmō gētes
 hoc ē. gētiliū erroꝝ malignos spūs. 7 sor-
 te diuidit terrā i nobis oīa operās vnus
 atq̄ idē spūs. diuidens dona ppria vni-
 cuiq̄. put vult. Habitauit autē chana-
 nane^o i medio Effraī tributari^o. Quid
 chananeus gētilis videlicet p̄ls nisi vi-
 tiū ligē? Sepe etenim virtutib^{us} magnis
 terrā. p̄missionis ingredim^{ur}. qz spē intima
 d̄ eternitate roboram^{ur}. Sed dū iteremp̄
 sublimib^{us} vitijs q̄dā tñ parua retinem^{us}.
 q̄si chananeū viuere i tra nra p̄cedimus.
 Qui tñ tributari^o efficit. qz h̄ ipsum vi-
 tium qd̄ subigere nō possumus. ad vsum
 nre vtilitāq̄. humiliē retorquem^{us}. Moy-
 ses trans iordanem duab^{us} tñ tribub^{us}. 7
 dimidię possessionē decreuit. ceti h̄o oēs
 p̄ Iesum accipiūt. qz plures p̄ fidē Iesu
 chris^{ti}. p̄missa celestia q̄ p̄ legē suscipiūt

**De mysterijs Iudicium. Et pri-
 mo de Jael et Bedeone.**
 La. LXXXI.

Quæ succedūt indices
 Sic et post chris^{tu} apli succe-
 sūt et ecclesiarū rectores. **Mie-
 ronim^o** vbi s̄. Verūtamē in iudiciū
 libro. quot principes p̄ls tot figurę sunt.
Isidor^o vbi s̄. Jael ascēsiō iterptat^{ur}
 qz p̄ ecclesiā ad celū ascēdit. Ista clauo
 Sisaram hostē interfecit. id ē. ligni cruci
 acumine. 7 virtute diaboli interemit. qz
 Barach. id ē. prior p̄ls p̄ legē p̄cepta fa-
 cere nō potuit. Bedeon. id ē. circūiens in
 vtero. chris^{tu} ē q̄ incarnat^{us} in vtero h̄gi-
 nis. et itra vterū fuit p̄ subam infirmitatē

et extra mundū p̄ potētiam diuinitatis.
Hic sub quercu frumēta excutiebat atq̄
 purgabat. dū s̄ vmbra sacre cruci p̄des-
 tinato icarnationis future mysterio cō-
 stitutus rectitudie iudiciū. q̄si h̄ga sctōꝝ
 electionē a vitioꝝ paleis sequestrabat.
Petra quoq̄ p̄cussa d̄ qua ignis exiit
 7 carnes sup̄positas ac ius sup̄fusum cō-
 sumpsit. ē caro chris^{ti} q̄ p̄cussa. id est. cru-
 cifixa. nō solū facta. s̄ etiam cupiditates
 purgavit atq̄ teleuit. Caro enī hedi cul-
 pam facti. ius h̄o cupiditāq̄ illecebras si-
 guravit. Ignis itaq̄ d̄ petra exiit. qz ca-
 ro chris^{ti} diuino repleta spū. oīa peccata
 exussit. **Vñ** et ipse dicit. Ignē veni mit-
 tere i terrā &c. Laurū quem p̄ idolis de-
 putauit. hūc Bedeon occidit. 7 aliū deo
 septennē imolauit. i q̄ post aduentū chri-
 sti cūcta sacrificia gentilitatē abolēda. so-
 lumq̄ iā sacrificiū passionis chris^{ti}. p̄ re-
 temptioē p̄ls deo offerēdū oñdit. Ipse
 ē enī septennis vitul^{us}. videlicet septifor-
 mi spū plen^{us}. Bedeon signū i vellere nō
 q̄si incredul^{us} pet̄it. s̄ futura mysteria p̄-
 uident. et diligēter explorauit. vt amplius
 crederet miraculū cū itellerisset oraculū.
Quid aut velle^o complutū area sicca. et
 postea area cōpluta sicco vellere? nisi qz
 p̄mo gens vna iudeoꝝ habebat gr̄e my-
 steriū. 7 totus orbis vacuus erat. Nunc
 aut i manifestatione chris^{ti} tot^{us} orbis h̄
 habet. et illa vacuata est. **Blo. sup̄
 Iudiciū.** Porro p̄tra Madian a bel-
 lo p̄hibēt. qui flexo genu aq̄s bibūt. 7 illi
 assumūt qui more canū eas lambunt. qz
 chris^{tu} cū illis cōtra hostes fidei p̄git ad
 p̄liū. qui dñ a quā doctricē hauriūt. recti-
 tudinem opeꝝ nō flectūt. sed qd̄ ore an-
 nunciāt ope oñdūt. **Vñ** manu ex lingua
 dicit eos lambere. id ē. h̄o 7 ope. qz qui
 docet et facit. in regno celoꝝ magn^{us} erit.
Idcirco h̄o similitudo canis labētis in-
 ducit. vt i eo affect^{us} oñdat. qz hic supra
 oīa cetera animalia. pp̄rio dño amorē ser-
 uare. nec terrore nec iniurijs cedere dicit.
Hi ḡ electi probati. 7 ad victoriā p̄secre-
 ti fuerūt. q̄ tertio cētenario multiplicato

perfecte trinitatē numerū ferūt. **F**ido-
rus ubi s̄. Venerunt igit̄ armati sub
duce suo ad plū martyres nr̄i. s̄ cuz tub
lagenis et lampadibz. Qui tubis ilonu-
erūt dū p̄dicauerūt. Lagenas p̄regerūt
dū soluēda ī passione sua corpa gladijs
hostibz opposuerūt. Lampadibz resplēdu-
erūt dū post solutionē corpoz miraculis
coruscauerūt. Vox hostes in fugā versi
sunt. qz dū mortuoz martyzū corpa mi-
raculis coruscare viderūt. luce vitatē fra-
cti qd̄ impugnaverāt crediderūt.

De mysterijs filioz Bedeonis
Cap. LXXXII

Axores Bedeonis nati-
ones significauerunt. q̄ christo
p̄ fidē adheserūt. septuagīta fi-
lij. septuagīta linguas mūdi. ī qbz p̄ fidē
sibi dñs filios generavit. Concubina. sy-
nagogā ī nouissimis antichristo creditu-
rā. De q̄ scriptū ē: Qui dicūt se iudeos
eē et nō sunt. s̄ sunt synagoga sathane.
De hac ī nouissimis filijs nequam anti-
christi generād̄ ē. q̄ et dicit̄ fili⁹ ancille.
id ē. peccatricē synagoge. Qui enim facit
pctm̄. seru⁹ ē pcti. Dic̄ itaqz p̄gregat̄ si-
bi impijs. sicut Abimelech fecit. imp̄be re-
gnū vsurpabit nobilibz. id ē. fidelibz iter-
fectis. Sed ex diuisis natiōibz ac linguis
p̄secutionē iducet. vt oēs sc̄tōs iterficiat
Fili⁹ aut̄ iunior. q̄ fugiendo gladiū eua-
dit. s̄gt. reliq̄as isrl̄ ī extremo tpe creditu-
ras. et antichristi gladiū euasuras. Dic̄ ī
xticē montē garicim ascēdit. qz p̄p̄ticia
re. nec p̄secutionē antichristi ql̄bet euadē
pōt. nisi p̄us montē b̄ndictōis. id est. fi-
dei s̄limitatē ac virtutē ascēderit. Por-
ro ligna silue sunt hōies ifructuosi. vni
et vagi et̄no iucēdio p̄parati. Sup̄ hos
nec oliua. nec fic⁹. nec vit̄ regnare signāt̄
qz nō merēt̄. Oliua nāqz grām sc̄t̄isp̄s
et vnctionē pad̄ s̄gt. Fic⁹ x̄o legē quam
p̄familias plātavit ī vinea sua. De enī
omniū credētū p̄ plātavit vineā. id est.
iudeoz plebē. et ī ea ficū. id ē. legē q̄ p̄mi-

tiū populū sicut ficus grossos et aridos
et inutiles ī trā deiecit. et postmodū alios
fruct⁹ generavit. id est. pplm̄ christianum
quē ad debitā euāgelicę disciplinę matu-
ritatē et suauissimā pinguedinem christi
cū glia et honore p̄duxit. Vitis aut̄ chri-
stus ē q̄ dixit: Ego sum vit̄ vera. Quia
s̄ p̄pls q̄ antichristo seruit ī repbū sensuz
dat̄. vt credat mēdacio. id ē. antichristo
q̄ vitati. id ē. christo noluit a regno vit̄.
id ē. christi. et ab oliua. id ē. sp̄s̄cti gr̄a.
et a ficu. id ē. diuīe legi dulcedine. repbat̄
Rham⁹ ē gen⁹ rubi quē vulgo fructem
vlinā vocāt asper nimis et spinosum. p̄
qd̄ antichristus s̄gt. cū oī asperitate et feri-
tate humanū gen⁹ vastatur⁹. Ignis de
rhamno. ī. iniqtas d̄ antichristo eribit. et
oēs q̄ ī illo p̄fidūt. parit̄ cum illo deuora-
bit.

De mysterijs Iepte.
Cap. LXXXIII.

Iepte quoqz christum si-
gnificat q̄ a facie frat̄ suoz. id
est. iudeoz abscedēs p̄ncipatū
ī gētibz accepit. q̄ oīa salutē hūane sac̄ra
q̄li iurat̄ expleuit. et carnē p̄p̄riā q̄li filiā
p̄ salute isrl̄ obtulit. **A**ug⁹. sup̄ Ju-
dicum. Vñ Iepte iterptat̄ aperiens.
qz christ⁹ discipul⁹ suis sensū apuit. vt in-
telligerēt sc̄pturas. P̄nc̄ igit̄ p̄ncipes sa-
cerdotū scribe et pharisęi q̄ d̄ legi obfua-
tione videbāt̄ gl̄ari. expulerūt a se tanqz
legē solueret. et ideo fili⁹ legitim⁹ nō eēt.
Porro quātū ad gentē mat̄ ei⁹ synago-
ga dici pōt. q̄ sepe cū idolis fornicata est.
s̄ illi q̄li legi obseruatores legitimi vide-
bāt̄. Dic̄ aut̄ p̄ legē facere videbat̄. Iō
tanqz legitimi non legitimū iure sibi visū
sunt eiecisse. Vñ et dicebāt̄. Dic̄ hō non
ē a deo. q̄ sabbatū nō custodit. Nos au-
tem ex fornicatiōe nati nō sum⁹. vnū pa-
trem habem⁹ deū. Sc̄dm̄ s̄ tñ plebs illa
dicta ē fornicaria. qz legi p̄cepta nō h̄ua-
bat. et tāqz viro fidē nō exhibebat. Ipsū
aut̄ christū eiecerunt. dū eius infirmitati

qualuerit. qz sic ab eis q̄ oportebat pati
voluit. sic s̄ idē signis Jacob. angelo cū
quo luctabat. p̄ualuit. **H**abitauit igit̄ i
tra thob. i. bona vel poti⁹ optima. quam
corp⁹ t̄renū excellētia mortalitatē et icor-
ruptionis erat indutū. **T**ūc ad eum viri
inopes et latrocinātes p̄gregabāt. et q̄si
p̄ncipē seq̄bāt. **A**n̄ passionē q̄dē cum pu-
blicanis et pctōib⁹ māducant. nec op⁹
eē sanis medico. s̄ egrot⁹ ostēdit. **I**n̄ la-
trones q̄z crucifixū. vnū i padisū de cru-
ce trāstulit. **P**ostq̄z hō surrexit. et i tra-
thob eē cepit. hoies scelerati collecti sunt
ad eū p̄ remissione pctōz. q̄ z cū illo am-
bulabāt. qz hm̄ et p̄cepta vinebāt. **P**oc
etiā q̄tidie fit. vt ad eū impij p̄fugiant. z
vias ei⁹ discant. **P**orro p̄ filios Amon
dux **Y**epte q̄rit. q̄b⁹ victis filij isrl̄ liberēt
Qui enī christū p̄i⁹ abiecerūt. rursus ad
eū p̄sū salutē i christo receperūt. **V**nde
Petro eos ad p̄sionē et fidē in eū quē
p̄secuti fuerāt exhortāte. multi eoz com-
puncti sunt corde. **E**t q̄d ē ab iūmic libe-
rari. nisi a pctis saluari. **V**el ipsa potius
votatio iudgoz siḡt. q̄ i fine mūdi sp̄at.
Vn̄ et seniores galaad ad rogandū **Y**e-
pte venisse dicūt. vt p̄ etatē senilē nouis-
sima t̄pa significēt. **P**oc etiam mysterio
p̄gruit. qz galaad abijciens vel reuelatio
iterp̄tet. qz iudgi p̄mo christū abiecerūt.
s̄ eis postea reuelabit. **T**ale q̄d et in **Y**o-
seph figuratū ē. quē fratres sui videntes
abiecerūt. et cū fame tribularent. ad eius
opē misericordiā qz p̄uersi sunt.

**De mysterio Samsonis. Ili-
dorus vbi s̄. Ca. LXXXIII.**

Samson quondā nazare-
us dñi. q̄d dā habet gestū i typo
christi. **P**ri⁹ qz ab angelo na-
tinitas ei⁹ nunciat. **D**einde qz nazareus
rei dicit. z p̄ ipsum isrl̄ ab hostib⁹ liberat
Postremū hō qz allophiloz tēplū sub-
nertit. et pierūt multa milia hominū q̄ il-
luserāt. **S**ol aut̄ ipsoz iterp̄tat. eozū scz
q̄b⁹ lucet. nō omniū. sic sup̄ bonos z ma-

los orit. **Q**uis igit̄ i **S**amsonē leonem
obuiū necās erat cū vxoris causa petēde
ad alienigenas tēdebat. nisi christ⁹ q̄ vo-
catur⁹ eccliam ex gētib⁹ veniēs dicebat.
Saudete qz vici mundū. **Q**uid autē ex
ore leonis ipsi⁹ occisi fauus significabat
extractus. nisi regni t̄reni reges ipsos vt
p̄spicim⁹ q̄ adūsus christū antea fremue-
runt. z nūciā p̄empta feritate dulcedinē
euangelicā p̄dicant. z munimenta p̄bere
nō desinūt. **B**reg⁹. sup̄ **J**udicū
xv. ca. **P**orro maxilla asinu q̄ mille vi-
ros **S**amson p̄cussit. p̄dicatores euāge-
lij desiguit. **R**edēptor etenī n̄ simplici-
tatē et patiētā eoz māu suę h̄tū tenēs
carnales a vitijs iterfecit. et maxilla i trā-
picta. postmodū aq̄s fudit. qz morti tra-
dita p̄dicatoz corpa magna p̄p̄lis mon-
strauere miracula. **I**dē ibidē **d**e-
cimoserto capitulo. **Q**uid autem
gaça siḡt nisi ifernū. q̄d p̄hilistei. nisi p̄fi-
diā iudgoz. qui cū mortuū dñm vide-
rent. et corp⁹ ei⁹ i sepulcro positū custo-
des ilico deposuerūt. deputauerūt. et au-
torē vitę iferni claustrū retētū. q̄si **S**am-
son i gaça se tēphēdisse letati sunt. **S**ā-
son hō nocte media non solū exyt. s̄ etiā
portas tulit. qz redēptor n̄ aū lucē resur-
gens. nō solū d̄ iferno liber exyt. s̄ iferni
claustra destruxit. portas tulit. z montis
h̄ticē subijt. qz resurgēdo claustra iferni
disrupit. et ascēdēdo regna celozū pene-
trauit. **F**idoz vbi s̄. **I**llud etiā
q̄d i semetipso **S**āson exp̄ssit. qz paucos
q̄dē dū veniret interemit. destructo autē
tēplo hostes inūeros cū moreret occidit.
qz nimiz dñs ab elatiōe infidelitatē pau-
cos dū viueret. plures t̄n̄ cū tēplū sui cor-
poris solueret extiguit. atqz elatos ex gē-
tib⁹ quos vinēdo sustinuit. sil̄ oēs mori-
endo p̄stravit. **V**ā hō reliq̄ ei⁹. id ē. qz ei
mulier s̄ dola caput raserit. et allophil̄ il-
ludēdū ēdiderit. qz captiuat⁹ ē. qz cecat⁹ ē
qz etiā ad molā deputat⁹ ē. i his nō chri-
stus. s̄ illi figurat⁹ q̄ solo i ecclia chustia-
no noīe gloriā. licet malis actibus ingit̄
implicat. **S**i enī mulieri. id ē. carni n̄gē

Primus

blandiēti libidini cōsenserim? grā spūa-
li quā naçarei signēt. crines nudati decipi-
mur. Ita enī sup̄bos ⁊ peccatores viola-
ta christi gratia. sicut Samson incisa co-
ma diabol⁹ illudit. Maligni autē spirit⁹
postq̄ tēptationū stimulis intus aciē cō-
templationis effodiūt. foris hominē ī cir-
cūitu laboris mittūt. ⁊ et si aliqñ idem
homo agēdo pñiam redeat. illi velut co-
ma reducit. id ē. grā reflexescēte ad vtu-
tem repat. Deinde cupiditatē et luxurię
subtilis colūnis. victores hostes eiecit. et
repato certamiē ī finē fortissime a dēmo-
nib⁹ triumphabit.

**De mysterio Ruth. Hierony-
mus vbi s. Ca. LXXXV.**

Ruth moabitif explet va-
ticiniū Esaię dicentis: Emitte
agnū dñe dñatorem tēre ⁊ pe-
tra deserti ad montē filie sion. **Glo-
sup Ruth.** Mystice vero noemi syna-
goga signēt. Interpretat enī pulchra. Del-
melech autē dē me⁹ rex christ⁹ ē cui dicit:
Intēde voci orōnis mee rex me⁹ ⁊ deus
me⁹. **Dic** ī bethleē nat⁹ pegrinationem
hui⁹ mūdi visitauit cū vxore sua. et duo-
bus filijs liberis. id est. duob⁹ ordinibus
pphetaz et aploz. q̄ ei⁹ sanguine liberati
sunt a pctōz seruitute. Per duas autē
mulieres. quaz vna dolēs ac lugēs a so-
cru recessit. Alia vero eidē obstinato aīo
adhesit. credētes signēt. quoz alij pcepta
grā baptismi ⁊ societate fidei. ad errores
p̄stinos relabunt. q̄s signēt orpha q̄ ad de-
os suos ē reūsa. Alij vero definito p̄silio
pcepta grā am p̄fectōis psequūt. qui per
Ruth designāt. Itaqz Ruth. id ē. eccle-
sia d̄ gētib⁹ vocata. relicta pñia. i. idola-
tria et carnali p̄satione omīssa. obstina-
to aīo p̄dicatores ī terrā sanctā et in ciui-
tatē bethleē sequūt. vbi ad suscipiendum
sp̄sum d̄ stirpe israel Abraz natum p̄pa-
rat. ī quo oēs gentes vel trib⁹ bñ dicent.
Ipsū enī p̄fiteat̄ eē deū suū ī quē sancti
crediderūt. seqz quo caro christi ascēdit

iturā. et p̄ eius noīe vsqz ad mortē ī hoc
sēculo passurā. ⁊ cū p̄lo sanctor⁹ ac pro-
phetaz et p̄iarchaz cōsociādā. Porro
synagoga calamitatem suā quā post ad-
uētū christi merito patit̄ aḡscit. ⁊ noemi
id ē. pulchra vocari refugit. qz t̄pa p̄speri-
tatē suę finiri p̄spicit. **Messis** hordeacea
t̄pus dñice passionis exp̄mit. q̄ mēse no-
uorū. id ē. p̄mo mēse p̄tigit. **Vñ** ḡtpe il-
lo ad bethleem veniūt. qñ lex scz christū
quē docet ī bethleem. natū ī mēse nouoz
id est. ī pasca p̄dicat occisuz. **Uel** messis
hordeacea signēt indeozū credulitatē q̄ p̄-
acto sacro passionis p̄dicatib⁹ apl̄is pri-
mū venerūt ad fidē. qui et alibi qnqz pa-
nib⁹ hordeaceis a dño pasti legūt. **Spicē**
d̄o remanētes signēt fideles q̄ trāslatis
ceteri celi. relinquunt nob̄ ī exemplum.
Messes q̄ppe sūt sc̄i q̄ colligūt ī horreo
dei reponēdi. **Messores** autē sunt angeli.
Uel spicē sūt mysteria sc̄ptaz. q̄ Ruth
ī agro diuine lectionis post messores. i. p̄-
dicatores colligit. et ī sinu mentē suę testi-
monia v̄tutū. et exempla recondit.

**De mysterio Booz.
Ca. LXXXVI.**

Boos autē qui fortitudo
dei interpretat̄ christū signēt. q̄ et ī
Esaiā dē fortē vocat. Ipse enī
Delmelech p̄ sanguine. qz testimoniū
habens a lege et p̄phetā d̄ bethleē. ⁊ d̄ stir-
pe David ē nat⁹. Veniēs autē ī agrū fa-
milie suę v̄ba salutē et pacē attulit. in cui⁹
natiuitate chorus angeloz cecinit: **Alia**
ī excellis deo zc. **Gras** ecclesia refert sal-
uatori q̄ eā dignat⁹ eēt respicere. **Rūdet**
ille sibi placere q̄ illa p̄ntes idolatras ⁊
carnalia desideria reliq̄t. seqz sc̄toz p̄lo
sibi p̄us ignoto sociavit. **Portat** vt pu-
ellis suis iūgat. qz mores ex conuictu for-
mant. **In aceto** legē exp̄mit. q̄ diu perse-
uerans ī p̄lo pharisēoz traditiōib⁹ cor-
rupta natiuum sapozē pdidit. **In hac** ḡ
buccellā ecclesia tingit. id est. icarnatio-
nis christi mysteriū ī veteri testamēto eē

discit. et ideo firmi⁹ credit. qz lōge añ p̄fi-
 guratū aḡscit. **Deniqz** Roemi dicente.
 id ē. synagoga p̄dicāte. gētilis ecclia bo-
 nitatē ⁊ fortitudinē. p̄tectori sui coḡscit. ⁊
 hmōi p̄ceptū accipit. **Lauare** inq̄t aq̄ ba-
 ptismi vel lachrymis p̄niē et vngē chris-
 mate vel spūsc̄i vnctiōe. ⁊ iduere cultu
 vestitū. i. ornatu virtutū. ⁊ descendēi areā
 scz iudeoz. **Nō** te videat hō donec eluz
 potiqz finierit. **Nō** dic̄. qz fides ecclie gē-
 titū nō añ apparuit q̄s xp̄s icarnatiōis suę
 mysteriū iplenit. ⁊ cū discipul̄ suis cenās
 eidē corpis ac sāguinis sui sac̄a coica-
 uit. i. pletoqz mysterio disp̄satiōis. ecclia
 d̄ gētibz ad fidē christi fiducialit̄ accessit
Cū aut̄ inq̄t ierit ad dormiēdū. i. ad mo-
 riēdū. p nob. nota locū passiōis. s. ⁊ mor-
 tis. **Veniēsqz** ⁊ discoopies palliū q̄ opit̄
 a pte pedū. p̄ciēs qz te et ibi iaceb. **Ac** si
 diceret. **Christū** p te passū aḡsce. veniqz
 deuota mēte ⁊ opimētū lr̄ę legi q̄ sac̄m
 tegit̄ icarnationis ei⁹ discute. **Cunqz** co-
 gnouer̄. ide tibi salutē. pmissā ad auxiliū
 ei⁹ p̄fuge vt ibi pmaneas om̄i tpe. **Ipse**
 inq̄t dicet tibi qd̄ agere debeas. qz neces-
 se ē vt ab ipso tuę salut̄ ordinem discas.
Vidit itaqz **Booz** mulierē ad pedes su-
 os iacētē. i. ecclia humilit̄ icarnatiōis sa-
 cramētū venerātē. ⁊ ab illa q̄ eēt interro-
 gavit. dū ei⁹ cōfessionē expetijt. **Expāde**
 ait illa palliū tuū sup famulā tuā. i. sup
 me fidei ⁊ protectiōis tuę gratiam. **Ille**
 q̄cquid dixerit illa se facturā. p̄mittit. qz
 q̄cqd̄ fidel̄ petierit xp̄i benignitas p̄cedit

De mysterio propinqui.
Ca. LXXXVII.

Quem vero propinq̄orē
 q̄ d̄c̄ dicit. ipse ē **Jobes** baptista
 qui p̄oz ī mūdo natus fuit. **Et**
 h̄ q̄dē cū christ⁹ eē putaret. sp̄si nomē si-
 bi nō vsurpauit. s. christo reſuauit. **Hūc**
 itaqz propinquum **Booz**. id est. christ⁹
 p̄terire vidit cū sui p̄cursoris aduen-
 tum quē hūang vitę more p̄perare p̄spe-
 xit. ad officiū p̄conis misericordit̄ p̄t̄it.

Et h̄ oñ ī porta sedebat. i. dū ī aluo x̄gi-
 nis carnē sumebat. **De q̄ d̄c̄:** **Porta** h̄
 clausa erit. ⁊ nō apiet. ⁊ vir nō trālibit p̄
 eā. quia domin⁹ deus israel ingressus est
 per eam. **Hūc** autē p̄pinquū nomē suo
 vocauit. quādo per **Gabrielem** eum **Jo-**
hannē vocādū p̄dixit. **At** ille iure pro-
 pinquitatis cessit cū ait: **Ego** aut̄ bap̄ti-
 ſo in aqua. medius aut̄ veſtrū stetit. quē
 vos nescitis. cuius non sum dign⁹ solve-
 re corrigiā calciamētī ei⁹. **Et** alibi: **Ego**
 christus non sum. sed missus sum añ eū:
Qui habet sp̄sā sp̄sus est zc. **Jobā-**
nes itaqz nō sibi sed christo calciamentū
 vendicauit. quia sponsam illi soli compe-
 tere intellexit. **Alter** autē iste p̄pinquus
 est legis decalogus qui synagoge vide-
 batur enāgelio p̄pinquoz. quia specia-
 liter illi populo datus est. et tempore pri-
 oz. **Hūc** p̄pinquū. id est. legem. christ⁹
 ad se decliare iussit. dū eā ad disp̄satiō-
 nis suę mysterium testificādū inclinauit
Conuenienter itaqz legis peritis partem
 agri **Roemi** ad emendū obtulit. cū par-
 tem plebis quę apparente iam gratia re-
 mansit ad saluandum. synagoge magi-
 stris ostendit. vt infirmitatem suā agno-
 scerent. ⁊ quod ipsi nequirent. h̄o medi-
 co faciendum cōmitterent. **In** hoc autē
 qz cōiugium **Ruth** offert illi. siḡt nō ali-
 ter eandem plebis partem assumi. q̄s per
 ecclie copulationem in cōiugium chri-
 sti q̄ suscitaret ātiquū nomē filij dei. qd̄
 ab initio habuerunt sancti. **At** lex euan-
 gelio cessit. quia subintrauit vt delictum
 abūdaret. et gratia superabūdaret. **Re-**
probatio quidem fit p̄cedētis manda-
 ti propter infirmitatem eius. i. introductio
 vero melioris sp̄i fit per **Yesum** christuz
 per quem ad deū proximam⁹. **Lex** itaqz
 de pede suo calciamentum. id est. vela-
 mentum mysteriozū soluit. et christo de-
 dit. quia sac̄a per magistros populis ma-
 nifestare nō potuit. sed h̄ referuauit chri-
 sto faciēdum. **Itaqz** **Ruth**. id est. eccle-
 sia christo iuncta sp̄ialem sobolē gignit
 sem p̄qz spūsc̄i sancti munere fecundatur. ⁊

alijs ad lucem perpetuam decedentibus
alijs succedunt. vt nomen christianū ma-
neat in eternum

De mysterio Heli et David
Hieronymus vbi supra.
Cap. LXXXVIII.

SAmuel in heli mortuo
et i occasione Saul veterē legē
abolitā inditat. Porro i Sa-
uoch et David noui sacerdotij nouiqz
imperij sacra demōstrant. **F**idior
vbi s. Igit' r' arca dum ab alienigenis
capta ē indicat testamētum dei trāsituz
ad gētes. In Heli quoqz d' sella p'stra-
to. sigē pōtīfices iudēoz sedē habere va-
cua. et gloriā sacerdotij regniqz extinctam
Statim aut' vt i gētibz pūit testamētū
dñi: p'festim destructa sūt idola q' possi-
debāt orbe deceptuz. **D**ilqz simulacroz
error corrūit. qz p'sentiā dei ferre nō susti-
nuit. **N**ā i manibz Dagon p'cis opus
idolatrie sigē amputatus. et in ei' capite
superbia diaboli abscisa. a q' pcti fuit ini-
tiū. **Q** aut' i posteriora p'culli sunt hi qui
arca dñi captiuauerūt. signū eē videt. q'
si q' testamētū dei susceperūt. et postero-
ra vite dilexerūt ex ipsis iustissime crucia-
bunt. In David christ' itelligit' qui ar-
ma tāqz onera sacramētoz veteri legi de-
posuit. et ipsam legē accepit. **R**am qnqz
lapides quiqz libros Moysi sigēt. La-
pides qnqz posuit et vnum misit. qz libri
qnqz lecti sunt. s' vnitas vicit. **P**lenitu-
do etenim legi ē charitas. **P**er Saulē iu-
deoz elatio: p' David aut' hūilitas chri-
sti sigē. **C**ū g' Saul ab imūdo spū arri-
pit: David canēte eius vesania tpat. qz
cū sensus iudēoz p' blasphemā i furore
xtit'. dignū ē vt ad salutē mētes eoz q'
si dulcedine cithare locutiōis euāgelice
trāquillitate reuocēt. **A**chis interpretat'
quō. p' quē sigē ignorātia. verbū mirāqz
nō agnoscenti. qd i gente iudēoz imple-
tū ē. q' dū uiderūt christū nō agnouerūt.
Corā qb' mutauit os suū. et abiit. **D**u

tavit os suū i sacerdotio. mutauit i p'ce-
ptis dans aliud testamentuz. euacuata
carnali opatione atqz inde collapsus ē i
manibz eoz. qñ eū comprehendētes cruci-
fixerūt. **Q**uō enī i salinis ifirmitas. sic in
barba xtus oñdit. **T**exit g' xtutē suam
corpe ifirmitatē suē. et q' forinsec' infir-
mabat tāqz i salina apparebat. **I**nt' au-
tem diuina xtus tāqz barba tegebatur.
Vir sanguinū templū dei edificare. p'bi-
bet. qz q' actibz carnalibz icubat. necesse ē
vt iustruere tēplū spūaliē nō p'sumat. **D**a-
uid gūiter scelerateqz peccauit. qd scelus
etiā p' p'betā de' arguit icrepādo. r' ipse
abluit p'nitēdo. **V**erūtāmē ille deside-
rabil' oibz gētibz qñ in solario deābulā-
uit. dū i sole posuit tabernaculū suū. **A**d-
amauit ecclesiā se lanantē. id ē. a sordibz
seculi se mūdātē. **I**ncubataqz cū illa pri-
mē p'uetionis noticia. postmodum ab ea
penit' sepatū vna. id est. diaboli occidit
eamqz sibi p'petuo connubio copulauit.
Itaqz pctm oderim'. s' p'betā nō extin-
guam'. **A**mem' illū David qñtū amā-
dus ē q' nos p' misericordiā a diabolo li-
berauit. **A**mem' et istū q' tā graue vuln'
iniq'atē i se p'niā et humilitatē p'fessio-
nem sanauit.

De mysterio Absalon r' Sibe
Cap. LXXXIX.

Absalon patricida. a cui'
facie fugit David. p'pls iudaic'
ē q' eū tradidit. **D**e q' et ipse di-
cit: **F**ilios enutriui et exaltaui. ipsi autē
spreuerūt me. **A**bsalon aut' p'is pax iter-
prat'. qd i historia mirū videt. quō vide-
licet p'is pax dicat' q' patrē p'seqt'. **S**z i
Absalon hierlm expmit'. q' visio pacē dī.
a cuius facie christus fugit cum eam de-
seruit. et ad gentes transiit. **A**lij vero per
Absalon iudā traditorē accipiūt. quem
christ' ptulit tāqz ei' cogitationes igno-
rauerit. eiqz p'niū p'icipauit. i quo sui
corpis et sanguis figuram discipulis cō-
mēdauit. **I**n ipsa r'o traditione ab ipso

Liber

osculū accepit. et ob h̄ Absalon idē par
p̄is dicit. q̄ pacē p̄i habuit quā ille non
habuit. **C**ho. ij. Reg. xvij. Achitophel
qui recedens a David ad Absalon
migravit hereticos siḡt. q̄ relinquūt
v̄itatē et sequūt errorem. **C**ū et interpretat
frat̄ me⁹ cadēs. Veritoq̄ tales diaboli
laqueo vite sue maliciā finiunt. q̄ prauis
psuasionib⁹ alienā corrupūt. sic Achitophel
i propria domo suspēsus iterijt. q̄ i ali
ena insidiat⁹ ē vite David. **Q**uā et qui fo
dit foueā incidet i eā. et i insidijs capient
iniq̄. **A**busi arachites antiquus David
amic⁹. siḡt credētes d̄ gētib⁹. q̄ licet aliquñ
cū Absalon fuisse v̄si sūt. tñ opib⁹ ei⁹ nō
coicantes. nec prauis suggestiōib⁹ Achitophel
psentiētes cū David fidelit̄ pmā
serūt. **C**husi enī ethiops iterptat. **D**e q̄
dicit. **V**ertit ethiops pellē suā. **E**t alibi
Ethiopia p̄ueniet man⁹ ei⁹ deo. **B**ētilis
nāq̄ plus postiq̄ nigredinē pctōz exiit
nūq̄ a tergo dñi recessit. **Q**uā aut Absalō
p̄gubinas David ad custodiendā domū
dimissas. stuprando corrupit. siḡt. q̄ an
gel⁹ apostata q̄sdā q̄ regere dei pplm et cu
stodire vidēt. heretica prauitate seduxit
ad q̄s tñ David vltra nō igredit. h̄ i cu
stodia posit̄ alimēta largit. q̄ viuētes in
viduitate clausē sunt vsq̄ ad diē mortis
sue. **C**ū enī a via v̄itatis aberrātes redire
se simulāt heretici. nō sūt digni cohabi
tatiōe christi. h̄ exclusi et sepati debēt ab
ei⁹ p̄sortio alienari. **I**lle tñ q̄ solē ori fa
cit sup bonos et malos. et pluit super iu
stos et iniustos nō renuit talib⁹ partū in h̄
mūdo p̄tere. vt p̄tāt bñficiōz occasio
ne. **A**bsalon teniq̄ mulo fugiēs i quer
cu p̄ cesariē capiti⁹ ē suspēsus. q̄ iudgi stul
ticiē sensus carnalis incūbetes. p̄p̄ sup sti
tionē phariseoz legē corrupentes p̄ ipsā
quā acceperāt ad vite correctionē mortē
habuerūt occasionē. **V**n̄ est inq̄t q̄ vos
accusat moyses i q̄ vos spat̄. **J**oab aut
i cor Absalon tres lāceas fixit. cū diabo
lus auariciā. supbiā. et inuidiā vel pfidiā
i cor eiusdē populi misit. **Q**ue maxie cau
sa pditionis illis fuerūt. qm̄ ex supbia in

dei p̄temptū idola fabricauerūt. et cupi
ditate res tñsitorias v̄tutib⁹ p̄posuerūt.
ex pfidia et inuidia nō solū legi et p̄phaz
h̄ etiā ipsi saluatoris p̄sentia spreuerūt.
Alii aut scribe et pharisei p̄ncipes iudeo
rum i ligno cruci i quo dñm suspēderunt
oculto iudicio dānati sunt. et q̄ carnali
sensu velut irrōnabili mulo p̄sidere vide
bant i dispersionē gentiū trāseūtes p̄nci
patū parit et populū amiserunt. **D**avid
Absalon extinctū plorauit. et p̄p̄ iteritū
iudaici populi. christus vidēs ciuitatem
fleit. cui⁹ miserie compaties i eruditōe
et cura salutē ei⁹ vsq̄ ad mortē crucis p̄
mansit. **R**aban⁹ ibidē. xx. ca. **R**e
ditus populi ad David post Absalon i
teritū. siḡt reditū populi p̄oris ad christū
post p̄uoz mḡoz mortē. **S**iba teniq̄
filius Bocri q̄ pplm a David auertebat
errorem siḡt. qui i synagoga iudeoz diu
regnās a v̄itatis auditu populū subuer
tebat. **S**ed israel ad mulier sapiēt. id ē.
spiritual̄ doctrinē suggestiōnē caput Si
be. id est. diaboli a corde suo absadit. et
ad David. id ē. christū dei filium redijt.
Isidor⁹ vbi s̄. **T**erxi⁹ aut catalog⁹
viroz fortū i figura sctoz. q̄ et si v̄tutū
sblimitate. pficiūt. tñ vsq̄ ad excellentiā
trinitat̄ diuine nō attingūt. **Q**uis enī eq̄
bit deo. aut q̄s erit filis deo in filijs dei.

De mysterio Salomonis. La. XC.

Salomon. id ē. pacificus
Ipsē est qui fecit vtraq̄ vnum
qui deo domum edificauit i ce
lestibus. non de lignis et lapidibus. sed
de sanctis hominibus. **A**d cuius edifica
tionem electozū aīe. q̄si quidam expoliti
lapides ferūt. nullusq̄ disciplie malle⁹
illic resonat. q̄ dolati atq̄ p̄fecti lapides
illuc ducūt. vt loq̄ iux̄ meritū p̄gruis dis
ponāt. **H**ic etenī foris tundim. vt illic si
ne reph̄sione iueniam. **A**ltitudo aut tē
pli hui⁹ domini ad fidē refert. longitudo
ad sp̄. latitudo ad charitatē. **Q**uid aut

aliud i duo deci bobz q̄s duodeci ap̄ios
designari credim⁹. q̄ facie q̄dē p̄ diuisa re
spiciūt. s̄ ita i labro sūt positi vt postero
ribz adunēt. q̄ i hac p̄nti vita ad p̄dica
tionis officiū i diuisis mūdi p̄tibz sūt. In
illa ho vita q̄ huic posterior ē. quia post
hāc videbim⁹. iternę gl̄ie vnitati cōueni
unt. Redemptor n̄r a cedro vsqz ad hy
sopum disputauit. q̄ ab alta excellentia
gl̄ie celestis vsqz ad carnis hūilitatē de
scēdēdo puenit. A cedro q̄z ch̄rist⁹ vsqz
ad hysopū disputat. q̄ ipse sup̄boz cor
da et hūiliū indicat. Sup̄ ligna ho dis
putauit vū i cruce p̄p̄dit. Tūc enī i ce
dro seculi arrogātiā indicauit. quā etiā
vsqz ad hysopi hūilitatē. i. vsqz ad stul
tā crud ac p̄tēp̄ibile fidē deduxit. In illo
q̄z iudicio salomonis xp̄i figura fuit vbi
mulier illa imp̄ba plebs. scz synagoge v̄
hēricoꝝ. h̄e matr. i. eccl̄ie filiū appetebat
quē nō vt rehuaret. s̄ reuera vt iterime
ret. cupiebat. Sed sic gladio Salomo
nis dirimēte ver⁹ rept⁹ ē part⁹. pp̄rie m̄ris
gemitu teste. Sic et sp̄s Yesu ch̄risti do
cente plerūqz bi qui seducti et capti sunt
hereticoꝝ errore. non nūqz merent. p̄ se
metipsis gemētē eccl̄iā matrē coḡscere. q̄
scz heretici et suos nequit nutriēdo inte
rimūt. et alienos q̄usqz p̄dāt illiciēdo se
ducūt. Regia austri ab vltimis finibz ex
citata veniēs audire sapiāz Salomonis
p̄cupiuit. q̄ v̄tura d̄ gētibz eccl̄iā ch̄risti
desiderātē figurauit. Quā p̄ mortē sa
lomonis decē tribz a tēplo sepatē sunt. z
duę relicte saq̄ indicat qd̄ ap̄ls ait: Reli
quię p̄ electionē gr̄e saluę factę sunt.

Demysterio Helie et
Delisei. La. XCI

Helias pascēd⁹ ad alieni
genā vidu az mittit. q̄ volebat
duo ligna colligere p̄usqz more
ret. Vbi nō solo ligni noie. s̄ etiā ligno
rū nūero signū crud exp̄mit. Farina ei⁹ z
oleū b̄ndicē. fruct⁹ scz z hylaritas chari
tatis. q̄ cū imp̄dit nō defiat. qm̄ hylarē

datorē diligit. Vidua s̄ vt opinor
eccl̄iā figurauit quā ch̄rist⁹ nō frumti pa
ne. s̄ vbi pauit. De q̄ et in ps̄. d̄: Vi
dua ei⁹ b̄ndicens b̄ndicā. In hui⁹ itaqz
vas nūc oleū gr̄e b̄ndictioisqz farina nō
deficit. i. oibz foris gētibz fame pimēte p̄
manēte. q̄z cibi vite elurie ac fidei trini
tatis iediam illa q̄ndā triēnis fames cō
grue figurauit. Quā p̄ Heliam in tpe
siccitē q̄ nlla nubes apparuit. et postea fu
ture pluuię signū i hois vestigio se osten
dit. imbrē ad tras descēsur⁹ i hois ch̄risto
nascēte vestigio designat. q̄ fide sitientes
aīas irrigauit. Paruuli irridētes Heli
seo. i. saluti dei. iudeoꝝ p̄sonā habēt. qui
ad crucē s̄bannabāt d̄no saluatori. Quā
aut dicebāt. Ascēde calue. ascēde calue.
qd̄ ē nisi q̄ ch̄rist⁹ i cruce ascēsur⁹ erat in
loco caluarie. Conūsus itaqz Heliseus
maledixit eos. et exierūt duo v̄si d̄ silua
q̄ interfecerūt q̄dragitaduos pueros. Sic
z ch̄rist⁹ āno q̄dragimosecūdo suę ascē
sionis imisit duos v̄sos d̄ siluis gentiū.
Vespasianū scz et Lytū. q̄ crudeli stra
ge deiecerūt pplm̄ iudeoꝝ. Quā et Heli
seus postqz ascēdit i bethel. i. i tomū d̄ni
p̄sus maledixit iudeis. Sic et ch̄ristus
postqz ascēdit i celū blasphemos puniuit
Mittit Helise⁹ p̄ seruū baculū suū sup̄
puer⁹. z nō reuiuiscit. Venit z ipse. p̄iun
git et coaptat se mortuo. z ad vitā redit.
Sic z mittit h̄nto dei legē p̄ seruū hūano
generi in pctis mortuo. nec p̄fuit. venit z
ipse d̄ celoꝝ s̄blimitate. q̄i d̄ monū altitu
dine descēdens semetipsū hūiliauit. no
bisqz p̄forauit. z mortuis mēbris mēbra
sua p̄posuit. n̄eqz mortalitati d̄ suo cor
pore medicinā aptauit. Deniqz ho sup̄
mortuū septies oscitauit. duz septiformē
sp̄m̄ humano generi p̄ quē v̄nificatus a
morte pctōꝝ resurgeret dedit. Inde i sili
tudine v̄bi salē. id ē. sapiām i vas fictile
scz i corp⁹ hūanū dedit. et mittēs i aquā
dimerisit. qd̄ qd̄ significabat q̄ oēs ppli
q̄ s̄b aq̄z figura i toto mūdo steriles erāt
p̄ icarnationē ch̄risti fecūditatē et b̄ndi
ctionem accepturi erant.

**De mysterio Ezechie et Josie
Raban^o sup. iiii. Reg. xviii. ca.
Ca. XCII.**

Ezechias apprehēdens
dñm vř fortitudo dñi iterptat
Per quē redēptor nř dñs forř
et potēs i plio sigē. **H**ic nō solū idola gē
tiū p̄truit. q̄ten^o vni^o rei noticiā haberēt
eiusq; cultui digne se māciparēt. s̄ etiam
apud iudeos cultū idolatrię dissipavit.
dñi serpētē enēu Moysi. i. ipsā lřam legi
moysaice quā ille p̄ls legalis assidua le
ctione resonabat. ac p̄ magno habebat:
p̄truit. et sensū spūalē i ea nos itelligere
docuit. **I**dem ibidē. xx. ca. Eze
chias egrotās iux lřam fleuit. p̄p̄missi
onē dñi factā a **D**avid. quā videlicet in
sua morte piturā timebat. qz nō dñi ipse fi
liū habebat. **N**ā post mortē ei^o **M**anas
ses cepit regnare cū duodecī eēt ānoꝝ. ex
q̄ p̄spiciū ē post tertiū ānū ei cōcessē vite
Manassen eē generatū. **Q**uidā etiā de
cem ḡd^o lineaz q̄b vmbra descēdit i ho
rologiū trāsferūt. vt vmbra figuraz i de
scēsiōe christi iterptata sit. p̄ q̄s itez idē
ipse sol iusticię post resurrectionē ascēdit
Prim^o itaq; ḡd^o descēsiōis a deo i ange
lo fuit. qz magni p̄slij nunci^o extitit. **S**e
cund^o d̄ angelo i p̄iarchis. qz i omib; vt
ait ap̄ls: ipse ē opat^o. **T**ert^o i legi datio
ne. qm̄ z i lege locut^o ē ipse. **Q**uart^o i **J**e
su naue fuit p̄ quē i trā. p̄missiōis p̄lm̄ in
duxit. **Q**uint^o i ducib; p̄ q̄s eundē p̄lm̄
ipse regebat. **S**ext^o i regib; in q̄b z ipse
regnabat. **S**eptim^o i p̄p̄bis. qz p̄ eos an
nūciabat p̄lis. **O**ctau^o in p̄tificib;. qm̄
ipse p̄is sacerdos ē summ^o. **N**on^o i hoīe
Decim^o i passiōe. **P**er hos itaq; decem
ḡd^o q̄i p̄ vmbz legi p̄isē christ^o descen
dit. **R**ursūq; post resurrectionē suā sol
iusticię christ^o p̄ eodē ḡd^o sursum in celū
ascēdit. et omnē illā legi vmbz vitā ra
dijs illustravit. **I**dem ibidē. xxiii.
ca. **J**osias q̄q; q̄ d̄: tal^o z fortitudo dñi
typū tenet saluatori christi. q̄ celo dei trā
iudē et hierlm̄ ab imūdicis z abomina

tionib; emūdauit. **U**n̄ z ait: **Z**el^o dom^o
tue comedit me. **C**ui^o etiā v̄tilabz i ma
nu sua. z purgabit areā suā. **L**egit et ali
bi. qz purgabit filios **L**euī. **I**taq; **J**osi
as. nř v̄z p̄hase celebrabit i āno decimo
octauo regni sui. qm̄ scz i octaua etate p̄
petrata generali resurrectionē sc̄tōs suos
d̄ p̄fectiōe bonoz op̄ez p̄ducat. ad tena
riū beatitudis. eieci^o p̄us d̄ regno ei^o oib;
sc̄dalis. **U**n̄ sc̄ptū ē: **E**cce dies veniet
succēsa. z erūt oēs faciētes impietate stipu
la z iřlāmabūt. z tūc sol iusticię nob̄ deū
timētib; oriet. **N**ec fuit t̄le p̄hase celebra
tū a dieb; iudiciū. qz figurā ablat^o i die iu
diciū d̄ morte ad vitā sc̄ti trāsibūt. et sic i
p̄spectu p̄ditoris sui gaudebūt. qz vide
bit^o deus deoz in sion.

**De mysterio trāsmigrationis
babylonie. Isidorus vbi s̄.
Ca. XCIII.**

Ipsa quoq; trāsmigra
tio p̄li iřl̄ in babyloniā q̄ etiā
sp̄s dei p̄ **D**ieremiā p̄phetam
iussit vt p̄geret. ac p̄ eis ipsis i q̄z regno
p̄grinabāt orarēt. eo qz i pace illorū eēt
etiā pax iřtoꝝ. **Q**uis nō aḡscat qd̄ p̄figu
rauerit q̄ veros iřraelitas i q̄ dol^o nō ē p̄
ap̄licam disp̄sationē cū euāgelico sac̄ro
ad regnū trāsmiḡsse gētiū attēdit? **U**n̄
z nob̄ ap̄ls tāq; replicās dicit: **V**olo ḡ
p̄mā omniū fieri de p̄catiōes. obsecratio
nes. it̄pellationes. ḡraz actiōes. p̄ oib;
hoīb;. p̄ regib;. z his q̄ i s̄blimitate sūt cō
stituti. **Q**z etiā post ānos septuagita s̄m
eiusdē **D**ieremię p̄phā ex captiuitate re
dit^o z tēplū renouat. q̄s fidel̄ christi nō i
telligat p̄ euoluta t̄pa q̄ septenarij diez
nūeri t̄nscurrūt repetitiōe. nob̄ etiā. id ē.
ecc̄liḡ dei redeūdū ad illaz celestē hierlm̄
ex hui^o sc̄li p̄grinatiōe: p̄ quē nō nisi p̄
Jesū christū h̄e sacerdotē magnū. cui^o si
gurā gerebat ille **J**esus sacerdos magn^o
illi^o t̄pis. q̄ z tēplū p̄ captiuitatē ē ḡdifi
catū: **D**enictō q̄z diabolo q̄ ad ei^o accu
sationē stabat. sordida ei vestis ablata

est et indumentum honoris ac glorie datum est. Sic ergo corpus Iesu christi quod est ecclesia aduersario per iudicium in fine temporum superato a luctu peregrinationis in gloriam sempiternae salutis assumitur. quod etiam in Psalmo dedicationis domus aptissime canitur: **Conuertisti luctum meum in gaudium mihi percidisti faciem meam. et circumdediti me leticia. ut cantet tibi gloria mea. et non compungar domine deus meus in eternum proferetor tibi.**

De mysterio reductionis arce
Glo. super. i. Paralipo. xij. ca.
La. XCIII.

In percussione Dze iuxta litteram est notandum: quantum delinquit quod domini corpus indignum accipit. si deus sacerdos interit quod arcam domini corporis figuram habente maiori quam debuit ueneratione corripuit. Allegorice homo dauid christum. et arca signat ecclesiam. quam uult adducere christum in ciuitatem suam. **U**n de cecitas ex parte pertigit in israhel. donec plenitudo gentium intraret. Ita quod sacerdos incantat arcam tangens a domino percussus. est populus iudaicus qui gentibus inuidens. dum legem euangelio miscere uoluit. utrumque perdidit. **O**ciso sacerdote diuitis arcam domini dauid in domum obediom gethei. quod respicientibus iudeis uerbum dei. conuersi sunt ad gentes apostoli. **O**bedi domum namque quod seruies homo interpretat. gentile populum signat. de quo dicitur: **Populum quem non cognoui. huiusmodi mihi.** **A**bi etiam iudeorum abiectio tanquam Dze percussio sic permittitur: **E**ripies me de predictiōibus populi. **I**n Beth i torculari signat crux dominica. in qua uitis uera calcata est et expressa. **U**n gentium populus pot dici getheus tanquam dicat: **Glo. ibidem. xij. ca.** **M**ibi absit gloriari nisi in cruce domini nostri Iesu christi. **M**ulte dauid uxores. multas signat gentes que per fidem christo copulantur. **C**ocubine homo hereticorum ecclesias que christiani nomine titulo gloriatur. **S**ed quod propter carnalia luera christum sequuntur non iunges. sed per uincula dicitur. **N**unc autem crimen est regibus si plures uxores ducunt

quod figure transierunt. **A**udientes philistinum dauid regem super israhel unctum. ascenderunt contra eum. **S**ic euangelii gratia diffamata et regno christi ubique predicato: surrexerunt undique gentes euangelio pacis predicantes. **Glo. ibidem. xv. ca.** **A**ntozes sibi dauid in nablis arcana canebat. id est in psalterio saluatoris aduentum mirabili secreto diuinitatis per hominum salutem dispositum predicabat. **I**n citbaris quoque canebat pro octaua epinichion. id est. victori deo triumphus et palma. canebant. scilicet homines domini aduentum. in quo finita seculi hebdomoda ueniet ad iudicium. **U**n sextus psalmus cum tremore iudicij cantatur tali titulo. scilicet pro octaua prenotat. **H**ic autem numerus magna pertinet sacra. **Q**uia octo ante ingressus sunt in arcam noe. et per uentem mundo saluati. **O**ctauus filius Jesse fuit dauid quem dominus elegit. **O**ctauo die circumcisio perficitur. **E**t octaua. id est dominica christus surrexit. **P**orro septem sacerdotes coram arca canentes tubis. sanctos predicatores septiformis spiritus gratia plenos figurabant. quod euangelium christi predicant. et sacramentum incarnationis auditoribus annuntiant. **Glo. ibidem. xvj. ca.** **D**auid rex asaph principem ad confitendum domino cum fratribus suis fecit. quod christus ordine doctorum in ecclesiastica dignitate culmine constituit. **A**saph enim congregans interpretatur. **A**saph igitur et fratres eius sunt apostoli. et apostolici uiri ad congregandum fideles constituti. **D**e quibus dicitur: **C**onstitues eos principes super omnem terram.

De mysterio filij promissi dauid. et modo templi.
Glo. ibidem. xvij. ca.
La. XCV.

In promissione facta dauid de filio quidam dicunt quod non ad salomonem. sed ad christum conuenientius referuntur. **I**nueniuntur enim sub antiquis iudicibus longiora tempore pacis quam fuerint in diebus salomonis. **N**am uerbi gratia. sub aioth qui uenit terra octuaginta annis. **A**bsit igitur ut quod illic de pacis longitudine dicitur. de salomone accipiantur.

radios interiorum nebula abscondebatur. Nebula igitur caliginem intelligentie exprimit. Quomodo dei. i. synagoga implevit. Dumque sacerdotes ab intellectu incarnationis dei perfidia sua obscurati sunt. Veri sacerdotum lumina et mysterium perdiderunt. Quibus autem signum intelligentie claritatem. Nam mysteria que sub velamine latebant. per adventum christi creditibus apparebant. Ceteri autem ad fidem accedere nolentibus. pristina cecitas remanebat. sicut et dominus ipse dicebat: **Tob datus est nosse mysterium regni dei.** **Ubi ibidem viii. ca. Regina Saba.** quod interpretatur pulvis vel captivitas. est ecclesia de gentibus ad christum conversa. varietate circumamicta. **Hec in camelis vero Salomoni aromata et aurum. ac gemas preciosas attulit.** dum ad fidem christi gentiles gibbo peccatorum deformes. sed ingenio studioque florentes ac percipere fulgore sapientie. gemasque virtutum habiles adduxit. Quibus cultu celebri nostrum Salomonem honoravit. imo ab eo honorata maiorem spiritualis muneris gratiam accepit. **Quia et rex Salomon regine Saba dedit cuncta que voluit.** quia christus in presenti profert gratiam spiritus sancti virtutes ac sapientiam. et futuro vitam largitur sempiternam. **Hec itaque audient christi miraculis. provocata ad ipsum querendum per fidem et baptismum venit.** sed postea considerans scripturam testimonium. potentiam divinitatis agnovit parumque visum est ei quod ante de illo audierat in compatitione gratie quam preceperat. **Offerunt propterea Salomoni omnes gentes divites et negotiatores et reges et satrapae terrarum aurum et argentum.** quia queque gens et quilibet persona certatim. per virtutem offert non pacifico recte fidei puritatem. et sacre professionis plenitudinem vel eloquentie nitorem. **Vasa quini regi aurea. sanctorum autem sunt. que splendore claritatis et sapientie nitentes voluntati dei deseruiunt. potum autem vinee continent. que sit in eis fons aquae salientis in vitam eternam.** **Argentum in diebus Salomonis reputabatur pro nihilo.** quia non est in sermone regni dei sed in virtute. et evangelii predicatio non in persuasibilibus humane sapientie verbis. sed in ostensione

spiritus et virtutis. **Siquidem et naues Salomonis ibant in tharsis cum suis biram semel in tribus annis.** Sic et evangelii doctores de iudeis electi cum predicatores electis de gentibus trina professione sed una fide in mundum missi sunt. ut in creditibus afferant christo aurum sapientie. argentum eloquentie. et ebur castitatis. **Insuper et symias attulerunt.** id est philosophos ingeniosos. que vere sapientie sensus imitati sunt. et in disciplinis vite moralis actus edisserunt. **Et etiam pavones que laudatas penas ostendunt.** id est eos que pro hominum laudes variis virtutum speciebus ostendunt. **Nam et hi quoque doctrina predicatores instructi benefacere discunt intuitu soli dei. et aptantur delictis regis eterni.**

De mysterio Lyzi regis. et Neemie. Beda super Esdras. i. ca. ca. XCVII.

Quius quoque christus figuravit. que destructo chaldeorum impio populo dei liberavit. et in patriam remisit. Ita christus destructo diaboli regno. electos suos que dispersi erant ab eius tyrannide in ecclesiam congregavit. **Templum etiam incensum restaurat et facit.** cum illos que per insidias diaboli fide perdidit ad salutem reducens. habitacione sua dignos efficit. **Et sic ille per litteras edictum manifestavit.** **Sic iste scripturas sanctas que fidei sui nominis et spem salutis cunctis que ad regnum suum pertinent. id est electis predicat per universum mundum transmittit.** **Idem super Neemiam. i. ca. Esdras quoque manifeste christum significavit.** quia scripturam sacram quam scribe et pharisaei per traditiones fedauerant renouavit. **Vel quam iuxta litteram tantum intelligi dicebant. ipse sensu spirituali plenam ostendit. et novum testamentum nullo spiritu sancto per apostolos et apostolicos viros describi fecit.** **Idem quoque de captivitate babilonia populum eduxit et in hierusalem terramque promissionis liberatum induxit. quia semel passus in cruce mundum sanguine redemit. ac descendet**

ad iferos inde veros israelitas ad menia
 supne civitatis duxit. et gaudia supne he-
 reditatis eis induxit. Quotidie quoque fi-
 deles a perturbatione mundi congregat. et
 ad portum ecclesie regnum celeste vocat.
Idem etiam templi ornaturo auro et argen-
 to vasisque preciosis que populo israel et prin-
 cipes psalms per eum miserant. auxit. quod in se cre-
 dentes de utroque populo in ecclesiam duces
 claritate fidei. et operis eorum hanc ornare
 et glorificare non desistit. **D**uces ac prin-
 cipes omni populo trans flumen que legem dei no-
 scerent et docerent constituit. quod in ecclesia que
 flumine baptismi abluta est. et flumen baby-
 lonium. id est perturbationes seculi fluctuantem
 fidei sinceritate transcedit. apostolos et evangelistas.
 pastores et rectores posuit. **S**ed et
 filios transmigrationis ab uxoribus alieni-
 genis castigavit. quoniam illos que fidei professio-
 ne mundo renunciant. illecebris mundi serui-
 re prohibuit. **E**xit quoque decem congregationi-
 nis filios talium matrum. ne forte adulti perfidiam
 sequerentur eam. non fide patrum. **O**pe-
 ra que penitentiam que hominibus placet videlicet bona.
 si carnalibus delectationibus permixta sint. si
 de peritio humani favoris originem sum-
 pserint. repbare docuit. nec illis pervenire
 que perfecte mundum relinquunt. totaque mente
 ad celestia transeunt. que non blandimentis ter-
 ribus enervari. sed adversitatibus exerceri. et
 ad requiem eternam gaudere reparari. **R**eemias
 interpretatur consolatur dominus. vel consolator
 a domino missus. **Q**ui cum muros hierusalem
 renouaverit. et populum ab hostibus liberatum in
 domum legi obsequantia stabilauerit. patet. quod
 nomine et opere christum significat. **Q**ui ait: **E**go
 rogabo patrem. et alium pariter dabit vobis.
De quo et **P**ater dicit: **E**dificas hierusalem dominus
 dispersiones israel congregabit.

De mysterio Tobie et Sare
 et Raphaelis. Beda super Tobiam.
 am. i. ca. ca. XCVIII.

Tobias antiquum popu-
 lum dei significat. que ceteris gentibus idola-
 trie dedit. fidei recta et operibus

deo fruiebat. **H**ic cum factus esset vir. accepit
 uxorem Annam de tribu sua. **S**ic populus israel
 in egypto amplificatus accepit synagogam
 per Moysen. scilicet perturbationem suam. legis ceri-
 moniis instituta. ex qua filium genuit. quod christum
 ex illo genere nasciturum cognouit.
 cui nomen suum imposuit. credendo scilicet et per-
 tendo. quod pater de illo dicit: **E**go primogenitum
 ponam illum excelsum super regibus terre. **H**oc
 est enim nomen ipsius israel. sic scriptum est. **F**ilius
 meus primogenitus israel. **I**dem gabelo-
 medo. id est gentili populo decem argenti talen-
 ta egenti sibi chyrographo dedit. dum per se-
 ptuaginta interpretes ei sciam divine legi
 que in decalogo continetur. scilicet ut eum a fame ver-
 bi dei liberaret. commisit sibi conditione red-
 dendi cum ipse dives fieret. vel cum ille que de-
 terat. appeteret. **I**taque verbum dei gentes
 acceperunt. et quasi negociando exercent.
 etiam post aduentum christi cum intellectu spi-
 rituali inquirunt. **D**enique generatori red-
 dunt. cum in fine seculi in deos credentes sus-
 cipiunt. et saluandis christi sacra committunt.
 ac scripture sacre arcana pandunt.
Idem ibidem. iij. ca. **S**ara queque
 filia Raguel turbam nationum significat. cum se-
 ptem viros demon Asmodei. id est desertorum
 occiderat. quod doctores cuncti dum vitam
 huius seculi quod septem diebus voluit no-
 uerant. eternam nesciebant. **I**deoque sunt a
 diabolo rapti tanquam idolatrie mancipati.
 donec christus magnus ecclesie spiritus venit.
 quam sibi in nationibus illis in fide desponsavit.
Hoste nimis superato. sic **T**obia **S**ara.
 alligato diabolo. patre et coopante ange-
 lo. **I**n quo scilicet angelo saluatoris diuinitas
 sicut **T**obia significat humanitas. **N**ec mirandum
 duas personas angeli. scilicet et hominis unam christi
 figurare personam. quod in expositionibus patrum
 legitur unam esse personam in **I**saac et ariete fi-
 gurata. quoniam in humanitate occidit ut onis.
 in diuinitate cum patre permanet impassibilis.
Sicque **I**saac cum **A**braam domum re-
 uerteret in columbis. **S**i enim aries christi
 humanitatem homo diuinitatem significat. cur
 non potest homo humanitatem. angelus dei-
 tatem? **G**lo. ibidem. iij. ca. **R**emo

autem miret si quicquid per bona typice malum et per mala bonum significet. Si enim hoc non liceret. nunquam attrameto nigro. sed per auro lucido dei nomen scriberet. quod deus lux est. Sed si quis nomen diaboli calculo candido scribat. tenebras nihilominus signat. Legat ergo Tobias per prophetam israel figuravit. quod cecitas in israel ex parte protigit. fatigatus a sepultura cecatus est. Qui enim in bonis operibus infatigabilis permanet. fidei lumen non amittit. Ita et fatigatus spiritualiter dormit qui vigilare. stare. viriliter agere. et profortari negligit. Hinc ergo scriptum dicit. Surge qui dormis. et exurge a mortuis. et illuminabit te christus. **Glo. ibidem. iij. ca.** Missus est igitur angelus domini Raphael. id est medicina dei. ut ambos curaret. quod missus in mundum angelus magni consilij. et populum iudaicum a tenebris perfidie. et gentile ab idolatrie servitute liberaret. **Hinc autem dicitur medicina dei. qui de seipso ait. Non est opus valentibus medico. sed male habentibus. Beda. ibidem. v. ca.** Angelus itaque Tobie apparuit ei quod se socium prebuit. quod dei filius hominem assumpsit et visibilis cum hominibus puerfatus. humanum genus salvavit. Tobias angelum ad preem introduxit. et dominus noster per miracula que fecit in carne populo in deorum ex quo carnem susceperat. quod ipse dei filius esset. et angelus. id est nuncius preme voluntatis ostendit. cui gaudium domini etiam perpetue salutis predicavit cum dixit. **Primum agite appropinquabit enim regnum celorum. Despantibus autem de lumine celesti. Ego sum inquit lux mundi. qui sequitur me non ambulat in tenebris. Idem Acharia. id est adiutor filium ananiam. id est gratie dei se vocat. quod fidelibus suis indicat quod ipse sit. De quo Dominus dicit. Adiutor meus et liberator meus tu es domine ne moreris. Et vidimus gloriam eius quasi unigeniti a patre. plenum gratie et veritatis.**

De mysterio exenterati piscis
Glo. ibidem. vij. ca.
La. XCIX.

Canis securus est Tobias
 euntem in rages. quod veniente domino ad salvandas gentes eius vestigia secuti sunt predicatorum. de quibus scriptum est. **Fame patietur ut canes. et circumventi civitate. Hi namque sunt qui domum dei et eius substantiam. ouesque spirituales a furebus ac bestialibus spiritibus et hereticis defendunt. Mansit autem Tobias prima mansione iuxta fluvium tygris. et christus iuxta decursum nigrum mortalitatis. Inter mortales quippe vitam duxit. sed enim vnda peccati non infudit. nec in eo princeps huius mundi veniens quicquam habuit. Nam in eo quidem flumine piscis imanis latebat cum diabolo humani generis inuisibilis. seductor impia mortis habebat. Piscis Tobias devorare cupiens. angelo docente occisus est. quod diabolus dum in retemptore non carne appetit. divinitatis potentia raptus est. In occursum ergo piscis domini Tobias exiit. ut pedes suos lavaret. signat quod christus mortem cui nihil debebat diabolo procurante suscepit. ut pedes suos. id est membra sua a contagione peccati et mortis ablueret. Et sicut ad illum devorandum piscis occurrit. sic domino in cruce passo diabolus querens si quid peccati in eo inueniret. aduenit. **Piscis Tobias expanit. et christus non diabolum sed mortem quidem. que invidia illi in orbem intravit. naturali fragilitate carnis horescens pavere ac tedere cepit. Unde et ait. Pat transfer a me calicem hunc. Dixit autem angelus Tobias. Apprehende branchiam eius. et trahere eum a te. Quod et fecit. Sic et diabolum christus apprehendit qui se cape voluit. et moriendo vicit. Apprehendit branchiam ut caput nequissimum a corpore potestatis sue dextera separet. ac nequitiam antiqui hostis ab his quos sibi corpus fecerat. auferret. Et hoc corpori suo. id est ecclesie inferret. Branchiam enim piscis habet in finio capiti et corporis. Est autem christus caput ecclesie que est corpus eius. et diabolus caput iniquorum qui sunt corpus eius. In sicum Tobias piscem attraxit. et dominus potentiam diaboli comminans paulatim traduxit****

illos de potestate tenebrarum eruens. quos filios lucis predestinavit. Hunc quoque piscem exenteravit cum eius nequitiam sanctis aperuit. Cor eius et fel sibi reposuit. cum eius calliditate atque malicia in scripturis ostendit. Secur quoque suavit. quia maligna eius consilia ad usum nos per doctores vitam insinuavit. Sunt enim phyci. quia calore et occulta virtute iecoris excoquent et digerunt cibi. Cum vero quod agere disponimus sedula cogitatione quod ordine sint agenda exprimus. quasi acceptos in stomacho cibos ardore iecoris excoquimus. Hec igitur ad medicamentum necessaria sunt. quia cognita nobis ad medellam proficiunt. Quanto enim astutia et nequitia diaboli certi exploramus. tanto citius declinamus. Quicquid autem angelus et Tobias ex his piscibus sibi assumpserint. signat eos quod de membris diaboli transferunt in membra christi. Carnes ergo piscis Tobias assavit. quia carnales quos invenit spiritus sancti igne spirituales ac fortes reddidit. quod super apostolos in ignis visione descendit. Cetera vero salierunt quia sufficerent eis in via donec in rages perveniret. quia tantos deus homo de iudea collegit ad fidem sale sapientie conditos. quantum sufficeret ad exemplum videndi. vel ad misterium predicandi. donec in gentibus ecclesie fundamenta locarent.

De mysterio coniugii Tobie in nioris et illuminationis patris.
Ca. C.

Reguel interpretatur pastus eius vel amicus. et signat gentile populum. quem dominus per predicatores suos dignatus est visitare. ac de stirpe illi sponsum sibi ecclesie assumere. Quam bene signat Sara uxori nimirum Abrae equoca. quia genuit Isaac promissionis filium. id est. libertatem ecclesie populi. **Beda ibidem viij. ca.** Hanc igitur dominus acceptus in desponsationis initio iussit eam abrenunciare diabolo. et omnibus peccatis eius. ac sancte trinitatis fide. que per triduum pertinentie signat. in remissionem peccatorum confiteri. quod est intima piscis viscera vivis cremare carbonibus. Angelus expulsus de

monem ligavit. quia christus a fidelium lesione diabolum compescuit. quos et si temptare ad probationem permittit. superare tamen prohibetur. Hunc autem in deserto egypti religavit. quod signat infidelium corda a deo deserta. nimirum perfidie sue tenebris obscurata. **Christus ergo** diabolum a fidelibus suis cohibitu infidelibus tantum dominari permittit tenens eum ligatum. quia nec ipsum tantum ledere permittit. quantum nititur. **Glo. ibidem xi. ca.** Post Sare desponsationem redit Tobias ad patrem. quia post gentium illuminationem divina gratia redit ad illuminandam iudaicam populi cecitatem. Sumensque de felle piscis oculos patris linit. dum creditibus quanta sit antiqui draconis malicia revelavit. quod ipsum in passione devotare gestivit. sed per hoc oculus membra sua. id est. eos quos ante tenebat. amittit. **Albugo** ergo ex oculis eius cecidit. desigat eiusdem populi stulticiam habentem celum dei. sed non secundum scientiam. **Pupilla** quippe nigra videt. alba tenebrosa est. Sic qui sibi sapietes vident. et dicunt. Numquid et nos ceci sumus? in eis veritas non est. **Qui** vero fragilitatis et ingratię sue peccati dicunt. **De** me illuminas tenebras meas. a domino illuminantur. **Habet** adhuc ille populus velamen ante cordis faciem. ut non intelligat christi gratiam. **Habet** enim albuginem. quia candidus sibi videtur et iustus. **In** oui membrana spes signatur. quia non dum vivit. sed speratur. **Habet** enim albuginem. quasi membranam oui. quia cecitatem sustinet mentis sub spe stultissima christi adhuc nascituri ac iudeos libaturi. et imperium magnum daturi. **Cum** autem velamen ablatum fuerit. agnoscet. quia christus iam venit. et mundum sanguine suo redemit. **Unde** Tobias postquam visum recepit. vna cum uxore et notis eius deum glorificavit. **Beda ibidem xij. ca.** Reditur autem in celum angelus aptius quos esse. aut quare venisset. et quod reversurus esset. exposuit. **Sic** et christus eidem populo latius proficiendi conditionem suam patefecit. ostendens quod ipse in patre. et pater in ipso sit. **Tobias** apud patrem remanet. et christus intelligit a fidelibus suis divinitate patri equalis humanitate hominibus consubstantialis.

Primus

De mysterio Judith et holofernis. Glo. sup. Judith. i. cap. Capitulum CI

In libro Judith per Nabuchodonosor diabolus significatur qui dum perditorum multitudinem sue voluntati subijcit. cor eius eleuatur. assignans illud virtuti sue. non diuine promissioni. et eo magis ardescit ad plurimorum destructionem quo se videt preualere per prauam suggestionem. Itaque per diuisas prouincias legatos mittit. cum turbam malignorum spirituum ad seducendas gentes per totum orbem dispergit. Nec dignitati nec honori parat. sed omnes ad gehennam trahere cupit. Fideles quos securos esse non patitur. qui per iordanem et israellem significantur. Sed dum multos superare nititur a multis contempnit. **Glo. ibidem. ii. cap.** Holofernes qui princeps fuit militie eius. significat antichristum persecutorem ecclesie. in quem totus sathanas introibit. et in magna multitudine veniet. et aduersus omnia regna consurget ut conterat et interficiat. et tabernaculum super montem sanctum in clitum ponat. vbi tandem dominus contritus corruat. **Vic** est enim bestia cui secundum Apocalypsim. draco potentiam suam dabit atque virtutem ut adoraret omnes draconem qui dedit bestie tale potentiam. **Glo. ibidem. vi. ii. cap.** Judith confitens vel laudans interpretatur. et significat ecclesiam. que et filia merari id est. amaritudinis dicitur. quia per tribulationem et amaritudinem ad future vite gaudia vbi deum laudabit in eternum generat. **Vir** eius id est. Christus. bene Danasses dicitur. quia nos facit obliuisci calamitatem preteritam per consolationem vite future. **Hec** autem eius sponsa sponso per mortem crucis ablato. intedit orationi et continentie usque in finem seculi. nec erroribus hereticorum dignetur pollui. cui vir eius diuitias spirituales sapientie et utilitatis reliquit. et familiam copiosam. id est. gentium multitudinem aggregauit. **Glo. ibidem. ix. cap.** Judith postquam ad presbyteros locuta est. oratorium ingrediatur. quia sollicitudo sanctorum post predicacionis

obsequium. redit ad cordis sui secretum ut expleat ibi pure ascensionis incensum. **Glo. ibidem. xii. cap.** Hec pugione holofernis ligatum exoluit. id est. malicia inique intentionis eius aperit. Et apprehendens comam capituli eius. id est. elationem superbe mentis percussit ceruicem eius. id est. contumaciam inique iactacionis. et auoluit corpus eius truncum. id est. inimicum infirmum ac debile ostendit. ut milites Christi sciatur eum facile posse superari.

Glo. ibidem. vii. ca. Achior hereticos significat. qui licet per omnia viam veritatis non teneant. tamen in doctrina sua multa predicant que fidei nostre concordant. Et licet contra catholicam ecclesiam pugnet tamen ratione superati veritatem omnino non celant. Bona quippe malis permiscet. quia si semper mala diceret latere non possent. Sicut qui veneni poculum porrigit. labium calicis melle tingit. ut quod dulce est primo sumat. ne quod mortiferum est timeat. Alii quoniam tamen saluantur rectificati. sicut Achior videns victoriam Judith associatus populo dei circumcidit carnem preputij sui. Leprosi quos euangelicos hereticos exprimit. qui dum rectis praua inserunt. quasi colore sanum maculis aspergunt.

De mysterio Asueri et Bester. Glo. sup. Bester. i. ca. Ca. CII

In libro Bester Asuerus nomine et dignitate Christus ostendit. Interpretatur enim. Asuerus atrium meum vel ostium. Christus autem dicit: Ego sum ostium omnium. Itaque diuinitatis regalium historia pompa diuitiarum et regis luxum ostendit. sed allegorice Christi spirituales diuitias significat. Christus enim. est rex ille ditissimus qui sue uxoris. id est. ecclesie preceptis exortatus iudeos professores suos de manu inimicorum liberat. ipsosque iuste perdenat. Neque necesse est ut si aliquid bona Christum significet. eorum quos mala ipsi proueniunt. Moyses enim in multis Christum significauit. sed non in hoc quod ad aquas predicacionis dubitauit. Sic nec Aaron in factura vituli prestat

nec Salomon in sorde libidinis. Sic g
 Asuerus in libali puinio Christu ostentat. sicut Esaias in Cyro rege psarum eundem significat. Asuerus ano imperij sui tertio grāde puiniū fecit. et Christus tertio huius seculi tpe sacrm incarnatiōis suę patefecit. et spūales epulas pdicatio nis. suiq; corpis ac sanguinis abū dātissime mīstrauit. Primum quippe tempus ante legem. secundū sub lege. tertium ho sub gratia fuit. Ipse est ergo qui de seipso in euāgelio dicit: **H**ō qdam fecit cenam magnā et vocauit multos. **V**asthi q; regina iudaicū pplm significat. qui regnare videbat. cū vnus cultu oīb; gentibus p̄minebat. **H**ec q; fecit conuiuium fēminarū. i. legis p̄cepta seruauit. in quibus est refectio aīarū. et hoc in palatio regis. i. in hierusalē vbi est templum et sancta sanctorū. **I**taq; die septimo. i. vbi venit t̄pis plenitudo. cū rex hylarior esset. i. cū dei fili; incarnat; legis mysteria. q; b; antea fideles parauerat abū dantiori grā manifestaret. et incaluisse mero. videlz in aplis spū sancti multo. **P**ost nimia potationē. i. copiosaz spiritus sancti grā am eisdem infusam. p̄cepit septē eunuchis. i. pdicatorib; castis septi formi spū replet. vt introduceret reginā **V**asthi corā rege. i. iudaicā plebem ad puiniū spūale. posito sup caput ei; diamate. i. religiōis honore. **E**rat. n. pulcra valde. s. p̄rogatiua patrū. scīa q; legis ac p̄pharū. **Q**uę legatos et regū iperūm contēpsit. **V**n et in euangelio senior filius a p̄re rogatus ad conuiuū intrare noluit. **D**eniq; q; ad cenā vocati rebus alijs occupati venire noluerūt. in p̄ssa milias indignationē reieci. et in loco eorum alij substituti sūt. **G**lo. ibidez ij. ca. **I**taq; repudiata indea assumit gentiū ecclia. que in **H**ester significatur que et altero noīe **E**dissa vocabat. **H**ester enī abscoīsa interpretatur. **E**dissa ho mīa. **H**ec ergo gentiū ecclia q; abscondito cordis nutriens castitatē fidei et misericordiā. inuenit grā corā oculis dei

repudiata synagoga. que in **D**see vocatur sine mīa. **H**anc nutriuit spūal **V**arochus. i. ap̄ls **P**aulus doctor gentium in fide et veritate de stirpe gemini. i. de beniamin ortus. **E**ratq; formosa valde nimirū circūdata virtutū varietate. **E**t amauit eam rex plus q; oēs mulieres. i. sup oēs mūdi natiōes. sicut sc̄ptum est: **C**ōcupiscet rex decore tuū. **G**lo. ibi dem. iij. ca. **A**man iniqtas interpretat p̄ que potētes seculi designat. q; bñficijs dīna pietate collat; abutunt. **Q**uos. n. consortes habent nature. et dignant bñe consortes grē. et honore ac reuerentiā quā soli deo debuerūt in se trāsferre p̄tēdūt. **M**os aut; q; p̄sentire nolūt. odijs et cruciatib; p̄sequūt. s. iusto dei iudicio in insidijs suis iniq; capiunt. **V**n sc̄ptuz est: **I**ustus de angustia libatus est et tradet impius pro eo. **R**abanus super **H**ester. **H**ester igit; in ecclesie typo liberat pplm de piculo. et Aman q; interpretatur iniqtas interfecto. partes cōuiuū diemq; celebrē mittit in posteros.

De mysterio Job et filioꝝ eiꝝ Greg; in moral. Cap CIII

Job qui dolens interpretatur. illū exp̄mit suo noīe. et q; p̄ p̄pham dī: **D**olores n̄ros ipse portauit. **H**ic bus qui p̄siliator interpretatur inhabitat. q; in corde ppli p̄siliatoris regnat. **V**n p̄ Salomonē dī: **E**go sapia in p̄silio habito. **S**apia quippe q; p̄ nob; dolore passionis sustinuit. corda vite p̄silijs dedita sibi met habitationē facit. **V**ir iste simplex et rectus. i. māsuetus et iustus fuit. q; nec in māsuetudine distinctionē iusticię. nec in distinctione iusticię virtutē māsuetudinis amisit. **V**n adducta adultera temptat; ad vtraq; m̄dit. **Q**ui sine pctō est v̄m p̄m; in illaz lapidem mittat. **A**d simplicitatē p̄tinet. qui sine pctō est v̄m. **A**d iusticiā ho. p̄mus in illā lapidē mittat. **F**uit et timēs deus q; spiritus timoris dñi cum repleuit. **E**t

recedēs a malo. nō qđ faciēdo contigit
 s̄ qđ inueniēs in mūdo reprobauit. Ra-
 tiq; sūt ei septē filij. s. ad p̄dicādū virilit̄
 icēdētes apli. qui dñi p̄fectiōis p̄cepta
 pegerūt supioris sexus fortitudinem te-
 nuerūt. Septenario quippe nūo desigēt
 sūma p̄fectio. Rati sunt ei 7 filij tres. i.
 infirmiores fidelij plebes. que 7 si ad p̄-
 fectionē non veniūt. fidem tñ trinitatis
 cognitā nō deserūt. In septē ergo filijs
 ordo p̄dicantiū. In trib; hō filiab; mul-
 titudo designat̄ auditoꝝ. Possūt etiā
 per tres filias tres distinctiones fidelij
 designari. que post aploꝝ fortitudinem
 in ecclesie p̄uersatione secute sūt. pasto-
 rū. continētū. p̄ingatoꝝ. Unde 7 Eze-
 chiel tres esse viros audisse se asserit. scz
 Roē. Daniel. Job. Et fuit possessio ei?
 septē milia ouiu. 7 duo milia camelozū.
 Qđ p̄? vniūsalit̄ memorat̄ filiab; dici-
 tur. hic distincte aīaliū appellatiōe sub-
 inferit. Nam in septē milib; ouiu p̄fecta
 quozūdā innocētia exp̄mit̄. Et in trib;
 milib; cameloz; tota gentiliū vitiositas
 ad fidem veniēs designat̄. Bouū hō no-
 mine vita bñ op̄atiū. 7 asinarū nomine
 simplicitas fidelij. Eratq; vir ille ma-
 gnus inter oēs oriētales. Redēptoz n̄
 p̄ppham oriens dī. Vñ recte oēs in eū
 credētes orientales vocant̄. q̄s oēs ipse
 supat. qz non vt ceteros adoptio. sed na-
 tura dīnitat̄ eū exaltat. Hui; filij cōi-
 uia facturi p̄ domos ibāt. cū p̄dicatoꝝ
 apli p̄ diūsas mūdi regiōes x̄tutū epi-
 stolas audiētib; mīstrabāt. Vniūq; scz
 ī suo die. i. iuxta mēsurā intelligētie sue.
 Sorozes ad p̄uiniū vocabāt dñi infirmis
 auditorib; supnē refectiōis gaudia p̄di-
 cabant. Peractis hō p̄uinijs Job hō
 locaustū p̄ filijs obtulit. qz p̄ aplis a p̄-
 dicatione redeūtib; p̄ez redemptoz ex-
 orauit. Et bñ mittēs ad eos sc̄tificauit.
 qz dñi sp̄m̄ sanctū in eoz cordib; tribuit
 q̄cqd̄ culpe inerat emūdauit. Cūctis qz
 dieb; offerre Job sacrificiū nō cessat. qz
 sine int̄missione. p̄ nob; hō locaustū redē-
 ptoz imolat. duz assidue p̄i p̄ nob; suā
 incarnationē demonstrat.

De mysterio sathan. et filioꝝ
 dei. Idem in li. ij. Cap. CIII

Quadam die sathan do-
 min⁹ vidit. qz deus illius tene-
 bras sine obscuritate comp̄he-
 dit. qui scz sathan inter dei filios etiam
 affuisse dicit. qz eo lumine sp̄spicit̄ q̄ illi
 vt luceāt p̄fundunt. 7 dñi illi deo ad ele-
 ctōꝝ adiutorij. iste ad p̄bationē seruire
 cognoscit. Allegorice hō dñs sathan ī
 die vidit. qz in incarnationē filij sui vias
 eius corripuit. q̄si fuerit eum non vidisse
 tam diu prauitatē illius ī hūani gn̄is per-
 ditione tolerasse. Vñ 7 ei dixit. Unde
 venis? In die nanq; sathan 8 vijs suis
 suis requirit. qz in luce manifestate sapi-
 entie ipsius occulte insidie deteguntur.
 In quo etiā die filij dei corā dño astitit
 se describunt. qm̄ ad cūne patrie voca-
 tionē electi oēs illustrāte dei sapia colligunt.
 Circūui inq̄t trā 7 pambulaui eā.
 Ab Adam q̄ppe vsq; ad aduentuz dñi
 oēs post se gn̄atiōes traxit. 7 p̄ corda gē-
 tium iniquitat̄ sue vestigia impressit. tan-
 toq; in mūdo vagat̄ est. q̄nto a reatu
 nemo liber inuent̄ est. Sz iam nūc a ma-
 licia sua constringit. qz ille apparuit in
 carne q̄ nihil habuit ex carnis infirmita-
 te. Vñ 7 ei dicit. Nūqd̄ cōsiderasti ser-
 uum meū Job? zc. Christ⁹ enī bene ser-
 uus dicit̄ est. qz formā sui suscipere digēt̄
 est. Cui similis in terra non est. qz ceteri
 tñ hōies. ipse hō de⁹ 7 hō est. R̄ndens
 sathan ait. Rōne tu vallasti eū 7 domū
 eius. vniūsamq; subaz ei⁹ p̄ circūitum?
 Ipsum q̄dez ac domū ei⁹ 7 subaz a deo
 vallatā dicit. qz temptādo ei⁹ p̄sciaꝝ pe-
 netrare nō potuit. 7 electos ei⁹ inuadere
 non p̄sumit. Nec sathan deo dixisse est
 talia inuidēdo sensisse. 7 de his tabesce-
 do voluisse. Deniq; vniūsa que habe-
 bat Christ⁹ in manu temptant̄ dantur.
 qz iudēa que fuerat ei⁹ possessio p̄ infide-
 litatē tollit. man⁹ aut̄ in eū extendi. phi-
 betur qđ tñ postea concedit̄ qm̄ amissa
 iudēa crucifigitur.

De mysterio Snudatiōis Job
Capitulum CV

Itaq; tempore tempta-
tionis filij Job 7 filie .i. apli 7
fidelium plebes in domo pgeniti
pnuabant. qm̄ aduſario dñice paſſio-
nis expectate licētia. adhuc ſoli iudaico
p̄lo arcana fidei p̄dicabāt. Sabei p̄ q̄ſ
imūdi ſpūs deſignāt. captiuātes interp̄-
tant. q̄ boues 7 aſinas. i. bona opantes 7
ſimplicit̄ viuētes. ſibi ſubijciunt. pue-
roſq; gladio feriūt. i. illoſ etiā tēptatio-
nis iaculo vulnerāt q̄ nondū ad robur
iuuenilis p̄ſtantię puenērt. **Q**uā autē
q̄ ceteri pereūtib; euadit ſoluſ. ē ſermo p̄-
pheticus. q̄ dū oīa ſiūt mala q̄ p̄dixit
q̄ſi ſan⁹ ad dñm redit. **I**gnis de celo ce-
cidit. dū ad decipiēdū pplm̄ innocentem
a ſacerdotib; 7 phariſeis vel legi docto-
rib; q̄ celeſtia ſape ac deſup lucere vi-
debant inuidie flāma exarſit. **C**haldei
feroceſ interp̄tant. q̄ noīe apti p̄ſecuto-
reſ deſignant. **Q**ui de ſeiſiſ tres tur-
maſ faciūt. cū ſe ad p̄ponēdas queſtio-
neſ berodiani. phariſei. 7 ſaducei diuiſe-
runt. **S**icq; camelos tulerūt. qz tortuo-
ſaſ infirmoꝝ mēteſ ad infidelitatē duxe-
runt. **S**ynagoge dom⁹ in q̄ttuoꝝ angu-
liſ ſtabat. qz tres erāt in eo regentiū or-
dineſ. ſ. ſacerdotū. ſcribarū 7 ſeniorum.
Phariſeoꝝ ho cęt⁹ q̄rtū angulū facie-
bat. **H**oſ a regiōe deſerti ven⁹ veniens
cōcuſſit. dum ab imūdiſ ſpiritib; tēpta-
tio irruēſ illoſ in p̄ſecutionē excitauit.
Sicq; dom⁹ corruēſ liberoſ oppreſſit. qz
dū in crudelitatē dñice paſſionis iudea
cecidit. aploſ plebēq; ſubditā formidi-
ne deſperatiōis obruit. **S**z q̄ h̄ ſingula
nūciat. vn⁹ euadit. qz p̄phetice ſermo ſe
de hiſ vera nūciaſſe oſtēdit. **T**unc Job
ſurrexit. qz redēptoꝝ n̄ iuſto iudicio p̄ſe-
cutores ſuoſ deſeruit. q̄ etiāz veſtimēta
ſua ſcidit. qz diuiſa per ſn̄aſ ſynagoga
vnitatē p̄cordię pdidit. **V**n̄ alij dice-
bant. qz bon⁹ ē. alij nō. **T**onſoq; capite
in terraꝝ corruit. qz dū ſacr̄a ſua a ſacer-

dotio iudeoꝝ abſtulit. ad noticiā genti-
um venit. **P**er capilloſ enī ſacroꝝ ſub-
tilitas accipit. **P**er caput ſūma ſacer-
dotij. **P**er trā peccatrix gētilitaſ deſig-
tur. **Q** aut dñſ corruere dicit. nulluſ in-
dignū arbitret. **R**am iux̄ p̄phaz h̄buſ
ad Jacob miſſum in iſrael cecidit. qz de-
um quē iudeuſ reſpuit. gētiliſ ſuſcepit.
Ideirco aut cecidiſſe dicitur. vt inopi-
nat⁹ ipſi⁹ aduēt⁹ oſtēdat. **Q**ui 7 bñ cor-
ruēſ adorauit. qz dū hūilitatem carniſ
ſuſcepit. in ſe credētib; hūilitatē inſudit
Fecit enī qd fieri docuit. **Q**uiſ enī hoc 7
in ſeiſo oſtendit. q̄ p̄em appropinq̄te
paſſione exorauit. ſed nuduſ de matris
erijt vtero. qz a ſynagoge carne p̄diens
conſpicuſ ad gēteſ venit. **A**d vterum
q̄ſ matris nuduſ reuēteſ. cū in fine mūdi
reliquiſ ſue gentiſ ſicut eſt de⁹ reuela-
bitur. **D**ñſ inq̄t de dit. dñſ abſtulit. per
hoc qz deuſ eſt cū p̄e dat oīa. p̄ h̄ aut qz
h̄ eſt a p̄e accipit int̄ oīa. **I**taq; data ē
ei iudea. cū p̄ q̄ſdaꝝ credidit. 7 exigente
ſuo merito ē ablata cū p̄ q̄ſdaꝝ contem-
pſit. **I**n hiſ aut oīb; **J**ob .i. **C**hriſt⁹ la-
biſ ſuiſ nō peccauit. qz ſicut ait **P**etr⁹:
peccatū nō fecit. nec inuent⁹ eſt doluſ in
ore eiꝝ.

De mysterio pmiſſiōis eiꝝ de
Idem in li. iij. Cap. CVI

Sathan ad ſecundihoiſ
afflictionē dñm tūc cōmouit
cū in paradiso p̄mū hoīez inobe-
dientię culpa p̄trauit. **Q**ui etiā afflict⁹
eſt fruſtra. qz reatū in ſe nō habuit. 7 nō
fruſtra. qz p̄prio cruore n̄ri reat⁹ maculā
terſit. **S**athan q̄ppe. qz mulq; ſubtractiſ
eū ſupari nō vidit vſq; a carniſ illi⁹ paſ-
ſionē exarſit. dicēſ: **P**elle p̄ pelle. 7 cun-
cta q̄ h̄z h̄o dabit. p̄ aīa ſua. **A**c ſi dicat:
Moueri d̄ hiſ que ex̄ ſiūt negligit. **S**ed
tūc veraciter qd ſibi agnoſcit ſi in ſeiſo
qd̄ doleat ſentit. **H**ec cū p̄ ſe ſathan fie-
ri appetijt. nō verbis ſed deſiderijſ dixit.
Hec qz p̄ mēbra ſua deſiderijſ ac h̄biſ

intulit dñ per hba suor in ppha dixit:
Vittam lignū in panē eius. Lignū in
 panē mittere est eius corpi configendo
 stipitem crucis adhibere. Dixit ergo do-
 min⁹ ad sathan: Ecce in manu tua ē zc
Ecce sathan ad ferien dā dñi carnē seui
 ens licentiā accepit. sed eius ptāti nesci-
 ens deseruiuit. Cū enī se pro nra redem-
 ptione dñs mēbroz sathane manibus
 tradidit. eius dē sathane manū in se seui-
 re permisit. Nam hō eius suare h̄cipit.
 non qz hāc temptare non potuit. sed qz
 temptatione quassare non valuit. Qui
 bene a planta pedis vsqz ad h̄ticē vul-
 nus intulit. qz a puris h̄oibz i d̄oās vsqz
 ad ipsum caput ecclesie seuiēdo puenit.
Dñs autē testa saniē rasit. qz carne sua
 passionis igne solidata. n̄ ē carnis pecca-
 ta diluit. Qui etiam in sterq̄linio resi-
 det. qz post perpetratas culpas libent̄ cor-
 da p̄gnitētū possidet. qui dū mala sua
 flendo cōsiderāt. q̄si ante se stercoza co-
 aceruant.

De mysterio amicorum eius.
 Capitulum CVII

Porro male suadēs mu-
 lier. sp̄m tenet q̄rilibet carna-
 liū in ecclesie sinu positoz. qui
 qz intus sunt ideo bonos peius p̄munt.
Dū enī eos sancta ecclesia p̄ fidē recipit
 pene inenitabiles hostes sibi facit. Ami-
 ci hō Job hereticoz sp̄m gerūt. qui et
 si bona intentione pueniūt. tñ indiscrete
 loquēdo ad culpaz dilabunt. Vñ 7 ab
 eo fabricatores mē daci. puerforūqz do-
 gmatū cultores ostendunt. Hoz locus
 est supbia sicut bonoz hūilitas. Vnde
 de loco suo venisse legunt. qz contra ec-
 clesiam ex supbia mouent. Quoz etiaz
 actio peruersa ex interpretatione nominū
 colligit. Eliphaç qz dei contēpt⁹ inter-
 ptatur. Et nisi deus heretici contēnerēt
 nequaç de illo peruersa sentiret. Bal-
 dach aut̄ interpretat̄ vetustas sola. Vuz
 enī heretici peruerso studio esse victores

querūt. ex sola vetustate est quod intē-
 dunt. Sophar hō speculam dissipans
 interpretatur. Heretici quippe speculam
 dissipant. quia mentes fidelū quos ad
 se attrahūt ab intentione recte contem-
 platiōis inclināt. Loca etiaz de quibus
 veniūt congrua hereticoz actibz descri-
 buntur. Dicūtur enī themanites. suites.
 naamathites. Thema interpretat̄ auster.
Sui loquens. Raama decoz. Primū
 ergo thema. deinde sui. postmodū naa-
 ma ponitur. quia h̄us illos inordinatus
 calor accendit. qui per austrū. s. ventum
 calidū accipit. Deinde hō nitor loqua-
 citat̄ erigit. 7 tunc demū h̄oibus deco-
 ros hypocrisis ostendit. **P**i ergo sibi
 condicūt. qñ praua contra ecclesiam cō-
 corditer sentiūt. dumqz sua docere desi-
 derant ad nos quasi consolantes appro-
 pinquant. **I**dem in li. xxiij. He-
 liu hō arrogātes intra ecclesiam positos
 designat. qui se in sua locutiōe vitio elati-
 tionis exaltat. Et bñ quidem ipsa noīa
 vel eius vel parentis vel cognatiōis p̄-
 prie formā expmūt actionis. Heliu q̄p-
 te deus meus ille. vel deus dñs interp̄-
 tatur. **P**er quē bñ quozūdam arrogan-
 tium fides recta significat. qm̄ 7 si iuxta
 p̄cepta dñica non viuūt. deum tamē eē
 dñm recognoscūt. Barachel hō bene-
 dictio dñi interpretatur. Bucitex autēz
 contemptibilis interpretat̄. **Q**d utrūqz
 satis arroganter p̄dicantibz cōgruit. qz
 in p̄dicatione fecūda bñdictionē diui-
 nę gratię percipiunt. Sed in elatis suis
 moribus eam esse contēptibilem osten-
 dunt. **R**am interpretat̄ excelsus. **H**ic est
 fidelū populus. cuius consūlatio est i ce-
 lestibz. Recte igitur Heliu d̄ cognatio-
 ne Ram dicitur. qz p̄dicator arrogans
 fidelū pplis fidei vitate sociat. q̄n̄ ab
 eis elatiōis prauitate diuulgat. **I**dem
 in li. xxxv. Notandū hō qz tres ami-
 ci Job. quia speciem hereticoz tenuerūt
 consūlationis suę sacrificiū dño. non per se
 sed per Job offerre iussi sunt. Heretici
 quippe nequaç erga se irā dei sacrificio

placare valent nisi ad ecclesiā catholicā se conuertant. eiusq; p̄cibus salutē obtineant. Cuius fidem pueris assertionib; impugnabāt. Magis deniq; nouissimis Job q̄ p̄ncipijs b̄ndicit. quia q̄ntuz ad israelitici ppli susceptionē ptinet vigen- te sine seculi p̄ntis. dolorē sanctę ecclesię dñs multiplici aīarū collectiōe consolatur. Vnde in ps̄. dicitur. Adhuc multiplicabuntur in senecta vberi. In senecta quippe vberi multiplicant. q; cum eorūz vita differtur. semp ad melius fortitudo p̄ducitur eisq; p̄ augmēta t̄porū crescūt etiam lucra meritoꝝ.

De mysterio zeli Matathie.
Glo. super. j. Machab. ij. cap.
Capitulum CVIII

Matthias populi dei p̄ncip̄s ac defensor. typū dñi saluatoris gerit. cuius etiā nomē quod interpretat̄ donū dei. nobis arcanū ipsius incarnationis patefecit. Quā 7 ipse de se in euāgelio dicit. Sic deus dilexit mūdū vt filiū suū daret vnigenitū. Vniū qnq; filij designant ordines sanctorum eiusdē numeri. De quib; ap̄ls ait. Ipse dedit quosdā quidā ap̄los. quosdam autē p̄phetas. alios euāgelistas. alios autē pastores 7 dōctores. Ecce h̄ notantur species qnq; quas ad magistratū ordinauit ecclesię. Ipsi q; Matathie filij cum interpretationib; noīuz suoz his sp̄ib; facile possent aptari. Hi ergo mala que fiebant in p̄plo iuda 7 hierusalez videntes tristantur. quia isti vtiq; scandala diuersa que ab iniq; in ecclesia dei perpetrant̄. condolendo agnoscūt 7 mucrone spiritali vindicare gestiunt. ac semetipsos hostiam ponere ac pro suoz salute morti tradere non metuūt. Quid est enī vestimēta sua scindere. nisi corpora sup̄litijs tradere. Et quid cilitio operiri nisi iustos q̄si pctōres puniri. Cilitiū nanq; fit ex pilis bedozū qui in iudicio dñi ponendi sunt in partes peccatorum.

Dñs ergo quia peccati carnem assūpsit. cilitio se induit. Cūq; iudgi per contumelias 7 insidias essent ei molesti. ille diuinitatē suā velamine carnis mentibus occultabat tenebrosus. quia non merebant̄ agnoscere. quem sic impie tractabant occidere. Deniq; peccata multozū tulit. 7 cum sceleratq; animā suam in mortem tradidit. Similiter 7 eius filij. s. ap̄stoli 7 martyres exēplo ipsius edocti nō dubitabant pro legitimis dei fratruq; suoz salute t̄p̄alit̄ mori. Vnde Johannes ait. Ille pro nobis animā suam posuit. 7 nos debem; aīas pro fratrib; ponere. Quod autē Matathie dictū est. vt quia p̄nceps clarissim; esset. ad implendum regis p̄ceptū prior accederet. 7 sic honorem apud eum 7 amplitudinē diuitiarū acquireret. respicit qd̄ 7 redempto- ri nostro dictum est a temptante diabo- lo. Si filius dei es mitte te deorsum &c. Et iterum. Nec oīa tibi dabo si p̄cides adoraueris me. Deniq; sicut Matathie constantia filioꝝ suozū animas confortabat. Sic 7 Iesu christi longanimitas 7 patientia credentium fidem corroborabat. Vnde 7 dicebat. Nolite timere eos qui corpus &c. Et iterum. Si mūdus vos odit. scitote quia me priorē vobis odio habuit. In paciētia vestra possidebitis animas vestras. Et erit merces vestra multa in celo. Iudæus autem qui coram omnibus idolis sacrificauit. malos catholicos qui prauis operib; 7 peccatoꝝ nota proximos scandalicāt figurauit. Sed hos gladius Matathie trucidat super aram. qm̄ equissimi iudicij vltio iustam in talibus exercet vindictam. Nec non 7 antiochi ministrū occidit. q; in extremis examinis die meritam p̄nā recipient. non solum peccatores sed 7 peccatoꝝ instigatores. Simul etiam impietatis ara destruetur. quia post peractum iudicium vltierus peccandi facultas nulla tribuetur.

expectationis refouerūt. vel certe. qz na-
 nes cū poma portāt hęc paleis admiscēt
 vt ad terras illeſa pducāt. Recte patrū
 pcedentiū dies nauibz poma portantibz
 compantur. quia eoz dicta in eo qz my-
 ſteria ſpiritualis vitę denūciāt p interpo-
 ſitam hiſtorię ſtipulam hoc conſeruant
 z opertum nobis fructū ſpūs deſerunt cū
 carnalia loquūt. qui crebro etiam cū al-
 titudinē diuitiāſpiciūt ad icarnatio-
 nis eius myſteriū repente refundūt. **Un-**
de adhuc ſubdit: Sicut aquila volās
 ad eſcam. **Vo-**ris quippe ē aquilę. vtir-
 reuerſerata oculoz acie radios ſolis aſ-
 piciat. ſed ſi reſectiōis indigeat eandem
 aciem ad reſpectū cadaueri inclinat. **Et**
 q̄ſuis ad alta euolet. pro ſumēdis carni-
 bus in terram reſidet. Sic antiqui p̄ſes
 inq̄ntū hūanitatē infirmitas admitte-
 bat. creatoris lucez alta mente contem-
 plati ſunt. **Sed** incarnandū hūc in mū-
 di ſine p̄ſciētēs q̄ſi a ſolis radijs ad ter-
 ram oculos reſlexerūt. z quali de ſūmis
 ad ima veniūt. duz habent deū ſup oīa
 z hōiem int oīa agnoſcūt. quęqz vt hūa-
 nū genus reſiciat moriturū aſpiciūt. q̄ſi
 more aquilę poſt contemplatos ſolis ra-
 dios in cadauere eſcam quęrūt.

Queadem eſt fides oīuz tem-
 porū. **Leo** papa in ſermone de
 paſſiōe dñi. xiiij **Cap** CXI

Hec quippe conſiliū mi-
 ſericordię z iuſticię dei. videlz
 de reconciliatiōe gn̄is hūani p
 carnem vnigeniti. licet in p̄teritis ſeculis
 quibuſdā velaminibz obūbratus fuerit.
 non tamen ita electoz vt ſanctoz q̄ ab
 initio vſqz ad aduentū dñi laudabiles
 extiterunt negaretur intellectui cum z p
 pheticis verbis z rerū geſtarū ſignifica-
 tionibz ſalus q̄ in **Chriſto** ventura erat
 p̄miſſa ſit. Quā non ſolū q̄ p̄dicabant
 adepti ſunt. ſed etiam oēs qui p̄dicanti-
 bus crediderunt. **Una** ſiquidē fides iu-
 ſtificat ſanctos vniūſoz temporū. z ad
 eandem pertinet ſpem fidelū. quicq̄d p

mediatorem dei z hōiūz **Jeſum** chriſtū
 vel nos confitemi factū. vel p̄ſes n̄ri ad-
 orauere faciendū. ſed nec inter iudeos et
 gentiles eſt vlla diſtinctio. qz circūciſio
 nihil eſt. z p̄p̄tū nihil. ſed dei māda-
 toz obſeruatio. quę ſi cum fidei ſeruent
 integritate. veros **Abraę** filios. id eſt. p-
 fectos faciunt chriſtianos. **Petrus**
in itinerario. li. j. Deniqz **Chriſtus**
 qui ab initio erat. p̄ſes eum expectantibz
 licet latent ſemp tamen aderat. eiſqz fre-
 quenter apparebat. **Aug⁹** contra
ſauſtum. Hinc etiam antiq̄ iuſti. p
 illis p̄nūciandū ſacramētis dura z horē
 da pleriqz ſūt p̄p̄ſi. **Tres** pueros z da-
 nielem p̄dicamus qz de mēſa regis cōta-
 minari noluerūt. qd̄ erat cōtra ſacramē-
 tum t̄pis illius. **Ma-**chabęos cū ingen-
 ti p̄ferimus admiratiōe. quia eſcas qual
 tūc edere pro t̄pe p̄phico nō licebat. no-
 huerunt attingere. **Et** magi ergo nunc
 p baptiſmo **Chriſti.** pro euchariftia. p
 ſigno **Chriſti** ad oīa p̄ferenda debet eſſe
 patior chriſtian⁹. **Cum** ille. p̄miſſiōes re-
 rum fuerint implendarū. z hęc ſūt indi-
 cia completarū. **Qu** enī adhuc eccleſię. i-
 corpi **Chriſti.** p̄mittit. z in manifeſtatio-
 ne p̄dicatur. et in ipſo capite noſtro cō-
 pletum agnoſcit. **Tunc** ergo z fides erat
 licet occulta. naz eadē credebāt. eadēqz
 ſperabāt. oēs etiam illius t̄pis iuſti z p-
 miſſiua erāt illa oīa ſacr̄a. **Hūc** autē reue-
 lata eſt fides in qua conſuſus erat p̄p̄ſ
 dū cuſto diebat ſub lege. z qd̄ fidelibus
 p̄mittitur in iudicio. iaz completū eſt in
 exemplo. per eū qui nō venit legem ſol-
 uere ſed adimplere. **Idē** ad **Op-**
ratum. **Ma** itaqz fides ſana ē q̄ credi-
 mus neminē cuiuſlibet etatis a cōtagio
 mortū z obligatiōe pcti p̄ma natiuitate
 p̄tracti niſi p̄ mediatozē dei z hōiūz libe-
 rari. **Cuius.** ſ. hōis eiūſdē dei ſalubrimi
 fide illi etiā iuſti ſaluati ſūt q̄ p̄ul q̄ ve-
 niret in carnem venturū crediderūt. **Ea-**
dem quippe fides z n̄ra z illoz eſt. **Pro-**
 inde cū oēs iuſti ſine añ incarnationem
 ſiue poſt. nec vixerint nec viuāt niſi ex fi-
 de in **Jeſum** chriſtu. **Pro**fecto qz ſcri-

ptum est non esse nomē aliud sub celo i quo nos oporteat saluari. ex illo tpe valet ad saluādū gen^o hūanū ex q̄ in Adā vitiātū est. **I**dem in. li. de cor. z gratia. Nec quisq̄ liberat^o est a dānatione facta per Adam nisi per Jesu christi fidem. **I**dem in. li. de nuptijs et concupiscētia. Itaq̄ sic nos in carnem venisse credim^o Christū sic illi venturū. Et sicut nos mortuū. sic illi moriturū. Et sicut nos resurrexisse. sic illi resurrexerit esse. Et nos autē z illi credimus eū venturū ad iudiciū viuoz z mortuoz. **B**reg^o sup Ezechiele. **I**nc in euangelio signant^o dicitur. q̄ z qui p̄bant z qui sequebant clamabant. **O**sanna filio **D**avid zc. **D**ēs enī electi qui vel in iudea esse potuerūt. vel nūc in ecclesia sunt. in mediatores dei z hōium crediderūt z credūt. **H**ugo de sacramentis. li. j. Quid enī aliud dixerim verbū incarnatū nisi regem q̄ hūc mūdū intravit p̄ assūptam hūanitatē cū diabolo pugnat^o. z cū exinde q̄si tyrānū z violēt in alieno dñantē expulsurus. Et qd̄ oēs sc̄tōs p̄ores nisi q̄sdā milites optimos regē venturū in acie p̄cedentes. ipsis quibz tunc sc̄tificabant sacramentū. q̄si q̄busdā armis munitos z p̄cinctos. Quid itē eos q̄ post electi subsequūt. nisi alios milites ipsum suū regē p̄cedentē vnanimiter atq̄ alacriter sequentes ab eo armati. z contra eū dē pugturi. **S**icut igit p̄cedētes sine s̄sequētes vnus regi sac̄ra portātes. vni regi militātes z vnū tyrannū supantes. illi venturū p̄cedētes. isti p̄cedētē subsequētes. patet qz ab initio z si nō nomē. re tñ christiani fuerūt vel sūt.

Quoniam impleta est tota lex p̄ Christum. Ex glo. super Iohannes v. cap. Capitulum CXII

Dominus ipse iudeos de incredulitate redarguit seqz dei filium esse quibusdam attestatiōibz

ostēdēs: int̄ cetera qz sc̄pture sacre testimoniū adducit. q̄ de ipso p̄ testimoniū p̄hibuit dicens: **S**crutamini sc̄pturas in quibz vos putatis vitā etnā h̄re. z ille sunt q̄ testimoniū p̄hibet d̄ me. Et paulop^o: **S**i crederetis **M**oyse crederetis forsitan z m̄. **A**ug^o sup canonicā **I**ohannis. omel. ij. **P**ost resurrectionē qz suam discipul^o apuit sensū vt intelligerēt sc̄pturas factor^o eius p̄nūciatiuas. **N**ec sūt inq̄t v̄ba que locut^o sum ad vos cū adhuc eēm vobiscū. qz necesse ē impleri oīa q̄ sc̄pta sūt in lege z p̄phetis z psalmis de me. **Q**uicqd̄. n. sc̄pturarū in lege z p̄phet^o z psalmis **C**hristū sonat. s̄ si aures inueniat. **L**eo papa i sermōe xvij. **Q**uicqd̄ sub p̄phetiā estificatiōibz vmbra velabat veteri testi. māifestū est in sac̄o passiōis dñi. **I**deo nanqz sacrificiū z purificatiōnū varietas destitit. **I**ō circūcisiōis mādatū. discretio ciboz sabbati ocū. agni pascalis occisiō cessauit. qz lex p̄ **M**oyse data ē. gr̄a z veritas p̄ **J**esum christū facta est. **F**igure p̄cesserunt vt sequerent^o effect^o. Et aduentu rerū nūciatarū. finita sūt officia nūciarum. **S**ic hūani gn̄is recōciliatiōe temperata vt salus q̄ in **C**hristo est nullis sc̄culis s̄ eadē iustificatiōe defuerit. z ad s̄ dilationū ratio p̄fecerit. vt q̄ diu credita sūt anteqz fierēt incūctā apud nos honore haberēt. **C**ū enī virt^o fidei in his q̄ visu nō s̄biacēt p̄stituta sit. indulgēt^o nobiscū doctrina celestis egit qz ad intelligēt^o facultatē in h̄ mūdi tpa distulit. vt multo pluribz qz p̄oris z vatibz vteremur z testibz. **I**dem in sermone xij. **S**icut gn̄ nemo credētū est cui dona negāda sint gr̄e. ita nemo ē q̄ non sit christianę debitor discipline. **N**ā z si remota ē mysticę legi asperitas. voluntarie tñ obsequiū creuit vtilitas. qz lex per moysen data ē. gr̄a z veritas p̄ **J**esū christū facta ē. **D**ia nāqz q̄ s̄m legē i cernonijs p̄cesserunt. **C**hristi gratiam p̄locuta sunt. Et ipse est finis legis non eius significationes euacuando sed implendo

Qui licet idem autor veterū qui nouorū figuratarū tamen pmissionū sacra mutauit. quia pmissa perfecit et denūciationibus cessationē imposuit. qz denūciat⁹ aduenit. In pceptis autē moralibus nulla pōris testamēti decreta sunt reprobata. sed euangelico magisterio multa sunt aucta vt perfectiora et lucidiora essent dantia salutem q̄z pmittētia saluatorē.

Quoniam impleta est pphetia per eū Aug⁹ cōtra Faustū. Ca. CXIII

Prophetias autē sic adimpleuit Christus cuz in eo facta ē veritas. pmissio dei. sicut ait ap̄ls. Quotq̄t enī. pmissōes dei sūt in illo sunt. **L**eo in sermone. xvi. Siquidem ea que veritas etiam narrat euāgelica. voces pphetice canūt nō tāq̄ gerenda sed tanq̄ gesta. **A**ugustinus 8. lxxiiij. questiōib⁹. Deniqz Johannes baptista totius pphetie que ab exordio gn̄is hūani vsqz ad aduētū dñi d̄ dño facta est. imaginē gestat. In ipso autē dño euāgelij psona que p prophetiam p̄nūciabat extat. **S**ū et ipsius dñi voce dicitur. **L**ex et pphete vsqz ad Johannē. ab hinc regnū celoz predicatur. Ipse qz Johānes ait: **D**e oportet minui. illū autē crescere. **P**ostqz ḡ prophetia in Johāne p̄stituta digito p̄ntez ostēderat que ab exordio gn̄is humani venturū cecinerat. incepit minui. et inde crescere p̄dicatio regni dei. **I**deo qz baptizauit Johānes in p̄nitentia. qm̄ in ea vetus vita finit et incipit noua. **N**on solū autē in his pph̄ia colligit q̄ pphete sūt appellati. s̄ etiā in ipsa historia veteri testamēti ap̄lo dicēte: **H**ec oīa in figura p̄tingebāt illis. scripta autē sūt ppter nos in q̄s finis seculorūz deuenit. **F**inis autē seculorū est etas sexta tanq̄ senectus veteri hōis. q̄ ab aduētū dñi vsqz ad seculi finē est sperāda. qua. s̄ extior homo tanq̄ senectute corripit. et iterior d̄ die in diem renouat. **I**nde hō requies est sempiterna que sabbato significat. **Q**uic

autē congruit rei qz sexta die fact⁹ ē hōmo ad imaginē et similitudinē dei. **C**um igitur etate sexta nos dñs visitaret incepit manifestari. pph̄ia que qnqz supioribus etatib⁹ latet. **C**uius. s̄. pph̄ie psonā Johānes portabat ex senib⁹ natus parentibus. tanqz seculo senescēte apparere. pph̄ia incipiat. **S**ed et mater ei⁹ qnqz mensib⁹ occultat. sexto mēse visitatur a **M**aria matre dñi. et infans in vtero ei⁹ exultat tanqz ipso aduentu dñi q̄ in humilitate dignat⁹ est apparere. pph̄ia manifestari incipiat. **P**eractis autē cū **E**lizabeth **M**aria trib⁹ mensibus discessit. **Q**uo nūo fides trinitatē intelligit. et baptisma in noīe p̄is et filij et sp̄s sancti. q̄ per humilem aduētū dñi gen⁹ hūanuz imbuit. et aduentu futuro claritatē ei⁹ extollit. **B**ern⁹. in eplā ad **H**enricū. Ergo tu frater q̄ pph̄as legis. putas intelligis que legis. **Q**uam si intelligi vtiqz sentis **C**hristū esse sensum. pph̄ice lectionis. **Q**uem tamē si apprehēdere cupis. citi⁹ illuz sequēdo q̄z legēdo psequi poteris. **H**ieronym⁹ ad **P**aulinū. **O**lim pph̄e appellabant vidētes quia videbāt eū que ceteri non videbāt. **A**braā vidit diem ei⁹ et letat⁹ est. **P**nti hō hodie seputāt nosse s̄ras et tenēt siḡtum nec apire possunt nisi ille referauerit q̄ h̄z clauē **D**avid. q̄ apit et nemo claudit. claudit. et nemo aperit.

De testimonijs pphetaz **H**ieronym⁹ sup eplam ad **E**phe. iij. cap. **C**apitulū CXIII

Ecce primus homo primusqz vates **A**dā s̄ de **C**hristo et ecclesia. pphetavit. qz ipse dñs et saluator p̄ez suū deū et m̄ez videlicet hierusalē celestē derelinqueret. et ad trā pp̄ ecclesiaz veniret. quā de latere suo fabricat⁹ ē. et ppter illā verbū caro factum est. **P**ropter h̄inq̄t. relinq̄t homo p̄ez et m̄ez et adh̄erebit vxori suę. et erūt duo i carne vna. **S**ac̄m s̄ ait ap̄ls magnū est i **C**hristo et ecclesia. **E**t nos sum⁹ mēbra corp̄is sui de carne et d̄ ossib⁹ ei⁹.

Primus

Cblo sup Beñ. xlii. ca. Jacob etiam patriarcha filijs suis bñdicēs. 7 i benedictione Iude Chriſtū de illius ſtirpe nāſciturū ſp̄dicēs ait: Nō auferet ſceptrū de Iuda 7 dux de femore ei⁹. donec veniat q̄ mittendus ē. a p̄ie videlz Chriſtus. Tandiu enī apud iudeos fuerunt reges ex Iude ſemine. donec Chriſt⁹ naſceretur de Mgine. Prim⁹ autē in illa gēte rex alienigena fuit Herodes qm̄ Chriſtus natus eſt. Qui negat veniſſe Chriſtū. oſtēdat de tribu iuda regem in gente iudeoz. Ipſe inq̄t erit expectatio gentiū. i. ſalus expectata. nō tm̄ iudeoz ſed 7 gentiliuz. **A**ug⁹ contra Fauſtum. Moyſi q̄z legiſlatori dñs ait: **S**uscitabo illis p̄phetam de fr̄ibz eoz ſimilē tui. Similis q̄dem fuit Chriſtus Moyſi tanq̄z hō hōi. Similis q̄z peccatori. qz venit in ſimilitudinē carnis peccati. Et lex quidem p̄ Moyſen data eſt: **G**ratia autē 7 veritas p̄ Jeſum Chriſtuz facta eſt. **H**inc eſt 7 illud qd̄ iudeis per Moyſen dicit: **V**ideb̄ vitā tuam pendentem ante te. 7 nō credas vitę tuę. qd̄ de Chriſto intelligi nō poſſe nemo audebit dicere niſi qui negauerit aut Chriſtū eſſe vitam. aut a iudeis viſum eē pendente. aut eos illi nō credidiſſe. **A**t inq̄t inter cętera maledicta poſitum eſt illud. q̄ſi vero q̄c̄q̄ ſit peius inter maledicta. q̄ iudeis acciderūt p̄ merito impietateq̄ ſubbe. q̄z videre vitam ſuā. i. filiū dei pendente 7 ei non credere. **S**ic autē fortāſſe ſonuit h̄ iudeis vt inſ̄ hoſtiū ſuoz minas vel dolos vitam ſuā ex incerto pendere viderēt. ſeqz victuros eſſe nō crederent. **S**z filius euāgelij cū audit qd̄ d̄ Moyſe dñs ait: **D**e me enī ille ſcp̄lit. **I**n hac ipſa ambiguitate ſnię videt qd̄ p̄pheta porcis p̄iciet. quid hōibz inuit. ſtatimqz occurrit ei vita hōiuz Chriſti⁹ pendēs. et iudei nō credētes ei ob hoc ipſum. quia pendente viderāt. **P**orro de Joſue Moyſi ſucceſſore dicit p̄lo iſraeli: **E**cce ego mittā angelū meū q̄ p̄cedat te. 7 cuſtodiat in via 7 introducat ad locum

quem parauī: **O**bscra eum 7 andi vocem eius. nec contēnendū putes. qz non dimittet te cū peccaueri. 7 eſt nomē meū in illo. **P**roinde dicat in iudeus quem p̄phetam Moyſi ſimilē ſuſcitauit deus. **H**ic vt credo facillime ſucceſſor ille moyſi ei occurrit qui p̄plm̄ ex egypto libatus in ſr̄ā p̄p̄riā introduxit. **Q**uęra ergo cur eidem futuro ſucceſſori ſuo in cui⁹ comparatione reprobat⁹ vt nō ipſe p̄plm̄ in terram p̄miſſiōis induceret. ne ſ. lex per Moyſen non ad ſaluandū ſed ad conuincendū peccatorē data. q̄n poti⁹ gr̄a 7 veritas per Jeſum Chriſtuz facta in regnū cęloz introducē putata ſit. **M**oyſes nomē mutauerit: **V**ocabat enī antea Joſue. 7 eū Jeſum appellauit. **D**einde ſcruteſ illas ſcripturas 7 videat vtz de aliq̄ dixerit deus angelo. **C**erte qui hoc dixit ipſe eſt verus Jeſus p̄pli rector 7 ductor in hereditatē eterne vitę ſc̄dm̄ nouū teſtm̄ cui⁹ erat figura vetus teſtm̄ **S**upeſt etiā vt iudeus ſi reputari vult iſraelita verus in q̄ dolus non eſt. recoretur illū in figura mortuū Jeſum qui introduxit in ſr̄ā morietū. 7 agnoſcat i veritate Jeſum viuū. q̄ duce intret in terram viuentiū. **A**udiat igit̄ illuz cui⁹ ille nomen habebat introducentē ac dicentem: **B**eati mites qm̄ ipſi poſſidebūt terram. **C**blo. ſuper Act. iij. cap. **D**ēs qz. p̄ph̄e poſt Moyſen a Samuele videlicet p̄ncipe p̄phetarū 7 deinceps vſqz ad Johannē baptiſtā annūciauerunt dies iſtos. i. aduentus dñi gratiaz. **B**eda ibidem. **Q**uis enī p̄iarche ſanctiqz prioris t̄pis multa de Chriſto p̄phauerint x̄bis 7 factis: p̄p̄ie tam̄ tempus p̄pharū qui de Chriſti eccleſie myſterio manifeſte ſcp̄ſerūt. exordium a Samuele ſumpſit. 7 vſqz ad captiuitatem babilonię permansit. **H**ieronymus in plogo **E**ſa. **I**nter h̄os **E**ſaias non tam p̄pha dicendus eſt q̄ euāgelista. **I**ta enī vniūſa Chriſti eccleſie myſteria liq̄de p̄ſeq̄t. vt nō putes eū de ſuto vaticinari. ſ̄ d̄ p̄terij h̄iſtoriā texē.

De testimonijis psalmoz. **D**ie
ronym^o ad **P**aulinū. **L**a. **C**xv

Quid symonides no-
ster pyndarus et alceus flaccus
quos catullus atque serenus **C**hri-
stum lyra personat. et in dechacordo psal-
terio resurgente ab inferis excitat. **G**lo-
sup. ij. **R**eg. xxij. ca. Ipse est enim
vir cui constitutum est de **C**hristo dei **J**acob
egregius psalmista israel fuit. quod lucidissi-
me de incarnatione filij dei et redemptione
generis humani prophetavit. **G**lo. sup. pn-
cipium ps. Hinc huiusmodi titulus pro-
ponitur ei libro: **L**iber videlicet hymnoz vel
soliloquorum prophetę **D**avid de **C**hristo.
Dieronymus vbi. s. Ipse namque
Christus est dei sapientia in mysterio abscondi-
ta quam predestinavit deus ante secula. et que
et noni psalmi titulus prenotat per occultis
filij. in quo sunt omnes thesauri sapientie et scientie
absconditi. **G**lo. sup. ps. In alio
quoque psalmo loquitur **D**avid de **C**hristo iuxta dei
permissionem ex eius stirpe nascituro. **I**ura-
vit inquit dominus **D**avid veritatem. et non frustra-
bitur eum de fructu ventris tui ponam super se-
dem tuam. **P**oterat quidem dicere: **D**e fru-
ctu femoris tui. sed significantius ait: **D**e fru-
ctu ventris tui. quod de semina natus est
Christus ad quam vir non accessit. **Q**uantez
dicit eum ponendum super sedem **D**avid. sed est
quod angelus ad **M**arinam ait: **D**abit illi dominus
de sedem **D**avid patris sui. **Q**uos. n. **D**a-
vid temporaliter. **C**hristus rexit spiritualiter. **G**lo-
sup. ps. Alibi quoque **D**avid in persona domini
loquens ait: **S**emel iuravi. in eternum vel
inmutabiliter statui. in sancto meo. in domo
christo. in quo id ipsum quod iuravi compleo.
videlicet quod semine eius. **C**hristus in eternum ma-
nebit in dei regno. **A**ug. de civi-
tate dei. li. xvij. **L**egit enim quod cogita-
te **D**avid ut edificaret domum dei. **P**rophetam
Nathan venit ad eum in sermone domini et
ait: **S**uscitabo semine tuum post te dicit dominus
et proprobo regnum eius: hic edificabit nomi-
ni meo domum. et dirigam thronum eius in eter-
num; **E**go ero ei in patrem. et ipse in filium

Hanc permissionem qui in **S**alomone com-
pletam esse dicit. **A**ttendit quidem quod **S**alo-
mon templum illud nobile construxit. sed non
attendit quod etiam ibi dominus dicit: **F**idelis erit
domus eius. et regnum eius in eternum coram
me. **D**omus autem **S**alomonis plena fuit
mulieribus alienigenis deos falsos colen-
tibus. quibus etiam ipsemet fuit seductus.
Nam et ipsi iudei a deo filium quem huic re-
gi **D**avid legunt permissionem intelligunt **S**alo-
monem non fuisse. ut eo quod permissionem est tan-
ta iam manifestatione declarato adhuc
mirabili cecitate se dicant alium sperare.
In **S**alomone quidem facta est imago non
nulla rei future. in eo quod templum edifica-
vit. et secundum nomen suum pacem habuerit. et in
exordio regni sui mirabiliter laudabilis
fuit. **S**ed eadem sua persona per umbram futuri
Christi dominum prenucciabat. non autem exhibebat.
Unde de illo quedam ita sunt scripta
quod si de ipso ita sint predicta. dum scriptura sa-
cra rebus etiam gestis prophetat. et in eo quodam-
modo figuram futurorum delineat. **N**am preter
historie divine libros non regnasse nar-
ratur. psalmus etiam. lxxj. titulo nominis eius
inscribitur. in quo tamen multa dicuntur que ei pue-
nire non possunt. sed aptissime **C**hristo domino
pervenit. ut evidenter appareat quod in illo fi-
gura qualescumque sit obumbrata. in isto vitaliter
prentata. **D**avid siquidem psalmista vir in
canticis eruditus armoniam musicam non vul-
gari voluptate. sed fidelis voluntate dilexit.
Eaque deo suo mystica rei magne figura-
tione servavit. **L**eo papa in ser-
mone. xvj. Ipse die crucis mille et plus
quod centum annorum etate precessit. et nihil eorum
suppliciorum que sibi memorat illata susti-
nuit. **S**ed quoniam ille loquebatur per os eius quod car-
nem passibilem ex ipsius erat stirpe sum-
pturus. merito sub ipsius persona premittit
historia crucis. qui gerebat in se corpore
am originem salvatoris. **V**ere namque **D**a-
vid in **C**hristo est passus. quod vere **J**esus
in **D**avid carne est crucifixus. **D**ia itaque que
in **C**hristum iudaica impietas admisit. tan-
to ante predicta sunt ut non tamen de futuris que de
prentibus prophetie sumo pretextus sit.

De testimonijs vatū gentiliū.
Aug^o cōtra Faustū. La. CXVI

Porro Sibylla vel hermes vel orpheus vel si qui alij gentiū vates aliqd de filio dei dixisse phibēt. Valet qdē aliqd ad paganoꝝ vanitatē renuncēdā. cū illū deuz colere nos ostēdim⁹. de q̄ nec illi tacere potuerūt. q̄ suos p̄gentiles p̄plos idola demoniaq̄ colenda partim docere ausi sunt. partim phibere nō ausi sūt. Verū tñ q̄ntū de Christi aduentu distat inter p̄dicationē angeloz et p̄fessionē demonū. tñ distat int̄ autoritatē p̄phaz et curiositatē sacrilegoꝝ. **I**de Sciuita dei. li. xviiij. Sane Sibylla erythraea q̄ de Christo p̄scipit manifesta. Nā vir clarissim⁹ flaccian⁹ hō facillime facundię multeq̄z docēte. cū de Christo colloq̄remur. grēcū nob̄ ptulit volumē. dicēs eē Sibyllę carnē. vbi loco qdā ostēdit in capitibz h̄suū ita se habētē ordinē l̄ranū vt hec in eo verba legerentur $\text{ΙΗΣΟΥΣ ΘΕΟΥ ΥΙΟΥ ΣΩΤΗΡ}$. qdē latine Iesus christ⁹ dei fili⁹ saluator. Et hi qdē h̄sus q̄rū p̄mē l̄rē sensū istuz reddūt quē dixim⁹. hec p̄tinent. sic qdā eos latinis et stantibz h̄sibz ē interpretat⁹. **I**udicij signū tellus sudore madescet. **E**cce rex adueniet p̄ secula futur⁹. **S**alictz in carne p̄ns vt iudicet orbē. **V**n̄ deum cernēs incredulus atq̄z fidel⁹. **A**llum cū sanctis. qui iam t̄m̄io in ipso. **S**ic aīe cū carne aderūt. q̄s iudicet ipse. **L**ū iacet i cult⁹ tenlis i reprobz orb. **R**eiciēt simu lacra viri cūctā q̄z gaq̄z. **E**xuret terras ignis pontūq̄z poliūq̄z. **I**nq̄res tetri portas affligere aūni. **S**ctōꝝ sedenī cunctę lux libera carni. **T**radet. fontes c̄naq̄z flāma cremabit. **D**ecultos act⁹ retegēs tūc q̄sq̄ loq̄t. **S**ecreta. atq̄z de⁹ reserabit pectora luci. **T**unc erit et luc⁹ stridentibz oēs. **E**ripit solis iubar et chor⁹us interit astris. **V**oluet celū lunaris splēdor obibit. **D**ericiet colles valles ex tollet ab imo. **N**ō erit in rebz h̄uīz sub-

lime vel altū. **I**am equant⁹ campis montes et cerula ponti. **O**mnia cessabūt tellus p̄fracta p̄ibit. **S**ic parit⁹ fontes torrent⁹ flumiaq̄z igni. **S**z tuba cū sonitū tristē demittet ab alto. **D**ixit gemēs facin⁹ miserū variōsq̄z labores. **T**artareūq̄z chaos mōstrabit tra⁹ debiscēs. **E**t corā h̄o mino reges sistent⁹ ad vñū. **D**ecidet e celo ignisq̄z sulphur⁹ amnis. **H**ec autē sibylla nihil in toto suo carmine insinuat qd ad deoz falsoꝝ cultū p̄tineat. **Q**uīmo etiāz p̄ cultoz eoz ita loquit⁹ vt i eozū nūo q̄ p̄tinet ad ciuitatē dei cōputāda videat⁹. **I**nserit etiā **L**actati⁹ opī suo quēdā vaticinia Sibyllę de Christo. **S**z q̄ singillatim posuit. hec ego cōiūcta h̄ inserui. **I**n man⁹ inq̄t infidelīuz postea veniet. **D**abūt autē deo alapas et manibz icestis. et ore impuro. venenatos expuent sputos. **D**abit ad h̄tera simplex sc̄m̄ dorū. **E**t colaphos accipiens tacebit. ne q̄s agnoscat q̄ h̄bū vel vnde venit vt inferi loq̄t. **E**t corona spinea coronet⁹. **A**d cibū autē fel. et ad sitim acetuz dabūt. **H**āc mēfaz i hospitalitate mōstrabūt. **I**psa nāq̄z gens insipiēs deum tuū mētibz ludētē mortalibz nō intellexisti. **E**t spinis coronasti. et horridū fel miscuisti. **T**empli velū scindet. **E**t medio die nox tenebrosa nimis in tribz h̄oris videbit. **D**orteq̄z moriet⁹ tribz diebz somno suscepto. **E**t tūc ab inferi regressus ad lucē veniet. p̄m⁹ resurrectionis p̄ncipio reuocat⁹ ostēso. **I**ta **L**actati⁹ carptim per suę disputationis int̄ualla sic ea poscere videbāt q̄ pbare intēdebat adhibuit te stimōia sibyllina. **H**idior⁹ etymologiarū. li. j. Deniq̄z pbavroz. **A**d phibit cētonā ex h̄gilio plenissime d̄ fabca mūdi. et d̄ euāgelij materia cōposita h̄m h̄sus. et p̄cinnat⁹ h̄m materiā h̄sibz exp̄sit. **E**t p̄positiū⁹ siliē ex eodē poeta inter cetera stili sui oia tythēū in h̄onozē christi cōposuit.

ExPLICIT liber primus.